
**GEÏNTEGREERD MEERJARIG
NATIONAAL CONTROLEPLAN
VAN BELGIË**

2009-2011

Gedrukt op papier dat voldoet aan het FSC-label.

Geïntegreerd meerjarig nationaal controleplan van België 2009-2011
MANCP 2009-2011, versie 1.1, d.d. 09/11/2010

Versie	Datum	Reden van revisie / opmerking
1.0	07/10/2010	Basisdocument
1.1	09/11/2010	Geen inhoudelijke wijzigingen: kleine wijzigingen in afkortingenlijst en correcties in e-mailadressen

Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
AC Kruidtuin – Food Safety Center
Kruidtuinlaan 55 – 1000 Brussel
België

MANAGEMENTSAMENVATTING

MANAGEMENTSAMENVATTING

Het tweede geïntegreerde meerjarige nationale controleplan (Multi Annual National Control Plan – MANCP) van België is geldig voor de periode 2009-2011. Het is opgesteld door het directoraat-generaal Controlebeleid van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) dat tevens het contactpunt is voor het MANCP en de administratieve bijstand in het kader van verordening (EG) nr. 882/2004. Net als vorig MANCP volgt de geldigheidstijdsduur deze van het businessplan van de gedelegeerd bestuurder van het FAVV omdat deze laatste overheidsinstantie bevoegd is voor het leeuwendeel van het controlebeleid inzake voedselveiligheid alsook van de uitvoering van de controles.

Er zijn geen wezenlijke wijzigingen aangebracht aan de controlesystemen die reeds beschreven werden in het eerste Belgische MANCP. Wel zijn in dit MANCP ook de specifieke controlesystemen inzake de biologische productie en de labels BOB (beschermde oorsprongsbenamingen), BGA (beschermde geografische aanduidingen) en GTS (gegarandeerde traditionele specialiteiten) opgenomen.

Qua vorm is het MANCP volledig herwerkt. Hoewel de elektronische vorm van het eerste MANCP voordelen had, werd vanuit een streven naar transparantie en leesbaarheid gekozen om dit MANCP in boekvorm uit te brengen. Om het verband tussen de vereiste informatie zoals beschreven in de richtsnoeren van beschikking 2007/363/EG en de gegevens in dit MANCP te verduidelijken, is voorzien in een concordantietabel die terug te vinden is in bijlage 1.

De nationale strategische en operationele doelstellingen van het tweede MANCP van België zijn in deze die beschreven zijn in het businessplan van de gedelegeerd bestuurder van het FAVV. Gedurende de geldigheidstijdsduur worden de strategische en operationele doelstellingen van het MANCP periodiek geëvalueerd. De stand van zaken van de uitvoering van de doelstellingen wordt weergegeven in een boordtabel die publiek beschikbaar is via de website van het FAVV.

De belangrijkste bevoegde autoriteiten in het kader van de voedselveiligheid in België zijn het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (FOD VVVL), en het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG). Het FAVV ontwerpt de operationele reglementering (procesnormen voor operatoren), ontwerpt een meerjaarlijks controleprogramma en voert dit uit. De FOD VVVL is verantwoordelijk voor het normatief beleid inzake producten en contaminanten en de politieke krachtlijnen inzake diergezondheid en plantengezondheid. De bevoegdheden van het FAGG liggen op het vlak van geneesmiddelen: onderzoek en ontwikkeling, registratie, waakzaamheid, productie en distributie, en goed gebruik. Naast het FAVV, de FOD VVVL, en het FAGG zijn nog diverse andere overheidsinstanties betrokken bij de problematiek van de voedselveiligheid.

De biologische productie is in België een volledig geregionaliseerde bevoegdheid (de drie gewesten). Voor de BOB, BGA en GTS zijn de gewesten en de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie bevoegd.

Een aantal controletaken zijn gedelegeerd aan externe controleorganen. Deze taken kaderen in de bestrijding van dierziekten en de identificatie en registratie van dieren, de controle op de spuittoestellen van pesticiden, de controles op de biologische productie en het respecteren van de lastenboeken inzake BOB en BGA.

De samenwerking tussen de verschillende bevoegde autoriteiten is vastgelegd in samenwerkingsakkoorden en protocols. Daarnaast wordt er ook informeel en formeel overleg gepleegd.

Het FAVV beschikt over een netwerk van vijf interne (FAVV-) en een vijftigtal externe laboratoria, alsook referentielaboratoria die technische en wetenschappelijk ondersteuning bieden op verschillende domeinen. Het directoraat-generaal Laboratoria van het FAVV onderhoudt de relaties met externe laboratoria en de referentielaboratoria.

Er kan een algemeen nationaal controlesysteem gedefinieerd worden dat gebaseerd is op (i) de bevoegdheden van de FOD VVVL, het FAVV, en het FAGG, en (ii) het kernproces van het FAVV. Op

dit algemeen nationaal controlesysteem bestaan er tevens enkele varianten, die voortkomen uit de verschillende samenwerkingsakkoorden tussen de bevoegde autoriteiten en die het algemeen nationaal controlesysteem licht wijzigen en/of aanvullen.

Naast het algemeen nationaal controlesysteem worden twee specifieke controlesystemen onderscheiden namelijk het controlesysteem voor producten afkomstig van de biologische landbouw, en het controlesysteem voor BOB, BGA en GTS.

In geval van crisissituaties m.b.t. de voedselveiligheid worden de crisisplannen van het FAVV geactiveerd. Het FAVV beschikt over een generiek crisishandboek, aangevuld met diverse specifieke scenario's (bv. mond- en klauwzeer, vogelgriep) en procedures (bv. traceerbaarheid, crisiscommunicatie). Deze worden in de periode 2009-2011 geactualiseerd en voor ontbrekende scenario's zullen nieuwe draaiboeken worden opgemaakt. De betrokken sectoren worden eveneens gestimuleerd om complementaire draaiboeken uit te werken. Een aantal simulatieoefeningen worden voorzien.

Er worden interne en externe audits uitgevoerd bij verschillende bevoegde autoriteiten, laboratoria, en controleorganen naar wie controletaken zijn gedelegeerd. In de eerste plaats wordt verwezen naar die diensten van de betreffende instanties die de interne audits en kwaliteit verzorgen. Daarnaast speelt ook de Belgische accreditatie-instelling BELAC een belangrijke rol.

De maatregelen om de naleving van de operationele criteria van verordening (EG) nr. 882/2004 te garanderen zijn reeds grotendeels beschreven in de samenwerkingsverbanden tussen de verschillende overheden, de wettelijke en/of contractuele eisen die zijn aangegaan via de verbintenissen met de bevoegde overheden, de nationale controlesystemen en de beschrijving van het laboratorienetwerk, en de rampenplannen. Het gaat hierbij om de consistentie van de officiële controles, het beschikken over de nodige faciliteiten en uitrusting, inclusief laboratoriumcapaciteit, het vastleggen van schriftelijke procedures en de registratie van documentatie, waaronder controleresultaten. Daarnaast wordt nog specifiek ingegaan op de wettelijke bevoegdheden als controle-instanties en de sancties, de deontologische code, en de kwalificaties, ervaring en opleiding van het personeel dat betrokken is bij de controles.

De voortgang van het MANCP wordt jaarlijks gerapporteerd aan de Europese Commissie. De basis voor deze rapportering is het activiteitenverslag van het FAVV aangezien de hoofdmoot van de vereiste informatie hierin reeds gebundeld is.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL

1 INLEIDING

- 1.1 Een tweede geïntegreerd meerjarig nationaal controleplan van België
 - 1.2 Herziening en aanpassing van het MANCP
 - 1.3 Contactpunt voor het MANCP en administratieve bijstand
-

2 NATIONALE STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

- 2.1 Een steeds veiliger voedselketen
 - 2.2 Een Agentschap (FAVV) aanvaard door de operatoren en erkend door de samenleving
 - 2.3 Een transparant Agentschap (FAVV)
 - 2.4 Bevordering van de autocontrole
 - 2.5 Naar een administratieve vereenvoudiging
 - 2.6 Een professioneel en op het vlak van de resultaten veeleisend Agentschap (FAVV)
 - 2.7 Een optimale publiek-private samenwerking
 - 2.7.1 De verhouding met de zelfstandige dierenartsen
 - 2.7.2 De relaties met externe laboratoria
 - 2.7.3 De verhoudingen met de geaccrediteerde certificeringsinstellingen (OCI's)
 - 2.7.4 Inschakelen van consultants
 - 2.8 Een constructieve en doeltreffende samenwerking met andere overheidsdiensten
 - 2.9 Een geïntegreerd informatie- en gegevensbeheer (ICT)
 - 2.10 Kwaliteitsgaranties voor de geleverde diensten
 - 2.10.1 Kwaliteitszorg
 - 2.10.2 Interne audit
 - 2.10.3 Ombudsdienst
 - 2.11 Duurzame ontwikkeling & het FAVV
 - 2.12 Internationale context
-

3 BEVOEGDE AUTORITEITEN EN GEDELEGEERDE CONTROLETAKEN

- 3.1 Algemeen
 - 3.2 Bevoegde autoriteiten in het kader van het MANCP
 - 3.2.1 Inleiding
 - 3.2.2 Voedselveiligheid in België: kort historisch overzicht
 - 3.2.2.1 Periode 1999-2006
 - 3.2.2.2 Recente ontwikkelingen
 - 3.2.3 Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu
 - 3.2.3.1 Structuur en bevoegdheden
 - 3.2.3.2 Centrum voor Onderzoek in de Diergeneeskunde en Agrochemie
 - 3.2.3.3 Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid
 - 3.2.3.4 Hoge Gezondheidsraad
 - 3.2.4 Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
 - 3.2.4.1 Structuur en bevoegdheden
 - 3.2.4.2 Comités
 - 3.2.4.2.1 Wetenschappelijk Comité
 - 3.2.4.2.2 Raadgevend Comité
 - 3.2.4.2.3 Auditcomité
 - 3.2.5 Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten
 - 3.2.5.1 Structuur en bevoegdheden
 - 3.2.5.2 Gemengde Commissie
 - 3.2.5.3 Comités
 - 3.2.5.3.1 Wetenschappelijk Comité
 - 3.2.5.3.2 Raadgevend Comité
 - 3.2.5.3.3 Doorzichtigheidscomité
 - 3.2.6 Federale Overheidsdienst Financiën
 - 3.2.7 Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie
 - 3.2.7.1 Structuur en bevoegdheden
 - 3.2.7.2 Algemene Directie Controle en Bemiddeling
 - 3.2.7.3 BELAC
-

- 3.2.8 Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle
- 3.2.9 Geïntegreerde Politie
 - 3.2.9.1 Inleiding
 - 3.2.9.2 Federale Politie
 - 3.2.9.3 Lokale Politie
- 3.2.10 Gewestelijke overheden
 - 3.2.10.1 Vlaams Gewest
 - 3.2.10.1.1 Inleiding
 - 3.2.10.1.2 Beleidsdomein Landbouw en Visserij
 - 3.2.10.1.3 Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie
 - 3.2.10.2 Waals Gewest
 - 3.2.10.2.1 Inleiding
 - 3.2.10.2.2 Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement
 - 3.2.10.3 Brussels Hoofdstedelijk Gewest
 - 3.2.10.3.1 Inleiding
 - 3.2.10.3.2 Bestuur Economie en Werkgelegenheid
 - 3.2.10.3.3 Brussels Instituut voor Milieubeheer
- 3.2.11 Samenwerkingsverbanden en protocols
 - 3.2.11.1 Inleiding
 - 3.2.11.2 Samenwerkingsakkoord tussen de federale staat en de gewesten m.b.t. de uitoefening van de geregionaliseerde bevoegdheden op het gebied van landbouw en visserij
 - 3.2.11.3 Delegatie van bepaalde taken die tot de bevoegdheid van het FAVV behoren aan de gewesten
 - 3.2.11.4 Randvoorwaarden
 - 3.2.11.5 FAVV-FODVVL
 - 3.2.11.6 FAVV-FAGG
 - 3.2.11.7 FAVV-FOD Financiën
 - 3.2.11.8 FAVV-FOD EKME
 - 3.2.11.9 FAVV-FANC
 - 3.2.11.10 Multidisciplinaire samenwerking in het kader van fraudebestrijding voor de veiligheid van de voedselketen
 - 3.2.11.11 FAVV-AWEX-FIT-VLAM-Brussels Export
 - 3.2.11.12 GGO's
 - 3.2.11.13 Dierlijke bijproducten
 - 3.2.11.14 Biologische productie
 - 3.2.11.15 BOB, BGA en GTS
- 3.3 Delegatie van taken aan controleorganen
 - 3.3.1 Inleiding
 - 3.3.2 Bestrijding dierziekten en identificatie en registratie dieren
 - 3.3.3 Biologische productie
 - 3.3.4 BOB en BGA
- 3.4 Internetadressen

4 LABORATORIANETWERK

- 4.1 Inleiding
- 4.2 FAVV-laboratoria
 - 4.2.1 Algemeen
 - 4.2.2 FoodLIMS
- 4.3 Erkende laboratoria
 - 4.3.1 Erkenningen door FAVV
 - 4.3.2 ExtLab
- 4.4 Nationale Referentielaboratoria

5 NATIONALE CONTROLESYSTEMEN

- 5.1 Inleiding
- 5.2 Algemeen nationaal controlesysteem: kernproces FAVV
 - 5.2.1 Inleiding
 - 5.2.2 Programmering
 - 5.2.2.1 Inleiding
 - 5.2.2.2 Analyses

- 5.2.2.2.1 Inleiding
- 5.2.2.2.2 Analyses opgelegd door wetgeving
- 5.2.2.2.3 Analyses vastgelegd door risicoanalyse
- 5.2.2.2.4 Analyses gerealiseerd in kader van monitoring
- 5.2.2.2.5 Analyses a priori geschat
- 5.2.2.2.6 Bijstelling aantal analyses
- 5.2.2.2.7 Rol van het Wetenschappelijk Comité
- 5.2.2.2.8 Programmering in Alpha
- 5.2.2.3 Inspecties
- 5.2.3 Planning
- 5.2.3.1 Analyses
- 5.2.3.2 Inspecties
- 5.2.4 Uitvoering en rapportering
- 5.2.4.1 NICE
- 5.2.4.2 PCE's
- 5.2.4.3 Praktijk
- 5.2.4.4 Resultaten controles als input voor risicobeoordeling
- 5.2.4.5 Overlegstructuren DG Controle voor beheer van controleopdrachten
- 5.2.4.5.1 Managementoverlegcomité
- 5.2.4.5.2 Regionaal Overlegcomité
- 5.2.4.5.3 Provinciaal Overlegcomité
- 5.2.4.5.4 Sectoraal Overlegcomité
- 5.2.4.5.5 Technisch Overlegcomité
- 5.2.4.6 ISO 17020-accreditatie voor controleactiviteiten DG Controle
- 5.2.5 Aanpassingen controleprogramma
- 5.3 Toepassing van het algemeen nationaal controlesysteem en varianten
- 5.3.1 Inleiding
- 5.3.2 Dierenwelzijn en CITES
- 5.3.3 Pesticiden
- 5.3.3.1 Keuring spuittoestellen
- 5.3.3.2 Toelating, marketing en gebruik
- 5.3.4 Geneesmiddelen en gezondheidsproducten
- 5.3.5 Dierlijke bijproducten
- 5.3.6 GGO's
- 5.4 Controlesystemen voor biologische productie
- 5.4.1 Inleiding
- 5.4.2 Vlaams Gewest
- 5.4.2.1 Inleiding
- 5.4.2.2 Controles
- 5.4.2.3 Staalnamen en analyses
- 5.4.3.1 Inleiding
- 5.4.3.2 Controles
- 5.4.3.3 Staalnamen en analyses
- 5.4.4 Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- 5.4.4.1 Inleiding
- 5.4.4.2 Controles
- 5.4.4.3 Staalnamen en analyses
- 5.4.5 Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
- 5.5 Controlesystemen voor BOB, BGA en GTS
- 5.5.1 Inleiding
- 5.5.2 Vlaams Gewest
- 5.5.3 Waals Gewest
- 5.5.4 Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- 5.5.5 Controleactiviteiten van ADCB
- 5.5.6 Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
- 5.6 Synopsis

6 RAMPENPLANNEN

- 6.1 Beheer van crisisplannen door het FAVV
 - 6.1.1 Inleiding
 - 6.1.2 Crisismaatregelen
 - 6.1.3 Business Continuity Planning
- 6.2 Biologische productie
- 6.3 BOB, BGA en GTS

7 REGELING VOOR AUDITS DOOR DE BEVOEGDE AUTORITEITEN

- 7.1 Federale overheidsdiensten
 - 7.1.1 Inleiding
 - 7.1.2 FOD VVVL
 - 7.1.3 FAVV
 - 7.1.4 FAGG
 - 7.1.5 FOD EKME
- 7.2 Regionale overheidsdiensten
 - 7.2.1 Biologische productie
 - 7.2.2 BOB en BGA
- 7.3 Laboratoria

8 NALEVING OPERATIONELE CRITERIA

- 8.1 Inleiding
- 8.2 Wettelijke bevoegdheden als controle-instanties en sancties
 - 8.2.1 Controles uitgevoerd door en voor het FAVV
 - 8.2.2 Controles m.b.t. biologische productie
 - 8.2.3 Controles m.b.t. BOB, BGA en GTS
- 8.3 Deontologische code
- 8.4 Gepaste kwalificaties, ervaring en opleiding
 - 8.4.1 Algemeen
 - 8.4.2 Focus op het FAVV
 - 8.4.2.1 Inleiding
 - 8.4.2.2 Selectie van ambtenaren
 - 8.4.2.2.1 Inspecteur (universitair diploma – niveau master)
 - 8.4.2.2.2 Controleurs van niveau B (diploma graduaat – niveau bachelor)
 - 8.4.2.2.3 Controleurs van niveau C (diploma secundair onderwijs)
 - 8.4.2.3 Selectie van zelfstandige dierenartsen
 - 8.4.2.4 Opleiding directoraat-generaal Controle
 - 8.4.2.4.1 Opleidingsplan en –aanbod
 - 8.4.2.4.2 Soorten opleidingen
 - 8.4.2.4.3 Opleiding van zelfstandige dierenartsen

BIJLAGEN

- Bijlage 1: Concordantietabel
 - Bijlage 2: Inspectiefrequenties (FAVV)
 - Bijlage 3: Lijst Nationale Referentielaboratoria
 - Bijlage 4: Personeelsbestanden FAVV, FOD VVVL, en FAGG
 - Bijlage 5: Overzicht tabellen en figuren
-

AFKORTINGEN

AFKORTINGEN

ACFO: Auditcomité van de Federale Overheid

ADCB: Algemene Directie Controle en Bemiddeling

ADKV: Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid

AdminLight DMO: informaticatoepassing die gebruikt wordt door zelfstandige dierenartsen met opdracht die bepaalde taken uitvoeren voor het FAVV om hun prestaties te registreren

ADR: Alternative Dispute Resolution

AEWI: Algemene Eetwareninspectie

ACS: autocontrolesysteem

Alpha: softwaretoepassing voor programmatie, rationalisatie en planning van analyses/monsternemingen

ALV: Agentschap voor Landbouw en Visserij

ANB: Agentschap voor Natuur en Bos

ARB: Adviesraad voor Bioveiligheid

ARSIA: Association Régionale de Santé et d'Identification Animales

AWEX: Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers

BCP: Business Continuity Planning

BELAC: Belgische Accrediatie-instelling

BENELUX: België-Nederland-Luxemburg

BEW: Bestuur Economie en Werkgelegenheid

BGA: beschermde geografische aanduiding

BI: Business Intelligence

BIM: Brussels Instituut voor Milieubeheer

BOB: beschermde oorsprongsbenaming

BOOD: banque de données opérateurs – operatoredatabank

BOOD-on-web: informaticatoepassing, de voorganger van FoodWeb

BRC: Britisch Retail Consortium

BRUCEFO: Brussels Centrum voor Voedingsmiddelenexpertise

BSE: Bovine Spongiform Encephalopathy

BTC: Belgische Technische Coöperatie

BTW: belasting op toegevoegde waarde

BUM: Bon Usage de Médicament – Goed Gebruik van het Geneesmiddel

CCER: Coördinatiecél Controleprogramma en Externe Rapportering

CCIM: Coördinatie-Comité Internationaal Milieubeleid

CGCCR: Centre gouvernemental de Coordination et de Crise – Coördinatie- en Crisiscentrum van de Regering

CITES: Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora

CL: checklist

CoABP: Commissie Dierlijke Bijproducten

CODA: Centrum voor Onderzoek in de Diergeneeskunde en de Agrochemie

COPH: Chief Plant Health Officer

CRA-W: Centre wallon de Recherches agronomiques de Gembloux

CRM: Customer Relationship Management

CVO: Chief Veterinary Officer

DeBOHRA: Database Oracle for Human Resources Administration

DBP: dierlijke bijproducten

DG: directoraat-generaal

DGARNE: Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement

DG SANCO: Directorate General for Health and Consumer Affairs

DGZ: Dierengezondheidszorg

DMO: dierenars met opdracht

EA: European co-operation for Accreditation

EC: Europese Commissie

EFSA: European Food Safety Authority

EG: Europese Gemeenschap

EHBO: eerste hulp bij ongevallen

EMAS: Eco-Management and Audit Scheme

EU: Europese Unie

EVA: Extern Verzelfstandigd Agentschap

ExtLab: informaticatoepassing, externe laboratoria zijn verbonden met FoodLIMS via deze toepassing

FAGG: Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten

FANC: Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle

FAVV: Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

FAQ: Frequently Asked Questions

FinFOOD: informaticatoepassing, factureringssysteem

FIT: Flanders Investment and Trade

FOD: Federale Overheidsdienst

FOD EKME: Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie

FOD VVVL: Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

FoodLIMS: informaticatoepassing, koppeling van FoodNet met LIMS

FoodNet: informaticatoepassing, registratiesysteem van de controleopdrachten van de FAVV-controleurs

FoodWeb: informaticatoepassing, publieke toepassing voor het opzoeken van gegevens over operatoren (werkzaam in de voedselketen) op de FAVV-internetsite

FTE: Full Time Equivalent

FVO: Food and Veterinary Office

GGO: genetisch gemanipuleerd organisme

GTS: gegarandeerde traditionele specialiteiten

HACCP: Hazard Analysis and Critical Control Points

HGR: Hoge Gezondheidsraad

HR: Human Resources

IAF: International Accreditation Forum

ICCF: Interdepartementale Commissie voor de Coördinatie van de Fraudebestrijding in de economische sectoren

ICT: informatie- en communicatietechnologie

ICVV: Interdepartementale Coördinatiecel voor de Controle van de Voedselveiligheid

IFS: International Food Standard

IIA: Institute of Internal Auditors

IIH: infrastructuur, inrichting en hygiëne

ILAC: International Laboratory Accreditation Cooperation

ILVO: Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

INBO: Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek

ION: Instellingen van Openbaar Nut

I&R: identificatie en registratie

ISO: International Organization for Standardization

IVA: Intern Verzelfstandigd Agentschap

IVK: Instituut voor Veterinaire Keuring

KB: koninklijk besluit

KBO: Kruispuntbank der Ondernemingen

KMO: kleine en middelgrote ondernemingen

KPI: Key Performance Indicator – kritische performantie-indicator

LIMS: Laboratorium Informatie Management Systeem

LNE: Leefmilieu, Natuur en Energie

MANCP: Multi Annual National Control Plan – (geïntegreerd) meerjarig nationaal controleplan

MB: ministerieel besluit

MCVV: Multidisciplinaire Fraudebestrijdingscel voor de Veiligheid van de Voedselketen

MEDEX: bestuur van de Medische Expertise

MBHG: Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

MHC: Multidisciplinaire Hormonencel

MOC: Managementoverlegcomité

NC: non-conformiteit

NICE: Nationale Implementatie- en Coördinatie-eenheid

NMBS: Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

NOE: Nationale Opspringseenheid

NRL: Nationaal Referentielaboratorium

OCI: organisme de certification – certificeringsinstelling

OFO: Opleidingsinstituut van de Federale Overheid

OHSAS: Occupation Health and Safety Assessment Series

OSE: Overdraagbare Spongiforme Encefalopathiën

OVAM: Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij

OWD: Office wallon de déchets

PCE: Provinciale Controle-eenheid

PMO: Program Management Office

P&O: Personeel & Organisatie

PIA: softwaretoepassing, factureringssysteem

POC: Provinciaal Overlegcomité

PRA: Pest Risk Assessment

R&D: Research & Development

RASFF: Rapid Alert System for Food and Feed

ROC: Regionaal Overlegcomité

SALV: Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij

Sanitel: Belgisch systeem voor geïnformatiseerd beheer van de identificatie, de registratie en het toezicht op dieren (runderen, schapen, geiten, herten, pluimvee); een aantal informaticatoepassingen zoals Sanitrace, Beltrace, Cerise en Veeportaal zijn aangesloten op Sanitel en 'voeden' dit systeem; deze toepassingen maken het mogelijk om in de gecentraliseerde databank talrijke gegevens over de dieren op te slaan en aan andere actoren beschikbaar te stellen

Sanitrace: een door het FAVV beheerde informaticatoepassing; zie ook 'Sanitel'

SBB: Dienst Bioveiligheid en Biotechnologie

SBP: sectoraal bemonsteringsplan

SOC: Sectoraal Overlegcomité

SOE: Speciale Onderzoekseenheid

SPW: Service public de Wallonie

SWOT: strengths-weaknesses-opportunities-threats

TOC: Technisch Overlegcomité

TRACES: Trade Control and Expert System

VEA: Vlaams Energieagentschap

VHB: vergunning voor het in de handel brengen

VLAM: Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing

VLM: Vlaamse Landmaatschappij

VMM: Vlaamse Milieumaatschappij

VMP: geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik

VPN: Virtual Private Network

VREG: Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt

WIV: Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid

INLEIDING

1 INLEIDING

1.1 EEN TWEEDE GEÏNTEGREERD MEERJARIG NATIONAAL CONTROLEPLAN VAN BELGIË

Verordening (EG) nr. 882/2004 bepaalt dat elke lidstaat een geïntegreerd meerjarig nationaal controleplan (Multi Annual National Control Plan – MANCP) moet opstellen en uiterlijk vanaf 1 januari 2007 voor de eerste maal uitvoeren. Het eerste MANCP van België was opgesteld voor de periode 2006-2008. Het tweede, huidige MANCP, is geldig in de periode 2009-2011.

De geldigheidstijdsduur van het Belgische MANCP volgt deze van het businessplan van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) aangezien deze de belangrijkste instantie is voor wat betreft het controlebeleid en de uitvoering van de controles in de ganse voedselketen. Op deze manier zijn de nationale strategische doelstellingen van het MANCP verbonden met de strategische en operationele doelstellingen beschreven in het FAVV-businessplan. Het MANCP is opgemaakt door het directoraat-generaal (DG) Controlebeleid van het FAVV.

De basisprincipes voor de controles uitgevoerd door het FAVV en zoals beschreven in het eerste MANCP, zijn bewaard. Het controleprogramma van het FAVV is gebaseerd op een geharmoniseerde risicogebaseerde methodologie en omvat zowel analyses als inspecties. Het analyseprogramma wordt jaarlijks herzien. Inspecties worden over verschillende jaren gespreid door middel van inspectiefrequenties. Waar nodig wordt het controleprogramma aangepast aan de behoeften en middelen.

In tegenstelling tot het vorige MANCP zijn in het huidige ook de controlesystemen beschreven die betrekking hebben op de biologische productie en de herkomst- en kwaliteitslabels BOB (beschermd oorsprongsbenamingen), BGA (beschermd geografische aanduidingen) en GTS (gegarandeerde traditionele specialiteiten).

Het MANCP is niet langer elektronisch van opbouw. Het eerste MANCP bestond uit verschillende segmenten die apart consulteerbaar waren. Het was in se een compilatie van reeds bestaande documenten, terug te vinden op diverse internetsites van de bevoegde autoriteiten en de intranetsite van het FAVV die geconsulteerd konden worden door (hyper)links in de synthesetekst. Deze synthese bestond uit een beknopte tekst waarvan de titels overeenkwamen met deze zoals vastgelegd in hoofdstuk 4 van beschikking 2007/363/EG. Alhoewel deze vorm voordelen had, werd uiteindelijk afgestapt van dit formaat omwille van transparantieredenen en leesbaarheid.

In dit MANCP wordt de informatie gepresenteerd in boekvorm. In bijlage 1 is een concordantietabel opgenomen die het verband aangeeft tussen de vereiste informatie zoals vermeld in beschikking 2007/363/EG en de verschillende hoofdstukken/paragrafen van dit MANCP. De bronnen zijn voor het merendeel dezelfde als deze van het eerste MANCP: de meest recente informatie is met andere woorden terug te vinden op de internet-/intranetsites van de bevoegde overheden. In dit kader wordt ook specifiek verwezen naar de meest recente versie van het Country Profile van België, beschikbaar via de website van het FVO (Food and Veterinary Office).

In het vervolg van dit hoofdstuk worden de voorzieningen voor herziening en aanpassing van het MANCP beschreven. Tevens wordt het contactpunt voor het MANCP en administratieve bijstand vermeld. In hoofdstuk 2 worden de nationale strategische en operationele doelstellingen beschreven. De bevoegde autoriteiten en delegatie van controletaken, en het netwerk der laboratoria zijn beschreven in respectievelijk hoofdstuk 3 en 4. In hoofdstuk 5 worden de nationale controlesystemen beschreven. De voorziene rampenplannen zijn terug te vinden in hoofdstuk 6. De regeling voor audits zijn beschreven in hoofdstuk 7. Maatregelen met het oog op de naleving van operationele criteria zijn grotendeels beschreven in de hoofdstukken 2-6. In hoofdstuk 8 wordt dieper ingegaan op de wettelijke bevoegdheden als controle-instanties en de sancties, de deontologische code en het garanderen van de gepaste kwalificaties, ervaring en opleiding van het personeel dat betrokken is bij de controles.

1.2 HERZIENING EN AANPASSING VAN HET MANCP

Behoudens bijzondere omstandigheden zullen ook de volgende MANCP's van België de cycli van de businessplannen van het FAVV volgen.

Aanpassingen aan de nationale controlesystemen die beheerd worden door de verschillende bevoegde autoriteiten gedurende de geldigheidstijdsduur van een MANCP zijn steeds mogelijk.

Voor het FAVV wordt specifiek verwezen naar zijn kernproces (cfr. paragraaf 5.2). Aanpassingen aan het lopende controleprogramma (inspecties/analyses) van het FAVV gebeuren via de Coördinatiecel Controleprogramma en Externe rapportering (CCER). Deze cel bestaat uit vertegenwoordigers van elk directoraat-generaal van het FAVV en is opgericht om de impact en het risico in te schatten van aanpassingen naar aanleiding van nieuwe Business Information Needs, aanpassingen aan het controleprogramma en wijzigingen van masterdata. De CCER werkt conform zijn huishoudelijk reglement. Een aanvraag kan vanuit elk directoraat-generaal van het FAVV, en via de vertegenwoordiger van het betreffende directoraat-generaal, ingediend worden aan de hand van het Change Request CCER-formulier, en wordt behandeld volgens de voorziene procedure. Wijzigingen aan het inspectieprogramma voor dierenwelzijn dat opgemaakt wordt door de FOD VVVL, worden doorgegeven aan het FAVV dat op zijn beurt via de CCER het globale FAVV-controleprogramma aanpast.

Voor het controlesysteem voor de biologische productie moeten de risicoanalyse en de selectie van marktdeelnemers voor de controles en staalnamen, in het Vlaams Gewest, jaarlijks geactualiseerd worden door de controleorganen en voorgelegd aan de afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals Gewest moeten de controleorganen ter goedkeuring een procedure voorleggen aan de bevoegde autoriteiten (c.q. respectievelijk de directie Economische Betrekkingen en de Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement) tot vastlegging van de planning van de controles en de keuze van de marktdeelnemers.

Ook de resultaten van de audits/controles uitgevoerd door en voor de overige bevoegde autoriteiten (nationaal of communautair) of derde landen kunnen een aanpassing van het MANCP als gevolg hebben.

Op deze manier kunnen wijzigingen in de controlesystemen van het MANCP aangebracht worden in naar aanleiding van of in verband met de volgende factoren:

- nieuwe wettelijke bepalingen;
- het verschijnen van nieuwe ziekten en andere risico's voor de gezondheid (indien nodig worden ook de crisisplannen geactiveerd);
- de resultaten van door de lidstaten verrichte controles;
- de resultaten van de audits door de nationale bevoegde autoriteiten;
- de resultaten van communautaire controles; voor wat betreft de communautaire controles uitgevoerd door het Food and Veterinary Office van de EC zijn er specifieke procedures voorzien door het FAVV. In deze procedures worden het beheer van de planning van FVO-zendingen in de loop van een jaar, alsook de voorbereiding, de begeleiding en de afhandeling van een FVO-zending vastgelegd. Indien de resultaten van een FVO-zending een aanpassing aan het lopende FAVV-controleprogramma vereist, kan dit gebeuren via de CCER;
- wetenschappelijke bevindingen;
- de resultaten van door een derde land in een lidstaat uitgevoerde audits.

Indien belangrijke veranderingen in de structuur, het beheer of de werking van de nationale bevoegde autoriteiten zich voordoen gedurende de geldigheidstijdsduur van een MANCP, wordt dit gerapporteerd in het jaarverslag van het MANCP.

Indien er wijzigingen optreden in de richtsnoeren zoals vermeld in artikel 43 van verordening (EG) nr. 882/2004, zal het MANCP indien nodig overeenkomstig gewijzigd worden. Hierover zal eveneens gerapporteerd worden in het eerstvolgende jaarverslag van het MANCP.

De globale voortgang van het MANCP wordt jaarlijks gerapporteerd aan de Europese Commissie. De basis voor deze rapportering is het activiteitenverslag van het FAVV aangezien de hoofdmoot van de vereiste informatie hierin reeds gebundeld is. Het activiteitenverslag is publiek beschikbaar via de FAVV-website.

1.3 CONTACTPUNT VOOR HET MANCP EN ADMINISTRATIEVE BIJSTAND

Het contactpunt voor alle inlichtingen omtrent het MANCP van België is het directoraat-generaal Controlebeleid van het FAVV. De contactgegevens zijn terug te vinden in tabel 1.

Tabel 1: contactpunt MANCP van België.

Contactpunt:	Herman Diricks, directeur-generaal Controlebeleid
Adres:	Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen AC – Kruidtuin Food Safety Center Kruidtuinlaan 55 B-1000 Brussel
E-mail:	PCCB@favv.be
Telefoon:	+ 32 (0)2 211 85 75
Fax:	+ 32 (0)2 211 86 30

Verzoeken om inlichtingen (in het kader van verordening (EG) nr. 882/2004) die betrekking hebben op andere autoriteiten dan het FAVV, zal DG Controlebeleid van het FAVV doorzenden naar de betreffende autoriteiten.

DG Controlebeleid is tevens de contactinstantie zoals bedoeld in artikel 35 van verordening (EG) nr. 882/2004. Specifiek voor derde landen wordt verwezen naar het protocol tussen FAVV-AWEX-FIT-VLAM-Brussels Export (cfr. paragraaf 3.2.11.11). De gewestelijke diensten die bevoegd zijn voor de biologische productie hebben een eigen stelsel van administratieve bijstand opgebouwd (cfr. paragraaf 3.2.11.14).

Voor de diverse samenwerkingsverbanden tussen de verschillende bevoegde autoriteiten wordt verwezen naar de hoofdstukken 3 en 5.

Chief Veterinary Officer en Chief Plant Health Officer

De taken van de Chief Veterinary Officer (CVO) en de Chief Plant Health Officer (COPH) zijn verdeeld tussen de FOD VVVL en het FAVV. Productnormatieve materies worden behandeld door de FOD VVVL. Procesnormatieve materies en deze die betrekking hebben op de controles worden behandeld door het FAVV.

Op veterinair vlak is de functie van CVO toegewezen aan het FAVV met een Deputy CVO bij de FOD VVVL. Op fytosanitair vlak is de functie van COPH toegewezen aan de FOD VVVL met een Deputy COPH bij het FAVV.

Er is intens overleg tussen de FOD VVVL en het FAVV. Materies die bevoegdheidsoverschrijdend zijn, worden gezamenlijk behandeld.

**NATIONALE STRATEGISCHE EN
OPERATIONELE DOESTELLINGEN**

2 NATIONALE STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

Het businessplan van het FAVV vormt, gelet op de missie van het FAVV, de basis voor de algemene nationale strategische en operationele doelstellingen van het MANCP van België.

In het derde businessplan van het FAVV worden de krachtlijnen vastgelegd voor de periode 2009-2011, de geldigheidstijdsduur van het tweede MANCP. De klemtoon wordt vooral gelegd op de basisopdracht van het FAVV: een steeds veiliger voedselketen en de veralgemening van de autocontrole.

Op basis van de politieke lijn van de minister bevoegd voor het FAVV, de ervaring opgedaan vanaf 2002, twee SWOT-analyses (enerzijds bij het middenkader van het FAVV en anderzijds bij de verantwoordelijken in de voedselketen), het advies van het Raadgevend Comité van het FAVV en de tevredenheidsenquête uitgevoerd bij het FAVV-personeel in 2007 zijn volgende strategische doelstellingen geformuleerd:

- een steeds veiliger voedselketen;
- een Agentschap (FAVV) aanvaard door de operatoren en erkend door de samenleving;
- een transparant Agentschap (FAVV);
- bevordering van de autocontrole;
- naar een administratieve vereenvoudiging;
- een professioneel en op vlak van de resultaten veeleisend Agentschap (FAVV);
- een optimale publiek-private samenwerking;
- een constructieve en doeltreffende samenwerking met andere overheidsdiensten;
- een geïntegreerd informatie- en gegevensbeheer (ICT);
- kwaliteitsgaranties voor de geleverde diensten;
- duurzame ontwikkeling & het FAVV;
- internationale context.

Deze strategische doelstellingen zijn vervolgens vertaald in een aantal operationele doelstellingen en actiepunten (cfr. tabel 2). Een synthese van deze doelstellingen alsook de voortgang ervan, en het businessplan zijn publiek beschikbaar via de FAVV-website.

2.1 EEN STEEDS VEILIGER VOEDSELKETEN

De opeenvolgende jaren geven een aanhoudende trend tot verbetering aan van de veiligheid van de voedselketen. Niettemin blijven er in talrijke domeinen nog mogelijkheden tot verbetering. Om hierin te slagen blijft een intense en aangehouden samenwerking tussen het FAVV, de beroepsorganisaties en de verbruikersverenigingen aangewezen.

Volgende initiatieven zullen worden genomen:

- de bestaande crisisscenario's actualiseren en ontbrekende scenario's opstellen (ziekte van Aujesky, nucleair incident, ...);
- versterkte bewaking van geïmporteerde levensmiddelen uit derde landen die de EU-productnormen niet naleven;
- via de sectorguides de noodzaak beklemtonen dat operatoren zich ervan vergewissen dat hun leveranciers geregistreerd zijn bij het FAVV en dat zij over een gevalideerd autocontrolesysteem (ACS) beschikken. De door het FAVV ontwikkelde BOOD-on-web-toepassing op de website vormt in dat opzicht een nuttig instrument;
- een inspectieprogramma dat zich steeds meer toespitst op risicobedrijven.

In overeenstemming met de Europese wetgeving gebeurt de organisatie van de controles door het FAVV op basis van een meerjareninspectieprogramma en een analyseprogramma dat jaarlijks wordt aangepast. Deze aanpak laat, rekening houdend met de beschikbare analytische en budgettaire

mogelijkheden, toe na verloop van jaren alle operatoren te controleren en een belangrijker gamma van voedingsmiddelen af te dekken.

Naast de wettelijke controleverplichtingen en de aanbevelingen van internationale instanties en wetenschappelijke adviescomités vormt de risico-evaluatie het middel bij uitstek om controleprogramma's op te stellen.

De risico-evaluatie die aan de basis van het analyseprogramma ligt houdt rekening met de grootte van een gevaar op de gezondheid of op de economische impact van ziekten (bv. quarantaineziekten). Ze steunt op de karakterisatie van de gevaren en de inschatting van de blootstelling van de consumenten. De methodologie van de analyseprogrammering komt er op neer dat naarmate het risico voor de consument groter wordt, het product meer gecontroleerd wordt. De inventaris van de gevaren en de bepaling van de schadelijke effecten worden uitgevoerd door het FAVV in nauwe samenwerking met het Wetenschappelijk Comité van het FAVV. De keuze van de bemonsterde producten wordt meestal bepaald op basis van de resultaten van eerdere controles, consumptiegegevens en aanbevelingen door uiteenlopende instanties (wetenschappelijke adviescomités, Europese Commissie, ...).

Het inspectieprogramma, ontwikkeld door DG Controlebeleid, en aanvaard door het Raadgevend Comité van het FAVV, blijft van toepassing en kan als volgt worden samengevat:

- elke sector of deelsector vereist op basis van de verworven ervaring een bepaalde basisinspectiefrequentie;
- elke operator vertoont binnen zijn sector een bijzonder risicoprofiel dat als volgt gewogen wordt:
 - o beschikken over een gevalideerd ACS: 40 punten;
 - o inspectieresultaten gedurende de 2 voorbije jaren: 0 – 20 punten;
 - o intrekking van de erkenning of de toelating in de twee voorgaande jaren: 0 – 20 punten;
- de basisfrequentie voor de sector zal bijgevolg naar boven of onder aangepast worden in functie van het profiel van de betrokken operator.

Deze methodologie werd beschreven in een wetenschappelijke publicatie en is beschikbaar op de website van het FAVV.

De informatisering van de controleresultaten met behulp van FoodNet zal op termijn (uiterlijk 2010) toelaten het risicoprofiel van elke operator te bepalen en in functie hiervan de inspectiefrequentie aan te passen.

De basisinspectiefrequentie per sector wordt weergegeven in de tabel in bijlage 2. Deze kan evolueren in functie van de vaststellingen in de komende jaren.

Het FAVV zal een set van KPI's (kritische performantie-indicatoren) definiëren die het mogelijk maken om de vooruitgang op het vlak van de voedselveiligheid te meten.

2.2 EEN AGENTSCHAP (FAVV) AANVAARD DOOR DE OPERATOREN EN ERKEND DOOR DE SAMENLEVING

Hoewel vrij jong beschikt het FAVV zoals aangegeven bij de SWOT-analyse, over een goede zichtbaarheid bij het grote publiek en wordt het toenemend professionalisme erkend.

Door haar werkmethodes wordt het FAVV echter door een aantal operatoren in essentie beschouwd als repressief. Om aan dit imago te sleutelen zullen volgende initiatieven worden genomen, zonder evenwel te raken aan de rol van het FAVV inzake het algemeen belang:

- uitbouw van een voorlichtingscel binnen de dienst Communicatie. De op basis van hun terreinkennis en hun pedagogische kwaliteiten gekozen medewerkers zullen als belangrijkste opdracht hebben aan groepen operatoren en vooral aan de zeer kleine bedrijven uit te leggen wat van hen verwacht wordt op het vlak van de veiligheid van de voedselketen. Zij zullen ongetwijfeld een impact hebben op de promotie van de autocontrole. De activiteiten van deze

cel zullen in eerste instantie toegespitst worden op de sectoren van de horeca en de distributie, sectoren die het dichtst bij de consumenten staan en waar de autocontrole het minst ontwikkeld is. Indien de balans positief is zal het actieterrein uitgebreid worden naar de primaire productie en de zeer kleine bedrijven uit de verwerking;

- het FAVV zal erop toezien evenredige maatregelen te nemen in geval van problemen;
- versterking van de doelgroepgerichte communicatie (landbouwers, restauranthouders,...);
- behoud en naleving van het 'Charter van de inspecteur en de controleur' als gedragscode;
- de opname van een module 'Communicatie met de gecontroleerden' in de vormingscycli van de inspecteurs en controleurs;
- rekening houden met de relationele capaciteiten in de selectie- en evaluatiecriteria van de medewerkers;
- om de 3 jaar zal een tevredenheidsenquête georganiseerd worden bij de operatoren te beginnen in 2009;
- in parallel de vermindering van de heffingen ten laste van de operatoren.

2.3 EEN TRANSPARANT AGENTSCHAP (FAVV)

De inspanningen op het vlak van de externe communicatie zullen aangehouden worden:

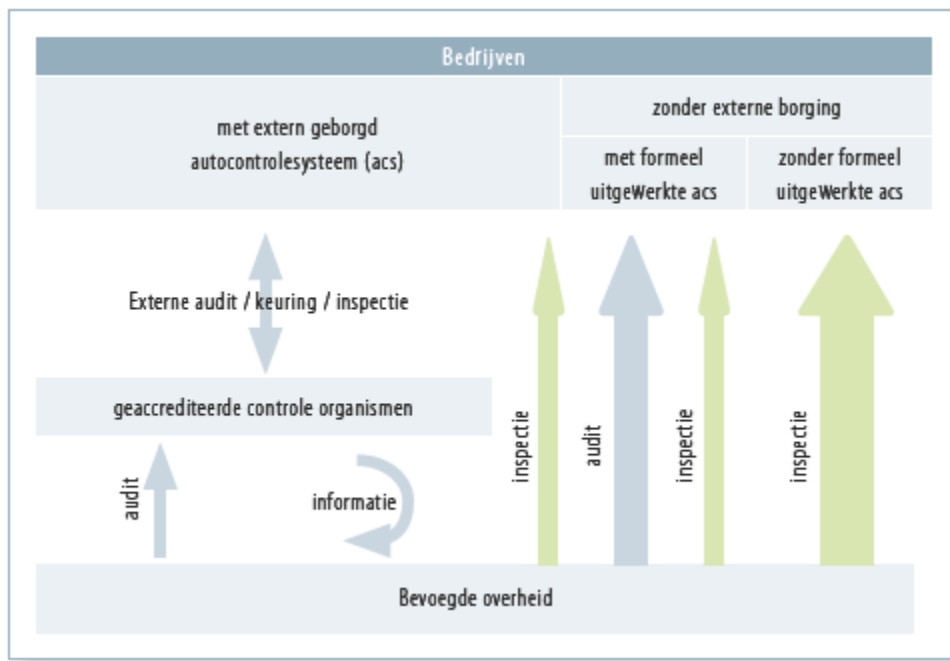
- consumenten en media: elk ernstig incident in de voedselketen zal worden meegedeeld. De website zal nog beter toegankelijk gemaakt worden;
- operatoren: het systematisch overhandigen van een document dat alle onregelmatigheden vermeldt die werden vastgesteld bij een inspectie of een audit en het on-line ter beschikking stellen voor elke operator van alle beschikbare informatie (toelating, analyseresultaten, inspectieresultaten,...).

2.4 BEVORDERING VAN DE AUTOCONTROLE

Op basis van de strategische keuzes uit voorgaande businessplannen werd een specifiek Belgische model ontwikkeld met betrekking tot de rol en implementatie van autocontrolesystemen (cfr. figuur 1).

Kenmerken zijn:

- een geïmplementeerd ACS, gebaseerd op HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points), staat centraal in de borging van de voedselveiligheid;
- ondersteuning van de implementatie met behulp van gidsen ontwikkeld door de sectoren en goedgekeurd door het FAVV;
- ruime dekking van de activiteiten door de gidsen;
- versoepeling voor zeer kleine bedrijven meer bepaald op basis van de gidsen;
- validatie of certificatie van het autocontrolesysteem op basis van de gidsen door het FAVV of door daartoe erkende certificatieorganismen eventueel aangevuld met andere kwaliteitsborgingssystemen zoals BRC, IFS of ISO 9000;
- accreditatie van deze certificatieorganismen op basis van internationaal aanvaarde normen door BELAC (Belgische Accreditatie-instelling);
- audits gebaseerd op leidraden en checklists, ook voor die bedrijven waar geen gids is voor ontwikkeld;
- inspectiefrequenties binnen het MANCP die rekening houden met de aanwezigheid van deze gevalideerde/gecertificeerde systemen;
- complementariteit met of integratie in bestaande lastenboeken waarvan de vereisten de voedselveiligheid overstijgen;
- financiering op basis van de aan- of afwezigheid van gevalideerde ACS;
- specifieke logo's voor bedrijven die rechtstreeks aan de consument leveren (bv. de Smiley);
- controle op de autocontrole.

Figuur 1: bevordering van de autocontrole.

De budgettaire marge, ontstaan als gevolg van de verhoging van de dotatie aan het FAVV, zal niet alleen aangewend worden om het budgettair evenwicht te behouden maar ook voor de versterking van de economische stimuli voor de bedrijven om de autocontrole toe te passen (belangrijke bonus voor de jaarlijkse heffing en oplopende malus in de loop van de jaren).

Parallel hieraan zullen de inspecties steeds meer toegespitst worden op de beheersing van de risico's verbonden aan de activiteitensector en op de grootte van de bedrijven, met resultaatvereisten.

Hoewel de certificering van het ACS facultatief is, is de aanwezigheid ervan een wettelijke verplichting (art. 14 van verordening (EG) nr. 178/2002). Voor de bedrijven die hierover niet beschikken en bijgevolg een potentieel gevaar betekenen voor de voedselveiligheid, zullen de administratieve boetes verhoogd worden.

De operatoren kunnen hierbij zelf een belangrijke rol spelen door er bijvoorbeeld op toe te zien dat hun leveranciers over een ACS beschikken.

Er zal een meer gerichte communicatie worden gevoerd naar de bedrijven van de sectoren die het minst ver gevorderd zijn op het vlak van autocontrole.

De sectorgidsen voor autocontrole blijven de grondslag vormen voor de certificering van ACS.

De opmaak voor gidsen voor autocontrole wordt aanbevolen door de verordening (EG) nr. 852/2004 inzake levensmiddelenhygiëne en het koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid in de voedselketen.

De meerwaarde van deze gidsen bestaat erin dat zij een volledig en didactisch instrumentarium vormen om een betrouwbaar systeem van autocontrole en traceerbaarheid te implementeren door de operatoren. Gidsen bieden ten opzichte van de talrijke lastenboeken het voordeel dat ze zich klaar en duidelijk beperken tot wat de Europese en nationale reglementering oplegt.

Wanneer er geen gids en dus geen referentiekader voorhanden is, kan de operator geen beroep doen op een certificeringsorganisme om zijn ACS te valideren. Derhalve kan enkel het FAVV deze na afloop van een audit valideren.

De gidsen moeten evolueren met de Europese en nationale wetgeving en op basis van de verworven ervaring. Ze moeten geïllustreerd worden met concrete praktijkvoorbeelden en opgesteld worden in een toegankelijke taal, ook voor KMO's (kleine en middelgrote ondernemingen) en zeer kleine bedrijven, en door hun opbouw vlot raadpleegbaar zijn.

Voor KMO's en zeer kleine bedrijven moeten de versoepelingen opgenomen worden waarvan ze kunnen genieten zonder dat deze de veiligheid in het gedrang te brengen.

Het FAVV zal er op toezien dat de gidsen tegen een aanvaardbare prijs door de beheerders ter beschikking van de operatoren worden gesteld en zal helpen bij de praktische toepassing ervan.

Het FAVV zal ook de nodige voorwaarden creëren om de implementatie van gidsen te bevorderen, zoals het meewerken aan opleidingssessies, een goede samenwerking met de beheerders van gidsen en de certificatieorganismen en een gerichte communicatie

In samenwerking met de beheerders van de sectorgidsen zal het FAVV er naar streven om een maximale complementariteit tussen lastenboeken en autocontrole gidsen te realiseren. Door een versterkte samenwerking met consumentenorganisaties en beroepssectoren zullen de verschillen tussen de verschillende systemen worden verduidelijkt wat moet leiden tot een vereenvoudiging.

De Belgische benadering zal via een benchmarking worden getoetst aan deze van de buurlanden. De gidsen die reeds aanvaard werden door het FAVV en genotificeerd werden aan de EU-Commissie zijn terug te vinden op de website van het FAVV.

Het FAVV zal nagaan of er in het buitenland vergelijkbare initiatieven genomen werden en of er andere 'best practices' of ideeën overgenomen kunnen worden (cfr. het Smileyconcept van het FAVV) of gebruikt kunnen worden om het Belgische model bij te sturen.

2.5 NAAR EEN ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING

Om de administratieve verplichtingen van de economische sectoren tot het strikte minimum te beperken heeft het FAVV reeds een aantal initiatieven genomen: de link met de KBO (Kruispuntbank der Ondernemingen), erkenningen en toelatingen afgeleverd voor een periode van onbepaalde duur enz.

Deze inspanningen zullen worden verder gezet, rekening houdend met de EU-reglementering. De ondernemingsloketten zouden, mits te beschikken over de nodige informatie, de rol van enig loket kunnen opnemen voor elke nieuwe operator.

Een werkgroep 'administratieve vereenvoudiging FAVV', opgestart sinds begin 2009, onderzoekt na ruim overleg met de consumentenorganisaties en de beroepssectoren via welke maatregelen de administratieve verplichtingen voor de bedrijven versoepeld kunnen worden.

Het is voorzien dat een ontwerp van 'voedingswet' die de bepalingen van 8 bestaande wetten en van het koninklijk besluit betreffende de controles hergroepeert, in 2009 aan het Parlement wordt voorgelegd. Het ligt in de bedoeling een moderne wettelijke basis te creëren waarbij rekening gehouden wordt met de evolutie van de Europese wetgevende teksten en waarbij de leesbaarheid zal worden verhoogd. Om zich te verzekeren van een goed crisisbeheer zal het principe van een ruime delegatie in crisisgevallen worden verdedigd in overleg met de beleidsverantwoordelijken.

Alles zal in het werk gesteld worden om het leven van de ondernemers te vergemakkelijken met betrekking tot veelvuldige audits die momenteel door economische sectoren en overheidsinstanties geëist worden (gecombineerde audits, communicatie over de vergelijking tussen de eisen gesteld in de verschillende lastenboeken/gidsen...).

Het FAVV vertrekt van de basisidee dat de correcte toepassing van een door haar gevalideerde sectorgids volstaat om de veiligheid van de voedselketen te waarborgen, overeenkomstig de Europese standaarden.

Het overgrote deel van de regelgeving is ofwel op Europees vlak genomen of vloeit hieruit voort. De vertegenwoordigers van het FAVV zullen, naast uiteraard de voedselveiligheid in de werkgroepen en comités bijzondere aandacht hebben voor de praktische haalbaarheid van nieuwe wetgeving en de

vereenvoudiging ervan. Indien nationale regelgeving of initiatieven nodig zijn zal deze steeds in een Europese context geplaatst worden en zal er op toegezien worden dat alleen verder gegaan wordt dan wat op Europees vlak voorzien is indien dit strikt noodzakelijk en verantwoord is.

Het FAVV engageert zich ook om alle wetgeving:

- te overleggen met de relevante stakeholders;
- te toetsen aan de haalbaarheid;
- de impact te meten;
- zich ervan te vergewissen dat de maatregelen genomen bij gebrek aan impact voor de gezondheid van mens en dier, die maatregelen zijn die het minst impact hebben op economisch vlak;
- te voorzien in redelijke overgangstermijnen en overgangsmodaliteiten;
- de operatoren en andere stakeholders op tijd en correct te informeren.

2.6 EEN PROFESSIONEEL EN OP HET VLAK VAN DE RESULTATEN VEELEISEND AGENTSCHAP (FAVV)

De klemtoon zal hoofdzakelijk liggen op een ambitieus humanresourcesbeleid. Dit humanresourcesbeleid moet er onder andere op gericht zijn:

- voortdurend aan kennisopbouw te doen die de medewerkers in de mogelijkheid stelt de evoluties in het bevoegdheidsdomein te kunnen opvolgen in toe te passen in hun werkomgeving; een uitgebalanceerd vormingsbeleid complementair aan het vormingsaanbod van het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid (OFO) is daarbij essentieel; inzake audits, inspecties en menselijke verhoudingen moeten inspecteurs en controleurs een toonbeeld van professionalisme worden;
- correcte arbeidsomstandigheden in de gehele organisatie aanbieden (kantoren, logistiek, ICT);
- bovendien moet het FAVV in de mogelijkheid zijn om:
 - o in crisismomenten zeer snel en zonder zware en langdurige aanwervingsprocedures de nodige tijdelijke medewerkers te kunnen aantrekken die over de vereiste kwalificaties beschikken;
 - o voor tijdelijke behoeften met een zeer gespecialiseerd karakter vlot beroep kunnen doen op externe deskundigheid; dit veronderstelt in een aantal gevallen een aangepaste (marktconforme) verloning;
 - o de mogelijkheid om een specifieke juridische instrument te creëren om aan deze vereisten te kunnen voldoen zal overwogen worden;
- een meer uitgesproken rol voor de Nationale Implementatie- en Coördinatie-eenheid van het FAVV (NICE) en de provinciaal verantwoordelijken ten einde de harmonisering van de controles en de toepassing van de normen verder te zetten (gewogen checklists : de criteria en de wegen zullen aan een herevaluatie worden onderworpen);
- performantie-indicatoren die iedere medewerker en in het bijzonder het middle management in staat stellen zichzelf te situeren in termen van productiviteit en resultaten en deze te verbeteren. Het aantal inspectieopdrachten moet kunnen toenemen zonder de kwaliteit ervan in het gedrang te brengen;
- een opleiding die niet uitsluitend gericht is op de reglementeringen maar ook op de praktische toepassing ervan in de werkomgeving van de bedrijven. Didactische bezoeken in bepaalde bedrijven zullen in de opleidingsprogramma's voor zowel de controle-agenten als voor hen die de reglementering uitwerken, worden opgenomen;
- de vergelijking tussen de werkmethodes in België en andere landen en aan de hand hiervan de ontwikkeling van nieuwe instrumenten zal verzekerd worden via de opleidingen verzorgd door de Europese Commissie en door specifieke zendingen bedoeld om de 'best practices' te weerhouden.

2.7 EEN OPTIMALE PUBLIEK-PRIVATE SAMENWERKING

2.7.1 De verhouding met de zelfstandige dierenartsen

In het domein van de diergezondheid moet het partnerschap tussen het FAVV en de praktijkdierenartsen verbeteren. Dit moet gebeuren op basis van wederzijdse erkenning en respect voor de eigen rol. Heldere communicatie over onze doelstellingen en versterking van de contacten tussen de provinciaal verantwoordelijken van het FAVV en de privé-dierenartsen zou de dialoog moeten vergemakkelijken.

Het FAVV is via het systeem van de dierenartsen met opdracht (DMO's) de grootste opdrachtgever in België voor deze beroepsgroep. De verhoudingen met de DMO's werden verduidelijkt door aanpassingen aan de reglementering en aan de typecontracten. Elke wijziging in de toekomst zal voorafgaand overlegd worden. Omwille van het belang van een hoogkwalitatief werk geleverd door de DMO's, zal het FAVV, in overleg met de belanghebbenden, veeleisend blijven op het vlak van de geleverde prestaties en zal zij slechts beroep doen op keurders die aan deze criteria beantwoorden en voor opdrachten waarvoor zij over de beste kwalificaties beschikken.

Het FAVV zal ook de nodige initiatieven nemen om DMO's aan te moedigen de opleidingen te volgen die noodzakelijk zijn bij de uitoefening van hun functie en opdat het aanbod overeenstemt met de behoeften.

Daarentegen zal een belangrijk deel van de budgettaire marge voorbehouden worden voor de jaarlijkse indexering van de vergoedingen voor DMO's in plaats van een tweejaarlijkse en een opwaardering van bepaalde prestaties zal worden voorzien.

De mogelijkheden om samen te werken met andere beroepsgroepen in een gelijkaardig model, zullen worden onderzocht (bio-ingenieurs, gegraduateerden, ...).

2.7.2 De relaties met externe laboratoria

Het FAVV heeft zeker niet de ambitie om alle analyses zelf te gaan uitvoeren. Zij streeft er integendeel naar de deskundigheid en de analysecapaciteit in externe laboratoria te behouden om tegemoet te kunnen komen aan haar behoefte voor tegenanalyses en in crisismomenten.

In principe komen alleen ISO 17025-geaccrediteerde laboratoria in aanmerking voor opdrachten. Om de erkende laboratoria op een correcte manier te laten werken is een sterke ondersteuning nodig van Nationale Referentielaboratoria (NRL's). Deze NRL's dienen een uitstekende service te bieden aan alle erkende laboratoria waarop het FAVV een beroep doet (trainingen in de meest moderne analytische technieken, nieuwe methoden ontwikkelen die snel en kostenefficiënt zijn zodat zij snel in routine omstandigheden kunnen ingezet worden, organiseren van ringtesten). Het netwerk van NRL's moet de komende jaren verder uitgebouwd worden en de evaluatie van de prestaties van de NRL's dient geprofessionaliseerd te worden met objectieve KPI's, die in onderling overleg met het bestuur Laboratoria van het FAVV zullen opgesteld worden. Dit zal bereikt worden via het uitvoeren van doelmatigheidsaudits door experts van het FAVV.

Dierengezondheidszorg Vlaanderen (DGZ) en de Association Régionale de Santé & d'Identification Animales (ARSIA) zijn in het domein van de dierengezondheid bevoorrechte partners en voeren heel wat taken uit zowel op het vlak van de laboratoria als identificatie en registratie van de dieren. Hun opdrachten worden weergegeven in gedetailleerde lastenboeken. Zij ontvangen hiertoe aanzienlijke bijdragen op basis van een transparante financiering aan de hand van verantwoorde tarieven. De komende jaren moet een SWOT-analyse resulteren in een hernieuwde samenwerking tussen deze twee organisaties en het FAVV rekening houdende met de strategische keuzen van het FAVV. Een grondig debat met de twee betrokken organisaties en met de landbouwsector moet gevoerd worden over de taken die het FAVV wenst te delegeren aan deze twee organisaties.

2.7.3 De verhoudingen met de geaccrediteerde certificeringsinstellingen (OCI's)

Bij de bevordering van de autocontrole kan het FAVV niet voldoen aan de vraag naar audits en heeft bijgevolg aanvaard dat de validatie van ACS door OCI's zou worden uitgevoerd.

De kwaliteit en de objectiviteit van hun werk zijn doorslaggevend voor de geloofwaardigheid van de autocontrole (cfr. onderzoek bij de consumenten en voorbehoud aangetekend door de verbruikersorganisaties).

Bij haar eigen inspecties zal het FAVV eventuele flagrante tekortkomingen opsporen; het FAVV zal ook actief blijven binnen BELAC opdat een afdoende toezicht op het werk van de OCI's zou worden gerealiseerd.

2.7.4 Inschakelen van consultants

Vanuit een bezorgdheid om de uitgaven te drukken zal het FAVV slechts in beperkte mate beroep doen op consultants en dit voor beperkte opdrachten en voor zover de interne deskundigheid ontoereikend is (informatica, tevredenheidsenquêtes, evaluatie managers, opleiding ...).

2.8 EEN CONSTRUCTIEVE EN DOELTREFFENDE SAMENWERKING MET ANDERE OVERHEIDSDIENSTEN

Sedert 2002 ondertekende het FAVV een aantal protocols met meerdere gewestelijke en federale overheidsdiensten (cfr. hoofdstuk 3). Het ligt in de bedoeling deze initiatieven voor zover nodig verder uit te breiden.

2.9 EEN GEÏNTEGREERD INFORMATIE- EN GEGEVENSBEHEER (ICT)

De integratie van de informatiesystemen zoals vooropgesteld in het vorige businessplan werd gerealiseerd. De nieuwe systemen zijn opgebouwd rond een gemeenschappelijke technologie.

Volgende doelstellingen worden voorzien voor 2009-2011:

- de registratie van de controle- en auditactiviteiten verder uitbouwen om tot een verbeterd workforce management te komen;
- verder werken aan de uitbouw van e-governementtoepassingen, bij voorbeeld om de aflevering van certificaten en erkenningen, toelatingen en registraties verder te automatiseren;
- correcte rapportering mogelijk maken zowel voor de controlediensten, het management en de centrale diensten als voor de sectoren en externe instanties;
- performante informaticamiddelen ter beschikking stellen van de controleurs en inspecteurs, in het bijzonder om dubbele encoding te vermijden;
- de databanken beter tegen externe catastrofes beschermen en de betrouwbaarheid van de gegevens verbeteren;
- on-line raadpleegbaar maken voor elke operator van hun erkenningen en toelatingen, controle- en analysesresultaten, de uitgevoerde betalingen, ...

De volgende strategie wordt gevolgd:

Het principe van de webgebaseerde toepassingen zal worden uitgebreid en waar dit niet direct mogelijk is, zal een goed werkend alternatief worden voorzien.

De verouderde LIMS-, HR- en Sanitel-toepassingen werden in deze optiek vervangen door functioneel betere webtoepassingen: LIMS, DeBOHRA en Sanitrace. Voor applicaties waarvoor die mogelijkheid niet bestaat zal via VPN (virtual private network) een oplossing aangeboden worden.

De Alpha-toepassing die nu de controle en de planning van de monsternemingen behelst, zal in de nabije toekomst ook de volledige planning van de inspecties omvatten. Via FoodNet worden de inspecties en monsternemingen beheert, terwijl de LIMS-applicatie de resultaten van laboratoriumanalyses beheert voor zowel de eigen monsternemingen als voor derden.

Zowat elke applicatie heeft nu zijn eigen databank. Die databanken werden onvoldoende geconsolideerd, waardoor de rapportering, dashboarding, en simulaties, waarbij twee of meer databanken betrokken zijn, wel niet onmogelijk zijn maar wel sterk bemoeilijkt worden. Daarom is het opzetten van een geconsolideerde datawarehouse de hoogste prioriteit.

Om de databanken beter tegen incidenten te beschermen wordt een 'disaster recovery site' opgezet.

Aan de ontwikkeling van een degelijke klantvriendelijke CRM (Customer Relationship Management) zal bijzondere zorg besteed worden om het op die manier de operatoren, de sectoren en de eigen medewerkers gemakkelijker te maken.

Voor de infrastructuur van het netwerk, de database servers, de applicatieservers en de webservers van de productieomgeving werd gekozen voor een architectuur met hoge beschikbaarheid, door waar mogelijk te clusteren. Virtualisatie zal het mogelijk maken de testomgevingen beter te beheren en op een soepeler manier in te zetten.

2.10 KWALITEITSGARANTIES VOOR DE GELEVERDE DIENSTEN

2.10.1 Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg was in het vorige businessplan van het FAVV een belangrijke strategische doelstelling: alle diensten zouden op termijn onder een intern systeem van kwaliteitszorg moeten functioneren. Het was hierbij de bedoeling om de kernprocessen van het FAVV extern te laten certificeren. Bovendien moest de interne audit verder uitgebouwd worden.

Vele punten binnen deze doelstelling werden de afgelopen jaren gerealiseerd. Zo werd bijvoorbeeld het gebruik van geharmoniseerde en gestandaardiseerde procedures (formats en templates, checklists,...) veralgemeend en passen de PCE's (Provinciale Controle-eenheden) bij het uitvoeren van hun controletaak de beginselen van het 'Charter van de controleur' toe.

Voor de externe certificering werd in 2006 gestart met de uitwerking van 4 pilootprojecten voor de certificatie volgens de norm ISO 9001. Deze pilootprojecten betreffen activiteiten verspreid over alle directoraten-generaal van het FAVV. De audit voor de certificering van deze pilootprojecten door een extern erkend organisme heeft in september 2008 plaatsgevonden en heeft reeds geleid tot de ISO 9001-certificering van bepaalde diensten. In de komende drie jaar zal het systeem van kwaliteitsbeheer uitgebreid worden tot alle sleutelprocessen van het FAVV. Op dat ogenblik zal een certificering ISO 9001 voor het geheel van de organisatie worden bekomen.

In juli 2010 beschikte het FAVV over een gecertificeerd ISO 9001-kwaliteitssysteem voor de volgende activiteiten:

- de uitwerking en implementatie van wetgeving;
- het programmeren, het opmaken en het opvolgen van het controleplan monsternemingen;
- het beheer van dierenartsen met opdracht;
- de crisispreventie- en beheer;
- het beheer van de zendingen in België van het Voedsel- en Veterinair Bureau (FVO) van de Europese Commissie;
- de validatie van de autocontrolelegidsen;

- het verlenen van erkenningen aan certificerings- en keuringsinstellingen;
- het verlenen van erkenningen aan externe laboratoria;
- het beheer van de referentielaboratoria;
- het beheer van de opleidingen gegeven voor de erkende laboratoria;
- het beheer van de OSE-analyses (Overdraagbare Spongiforme Encefalopathiën);
- de behandeling van klachten door het meldpunt voor de consument en de ombudsdienst;
- de behandeling van klachten inzake retributies;
- het beheer van de administratieve boetes;
- de communicatie;
- de interne audit.

Tegelijk met de certificering volgens de norm ISO 9001 zullen de controlediensten worden voorbereid op een certificering volgens de norm ISO 17020 (cfr. paragraaf 5.2.4.6). Net zoals voor ISO 9001 zal hieraan in eerste instantie een pilootproject voorafgaan. Overigens, de laboratoria van het FAVV zijn reeds ISO 17025 geaccrediteerd.

2.10.2 Interne audit

In juli 2007 werd de dienst Interne Audit volledig operationeel. De basis werd gelegd in een charter waarin de opdracht, het werkterrein, de actoren, de bevoegdheden en de verantwoordelijkheden van de interne audit worden beschreven. Verder werd een deontologische code voor de auditor opgesteld en de werkprocedures werden vastgelegd. Een auditcomité staat garant voor de onafhankelijkheid van de interne audit.

In de nabije toekomst zal de werking van de interne audit verder geoptimaliseerd. Er zal daarbij aandacht geschonken worden aan:

- een beter onderbouwde basis voor het uitvoeren van een risicoanalyse bij de opmaak van het auditprogramma;
- een methodologie om beter te kunnen beantwoorden aan de EU-vereiste om alle relevante werkterreinen van het FAVV gegarandeerd met een op risico's gebaseerde frequentie binnen een termijn van maximaal vijf jaar te bestrijken.

2.10.3 Ombudsdienst

In februari 2005 werd binnen het FAVV een ombudsdienst opgestart voor de behandeling van individuele klachten over de werking van het FAVV. Deze ombudsdienst werkt vanuit een kwaliteitsoriëntatie waarbij klachten als verbetermogelijkheden worden beschouwd. Samen met onder meer de interne audits, de vragen en klachten gericht aan het meldpunt voor consumenten, de audits en inspecties door derden, ... vormen deze klachten een element in het permanente leer- en verbeterproces van het FAVV.

Het ligt in de bedoeling in de komende drie jaar de naambekendheid en de toegankelijkheid van de ombudsdienst te verhogen en de 'service aan de klant' te verbeteren. De objectiviteit, de tijdsspanne waarbinnen een antwoord wordt bezorgd en de kwaliteit van het antwoord zullen een eerste zorg vormen.

De gedelegeerd bestuurder van het FAVV en de directeur van de dienst Interne Audit zullen persoonlijk toezien op de goede werking van de ombudsdienst, zowel voor de personen die klachten hebben als voor de eventueel aangeklaagde diensten. Zij zullen er in het bijzonder voor zorgen dat er geen wraakacties zullen worden ondernomen tegen diegenen die zich tot de ombudsdienst wenden.

2.11 DUURZAME ONTWIKKELING & HET FAVV

Elke moderne organisatie is het aan zichzelf verplicht de problematiek van duurzame ontwikkeling te integreren. Dit geldt des te meer voor overheidsorganisaties waarvan de samenleving terecht een voorbeeldfunctie verwacht.

Het FAVV schrijft zich loyaal in de doelstellingen van de Belgische federale regering en legt daarenboven eigen accenten. Zo heeft het FAVV in 2008 beslist om de certificering EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) te behalen.

2.12 INTERNATIONALE CONTEXT

Het FAVV zal de contacten met haar zusterorganisaties of relevante overheidsdiensten in andere lidstaten, en in het bijzonder met die van de buurlanden onderhouden en intensifiëren. Dit moet toelaten om tot een coherente aanpak te komen van materies die op het niveau van de lidstaten geregeld moeten worden. Het uitwisselen van informatie met deze organisaties moet een efficiënte aanpak bevorderen.

Daarnaast zal het FAVV zich actief blijven inzetten voor de ontwikkeling en het behoud van exportmogelijkheden naar derde landen. Naast het afsluiten van protocollen, het maken van afspraken over certificaten zullen waar mogelijk ook uitwisselingsprogramma's opgestart worden.

Tabel 2: nationale strategische en operationele doelstellingen in de periode 2009-2011.

Strategische doelstelling: een steeds veiliger voedselketen

Operationele doelstelling	Acties
Crisispreventie en crisisbeheer	Uitwerken van een operationeel crisisdraaiboek voor de ziekte van Aujesky
	Uitwerken van een operationeel crisisdraaiboek voor nucleaire incidenten
	Uitwerken van een algemeen crisisdraaiboek
	Herwerken van het operationeel crisisdraaiboek voor mond- en klauwzeer
	Herwerken van het operationeel crisisdraaiboek voor klassieke varkenspest
	Herwerken van het operationeel crisisdraaiboek voor aviaire influenza (vogelgriep)
	Uitwerken van een operationeel crisisdraaiboek voor West Nile-virus
	Uitwerken van de dierziektespecifieke aspecten van het algemeen crisisdraaiboek
	Organiseren van een expertengroep omtrent vaccinatie mond- en klauwzeer
	Uitwerken van een operationeel draaiboek voor schadelijke insecten
	Uitwerken van operationele draaiboeken andere epizoötische dierziekten
	Uitwerken en organiseren van traceringsoefening met de sectoren
	Uitwerken en organiseren van een grensoverschrijdende oefening BENELUX
	Organiseren van een terreinoefening
	Vergroten van de performantie van de captatie van signalen
	Stimuleren van het opmaken van complementaire draaiboeken door de sector

Operationele doelstelling	Acties
Ontwikkeling analyses	Ontwikkelen van analyses in risicovolle domeinen zonder de snelheid en de nauwkeurigheid uit het oog te verliezen
Programmeren van de controles	Opstellen van een meerjarencontroleplan (MANCP) en jaarverslag MANCP conform de vereisten van de Europese Commissie (ver. (EG) nr. 882/2004)
	Verhogen van de statistische basiskennis van de experts van DG Controlebeleid
	Nagaan in welke mate eigeninitiatiefadviezen van het Wetenschappelijk Comité worden omgezet naar het beleid
	Optimaliseren van het analyseprogramma FAVV voor uitvoeren van kwantitatieve risico-evaluatie, blootstellingsschattingen en prevalentiestudies
	Verderzetten van de evolutie van de methodologie voor de risico-evaluatie (Pest Risk Assessment = PRA)
	Verderzetten van de evolutie van de methodologie voor de risico-evaluatie (QUICK SCAN)
	Programmeren en implementeren van controles gebaseerd op risico-evaluatie; meerjarige programmatie van inspecties en jaarlijks herzien analyseprogramma
	Uitschrijven van een procedure voor programmering en aanpassen van de methodologie
	Instellen van een versterkte controle voor uit derde landen ingevoerde levensmiddelen die de productnormen van de Europese Unie niet respecteren
	Uitvoeren van een pesticidenblootstellingschatting

Strategische doelstelling: een steeds veiliger voedselketen

Operationele doelstelling	Acties
Bestrijding van plantenziektes	Invoeren van een procedure voor de erkenning van laboratoria voor in- vitrovermeerdering
	Herdefiniëren van de hygiënevoorschriften m.b.t. gebruik van water in de primaire sector
	Ontwikkelen van een strategie voor de beheersing van cystenematodes bij aardappelen (Globodera)
	Ontwikkelen van een strategie voor preventieve bestrijding van knobbelaaftjes in aardappelen (Meloidogyne spp.) om verspreiding ervan over het hele grondgebied te vermijden
Bestrijding dierziektes	Uitwerken van een bestrijdingsprogramma voor: - Salmonella - Tuberculose
	Behalen van het statuut van verwaarloosbaar risico voor mestvarkens gehouden in geïntegreerde productieketens en gecontroleerde huisvestingen (uitgezonderd voor export)

Operationele doelstelling	Acties
Vastleggen actielimieten voor contaminanten	Verfijnen van het document over actiegrenzen voor chemische verontreinigingen (methodologie en maatregelen)
	Verfijnen van het document over actiegrenzen voor microbiologische verontreinigingen
Barometer voor de voedselveiligheid	Opmaken van voorstellen voor Key Performance Indicators (KPI's) en algemene voedselveiligheid
Uitvoering van de controles	Uitvoeren van het controleplan aan 100 % in 2011
	Vastleggen van risicoprofielen vastleggen om de inspectiefrequentie te bepalen
	Invoering van een systeem om personeelsplan van Provinciale Controle-eenheden op te maken
	Herevalueren en indien nodig, de weging van de checklists herzien

NATIONALE STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

Strategische doelstelling: een Agentschap (FAVV) aanvaard door de operatoren en erkend door de samenleving

Operationele doelstelling	Acties	Operationele doelstelling	Acties
Overleg met de laboratoria	Verder uitbouwen gestructureerd overleg met erkende laboratoria	Informatie van operatoren en sectoren op het niveau van de provinciale controle-eenheden	Organiseren van overlegvergaderingen met de diverse beroepsorganisaties en/of lokale vertegenwoordigers in de provincies
Communicatie en ondersteuning operatoren	Uitbouwen van een voorlichtingscel : voorlichtingscel binnen en buiten het FAVV valoriseren en integreren	Evenwichtige en billijke maatregelen	Toezien op evenwichtige maatregelen (strafbepalingen in verhouding tot de ernst van de inbreuk) via de voedingswet
	Uitbouwen van een voorlichtingscel : communicatie over sensibilisering en preventie via folders tot stand brengen		Toezien op een billijke financiële behandeling van alle operatoren
	Ontwikkelen van een gericht communicatiebeleid inzake sensibilisering en preventie (primaire productie & horeca)		Aanpassen van het koninklijk besluit 'heffingen'
	Tot stand brengen van een gerichte communicatie voor sensibilisering en preventie over autocontrole speciaal bedoeld voor allochtonen		Uitwerken van een nieuw gecoördineerd koninklijk besluit 'retributies' o.a. ter verbetering van de leesbaarheid
	Intensiveren van de communicatie naar consumenten (via folders, radiocampagne)	Samenwerking met de beroeps-organisaties en de verbruikers-verenigingen	Intens en voortdurend samenwerken met de beroepsorganisaties en de consumentenverenigingen
	Intensiveren van de communicatie hotelscholen		
	Intensiveren van de communicatie scholieren en studenten		
	Intensiveren van de communicatie naar keukenverantwoordelijken		
DG Controle beter bekend maken bij de operatoren			

NATIONALE STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

Strategische doelstelling: een transparant Agentschap (FAVV)

Operationele doelstelling	Acties
Modernisering van de website	Verbeteren van de website op basis van regelmatige bevestigingen van de bezoekers
Progressieve modernisering van het Meldpunt	Ter beschikking stellen van een dynamisch klachtenformulier via internet
Communicatie betreffende de laboratoria	Verbeteren van een gericht communicatiebeleid met de eigen medewerkers en erkende laboratoria
	Tonen van de knowhow van de FAVV-laboratoria aan de eerste stakeholder (de consumenten)

Operationele doelstelling	Acties
Communicatie met de dierenartsen	Bijwerken en uitbreiden van het Vademecum van de diergezondheid en veiligheid van de dierlijke producten
Uitbouwen van een 'customer relationship management' (CRM)	Online ter beschikking stellen van informatie voor de operatoren (toelatingen, analyse- en inspectieresultaten...) en aan de operatoren de mogelijkheid bieden gegevens in te voeren. De operatoren aansporen om na te gaan dat hun leveranciers geregistreerd zijn bij het FAVV

Strategische doelstelling: bevordering van de autocontrole

Operationele doelstelling	Acties
Gevalideerde autocontrole-systemen (ACS)	Actualiseren van de checklist en de leidraden in verband met de validatie van ACS
	Bijsturen van het toepassingsdomein van autocontrole-gidsen door fusie en modulering
	Implementeren en harmoniseren van de inspectie op de aanwezigheid en de doeltreffendheid van een autocontrolesysteem in de distributie
	Implementeren en harmoniseren van de inspectie op de aanwezigheid en de doeltreffendheid van een autocontrolesysteem in de verwerking
	Bijdragen tot het actualiseren van de reglementering inzake het hygiënepakket (EU-niveau) en aanpassen de Belgische wetgeving (koninklijke besluiten)
	Actieplan met de sectoren opzetten om de invoering van ACS te stimuleren
	Toegankelijk zijn / beschikbaar stellen van goedgekeurde gidsen aan een aanvaardbare prijs
	Stimuleren van de validatie van ACS (audits) en de scope van de FAVV-smiley uitbreiden naar andere sectoren

Operationele doelstelling	Acties
Kwaliteitsvolle laboratoria	Bevorderen van het concept van kwaliteitsvolle laboratoria verbonden aan de bedrijven

NATIONALE STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

Strategische doelstelling: naar een administratieve vereenvoudiging

Operationele doelstelling	Acties
Eenvoudige en uniforme interne procedures	Vereenvoudigen en uniformiseren van de procedures
	Het gebruik van autotekst aanmoedigen (controleurs)
Uitwisseling gegevens van operatoren met andere overheden	Verbeteren van de uitwisseling van gegevens FAVV (operatoren-databank BOOD)/Kruispuntbank voor ondernemingen (KBO)/Rijksregister
	Ter beschikking stellen aan de ondernemingsloketten van de informatie die nodig is om de rol van enig loket te kunnen opnemen voor nieuwe operatoren
Vereenvoudigen van de activiteitenboom in de operatoren-databank (BOOD)	Actualiseren van de lijst van activiteiten, plaatsen en producten en alleen nog het essentiële bewaren
	Ontwikkelen van een handboek BOOD
Beheer externe laboratoria	In gebruik nemen van een professioneler, beschermd intranet voor de erkende laboratoria
	Efficiënter beheren van de externe laboratoria

Operationele doelstelling	Acties
Vereenvoudiging van de reglementering	Oprichten en opvolgen van een werkgroep 'administratieve vereenvoudiging FAVV' wat moet leiden tot een herziening van de reglementering
Overmaking van de gegevens via elektronische weg	Stimuleren om de informatie via elektronische weg door te sturen aan de slachthuizen
	Aanpassen van Sanitrace
Sectorgidsen en lastenboeken	Nastreven van een betere complementariteit tussen de lastenboeken en de autocontrole gidsen
Voedingswet (lex alimentaria)	Afwerken 'lex alimentaria' waarin bepaling van 8 thans geldende wetten en die van koninklijk besluit over controle op voedselketen zijn samengebracht

NATIONALE STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

Strategische doelstelling: een professioneel en op het vlak van de resultaten veeleisend Agentschap (FAVV)

Operationele doelstelling	Acties
Interne communicatie	Verbeteren van de interne communicatie in het FAVV
	Optimaal informeren van de klanten in het domein P&O
	Verbeteren van het onthaal van nieuwe medewerkers
Preventie en bescherming op het werk	Voortzetten van de werkzaamheden van het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk
	Uitvoeren van het jaaractieplan 2009
	Aanduiden van één externe dienst voor preventie en bescherming op het werk
	Uitvoeren van de jaarplanning van de werkplaatsbezoeken
	Organiseren van opfrissingsvorming EHBO - eerste interventieploegen - vertrouwenspersonen
	Organiseren van een jaarlijkse evacuatieoefening in het Food Safety Center
Rapporteertools	Tools voor rapportering ontwikkelen om besluitvorming van management te vergemakkelijken
	Rapporteertools ontwikkelen in verband met doeltreffend en efficiënt beheer van de dienst P&O
Evenwicht privéleven - beroepsleven	Een beleid voorstellen dat gericht is op het benaderen van persoonlijke doelstellingen met die van de organisatie door een evenwichtige relatie tussen beroeps- en privéleven

Operationele doelstelling	Acties
Professionalisme	Ontwikkelen van competentiecentra in de FAVV-labo's en van een strategie van competentiebeheer
	Verbeteren van de voeling van de FAVV-experten van DG Controlebeleid met de praktijk door bezoeken op het terrein en door een betere kennis van de socio-economische context van de sectoren
	Uitvoeren van een benchmarking m.b.t. de performantie (voedselveiligheidsbarometer) en de reglementering in vergelijking met andere lidstaten
	Uitvoeren van vergelijkende studies over de organisatie van inspectiediensten in het buitenland
	Opstellen, omzetten en toepassen van de Belgische en Europese binnen vooropgestelde termijnen
	Beschikken over een geloofwaardig auditsysteem van OCI's
	Uitbreiden van de kennis van de experten op toxicologisch en veterinaire epidemiologisch vlak
	Verbeteren van de opleiding bij DG Controle
	Verder professionaliseren van het wetenschappelijk secretariaat inzake risicobeoordeling
	Als aantrekkelijk werkgever programma's instellen om talenten bij het Agentschap te ontwikkelen en vast te houden
	Aantrekken en ontwikkelen van een sterk leadership bij Agentschap
	Ondertekenen van het diversiteitscharter
	Van de dienst P&O een centrum voor expertise en ondersteuning op P&O-gebied maken
	Bevorderen van een harmonieuze toepassing in het gehele FAVV van de herziene instructies m.b.t. P&O
	De realisatie door de PCE's van de jaarlijkse prioritaire doelstellingen m.b.t. de controles opvolgen en evalueren
Beleid en doelstellingen van het FAVV omzetten in human resources management dat strategische doelstellingen ondersteunt	

Strategische doelstelling: een professioneel en op het vlak van de resultaten veeleisend Agentschap (FAVV)

Operationele doelstelling	Acties
Professionalisme	Contracten geregeld herbekijken om ze zoveel mogelijk samen te brengen en de kosten te drukken met behoud van de kwaliteit van de dienstverlening
	De analytische boekhouding afwerken zodat het management aan de hand van deze informatie beleidsbeslissingen kan nemen
	Automatiseren van de betalingen aan erkende dierenartsen voor rekening van het Sanitair Fonds
	Verbeteren van de gegevensbank van derden in PIA (boekhoudprogramma)
	Herevalueren van contracten (abonnementen) met advocaten om de kwaliteit van verleende diensten te verhogen
	Integreren van de databank cel administratieve boeten in FoodNet
	Actualiseren van de contracten met dienstverleners om kosten te drukken en kwaliteit van de verleende diensten te verhogen
	Correcte arbeidsomstandigheden in de gehele organisatie aanbieden (burelen, logistiek materieel, ICT)
	Opmaken van een inventaris van het meubilair met locatie en afschrijving
	De voortgang van de facturaties efficiënt beheren
	Verbeteren van het 'Country Profile', opgesteld door het Voedsel en Veterinair Bureau (FVO)

NATIONALE STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

Strategische doelstelling: een optimale publiek-private samenwerking

Operationele doelstelling	Acties
Laboratoria	Optimaliseren van een auditcel voor effectiviteitsaudits bij derde partners
	Verder uitbouwen netwerk referentielaboratoria
	Afwerken van het labo van Wandre in samenwerking met FedImmo
	Rol van DGZ-ARSIA bepalen met het oog op de integratie van de gegevens tussen de gegevensbanken BOOD en Sanitel
	De modaliteiten van de samenwerking met DGZ-ARSIA op het vlak van de diergezondheid aanpassen aan de actuele noden

Operationele doelstelling	Acties
Onafhankelijke dierenartsen met opdracht (DMO) en andere externe medewerkers	Onderzoeken en eventueel de mogelijkheid creëren om beroep te doen op andere opdrachthouders dan dierenartsen
	DMO's grensinspectieposten toegang geven tot FoodNet (=databank controles)
	DMO's administratieve verantwoordelijke slachthuizen toegang geven tot FoodNet
	Samenwerking DMO's en andere erkende dierenartsen verbeteren
Onderhoudskosten en externe consultants	Actualiseren van de onderhoudscontracten met privébedrijven om kosten van onderhoud, maintenance en consultancy zoveel mogelijk te verlagen

Strategische doelstelling: een constructieve en doeltreffende samenwerking met andere overheden

Operationele doelstelling	Acties
Samenwerking met andere instanties	Voortzetten van het onderzoeksproject natuurlijke hormonen
	Bestendigen van de samenwerking met BELAC
	Op provinciaal en interprovinciaal niveau een netwerk uitbouwen met de verschillende openbare diensten waarmee wij samenwerken
	De samenwerking optimaliseren met andere overheidsdiensten in het kader van fraudebestrijding
	Het boekhoudkundig beheer van de Fondsen verbeteren in samenwerking met de FOD Volksgezondheid, DGZ, ARSIA
Nieuwe protocols met andere overheden	Ontwikkelen van nieuwe akkoorden met andere overheidsdiensten (fytoproducten), FOD Financiën (BTW-gegevens), Gewesten (Sanitelgegevens), FOD DG4 (plantenfonds)
	Protocol met Gewesten over afval
	Aanpassen van de reglementering om gemeenten toe te laten controles in de distributie uit te voeren

Operationele doelstelling	Acties
Herzien van bestaande protocols	Uitbreiden van het bestaande douaneprotocol (facturatie bij importcontroles)
	Actualiseren van het protocol inzake de Randvoorwaarden met de Gewesten
Toepassing en verdere uitbreiding van de bestaande protocols	Toepassing van de bestaande protocols: FOD Economie, FANC (Agentschap voor Nucleaire Controle), FAGG (Geneesmiddelenagentschap), DG4 bij FOD Volksgezondheid, tabak
	Formaliseren van de gegevensuitwisseling met derden (FOD, Gewesten, Tralinkproject)
Strategisch plan voor de diergezondheid	Deelnemen aan de realisatie van Europese regelgeving in het kader van het beleidsplan voor de diergezondheid.

NATIONALE STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

Strategische doelstelling: een geïntegreerd informatie- en gegevensbeheer

Operationele doelstelling	Acties
Gegevensbanken van de laboratoria (FoodLIMS)	Verder ontwikkelen van FoodLIMS
Databank normen en criteria	Afwerken van de databank met gegevens over de microbiologische en chemische criteria
	Integreren van de normendatabank in FoodNet (databank van de controles)
Instrumenten voor programmatie en rapportage van controles	Invoeren en afronden van programmeer- en rapporteertools
	Plannen van de activiteiten in de Provinciale Controle-eenheden
Kwaliteit van de databanken	Heroriënteren van de 'afdeling databanken en traceerbaarheid'
	Verbeteren van de datakwaliteit van de databanken
	In gebruik nemen van een 'disaster recovery site' om de databanken beter te beschermen tegen incidenten
	Verbeteren en waarborgen van de beschikbaarheid en de performantie van de diensten bij middel van nieuwe technologieën

Operationele doelstelling	Acties
Datawarehouse	Opzetten van een geconsolideerd datawarehouse
Meedelen van gegevens aan derden	Standaardrapporten ter beschikking om de toegankelijkheid van gegevens uit de databanken te verbeteren
Databank prestaties controleurs	Prestaties van de controleurs beheren via 1 'scherm' dat de gegevens uit de verschillende applicaties verzameld
Databank procedures	Verbeteren van de toegang tot alle nuttige documenten voor DG Controle (FAQ, dienstnota's...)

NATIONALE STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

Strategische doelstelling: kwaliteitsgaranties voor de geleverde diensten

Operationele doelstelling	Acties
Een bevraging bij de consumenten	Een bevraging organiseren bij de consumenten
Een bevraging bij de operatoren	Een tevredenheidsenquête organiseren bij de operatoren
Interne audit	Verbeteren van de databank voor de uitvoering van de risicoanalyse voor de uitwerking van het auditprogramma (beschikking 2006/677/EEG)
	Opmaken van een auditprogramma met alle interne audits voor het FAVV
	Uitvoeren van de audits en verzekeren van een tijdige rapportering
Kwaliteitsborging	ISO 9001-certificering verkrijgen voor de hele organisatie
	ISO 17020-accreditatie verkrijgen voor sector distributie van DG Controle
	ISO 17020-accreditatie verkrijgen voor hele DG Controle

Strategische doelstelling: duurzame ontwikkeling en het FAVV

Operationele doelstelling	Acties
Registratie EMAS, ISO 39.001 en ISO 14.001	EMAS-registratie verkrijgen voor de hele organisatie
Duurzame ontwikkeling	Werking stuurgroep Duurzame Ontwikkeling versterken
	Impactanalyse opnemen in de procedures

Operationele doelstelling	Acties
Ombudsdienst	Verbeteren van de service aan de klant door klachten te behandelen op een diepgaande en kwaliteitsvolle manier met aandacht voor de beperking van de doorlooptermijnen.
	Verhogen van de naambekendheid van de ombudsdienst
Laboratoria	Ontwikkelen van een performant systeem van ringtest providers
	Verder uitbouwen van de accreditatie van de 5 FAVV labs (ISO Guide 43, ISO 17025 kalibratielabo)
	Bekomen van de ISO 17025-accreditatie voor de dispatchingcentra
	Implementeren van OHSAS 18001 en de certificering bekomen
Monsternemingen	Uitwerken en implementeren van een nieuw koninklijk besluit monsterneming

NATIONALE STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

Strategische doelstelling: bijdragen tot het imago van het FAVV en de Belgische producten in het buitenland

Operationele doelstelling	Acties
Internationale ondersteuning	Onze laboratoriumkennis ten dienste stellen van derde landen en nieuwe lidstaten van de Europese Unie
	Ondersteuning bieden voor de oprichting van een uniforme controlestructuur in Benin en Marokko mits financiële ondersteuning van de Belgische Technische Coöperatie (BTC)
Belgische voorzitterschap van de Europese Unie	Organiseren van een EFSA-congres communicatie
	Organiseren van een workshop: Belgisch autocontrolemodel, barometer voor de voedselveiligheid, 10 jaar FAVV
	Organiseren van de vergadering Heads of Agencies
	Organiseren van een internationaal event (nanotechnologie)
Behoud van exportmogelijkheden naar derde landen	Opmaken van instructiebundels voor de uitvoer van diervoeders, planten en producten van plantaardige oorsprong
Invoercontroles	Voorzien in uniforme controles op invoer uit derde landen
Samenwerking met andere landen	Voortzetten van de internationale samenwerking met andere Europese landen in het kader van de strijd tegen fraude (gecoördineerde acties)

Operationele doelstelling	Acties
Ontwikkeling van exportmogelijkheden naar derde landen	Afsluiten protocol varkensvlees met China
	Afsluiten protocol varkensvlees met Australië
	Afsluiten protocol verwerkte dierlijke eiwitten met Bangladesh
	Afsluiten protocol verwerkte dierlijke eiwitten met Vietnam
	Afsluiten protocol peren met China
	Afsluiten protocol appels en peren met Indië
	Afsluiten protocol levende varkens met China
	Afsluiten protocol rundersperma met China
	Opmaken algemeen certificaat levende runderen
	Opmaken algemeen certificaat levende varkens
	Opmaken algemeen certificaat levende paarden
	Opmaken algemeen certificaat levend pluimvee
	Opmaken algemeen certificaat rundersperma
	Opmaken algemeen certificaat varkenssperma
	Opmaken algemeen certificaat paardensperma
	Opmaken algemeen certificaat schapensperma
Opmaken algemeen certificaat broedeieren	
Opmaken algemeen certificaat embryo's	
Opmaken algemeen certificaat eicellen	
Onthaal buitenlandse delegaties	

**BEVOEGDE AUTORITEITEN EN
GEDELEGEERDE CONTROLETAKEN**

3 BEVOEGDE AUTORITEITEN EN GEDELEGEERDE CONTROLETAKEN

3.1 ALGEMEEN

België ontstond in 1830. Het is een constitutionele monarchie en parlementaire democratie. Tussen 1970 en 2001 onderging het vijf staats hervormingen (1970, 1980, 1988-89, 1993 en 2001). Door deze staats hervormingen heeft de eenheidsstaat plaats gemaakt voor een complexer systeem met drie verdiepingen. Op de hoogste verdiepingen staan de federale staat, de gemeenschappen en de gewesten. Ze zijn juridisch gelijk maar zijn bevoegd voor verschillende domeinen. De verdieping hieronder wordt ingenomen door de provincies. Ze moeten werken onder toezicht van alle hogere overheden, in het kader van de federale, gemeenschaps- of regionale bevoegdheden. Onderaan bevinden zich de gemeenten die net als de provincies onder toezicht staan van de hogere overheden. De bevoegdheden van de federale overheid omvatten grof geschetst alles wat de maken heeft met het algemeen belang zoals bijvoorbeeld financiën, leger, justitie, sociale zekerheid, buitenlandse zaken evenals belangrijke delen van gezondheid en van binnenlandse zaken. Voedsel- en voederveiligheid, diergezondheid en dierenwelzijn, alsook plantengezondheid vallen eveneens onder de bevoegdheid van de federale staat.

De drie gewesten, het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals Gewest, hebben bevoegdheden in domeinen die met hun regio of gebied in de ruime zin van het woord te maken hebben zoals bijvoorbeeld economie, werkgelegenheid, landbouw, energie, leefmilieu en wetenschappelijk onderzoek. België telt evenveel gemeenschappen, de Vlaamse, Franse en Duitstalige Gemeenschap. Het concept 'gemeenschap' verwijst naar de personen waaruit zo'n gemeenschap bestaat en naar de band die deze personen verenigt, namelijk hun taal en cultuur. De bevoegdheden van deze gemeenschappen liggen dan ook op het vlak van cultuur, onderwijs, taalgebruik etc. De Vlaamse Gemeenschap oefent haar bevoegdheden uit in de Vlaamse provincies en in Brussel; de Franse Gemeenschap in de Waalse provincies, met uitzondering van de Duitstalige gemeenten, en in Brussel; de Duitstalige Gemeenschap in de gemeenten van de provincie Luik die het Duitse taalgebied vormen.

Voor de verschillende vormen van medewerking tussen de Federale Regering en de Gemeenschaps- en Gewestregeringen is er een protocol afgesloten.

De tien provincies (West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Limburg, Vlaams-Brabant, Waals-Brabant, Henegouwen, Namen, Luik, Luxemburg) hebben ruime bevoegdheden. Ze hebben initiatieven uitgewerkt inzake onderwijs, sociale en culturele infrastructuur, preventieve geneeskunde en sociaal beleid. Ze houden zich ook bezig met leefmilieu, met wegen en waterwegen, economie, vervoer, openbare werken, huisvesting, gebruik van talen,... De provincies oefenen hun bevoegdheden autonoom uit maar worden hierop gecontroleerd door de hogere overheden.

De gemeenten bestonden reeds vóór de Belgische staat en ze werden erkend door de grondwet van 1831. Bij het ontstaan van de Belgische staat waren er 2.739 gemeenten. In 1975 werden sommige gemeenten gefusioneerd tot de huidige 589. Er is sprake van 'gemeentelijke autonomie'. De gemeentelijke bevoegdheden zijn erg ruim en omvatten alles wat te maken heeft met het 'gemeentelijk belang', m.a.w. de collectieve noden van de inwoners: openbare werken, sociale bijstand, ordehandhaving, huisvesting, onderwijs,... Ieder gewest oefent het toezicht uit op de gemeenten van zijn grondgebied. Het toezicht van de andere overheden, met name de gemeenschappen en de federale staat, op de gemeenten is beperkt tot de terreinen waarvoor de gemeenschappen en de federale staat bevoegd zijn.

3.2 BEVOEGDE AUTORITEITEN IN HET KADER VAN HET MANCP

3.2.1 Inleiding

In België zijn de voornaamste instanties op het gebied van diervoeders en levensmiddelen, diergezondheid en dierenwelzijn, en plantengezondheid:

- Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV);
- Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (FOD VVVL);
- Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG).

In bijlage 4 is een kort overzicht gegeven van de ter beschikking staande personeelsbestanden van deze instanties¹.

De volgende federale instellingen zijn eveneens betrokken:

- Federale Overheidsdienst Financiën, Administratie der Douane en Accijnzen (FOD Financiën);
- Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie (FOD EKME);
- Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC);
- Federale Politie.

Daarnaast zijn er ook diverse gewestelijke/lokale instanties die een rol spelen in het MANCP, bv. in het kader van de controles die betrekking hebben op de biologische productie en de labels BOB, BGA en GTS.

Er moet in dit kader wel opgemerkt worden dat momenteel de gemeentelijke autoriteiten geen officiële controles uitvoeren zoals bedoeld in verordening (EG) nr. 882/2004. Zolang er geen wettelijke basis is (middels een koninklijk besluit), worden de controles die worden uitgevoerd door bepaalde gemeenten, niet opgenomen in het MANCP. In deze gemeenten wordt het controleplan van het FAVV (cfr. hoofdstuk 5) op dezelfde wijze toegepast als in de andere gemeenten van België.

Een aantal controletaken worden uitgevoerd door gedelegeerde controleorganen.

Tussen de verschillende instellingen zijn er diverse formele en informele overlegplatforms vastgelegd. Er zijn ook verscheidene formele samenwerkingsakkoorden afgesloten die een nadere invulling geven aan de respectieve bevoegdheden en/of de samenwerking in het kader van de controles vastleggen.

In het vervolg van dit hoofdstuk wordt eerst een kort historisch overzicht gegeven van de organisatie van de voedselveiligheid in België, waarna de bevoegde autoriteiten en hun (basis)bevoegdheden worden voorgesteld. Daarna wordt dieper ingegaan op de verschillende samenwerkingsverbanden tussen deze instanties.

3.2.2 Voedselveiligheid in België: kort historisch overzicht

3.2.2.1 Periode 1999-2006

De huidige organisatie van de voedselveiligheid in België vindt zijn ontstaan na een aantal voedselcrisissen die Europa, België inclusief, in het laatste decennium van de vorige eeuw hebben getroffen. Voor België was de dioxinecrisis in 1999 de directe aanleiding tot grondige hervormingen van het voedselveiligheidsbeleid.

¹ Dit overzicht wordt regelmatig geüpdatet in het kader van de herziening van het Country Profile van België. De meest recente versie van het Country Profile is terug te vinden via de website van het Food and Veterinary Office. Ook in de jaarverslagen van de verschillende instanties is een up-to-date overzicht van de respectieve personeelsbestanden terug te vinden.

Ten tijde van de dioxinecrisis waren verscheidene diensten samen bevoegd voor de voedselketen, namelijk:

- het Ministerie van Landbouw met DG 4 (planten en grondstoffen) en DG 5 (diergeneeskundige inspectie en dierlijke producten);
- het Ministerie van Volksgezondheid met de Algemene Eetwareninspectie (AEWI);
- het Instituut voor Veterinaire Keuring (IVK), een parastatale.

In de praktijk werkten deze diensten naast elkaar, ook al werden tussen hen meermaals bruggen geslagen. Als zich incidenten of crisissen voordeden, werkte elke dienst een eigen specifieke aanpak van de problematiek uit. De situatie resulteerde in aanzienlijk tijdverlies, was bijgevolg weinig efficiënt, en gaf aanleiding tot kritiek en wantrouwen vanwege de consumenten en leidden tot grote economische verliezen.

Na de dioxinecrisis werd het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu opgericht. Samen vormen zij een belangrijke basis in het nieuwe Belgische voedselveiligheidsbeleid. De nadruk werd gelegd op de veiligheid van de gehele keten waarbij ook de consument een centrale plaats kreeg toebedeeld.

Vanuit een streven naar algehele integratie van de voedselveiligheid werd destijds besloten dat één minister voor beide organen verantwoordelijk zou zijn, nl. de minister van Volksgezondheid. Met het oog op een efficiënte werking van de overheidsdiensten, werden de controlebevoegdheden die betrekking hebben op de gezondheid van dieren en planten eveneens aan het FAVV toegewezen.

3.2.2.2 Recente ontwikkelingen

In 2006 werd een nieuwe instantie opgericht, het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten. Het FAGG is ontstaan uit het directoraat-generaal Geneesmiddelen (DG 3) van de FOD VVVL en is operationeel sinds januari 2007.

Eind december 2007 is bij koninklijk besluit² (KB) vastgelegd dat de minister van Landbouw bevoegd is voor het FAVV; de minister van Volksgezondheid is bevoegd voor de FOD VVVL en het FAGG. Medio april 2008 werd dit besluit opgeheven door een ander KB³. Door dit laatste KB werd de minister van Landbouw bevoegd voor de veiligheid van de voedselketen mits vastlegging van een protocol met de minister van Volksgezondheid. De minister van Landbouw is bevoegd voor het FAVV en het Centrum voor Onderzoek in de Diergeneeskunde en de Agrochemie (CODA). Door het protocol tussen de ministers van Landbouw en Volksgezondheid vallen de materies die behandeld worden door de FOD VVVL, met uitzondering van het directoraat-generaal Leefmilieu, tot de bevoegdheid van de minister van Volksgezondheid.

De materies die behandeld worden door het directoraat-generaal Dier, Plant en Voeding van de FOD VVVL zijn:

- pesticiden en meststoffen voor gebruik in de landbouw;
- sanitair beleid dieren en planten;
- erkenning dierenartsen en diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding;
- sanitair beleid voedingsmiddelen, dierenvoeders (1), uitgezonderd cosmetica, tabak en nutritioneel beleid; (1): tenzij ze een exclusieve band hebben met de menselijke gezondheid (geneesmiddelen bijvoorbeeld) en/of het leefmilieu, worden de dossiers in verband met de GGO's samen beheerd door de minister van Landbouw, de minister van Volksgezondheid en de minister van Leefmilieu;

en behoren tot de exclusieve bevoegdheid van de minister van Landbouw, uitgezonderd wanneer er een rechtstreeks weerslag is op de menselijke gezondheid en meer in het bijzonder de ziekten die rechtstreeks op de mens kunnen worden overgedragen. In dit geval is de bevoegdheid verdeeld tussen de minister van Landbouw en de minister van Volksgezondheid.

² KB van 27 december 2007 tot vaststelling van bepaalde ministeriële bevoegdheden.

³ KB van 17 april 2008 tot vaststelling van bepaalde ministeriële bevoegdheden.

Beide ministers zijn samen bevoegd voor het Fonds voor de gezondheid en de kwaliteit van dieren en dierlijke producten en het Fonds voor de productie en bescherming van planten en plantaardige producten. Elke minister vaardigt een vertegenwoordiger af bij de Raad van deze fondsen.

Het administratieve beheer van het directoraat-generaal Dier, Plant en Voeding van de FOD VVVL, met inbegrip van het personeel en de werkingsbudgetten, behoort tot de bevoegdheid van de minister van Volksgezondheid.

De samenwerking tussen de FOD VVVL en het FAVV gebeurt in overeenstemming met de protocollen en de dienstenakkoorden die zijn afgesloten tussen de twee organisaties (cfr. paragraaf 3.2.11.5). Inzake tabak, dierenwelzijn en CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) ontvangt het FAVV haar onderrichtingen van de minister van Volksgezondheid.

Een opvolgingscomité waakt over de goede uitvoering van het protocol tussen beide vermelde ministers en over de interpretatie en de evaluatie ervan. Dit comité is samengesteld uit de ministers van Landbouw en Volksgezondheid of diens afgevaardigden, de voorzitter van het directiecomité van de FOD VVVL en de gedelegeerd bestuurder van het FAVV, met medewerking van de minister van Leefmilieu of diens afgevaardigde voor de materies die hem belangen.

3.2.3 Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

3.2.3.1 Structuur en bevoegdheden

De Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, opgericht bij koninklijk besluit van 23 mei 2001, heeft een wetgevende functie en staat in voor het voorbereiden van de politiek en voor het vastleggen van regels en normen inzake gezondheids- en kwaliteitsaspecten van al de producten die in de verschillende stappen van de voedselketen voorkomen.

De missie van de FOD VVVL is: 'In een goed opgeleid en gemotiveerd team bouwen we samen aan een transparant, dynamisch en wetenschappelijk gefundeerd beleid dat zorgt voor ieders gezondheid, een veilige voedselketen en een beter leefmilieu, niet alleen vandaag maar ook in de toekomst.'

De FOD VVVL bestaat uit een aantal horizontale diensten:

- directiecomité;
- diensten van de voorzitter:
 - o Internationale Betrekkingen;
 - o Juridische Dienst;
 - o Interne Audit;
 - o Welzijn op het werk;
 - o Communicatie;
 - o Vertaaldienst;
 - o Informatieambtenaar;
 - o Secretariaat;
- drie stafdiensten:
 - o Personeel & Organisatie;
 - o Informatie- & Communicatietechnologie;
 - o Budget- & Beheerscontrole – Logistiek;

en vier verticale diensten, de directoraten-generaal⁴:

- Organisatie Gezondheidsvoorzieningen (DG 1);
- Basisgezondheidszorg- en Crisisbeheer (DG 2);
- Dier, Plant en Voeding (DG 4);
- Leefmilieu (DG 5);

en één directie, het bestuur van de Medische Expertise (MEDEX).

⁴ Sinds de oprichting van het FAGG bestaat het directoraat-generaal Geneesmiddelen (DG 3) van de FOD VVVL niet meer (cfr. paragraaf 3.2.2.2 en 3.2.5).

De FOD VVVL is het nationale Focal Point van de EFSA (European Food Safety Authority) en tevens het Belgische lid van het Adviesforum van de EFSA.

Naast de reeds vermelde diensten, zijn er drie wetenschappelijke instellingen verbonden aan de FOD VVVL voor beleidsondersteunend onderzoek of adviesverlening:

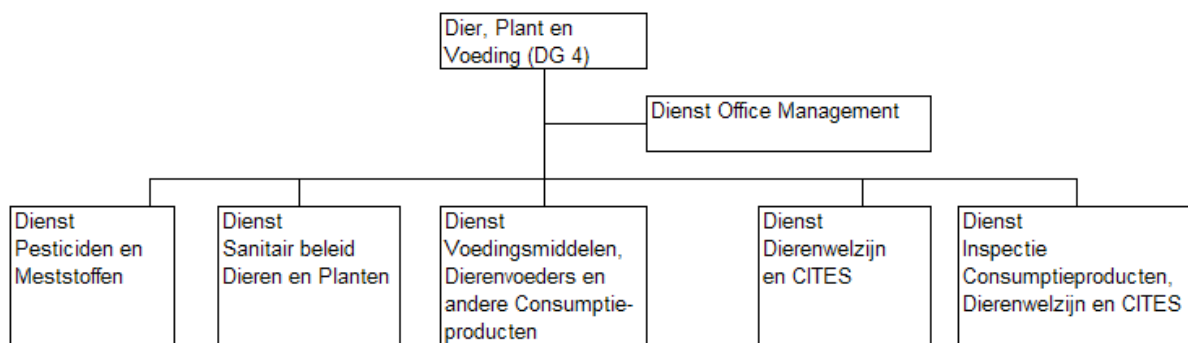
- het Centrum voor Onderzoek in de Diergeneeskunde en Agrochemie (CODA);
- het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV);
- de Hoge Gezondheidsraad (HGR).

Voornameijk de directoraten-generaal 4 (Dier, Plant en Voeding) en 5 (Leefmilieu) zijn relevant.

Het directoraat-generaal Dier, Plant en Voeding van de FOD VVVL staat in voor het voorbereiden van de politiek en voor het vastleggen van regels en normen inzake gezondheids- en kwaliteitsaspecten van al de producten die in de verschillende stappen van de voedselketen voorkomen. Het is ook bevoegd voor dierenwelzijn, tabak en cosmetica. De voorgedijministers van DG 4 zijn de ministers van Landbouw en Volksgezondheid (cfr. paragraaf 3.2.2.2).

Dit directoraat-generaal bestaat uit 5 diensten (cfr. figuur 2):

- Pesticiden en Meststoffen:
 - o pesticiden: erkenning, certificaten, toelating voor proeven met niet-erkende producten;
 - o meststoffen en bodemverbeterende middelen: toelating verlenen;
- Sanitair beleid Dieren en Planten:
 - o dieren: diergezondheid: bescherming tegen besmettelijke veeziekten; kwaliteit en veiligheid dierlijke producten;
 - o planten: bescherming tegen plantenziekten;
- Voedingsmiddelen, Dierenvoerders en andere Consumptieproducten:
 - o voedingsmiddelen: normen voor eetwaren;
 - o dierenvoerders: productnormen voor de grondstoffen van diervoeding;
- Dierenwelzijn en CITES:
 - o dierenwelzijn: bescherming van het welzijn van gezelschapsdieren, proefdieren en nutsdieren, dieren in dierentuinen;
 - o CITES: bescherming van bedreigde dier- en plantensoorten;
- Inspectie Consumptieproducten, Dierenwelzijn en CITES.

Figuur 2: structuur DG Dier, Plant en Voeding van de FOD VVVL.

Inzake cosmetica is het directoraat-generaal Dier, Plant en Voeding verantwoordelijk voor de normering van de producten en de proeven. Voor wat betreft tabak is dit directoraat-generaal bevoegd voor de bestrijding van het tabakgebruik en de controle op de verbodsbepalingen.

Het directoraat-generaal Leefmilieu bedenkt, ontwikkelt en staat voor een geïntegreerd en preventief federaal milieubeleid als voortrekker van duurzame ontwikkeling om een kwaliteitsvol leefmilieu voor allen te verzekeren. Alhoewel de belangrijkste milieubevoegdheden in België worden uitgeoefend door de gewesten, behoudt ook de federale overheid, in casu DG Leefmilieu, belangrijke bevoegdheden. De federale minister van Leefmilieu is bevoegd voor dit directoraat-generaal.

DG Leefmilieu bestaat uit vijf diensten die elk zijn onderverdeeld in een aantal cellen:

- Internationale Zaken;
- Productbeleid;
- Risicobeheersing;
- Inspectie;
- Klimaat.

Daarnaast is er nog het Office Management dat onder de directe leiding van de directeur-generaal van DG Leefmilieu staat. Deze ondersteuningsdienst houdt zich niet bezig met de kerntaken van dit directoraat-generaal maar vervult functies die nuttig zijn voor het geheel.

Inzake genetisch gemodificeerde organismen (GGO's) is er een stuurgroep gevormd met personeelsleden van de directoraten-generaal Dier, Plant en Voeding en Leefmilieu. De FOD VVVL is verantwoordelijk voor de toelating voor proeven met GGO's en commercialisering, gebruik in voeding en diervoeders. In de stuurgroep zijn ook personeelsleden van het FAVV aanwezig als observatoren.

3.2.3.2 Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie

Het Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie is een federale wetenschappelijke instelling die administratief verbonden is aan de FOD VVVL en levert een bijdrage via wetenschappelijk onderzoek, deskundig advies en dienstverlening voor een proactief beleid op gebied van veiligheid van de voedselproductie, diergezondheid en openbare gezondheid op federale en internationale niveaus.

De kernactiviteiten bestaan uit wetenschappelijk onderzoek, wetenschappelijke expertadviezen en dienstverleningen inzake:

- diergeneeskundige activiteiten:
 - o epidemische, endemische en opduikende overdraagbare ziekten bij dieren;
 - o zoönosen en opduikende infectieziekten die de volksgezondheid bedreigen;
 - o epidemiologie: surveillance, risicoanalyse en moleculaire epidemiologie;
- agrochemische activiteiten:
 - o contaminanten, evenals de kwaliteit van het leefmilieu in het kader van een veilige voedselproductie.

3.2.3.3 Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid

Het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid is een wetenschappelijk instelling die onder de bevoegdheid valt van de FOD VVVL. De hoofdopdracht is wetenschappelijk onderzoek uitvoeren met het oog op het onderbouwen van het gezondheidsbeleid. Het levert eveneens expertise en openbare dienstverlening op het gebied van de volksgezondheid.

Het WIV speelt een belangrijke rol bij de vertegenwoordiging van België op het niveau van de EU en sommige internationale organisaties zoals de Wereld Gezondheidsorganisatie, de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, en de Raad van Europa, telkens wanneer het gaat over wetenschappelijke en/of technische aspecten van volksgezondheid.

De voornaamste activiteiten van het WIV betreffen vooral de volgende domeinen:

- surveillance van overdraagbare ziekten;
- surveillance van niet-overdraagbare ziekten;
- controle van federale productnormen (o.a. eetwaren, geneesmiddelen, vaccins);
- risico-evaluatie (o.a. chemische producten, GGO's);
- leefmilieu en gezondheid;
- beheer van het biologische patrimonium (verzameling van stammen van micro-organismen).

Alhoewel het een openbare dienst is van de federale regering, beschikt het toch over de rechtspersoonlijkheid, wat een snelle en flexibele uitvoering van onderzoekscontracten voor derden mogelijk maakt. Het is onafhankelijk en neutraal, en geaccrediteerd door BELAC, de Belgische Accreditatie-instelling, volgens de norm ISO 17025.

3.2.3.4 Hoge Gezondheidsraad

De Hoge Gezondheidsraad is het wetenschappelijk adviesorgaan van de FOD VVVL en fungeert als link tussen de Belgische overheid en de wetenschappelijke wereld met betrekking tot alle domeinen die aan de volksgezondheid gerelateerd zijn. De HGR werd opgericht bij koninklijk besluit van 15 mei 1849 tot instelling van een Hogere Gezondheidsraad. Dit besluit werd meermaals aangepast en in 2007 vervangen door een nieuw KB van 5 maart 2007 betreffende de oprichting van de Hoge Gezondheidsraad. Dit besluit geeft de opdracht weer van de HGR en regelt de samenstelling en de werking van zijn organen. Daarenboven werd in de programmawet van 27 april 2007 een hoofdstuk VI. – Hoge Gezondheidsraad opgenomen waardoor de HGR ook bij wet werd opgericht. Zo werd ook een rechtsgrond ingesteld voor KB's waarbij het advies van de HGR wordt ingewonnen zonder dat daarvoor een uitdrukkelijke wettelijke verplichting bestaat. Andere wetgeving en reglementeringen belasten de HGR met het verlenen van advies in een aantal specifieke domeinen. Volgens de bepalingen van de gezondheidswet van 1 september 1945 is het bijvoorbeeld verplicht om bij het nemen van maatregelen op het gebied van volksgezondheid vooraf advies te vragen aan de HGR.

Dankzij een gevestigd netwerk van experts, voorziet de HGR in objectieve, onafhankelijke en wetenschappelijk onderbouwde adviezen en aanbevelingen, op aanvraag of op eigen initiatief en maakt ze openbaar.

De HGR is bevoegd voor alles wat de volksgezondheid aanbelangt, in het bijzonder voor de volgende domeinen:

- geestelijke gezondheid: gedrag, verslaving, psychosociale factoren in de volksgezondheid, opleiding van beroepsmensen, psychotherapie, etc.;
- fysische omgevingsfactoren: ioniserende straling, niet-ioniserende straling, geluid, etc.;
- chemische omgevingsfactoren: chemische agentia, pollutanten, biociden en pesticiden, etc.;
- voeding: voor gezonde voeding, additieven, veiligheid, verpakking, novel food, contaminanten, microbiologie, etc..
- biologische factoren: bloed en derivaten, cellen, weefsels en organen van menselijke en dierlijke oorsprong, banken van menselijk lichaamsmateriaal, infectologie, infectiebeheersing tijdens de verzorging vaccinologie, etc.

De HGR is samengesteld uit experts, een College, een voorzitter en twee ondervoorzitters. De Raad wordt bijgestaan door een (Wetenschappelijk en Administratief) Secretariaat. De HGR kan beroep doen op de expertise van meer dan 500 experts, waarvan 200 genomineerden.

Het College bestaat uit 40 leden, aangesteld uit de pool van 200 genomineerde experts. Het is belast met de samenstelling van de werkgroepen die adviezen en publicaties moeten formuleren. De door de expertwerkgroepen geformuleerde adviezen en publicaties worden aan het College voorgelegd ter validatie. Dit College vergadert iedere maand en wordt voorgezeten door de voorzitter bijgestaan door twee vice-voorzitters. Het College en zijn expertwerkgroepen worden bij het uitvoeren van hun taken bijgestaan door het Secretariaat van de Raad.

Het Bureau dat bestaat uit de voorzitter, de twee vice-voorzitter, de coördinator, de wetenschappelijke coördinator en de administratieve secretaris zorgt voor de dagelijkse werking van de HGR.

3.2.4 Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

3.2.4.1 Structuur en bevoegdheden

Het FAVV, opgericht bij wet van 4 februari 2000, verifieert in het kader van zijn bevoegdheden of alle betreffende wetgeving en normen worden gerespecteerd door alle actieve actoren in de voedselketen. Het FAVV valt momenteel onder de bevoegdheid van de minister van Landbouw (cfr. paragraaf 3.2.2.2).

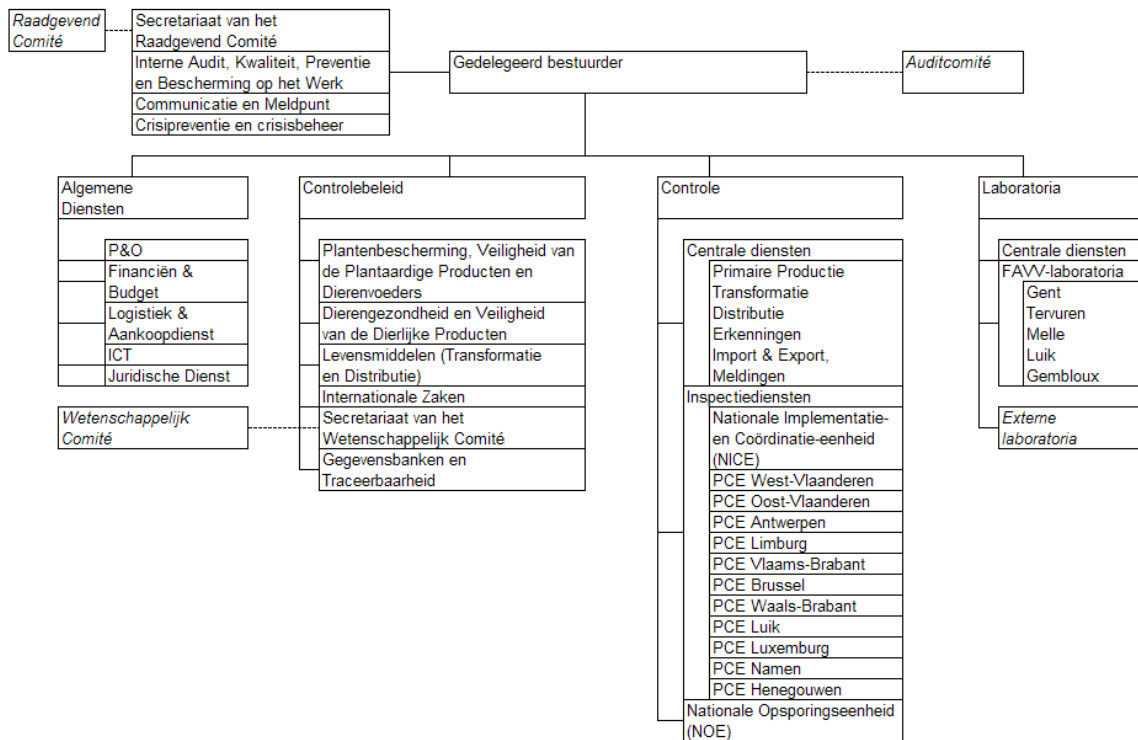
De missie van het FAVV kan als volgt worden geformuleerd: 'De opdracht van het FAVV bestaat erin te waken over de veiligheid van de voedselketen en de kwaliteit van ons voedsel, ter bescherming van de gezondheid van mens, dier en plant.'

Het FAVV is opgebouwd rond vier directoraten-generaal: DG Controlebeleid, DG Controle, DG Algemene Diensten en DG Laboratoria. Daarnaast zijn er een aantal diensten rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van de gedelegeerd bestuurder geplaatst (cfr. figuur 3).

DG Controlebeleid voert de evaluatie van de risico's uit die de veiligheid van de voedselketen in het gedrang kunnen brengen. Dit directoraat-generaal is verantwoordelijk voor het uitwerken van de operationele regelgeving en het controleprogramma voor analyses en inspecties. Binnen het domein van de bevoegdheden van het FAVV is dit bestuur ook belast met het overleg met de sectoren en de nationale en internationale instanties, met inbegrip van de Europese Commissie (werkgroepen en permanente comités).

Daarnaast is DG Controlebeleid eveneens verantwoordelijk voor de internationale betrekkingen, de uitwerking van traceer- en identificatiesystemen, het beheer van de databanken en voor het secretariaat van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV.

Binnen DG Controlebeleid bestaat eveneens de Cel Validatie Gidsen die de sectorgidsen voor autocontrole, opgesteld door de beroepsverenigingen, goedkeurt. Deze cel ontwikkelt eveneens checklists en leidraden die moeten gebruikt worden door de auditors van autocontrolesystemen (ACS). Daarnaast worden ook FAQ's opgesteld door de Cel Validatie Gidsen om de operatoren te helpen bij de implementatie van de autocontrole door de operatoren. Audits voor de validatie van ACS kunnen zowel door het FAVV gebeuren als door het FAVV voor een welbepaalde gids erkende onafhankelijke certificeringsinstelling (OCI).

Figuur 3: structuur Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

Het controleprogramma dat door het directoraat-generaal Controlebeleid wordt opgemaakt, wordt door de centrale diensten van DG Controle omgezet in controleplannen en instructies. DG Controle is eveneens verantwoordelijk voor het beheer van de RASFF-berichten (Rapid Alert System for Food and Feed), de toekenning van erkenningen en toelatingen, voor de aflevering van certificaten, invoercontroles en gecoördineerde onderzoeken inzake fraudebestrijding.

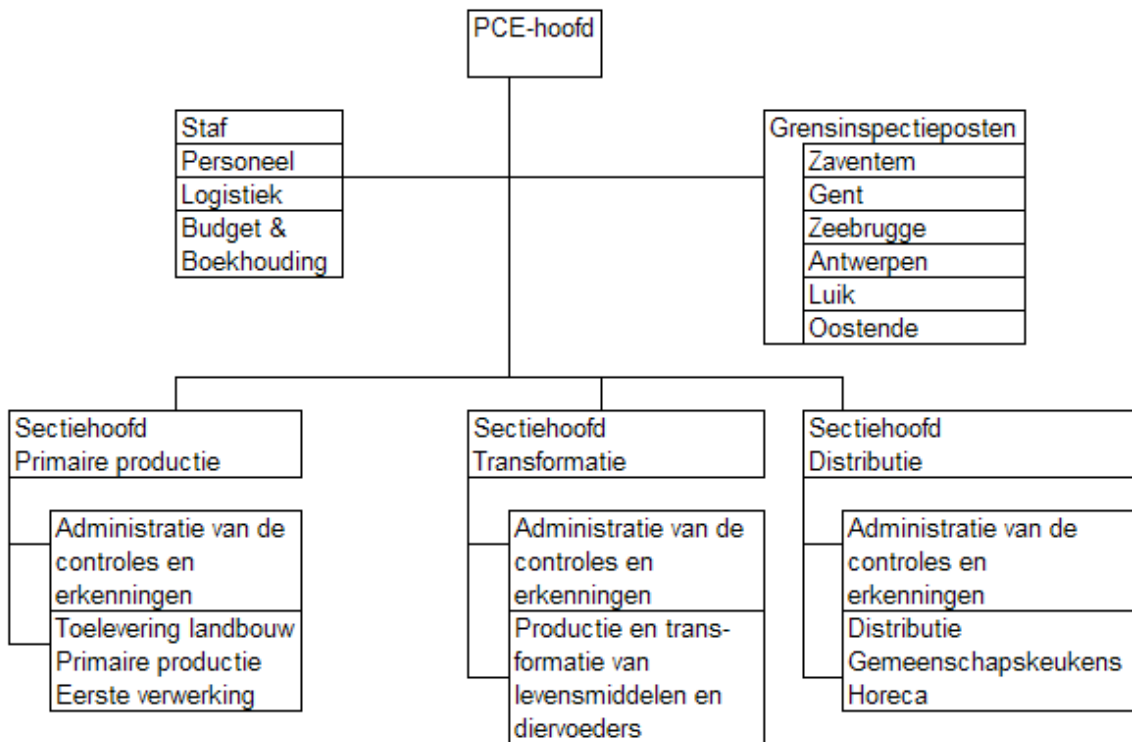
Er zijn elf buitendiensten, de Provinciale Controle-eenheden of PCE's: één in elke provincie plus één voor Brussel. Ze worden aangestuurd door de Nationale Implementatie- en Coördinatie-eenheid (NICE). Met uitzondering van de PCE Brussel bestaat een Provinciale Controle-eenheid uit drie secties die de primaire productie en de sectoren transformatie en distributie bestrijken (cfr. figuur 4). De PCE Brussel heeft geen sectie Primaire Productie.

De Nationale Opspringseenheid (NOE) legt contacten met andere gewestelijke, federale en internationale diensten die moeten instaan voor de bestrijding van economisch relevante illegale praktijken en onderhoudt deze contacten. In gevallen van georganiseerde fraude werkt de NOE samen met de PCE's.

DG Laboratoria coördineert en voert de analyses uit, voorzien in het controleprogramma. Hiertoe beschikt het FAVV over vijf eigen laboratoria die geaccrediteerd zijn volgens ISO 17025 en doet het geregeld een beroep op een vijftigtal externe laboratoria. De accreditatie en de kwaliteit van de resultaten zijn in dit opzicht de belangrijkste voorwaarden om door het FAVV erkend te worden. Dit netwerk van laboratoria wordt wetenschappelijk en technisch ondersteund door Nationale Referentielaboratoria (NRL's) die gespecialiseerd zijn in welbepaalde gebieden en door het FAVV worden aangeduid (cfr. hoofdstuk 4).

Het directoraat-generaal Algemene Diensten voorziet in de nodige logistieke en administratieve ondersteuning. Het bestaat uit de diensten Personeel & Organisatie, Financiën en Begroting, Logistiek en Aankopen, ICT en Juridische Zaken.

De diensten Communicatie en Meldpunt, Crisipreventie en Crisisbeheer, Interne Audit, Kwaliteit, Preventie en Bescherming op het Werk, alsook het secretariaat van het Raadgevend Comité zijn onder de directe verantwoordelijkheid van de gedelegeerd bestuurder geplaatst.

Figuur 4: algemene structuur Provinciale Controle-eenheid FAVV.

Op basis van de wetgeving zijn de taken van het FAVV:

- de controle, de bemonstering en de analyse van de voedingsmiddelen en hun grondstoffen in alle stadia van de voedselketen;
- de controle van de productie, de verwerking, de bewaring, het vervoer, de handel, de in- en uitvoer van levensmiddelen en hun grondstoffen en van de plaatsen waar dit gebeurt;
- het verlenen van erkenningen en toelatingen om bepaalde activiteiten in de voedselketen te mogen uitoefenen;
- de integratie en de uitwerking van traceer- en identificatiesystemen van de levensmiddelen en hun grondstoffen in de voedselketen en de controle erop;

- het verzamelen, klasseren, beheren, archiveren en verspreiden van alle informatie met betrekking tot haar missie;
- het ontwikkelen en aanwenden van een preventie-, sensibiliserings- en informatiebeleid, in overleg met de gewesten en de gemeenschappen;
- de preventie en het crisisbeheer betreffende de veiligheid van de voedselketen.

In het kader van deze opdrachten is het FAVV eveneens bevoegd voor alle aspecten met betrekking tot de diergezondheid en de plantenbescherming (met inbegrip van sierplanten). Het FAVV is eveneens belast met de controles op de naleving van het dierenwelzijn in de bedrijven waar zij reeds haar eigen controlebevoegdheid uitoefent.

Een aantal taken zijn gedelegeerd aan controleorganen (cfr. paragraaf 3.3). Daarnaast maakt het FAVV gebruik van zelfstandige dierenartsen met opdracht (DMO's). Op het moment dat de DMO opdrachten uitvoert voor rekening van het FAVV, wordt hij beschouwd als een officiële dierenarts. Het beheer van de DMO's wordt uitgevoerd door de NICE van DG Controle.

3.2.4.2 Comités

Drie comités zijn verbonden aan het FAVV: het Wetenschappelijk Comité, het Raadgevend Comité, en het Auditcomité.

3.2.4.2.1 Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité brengt onafhankelijk advies uit, hetzij op vraag van de gedelegeerd bestuurder van het FAVV of van de bevoegde minister, hetzij op eigen initiatief over onderwerpen die te maken hebben met risico-evaluatie en risicobeheer in de voedselketen. Het wordt in zijn werkzaamheden ondersteund door het Secretariaat van het Wetenschappelijk Comité,  en van de directies van DG Controlebeleid bestaande uit een team van experts die de risico-evaluatie voorbereiden. Daarnaast wordt bij de adviesvoorbereiding eveneens beroep gedaan op externe deskundigen die in functie van het onderwerp specifieke expertise aanbrengen.

3.2.4.2.2 Raadgevend Comité

Het Raadgevend Comité van het FAVV verleent op eigen initiatief of op vraag van de bevoegde minister van het FAVV of van diens gedelegeerd bestuurder, advies over alle materies die betrekking hebben op het door het FAVV gevolgde en te volgen beleid. Het wordt zo onder andere geconsulteerd voor wetgevende initiatieven van het FAVV. Ook wordt voor het begin van elk jaar het geactualiseerde controleprogramma van het FAVV voorgelegd aan het Raadgevend Comité. Daarnaast worden jaarlijks de controleresultaten van het voorgaande jaar aan dit comité voorgesteld.

Het Raadgevend Comité bestaat uit vertegenwoordigers van de federale overheid, van de gewesten en gemeenschappen, van consumentenverenigingen en de belangrijkste beroepssectoren, evenals deskundigen.

3.2.4.2.3 Auditcomité

Het Auditcomité heeft als opdracht de gedelegeerd bestuurder en het directiecomité van het FAVV bij te staan door toezicht te houden op de werking van het FAVV. Het is samengesteld uit vier externe leden en  en lid van het FAVV dat ook het voorzitterschap verzekert.

Het behoort onder meer tot de taken en bevoegdheden van het auditcomité om:

- het jaarlijks auditprogramma, de tussentijdse auditaanvragen en de trimestriële revisies van het jaarlijks auditprogramma te beoordelen;
- een globaal zicht te hebben op alle audits, zowel door internen als door externen uitgevoerd;
- de uitgevoerde audits te evalueren;
- alle gegevens in een jaarverslag te verwerken.

3.2.5 Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten

3.2.5.1 Structuur en bevoegdheden

Het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten is een vrij recent opgerichte instantie, bij wet van 20 juli 2006, en is ontstaan uit het directoraat-generaal Geneesmiddelen (DG 3) van de FOD VVVL. Het is operationeel sinds januari 2007. Het FAGG bewaakt, in het belang van de volksgezondheid, de kwaliteit, de veiligheid en de doeltreffendheid van geneesmiddelen en gezondheidsproducten, in klinische ontwikkeling en op de markt. De voorgedijminister van dit agentschap is de minister van Volksgezondheid.

De missie van het FAGG is:

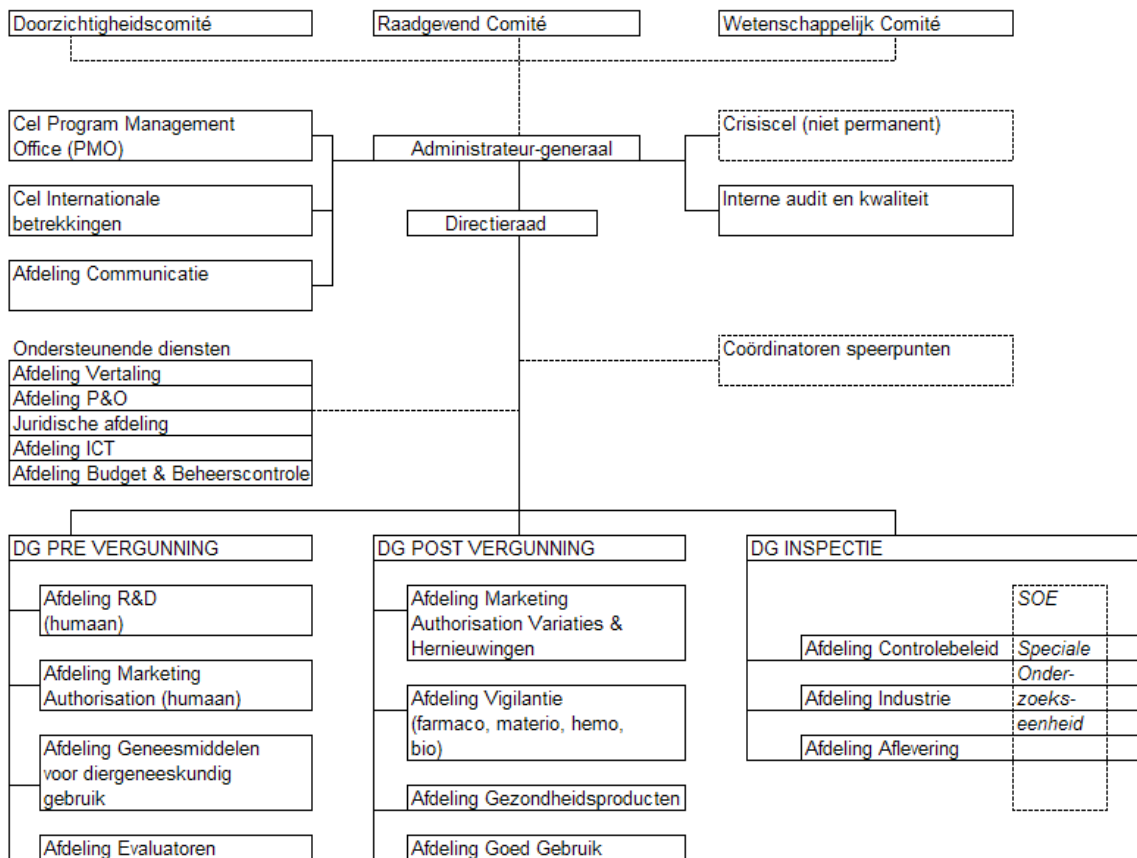
'Het verzekeren, vanaf hun ontwikkeling tot hun gebruik, van de kwaliteit, de veiligheid en de doeltreffendheid:

- van geneesmiddelen voor menselijk en diergeneeskundig gebruik, met inbegrip van homeopathische geneesmiddelen en geneesmiddelen op basis van planten, magistrale en officinale bereidingen;
- van gezondheidsproducten waaronder medische hulpmiddelen en hulpstukken, en grondstoffen bestemd voor de bereiding en de productie van geneesmiddelen.

Het verzekeren, vanaf hun wegneming tot hun gebruik, van de kwaliteit, de veiligheid en de doeltreffendheid:

- van alle operaties met bloed, weefsels en cellen, die eveneens gedefinieerd zijn als gezondheidsproducten.'

De structuur van het FAGG is weergegeven in figuur 5.

Figuur 5: structuur van het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten.

Op het vlak van onderzoek en ontwikkeling (R&D), staat het FAGG in voor de evaluatie van, het afleveren van vergunningen voor, de opvolging en de controle van de klinische studies met geneesmiddelen en gezondheidsproducten; het brengt ook wetenschappelijke adviezen uit.

Op het vlak van registratie of vergunning voor het in de handel brengen (VHB), is het FAGG belast met de evaluatie van de nieuwe aanvragen tot registratie of VHB van een geneesmiddel of van de aanvragen tot wijziging van de bestaande registratie.

Op het vlak van waakzaamheid (vigilantie), bewaakt het FAGG de bijwerkingen verbonden aan het gebruik van geneesmiddelen en gezondheidsproducten door het verzamelen van informatie. Ze verzamelt de meldingen, evalueert deze en neemt, indien nodig, maatregelen.

Op het vlak van productie en distributie, levert het FAGG vergunningen af en controleert de conformiteit van de geneesmiddelen en de gezondheidsproducten aan de van kracht zijnde reglementering inzake de fabricageactiviteiten, de distributie, de aflevering, de invoer en de uitvoer. Ze controleert ook de artsenijsbereidkunde (apotheken) en bestrijdt de illegale praktijken.

Het FAGG en in het bijzonder het departement BUM (Bon Usage du Médicament - Goed Gebruik van het Geneesmiddel) zorgt ervoor dat alle betrokkenen toegang krijgen tot relevante info zodat geneesmiddelen op een rationele en veilige manier worden gebruikt. Ze controleert ook de reclame voor de geneesmiddelen en de gezondheidsproducten.

3.2.5.2 Gemengde Commissie

Binnen het FAGG is een Gemengde Commissie opgericht die samengesteld is uit een Kamer voor producten voor menselijk gebruik, en een Kamer voor producten bestemd voor gebruik bij dieren. Elke kamer bestaat uit vertegenwoordigers van de directoraten Dier, Plant en Voeding, en Leefmilieu van de FOD VVVL, het directoraat-generaal Kwaliteit en Veiligheid van de FOD EKME, het FAGG en het FAVV.

De Gemengde Commissie is belast met het verstrekken van advies over producten die, gezien het geheel van hun kenmerken, zowel beantwoorden aan de definitie van een geneesmiddel als aan de definitie van een product dat onder een andere wetgeving valt. Deze commissie adviseert voor de dossiers die haar worden voorgelegd onder welke wetgeving het product valt. Het kan bijvoorbeeld gaan om voedingsmiddelen, cosmetica, medische hulpmiddelen en biociden. De uiteindelijke beslissing wordt genomen door de bevoegde minister of zijn afgevaardigde op basis van dit advies.

De Gemengde Commissie kan worden geraadpleegd op verzoek van de verantwoordelijke voor het in de handel brengen van een product, op verzoek van de betrokken overheidsdiensten of op verzoek van derden.

3.2.5.3 Comités

3.2.5.3.1 Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité van het FAGG brengt adviezen uit over materies die onder de bevoegdheden van dit agentschap vallen. Als orgaan van wetenschappelijke deskundigheid en coördinator van de verschillende commissies actief binnen het FAGG, geniet het Wetenschappelijk Comité een grote vrijheid in het kader van zijn opdrachten. Dit comité buigt zich over de prioriteiten en bijzondere accenten van de wetenschappelijke evaluatie om de algemene informatie over geneesmiddelen en gezondheidsproducten tussen de verschillende FAGG-commissies te harmoniseren.

3.2.5.3.2 Raadgevend Comité

Het Raadgevend Comité van het FAGG adviseert dit agentschap over alle materies die betrekking hebben op het gevolgde of te volgen beleid: op eigen initiatief, op vraag van de voogdijminister of van de administrateur-generaal van het FAGG. Dit comité is samengesteld uit vertegenwoordigers van de federale overheid, van de sectoren betrokken bij materies waarvoor het FAGG bevoegd is, van verzekeringsinstellingen, en van de voorzitters van diverse betrokken Commissies.

3.2.5.3.3 Doorzichtigheidscomité

Het Doorzichtigheidscomité adviseert het FAGG op het vlak van het management. Dit comité is samengesteld uit een vertegenwoordiger van zijn voogdijminister, de administrateur-generaal, vertegenwoordigers van de sectoren die bijdragen tot de inkomsten, en uit een Inspecteur van Financiën, aangewezen door de minister bevoegd voor de Begroting.

3.2.6 Federaal Overheidsdienst Financiën

De FOD Financiën valt onder de voogdij van de minister van Financiën. In het kader van het MANCP is de Administratie der Douane en Accijnzen de betrokken instantie.

De missie van de Administratie der Douane en Accijnzen is:

'De douane staat in voor de bescherming van de samenleving en de bevordering van de internationale handel door het beheer van de buitengrenzen en het verzekeren van de veiligheid van de logistieke keten.

Wij verbinden er ons toe:

- de veiligheid van de burgers te verzekeren;
- de financiële belangen van de Gemeenschap en haar lidstaten te beschermen door de inning van en controle op invoerrechten, accijnzen en BTW bij invoer;
- de Gemeenschap te beschermen tegen oneerlijke en onwettige handel en het bevorderen van legitieme economische activiteiten;
- de concurrentiepositie van Europese bedrijven te verhogen door moderne werkmethodes ondersteund door een makkelijk toegankelijke elektronische douaneomgeving.

Om deze taken uit te voeren werken we nationaal en internationaal samen met andere overheidsdiensten en voornamelijk andere wetshandhavingdiensten in de strijd tegen fraude, georganiseerde misdaad en terrorisme.'

De accijnsdiensten staan in voor de inning van en de controle op, onder meer:

- in België aan accijns onderworpen producten zoals koffie en alcoholvrije dranken;
- op accijnsproducten die op communautair vlak zijn geharmoniseerd, te weten energieproducten, alcohol en alcoholhoudende dranken en tabaksfabrikanten.

De Administratie der Douane en Accijnzen heeft een federale bevoegdheid; een beslissing die in de centrale administratie wordt genomen, geldt dus voor gans België.

Een aantal centra binnen de Administratie der Douane en Accijnzen hebben een regionale bevoegdheid voor algemene douane- en accijnsactiviteiten (Antwerpen, Brussel, Gent, Hasselt, Luik en Bergen). Het centrum Enig Kantoor heeft een nationale bevoegdheid voor ontvangsten, uitgaven, het administratief beheer van de borgstelling en de verwerking van de elektronische aangiften. Daarnaast is er ook één nationaal centrum exclusief bevoegd voor de activiteiten met betrekking tot Onderzoek & Opsporing.

Naast de klassieke douaneactiviteiten vervullen de douanediensten een aantal andere taken inclusief deze die verband houden met volksgezondheid en veiligheid van de voedselketen (cfr. paragraaf 3.2.11.7).

3.2.7 Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie

3.2.7.1 Structuur en bevoegdheden

De missie van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (FOD EKME) is:

'In een sterk veranderende Belgische en internationale economische context bestaat de missie van de FOD Economie erin de voorwaarden te scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België. In dat opzicht wil de FOD Economie de goederen- en dienstenmarkt grondig kennen en goed ondersteunen om ze beter te stimuleren.'

De voogdijministers zijn de ministers bevoegd voor Economie, KMO, Zelfstandigen en Energie. In het kader van het MANCP zijn de Algemene Directie Controle en Bemiddeling, en BELAC (binnen de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid) belangrijk om te belichten.

3.2.7.2 Algemene Directie Controle en Bemiddeling

De Algemene Directie Controle en Bemiddeling (ADCB) is één van de negen algemene directies van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie. Zij put haar middelen uit de FOD Economie, maar in haar werking en opdracht treedt ze ook op terreinen op die buiten de strikte bevoegdheid van de FOD Economie vallen.

Door de jaren heen werd zij door wetgever en regeringen belast met de handhaving van de economische wetgeving in de ruime zin van het woord. Zij oefent controle uit op een 50-tal wetten en circa 300 uitvoeringsbesluiten.

Ondanks het feit dat haar agenten geen officieren van gerechtelijke politie zijn, zijn hun bevoegdheden bepaald in de diverse wetten en uitvoeringsbesluiten. Op strafrechtelijk vlak werken zij onder toezicht van het parket, ongeacht hun ondergeschiktheid aan de hiërarchie binnen de FOD Economie.

De ADCB is in dit verband best te omschrijven als de economische politie en als een bijzondere inspectiedienst. Zij onderscheidt zich van de reguliere politie door expertise op het vlak van de bijzondere wetgeving en door haar proactief optreden. M.a.w. zij kan in het kader van haar handhavingsoverdracht onderzoeken instellen, zelfs al zijn er geen inbreuken gepleegd op de wetgeving.

De missie van de ADCB is:

- de ADCB beschermt de rechten van de consumenten, ondernemingen en handelaren door informatief, preventief en repressief op te treden in het kader van de economische wetgeving en de regulering;
- op dit gebied en via overleg, stimuleert en streeft zij de alternatieve geschillenoplossing na. (Alternative Dispute Resolution – ADR);
- zij coördineert de strijd tegen de economische fraude;
- zij verleent ondersteuning inzake de regulering en organisatie van de markt (marktombadering) en waar mogelijk aan de ontwikkeling van het economische potentieel met aandacht voor de programma's consumenten en KMO's.

De ADCB is een betrokken bevoegde autoriteit bij de controles op de etikettering, inclusief deze van de labels BOB, BGA en GTS (cfr. paragraaf 3.2 en 5.5).

3.2.7.3 BELAC

Binnen de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid (ADKV) is het secretariaat van BELAC gesitueerd. BELAC is sinds 1 augustus 2006 de enige Belgische accreditatie-instelling. Ze werd opgericht bij de bepalingen van het koninklijk besluit van 31 januari 2006.

De accreditatiestructuur in België is gebaseerd op de wet van 20 juli 1990. In deze wet wordt bepaald dat er één nationale accreditatie-instelling en een nationale raad voor accreditatie kan worden opgericht. De nationale accreditatie-instelling, BELAC, is verantwoordelijk voor het beheer van de accreditatieprocedure, met inbegrip van de toekenning en de intrekking van de accreditaties.

BELAC werkt volgens een managementsysteem in overeenstemming met de internationale eisen met betrekking tot het beheer van de accreditatie-instellingen. De accreditaties verleend door BELAC worden erkend door de Belgische Staat.

BELAC heeft alle overeenkomsten en erkenningen ondertekend die bestaan in het kader van de European co-operation for Accreditation (EA), International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) en International Accreditation Forum (IAF). Op deze wijze genieten de rapporten en certificaten, uitgegeven door de door BELAC geaccrediteerde instellingen, een internationale erkenning. BELAC erkent op haar beurt de accreditaties verleend door gelijkaardige accreditatie-instellingen waarmee een wederzijdse erkenning bestaat, en promoot de aanvaarding van de verslagen en certificaten die door geaccrediteerde instellingen uitgereikt worden.

Het accreditatiesysteem BELAC bestaat uit een Coördinatiecommissie, meerdere Accreditatiebureaus en een secretariaat.

De Nationale Raad voor Accreditatie heeft als opdracht:

- het toezicht op de coherente en transparante toepassing van de principes en procedures inzake accreditatie;
- het beoordelen van het jaarlijks activiteitenverslag van de nationale accreditatie-instelling en een advies overmaken aan de minister bevoegd voor economie;
- het verzekeren van het verzamelen, verspreiden en publiceren van inlichtingen met betrekking tot de activiteiten op dit gebied;
- het verzekeren dat alle belanghebbende partijen worden betrokken bij de activiteiten inzake accreditatie;
- het verstrekken van adviezen handelend over alle aspecten betreffende de accreditatie.

De Nationale Raad voor Accreditatie is samengesteld uit vertegenwoordigers van de nationale overheden en de overheden van de gewesten en de gemeenschappen, van het Bureau voor Normalisatie, van de ondernemingen, van de werknemersorganisaties en van de verbruikers.

3.2.8 Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle

De missie van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) is:

'Het FANC bevordert de doeltreffende bescherming van de bevolking, werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van ioniserende straling.'

Dit agentschap is volledig operationeel sinds 1 september 2001. Op deze datum is het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen in werking getreden. Door dit besluit wordt de wet van 15 april 1994 effectief uitgevoerd en worden de uitvoeringsmodaliteiten betreffende de opdrachten van het FANC duidelijk omschreven. Het bevat het overgrote gedeelte van de Belgische reglementering op het vlak van de bescherming van de bevolking en het leefmilieu tegen het gevaar van ioniserende stralingen. De voogdijminister van het FANC is de minister van Binnenlandse Zaken.

Het toepassingsgebied is veel ruimer dan in het verleden en omvat praktisch alle situaties en menselijke handelingen die een gevaar op blootstelling aan ioniserende stralingen inhouden en dit zowel voor wat betreft de bescherming van de werkers als de bevolking als het leefmilieu. In het bijzonder worden de risico's verbonden aan de natuurlijke radioactiviteit (bijvoorbeeld radon) geïntegreerd in de reglementering. Het dient vermeld te worden dat op militair vlak ook een specifiek doch gelijkaardig reglement van toepassing is. Verder zijn een aantal algemene maatregelen betreffende de arbeidsgeneeskunde opgenomen in andere koninklijke besluiten die onder de bevoegdheid vallen van de ambtenaren van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid. De

uitgebreide beschrijving van het nationaal noodplan voor nucleaire ongevallen maakt eveneens het voorwerp uit van een ander besluit.

Dit nieuwe reglement verzekert de omzetting van alle Europese richtlijnen inzake stralingsbescherming, in het bijzonder de richtlijnen van 1996 en 1997 die de normen ter bescherming van de bevolking, de werkers en het leefmilieu aanzienlijk strenger maken, in het bijzonder deze met betrekking tot de bescherming van de patiënten in het kader van medische blootstelling.

Het FANC is een betrokken bevoegde overheid bij het toezicht op voedingsmiddelen die met ioniserende stralingen behandeld worden (cfr. paragraaf 3.2.11.9).

3.2.9 Geïntegreerde Politie

3.2.9.1 Inleiding

De Belgische politieorganisatie is geënt op twee politieniveaus: het federale niveau en het lokale niveau. Deze twee politieniveaus werken autonoom en zijn elk afhankelijk van hun eigen overheden. De Lokale Politie en de Federale Politie verzekeren samen de geïntegreerde politiezorg. Zij zijn complementair en via een nauwe samenwerking trachten zij bij te dragen tot de veiligheid van het land en de vrijwaring van de democratie.

De politiediensten geven indien nodig bijstand aan de controleurs van de overige bevoegde overheden bij het uitvoeren van officiële controles. Ze zijn eveneens betrokken bij een aantal specifieke samenwerkingsverbanden zoals deze in het kader van de fraudebestrijding voor de veiligheid van de voedselketen (cfr. paragraaf 3.2.11.10).

3.2.9.2 Federale Politie

De Federale Politie valt onder het voogdijchap van de minister van Binnenlandse Zaken en de minister van Justitie. De opdrachten van bestuurlijke politie worden uitgevoerd onder de bevoegdheid van de bestuurlijke overheden: de burgemeesters, de provinciegouverneurs en de minister van Binnenlandse Zaken. De opdrachten van gerechtelijke politie vallen onder de bevoegdheid van de procureurs des Konings, het Federaal Parket, het College van procureurs-generaal en finaal van de minister van Justitie. Alle opdrachten die geen tussenkomst noodzaken van een gespecialiseerde federale politiedienst, worden toevertrouwd aan de 196 lokale politiekorpsen.

3.2.9.3 Lokale Politie

De Lokale Politie is samengesteld uit 196 korpsen van de Lokale Politie ontstaan uit de samenvloeiing van de ex-gemeentepolitie en de exterritoriale brigades van de Federale Politie. 50 Politiekorpsen vallen samen met het grondgebied van één stad of gemeente (ééngemeentezone) en 146 anderen bestrijken meerdere steden en/of gemeenten (meergemeentezones).

Geen enkele tekst legt een organigram voor van de Lokale Politie vast. Maar, om een minimale dienstverlening aan de bevolking te kunnen verzekeren, bepaalt het KB van 17 september 2001 zes functionaliteiten die voorzien moeten worden: wijkwerking, onthaal, interventie, politionele slachtofferbejegening, lokale opsporing en lokaal onderzoek, en handhaving van de openbare orde. Elk lokaal politiekorps staat onder de leiding van een Korpschef, verantwoordelijk voor de uitvoering van het lokale politiebeleid. Hij verzekert de leiding, de organisatie en de verdeling van de taken in het korps. Hij oefent deze activiteiten uit onder het gezag van de burgemeester, voor de ééngemeentezones of onder het gezag van het Politiecollege voor de meergemeentezones. Dit Politiecollege is samengesteld uit de burgemeesters van de verschillende steden of gemeenten van de politiezone. Een Vaste Commissie van de Lokale Politie is aangesteld om het geheel van Lokale Politiekorpsen te vertegenwoordigen binnen de Geïntegreerde Politie. Op initiatief of op vraag van overheden, verstrekt zij advies over alle problemen die met aan de Lokale Politie te maken hebben.

3.2.10 Gewestelijke overheden

3.2.10.1 Vlaams Gewest

3.2.10.1.1 Inleiding

Sinds 1 april 2006 zijn de administratieve diensten van de Vlaamse overheid gereorganiseerd. Voortaan worden ze ingedeeld in 13 beleidsdomeinen, die elk een departement en een aantal verzelfstandigde agentschappen bevatten:

- beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid;
- beleidsdomein Bestuurszaken;
- beleidsdomein Internationaal Vlaanderen;
- beleidsdomein Financiën en Begroting;
- beleidsdomein Onderwijs en Vorming;
- beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie;
- beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media;
- beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;
- beleidsdomein Landbouw en Visserij;
- beleidsdomein Werk en Sociale Economie;
- beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken;
- beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie;
- beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.

De relevante beleidsdomeinen in het kader van het MANCP zijn Landbouw en Visserij, en Leefmilieu, Natuur en Energie.

3.2.10.1.2 Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het Vlaams Ministerie van Landbouw en Visserij wordt gevormd door het Departement Landbouw en Visserij en twee Intern Verzelfstandigde Agentschappen (IVA's) zonder rechtspersoonlijkheid, namelijk het Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV), en het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO).

Het beleidsdomein Landbouw en Visserij telt daarnaast nog één Extern Verzelfstandigd Agentschap (EVA) met privaatrechtelijke vorm, namelijk het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM).

Het Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw (VILT) is een vzw verbonden aan het beleidsdomein.

Tenslotte is er nog de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV).

Biologische productie en BOB, BGA en GTS

De afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling, een afdeling binnen het Departement Landbouw en Visserij, is de bevoegde overheid voor implementatie van en toezicht op controlesystemen inzake biologische productie, alsook voor erkenning en bescherming van beschermde oorsprongsbenamingen, beschermde geografische aanduidingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten.

De controle op de biologische productie in het Vlaams Gewest is geregeld via het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008. Controles worden uitgevoerd door erkende controleorganen die onder toezicht staan van de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling (cfr. paragraaf 3.3.4).

De erkenning en bescherming van BOB, BGA en GTS is geregeld via het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2007. De afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling coördineert de reglementering en de opvolging van de erkenningsprocedure. Producenten die hun product willen

beschermen als oorsprongsbenaming, geografische aanduiding of gegarandeerde traditionele specialiteit kunnen een aanvraagdossier indienen bij het Departement Landbouw en Visserij. Deze zorgt vervolgens voor de opvolging van de aanvraagdossiers t.e.m. de erkenning van de bescherming door de Europese Commissie.

De controle op de bescherming van oorsprongsbenamingen, geografische aanduidingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten in het Vlaams Gewest is geregeld via het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2007 en het akkoord van 17 juli 2006 tussen de FOD EKME, het Vlaams Gewest en het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (cfr. paragraaf 3.2.11.15). De Algemene Directie Controle en Bemiddeling (ADCB) van de FOD EKME is verantwoordelijk voor alle controles in het kader van de verordeningen (EG) nr. 509/2006 en nr. 510/2006. De controles gebeuren zowel voor producten van de binnenlandse markt als voor buitenlandse producten. Op vraag van de aanvragende groepering zal de ADCB optreden als controleorgaan voor dossiers die bij het Departement Landbouw en Visserij werden ingediend.

3.2.10.1.3 Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

Het Ministerie voor Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) wordt gevormd door het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en het Vlaamse Energieagentschap (VEA).

De instanties die in het kader van dierlijke bijproducten (DBP) een rol spelen zijn het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie dat ressorteert onder het Ministerie voor Leefmilieu, Natuur en Energie, de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM), en de Vlaamse Landmaatschappij (VLM).

De milieuhygiëneregelgeving omvat op het Vlaamse niveau onder meer het milieuvergunningendecreet en het afvalstoffendecreet en hun uitvoeringsbesluiten. De verordening (EG) nr. 1774/2002 betreffende dierlijke bijproducten die niet voor menselijke consumptie zijn bestemd, sluit heel dicht aan bij beide regelgevingen. Enerzijds zijn bedrijven die erkenningsplichtig zijn in het kader van de verordening ook milieuvergunningsplichtig en sluiten de exploitatievoorwaarden, bij verordening opgelegd aan deze bedrijven, nauw aan bij de exploitatievoorwaarden opgelegd door de milieuhygiëneregelgeving. Anderzijds worden de meest omvangrijke stromen dierlijke bijproducten die niet bestemd zijn voor menselijke consumptie, met uitzondering van mest, in België beschouwd als afvalstoffen. Hun inzameling, opslag, overbrenging, verwerking en gebruik zijn bijgevolg ook onderworpen aan de Vlaamse afvalstoffenregelgeving.

Departement Leefmilieu, Natuur en Energie

Het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie stelt zich de realisatie van een kwaliteitsvol leefmilieu als doel, waarin op een duurzame wijze gebruikt wordt gemaakt van diverse voorraden. Binnen het departement zijn de afdelingen Milieuvergunningen en Milieu-inspectie betrokken bij respectievelijk de milieuvergunningverlening en het toezicht op de naleving en de handhaving van de milieuhygiëneregelgeving.

De afdeling Milieu-inspectie speelt een hoofdrol bij het toezicht voor alle milieuhygiëneregelgeving. Zij is immers belast met het eerstelijnstoezicht over de vergunningsplichtige inrichtingen die volgens de milieuregelgeving het hoogste risico inhouden, met name de klasse 1-inrichtingen (waartoe alle verordening (EG) nr. 1774-erkeningsplichtige verwerkers van dierlijke bijproducten behoren). Bovendien houdt zij ook toezicht op de meeste bepalingen van het afvalstoffendecreet. Lokale besturen spelen eveneens een rol bij het toezicht op kleinere, minder hinderlijk geachte inrichtingen en op het beheer van afvalstoffen in strijd met de bepalingen van het afvalstoffendecreet.

De in artikel 26 van de verordening bedoelde bevoegde toezichthoudende overheid voor de erkenningsplichtige opslagbedrijven, intermediaire bedrijven, verwerkingsbedrijven, verbrandingsinstallaties en composterings- en biogasinstallaties is de Vlaamse Milieu-inspectie, voor zover deze bedrijven gelegen zijn in het Vlaamse Gewest.

Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij

De OVAM is het aanspreekpunt in Vlaanderen voor afvalstoffenproblematiek, milieugericht gebruik en verbruik van materialen, en bodemsanering.

Vooraf de Dienst Biologische Afvalstoffen van de Afdeling Afvalstoffenbeheer komt in aanraking met de problematiek rond dierlijke bijproducten. Voor wat betreft dierlijke bijproducten is de OVAM enkel bevoegd voor de DBP die ook afvalstoffen zijn. Binnen deze grote groep DBP-afvalstoffen hanteert de OVAM nog een opsplitsing in dierlijk afval en organisch-biologische afvalstoffen. Het organisch-biologisch afval komt neer op keukenafval, etensresten, voormalige voedingsmiddelen, rauwe melk, eierschalen en bijproducten van gebarsten eieren, honing, schalen van schaaldieren, de inhoud van maagdarkanaal (inzoverre deze gescheiden is van het maagdarkanaal), uitwerpselen (uitgezonderd mest), eicellen, embryo's en sperma. Het dierlijk afval zijn de andere DBP-afvalstoffen.

Diermeel en dierlijk vet worden, indien het verwerkt werd volgens één van de methoden 1 tot en met 7 van verordening (EG) nr. 1774/2002, enkel nog als dierlijk afval beschouwd wanneer ze voldoen aan de definitie van afval uit het afvalstoffendecreet. Met andere woorden: indien ze bestemd zijn voor compostering, biogasproductie of verwijdering.

Verwerkte dierlijke eiwitten en vetten die één van volgende bestemmingen hebben, worden niet als dierlijk afval beschouwd en vallen dus niet onder de bevoegdheid van de OVAM: technisch gebruik, oleochemie, petfood, veevoederproductie, diagnose, onderwijs of onderzoek, meststoffenindustrie en productie van bodemverbeterende middelen indien het desbetreffende diermeel aan de voorwaarden gesteld in hoofdstuk IV van het Vlaams Reglement voor Afvalvoorkoming en –beheer' voldoet. In het laatste geval spreekt men van een secundaire grondstof. Een erkenning voor de productie van meststoffen is in het kader van verordening 1774/2002 niet nodig. Wel is de eventuele opslag van diermelen in functie van meststoffenproductie en de verhandeling van diermelen als of in meststoffen een verantwoordelijkheid van de OVAM. Dit komt doordat de 'uitspreiding op het land' van een bepaalde (secundaire) grondstof als een afvalverwijderingshandeling wordt gezien. Conform de afspraken in de Overeenkomst van oktober 2005 is opslag en TRACES-opvolging van in- en uitgaande zendingen van diermelen als meststoffen dan ook een taak van de OVAM.

De OVAM zorgt voor het verlenen van de verschillende erkenningen voor dierlijk afval (intermediaire bedrijven, opslagbedrijven, verwerkingsbedrijven van categorie 1- , 2- en 3-materiaal, ophalers van categorie 1-, 2- en 3-materiaal) en de erkenningen met betrekking tot organisch-biologisch afval (intermediaire bedrijven, verwerkingsbedrijven, composterings- en vergistingsbedrijven, verlenen van advies voor mestverwerkingsbedrijven die ook organisch-biologische afvalstoffen verwerken).

De gewestelijke regelgeving met betrekking tot dierlijk afval wordt bijkomend vastgelegd door het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2006 betreffende de ophaling en verwerking van dierlijk afval (besluit dierlijk afval).

Vlaamse Landmaatschappij

De VLM is als Extern Verzelfstandigd Agentschap werkzaam in het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid. Landelijke inrichting, Mestbank en Platteland zijn de kernafdelingen van de VLM. Naast een hoofdkantoor in Brussel, heeft de VLM voor de uitvoering van haar projecten in elk van de vijf provincies een provinciale afdeling.

Binnen de VLM is de afdeling Mestbank de bevoegde autoriteit in Vlaanderen voor mest als dierlijk bijproduct. Voornaamste taak hierbij is het afleveren van erkenningen in het kader van de verordening aan installaties waarin mest verwerkt wordt. Wanneer het gaat om verwerkende bedrijven waar naast dierlijke mest geen andere dierlijke bijproducten worden verwerkt, gebeurt de dossierafhandeling en het afleveren van de erkenningen uitsluitend door de VLM. Indien naast mest eveneens andere dierlijke bijproducten worden verwerkt, wordt bindend advies gevraagd aan OVAM.

Daarnaast is de VLM bevoegd voor de opvolging van de mesttransporten van dierlijke mest, andere meststoffen en verwerkte eindproducten binnen Vlaanderen en bij in- en export.

3.2.10.2 Waals Gewest

3.2.10.2.1 Inleiding

De Waalse administratie omvat twee ministeries: het Ministerie van het Waalse Gewest en het Waalse Ministerie van Uitrusting en Vervoer. Daarnaast vervullen enkele verenigingen en openbare instellingen van lokaal nut specifieke taken.

Het Waalse Ministerie van Uitrusting en Vervoer is bevoegd voor het verkeersnet, de infrastructuur, de waterwegen, de regionale luchthavens, etc. Het Ministerie van het Waalse Gewest behandelt alle overige materies.

3.2.10.2.2 Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement

In het kader van het MANCP is de Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement (DGARNE), één van de directoraten-generaal van het Ministerie van het Waalse Gewest, van belang.

Biologische productie en BOB, BGA en GTS

De Direction de la Qualité van DGARNE is de bevoegde autoriteit in het Waals Gewest voor de implementatie van en toezicht op controlesystemen inzake biologische productie. Het is tevens de bevoegde autoriteit voor erkenning en bescherming inzake beschermde oorsprongsbenamingen, beschermde geografische aanduidingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten indien er een geografisch verband met het gewest bestaat.

De controle op de biologische productie in het Waals Gewest is geregeld via het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010 inzake de productiemethode en etikettering van biologische producten en tot intrekking van het besluit van de Waalse Regering van 28 februari 2008. Controles worden uitgevoerd door erkende controleorganen (cfr. paragraaf 3.3.4).

Het decreet van 19 oktober 2002 en het besluit van de Waalse Regering van 25 september 2003 regelen de erkenning en de bescherming van BOB, BGA en GTS die een geografisch verband hebben met het gewest. De bevoegde autoriteit voor erkenning en bescherming van GTS, en de bescherming van BOB en BGA is desalniettemin de FOD EKME. Momenteel is er één onafhankelijk certificatieorganisme erkend door de Waalse Regering voor het bewaken en het respecteren van de erkende lastenboeken (cfr. paragraaf 3.3.5).

Dierlijke bijproducten

De bevoegde overheden voor de aspecten inzake verordening (EG) nr. 1774/2002 in het Waals Gewest zijn het Département du Sol et des Déchets (Office wallon de déchets, OWD) en het Département de la Police et des Contrôles.

De taken van het OWD in het kader van verordening (EG) nr. 1774/2002 omvatten in het Waals Gewest met name:

- het onderzoek van de erkenningsaanvragen voor de installaties zoals bepaald in de artikels 12, 13, 15, 17 en voor sommige installaties zoals bepaald in de artikels 10 en 11 van de verordening (EG) nr. 1774/2002;
- de behandeling van erkennings- of registratieaanvragen van operatoren actief op het gebied van het vervoer en/of de ophaling van dierlijke bijproducten van categorie 1, 2 en/of 3;
- de validatie van processen ingevoerd in de installaties die aan een erkenning zijn onderworpen;
- de administratieve opvolging en controle, in het kader van een openbare aanbesteding, van de ophaling en verwerking van dood aangetroffen dieren op landbouwbedrijven;

- de vaststelling van het beleid voor de producenten / bezitters van dierlijke bijproducten die niet bestemd zijn voor menselijke consumptie;
- het beheer van de TRACES-berichten i.v.m. het ontvangen of verzenden van dierlijke bijproducten met als bestemming de bedrijven zoals hierboven aangegeven (onder het eerste streepje).

De verschillende bevoegdheden van het Département de la Police et des Contrôles omvatten ook de controle op de naleving van de verplichtingen gekoppeld aan de milieuvergunningen voor installaties in het Waals Gewest waar dierlijke bijproducten die niet bestemd zijn voor menselijke consumptie, worden geproduceerd of verwerkt. Dit zal ook gelden voor de toekomstige erkenningen van de installaties. Het Département de la Police et des Contrôles voert eveneens controles uit op de grensoverschrijdende overbrengingen van afval / intracommunautaire handel in dierlijke bijproducten.

3.2.10.3 Brussels Hoofdstedelijk Gewest

3.2.10.3.1 Inleiding

Om haar beleid uit te voeren beschikt de gewestregering over haar administratie, het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (MBHG), alsook over diverse pararegionale instellingen en vzw's van regionaal belang.

Het MBHG is het belangrijkste instrument van de Brusselse regering in de tenuitvoerlegging van haar beleid. Het is opgebouwd uit zes verschillende besturen:

- secretariaat-generaal;
- bestuur Plaatselijke Besturen;
- bestuur Financiën en Begroting;
- Mobiel Brussel;
- bestuur Ruimtelijke Ordening en Huisvesting;
- bestuur Economie en Werkgelegenheid.

Het secretariaat-generaal omkadert de vijf bevoegde besturen in specifieke aangelegenheden en steunt ze in termen van organisatie en beheer.

In Brussel bestaan verschillende soorten pararegionale instellingen:

- de Instellingen van Openbaar Nut (ION) van het type A: het beheer van de ION hangt rechtstreeks af van hun toezichthoudende minister (die rechtstreeks bevoegd is voor de door de ION behandelde aangelegenheden); het Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM) is een ION van het type A;
- de ION van het type B: hun raad van bestuur (of elk ander bestuurslichaam) staat onder het toezicht van één of meer ministers die op dat gebied bevoegd zijn;
- de pararegionale instellingen naar publiek recht of van openbaar belang, waarin de raad van bestuur (of elk ander bestuurslichaam) is samengesteld uit de door de Brusselse Regering aangewezen bestuurders;
- de vzw's van regionaal belang.

3.2.10.3.2 Bestuur Economie en Werkgelegenheid

Het Bestuur Economie en Werkgelegenheid van het MBHG is opgebouwd uit tien directies. De Directie Economische Betrekkingen is de bevoegde autoriteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de implementatie van en toezicht op controlesystemen inzake biologische productie. Het is tevens de bevoegde autoriteit voor erkenning en bescherming inzake beschermde oorsprongsbenamingen, beschermde geografische aanduidingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten.

De controle op de biologische productie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is geregeld via het besluit van de Brussels Hoofdstedelijke Regering van 3 december 2009. Controles worden uitgevoerd door erkende controleorganen (cfr. paragraaf 3.3.4).

De erkenning en bescherming van BOB, BGA en GTS is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geregeld via het besluit van de Brussels Hoofdstedelijke Regering van 22 oktober 2009. De registratieaanvragen van een BOB, BGA en GTS worden bij de Directie Economische Betrekkingen ingediend. De naleving van het productdossier wordt gecontroleerd door de controle-instellingen aangewezen door de Brussels minister bevoegd voor het landbouwbeleid en de controles worden uitgevoerd volgens de door deze minister vastgestelde bepalingen. De Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de FOD EKME is bevoegd voor de controles (op de etikettering) van BOB, BGA en GTS.

3.2.10.3.3 Brussels Instituut voor Milieubeheer

Het Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM) is een ION van het type A. Het is de milieu- en energieadministratie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het heeft als opdracht de verschillende milieuthema's te beheren: lucht, water, afval, bodem, groene ruimten en biodiversiteit, geluid, energie, gezondheid en leefmilieu, en ecomobiliteit.

In het kader van verordening (EG) nr. 1774/2002 is de BIM bevoegd voor planning, advies en informatie, vergunningen, erkenningen en registraties, toezicht en controle op het afvalbeheer en de overbrenging van de afvalstoffen, toezicht en controle op alle actoren van deze verordening binnen het bevoegdheidskader van het gewest. Deze taken worden voornamelijk uitgevoerd binnen de afdeling Vergunningen en Partnerschappen en de afdeling Milieupolitie en Bodem. De afdelingen Natuur, Water, en Bos en Groene Ruimten kunnen echter eveneens betrokken zijn bij de opvolging van het verwijderen van kadavers uit de publieke groene ruimten.

3.2.11 Samenwerkingsverbanden en protocols

3.2.11.1 Inleiding

Hoewel de verschillende autoriteiten elk eigen en afzonderlijke bevoegdheden bezitten, kan er enige afhankelijkheid bestaan met betrekking tot de uitoefening van deze eigen bevoegdheden. Ook bestaat het gevaar dat sommige taken niet en andere tweemaal worden uitgevoerd.

Voor een efficiënt beleid met het oog op het verzekeren van de veiligheid van de voedselketen voor te bereiden en in te stellen is het noodzakelijk om de bevoegdheden verder te verduidelijken en de specifieke taken van de betrokken instanties bij de uitwerking en de toepassing van de reglementeringen te coördineren. Hiervoor hebben de verschillende instellingen diverse samenwerkingsakkoorden en protocols afgesloten. De belangrijkste worden in het vervolg van dit hoofdstuk belicht.

3.2.11.2 Samenwerkingsakkoord tussen de federale staat en de gewesten m.b.t. de geregionaliseerde bevoegdheden op het gebied van landbouw en visserij

Tussen de federale staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is een samenwerkingsakkoord afgesloten op 18 juni 2003 met betrekking tot de uitoefening van de geregionaliseerde bevoegdheden op het gebied van landbouw en visserij, en dit met het oog op een doeltreffend beheer van landbouwaangelegenheden en alle daaruit voortvloeiende gevolgen en de daarbij behorende verantwoordelijkheden vast te leggen.

De opvolging van dit akkoord en van de respectievelijke verbintenissen wordt verzekerd binnen de Interministeriële Conferentie van het Landbouwbeleid.

In het samenwerkingsakkoord worden de principes over de uitwisseling en de mededeling van gegevens vastgelegd. In het kader van de opsporing en bestrijding van overtreding werken de gewesten en de federale overheid samen en wisselen zij alle nuttige informatie uit.

Het akkoord vormt ook een basis voor delegatie van bepaalde opdrachten die verband houden met de opdracht van het FAVV, aan de besturen van de gewesten die bevoegd zijn voor de certificering van teeltmateriaal.

Deze opdrachten hebben betrekking op:

- de uitvoering van de officiële controles op schadelijke organismen in het kader van de reglementering betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen met het oog op de fytosanitaire controle van de bedrijven alsmede de controle op en de aflevering van het plantenpaspoort voor aardappelpootgoed en zaaizaden;
- de uitvoering van de officiële controles op schadelijke organismen vermeld in de fytosanitaire regelgevingen van derde landen en in de hierboven bedoelde reglementeringen met het oog op de uitreiking van het fytosanitair certificaat voor de uitvoer van aardappelpootgoed, zaaizaad van landbouwgewassen, groentezaden of zaaizaad van bosbouwplanten;
- de medewerking aan de uitvoering van gerichte controles in geval van ontdekking of vermoeden van de aanwezigheid van een schadelijk organisme dat de betrokken sector ernstige schade kan toebrengen.

Deze delegatie moet het onderwerp vormen van een overeenkomst van onbepaalde duur, afgesloten door de betrokken partijen. Het FAVV blijft wel als enige verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging van de desbetreffende reglementering en voor de opsporing en de vaststelling van daarop betrekking hebbende inbreuken.

De volgende controleopdrachten kunnen door de gewesten aan het FAVV worden gedelegeerd:

- de controle van de ontvangsten van de suikerbieten van de chicoreieninuline volgens de bestaande ontvangstrichtlijnen dienaangaande;
- de aflevering van het invoercertificaat bij invoer van aardappelpootgoed en zaaizaden overeenkomstig de daarop betrekking hebbende reglementering;
- de kennisgeving aan de gewesten van de invoer van voor aanplanting bestemde planten overeenkomstig de daarop betrekking hebbende reglementering, met uitzondering van pootaardappelen en zaaizaden;
- het nemen van monsters, op verzoek van de gewesten, om een eventuele besmetting met genetisch gemodificeerde organismen vast te stellen.

Deze delegatie aan het FAVV moet het onderwerp vormen van een overeenkomst van onbepaalde duur afgesloten door de betrokken partijen, dat de praktische bepalingen voor het FAVV vaststelt en ten minste betrekking heeft op het opmaken van de bestekken, het doorsturen van gegevens, het systematisch evalueren van de gedelegeerde taken door de bevoegde besturen van de gewesten, de tussenkomst van de laboratoria, de voorwaarden inzake opschorting en opzegging ervan.

3.2.11.3 Delegatie van bepaalde taken die tot de bevoegdheid van het FAVV behoren aan de gewesten

Aansluitend op het samenwerkingsakkoord van 18 juni 2003 regelt het koninklijk besluit van 10 oktober 2003 het toevertrouwen aan de gewesten van bepaalde taken die tot de bevoegdheid van het FAVV behoren.

Het betreft hier taken die betrekking hebben op:

- de uitvoering van de officiële controles op bepaalde schadelijke organismen, alsook voor de controle en de uitreiking van het plantenpaspoort voor aardappelpootgoed en bepaalde zaaizaden;
- de uitvoering van de officiële controles en controles op documenten van bepaalde schadelijke organismen vermeld in de fytosanitaire reglementeringen van derde landen met het oog op de uitreiking van het fytosanitair certificaat voor de uitvoer van aardappelpootgoed, landbouwzaden, groentezaden en boszaden;
- de medewerking aan de uitvoering van doelgerichte controles bij ontdekking of vermoeden van de aanwezigheid van een schadelijk organisme dat de betrokken sector ernstige schade kan toebrengen.

Deze taken worden aan de gewesten toevertrouwd door middel van een overeenkomst van onbepaalde duur en overeenkomstig de modaliteiten die in het KB zijn vastgelegd. Wanneer onregelmatigheden worden vermoed of aangetoond stellen de gewestelijke instanties het FAVV onmiddellijk in kennis.

Het FAVV zendt aan de gewesten alle officiële documenten toe die het mogelijk maken te voldoen aan de eisen die zijn vastgelegd in verband met de controle en de ontledingen op schadelijke organismen. Deze officiële documenten bevatten ondermeer het bestek en de instructies betreffende de controles die in de bedrijven moeten worden uitgevoerd op de betrokken planten, de relevante technische documenten van het FAVV en deze toegezonden door de Europese Commissie en de lidstaten, de bijgewerkte lijst van de laboratoria die ontledingen mogen uitvoeren met betrekking tot de opsporing van schadelijke organismen met het oog op de uitreiking van plantenpaspoorten en fyto-sanitaire certificaten, en de lijst van contactpersonen in de bij de fyto-sanitaire controles betrokken PCE's van het FAVV.

Het FAVV kan dergelijke overeenkomst met een gewestelijke instantie maar afsluiten als deze voorziet:

- in een bevestiging van de uitvoering van de toevertrouwde taken met nadere omschrijving van:
 - o de administratieve organisatie van het organisme aan wie taken worden toevertrouwd evenzeer als van de agenten belast met de controles en de vereiste kwalificaties waarover ze beschikken om deze verrichtingen te doen;
 - o de overeenkomst van de methodologie en technische documenten met het lastenboek;
 - o de naleving van de jaarlijkse planning voor controles en analyses die door het FAVV worden vastgesteld met het oog op de naleving van de eisen betreffende de uitreiking van het plantenpaspoort en het fyto-sanitair certificaat;
- dat, wanneer de aanwezigheid van een voor planten schadelijk organisme wordt vermoed of ontdekt in aansluiting op een visueel onderzoek of bij het ontvangen van een positief resultaat van het laboratorium:
 - o alle informatie aangaande de ontdekking van het schadelijk organisme aan het FAVV wordt meegedeeld. Als het gaat om organismen die reeds aanwezig zijn en die geen maatregelen vereisen in verband met een onmiddellijke bestrijding zoals reglementair is bepaald, mag deze kennisgeving plaatsvinden bij het opmaken van de balansen van de prospectiecampagnes;
 - o de uitreiking van plantenpaspoorten voor de betrokken bedrijven onmiddellijk opgeschort worden;
 - o in het kader van de toevertrouwde taken, de gepaste maatregelen worden getroffen in overeenstemming met de instructies van het FAVV;
- dat geen enkele administratieve maatregel (quarantaine, vernietiging, ...) betreffende schadelijke organismen mag worden opgelegd door het organisme aan wie taken worden toevertrouwd, met uitzondering van de profylactische maatregelen met het oog op de controle op de in een gebied reeds aanwezige schadelijke organismen en die geen onmiddellijke bestrijdingsmaatregelen vereisen;
- in de mogelijkheid voor het FAVV, als zich tekortkomingen voordoen die in de betrouwbaarheid of de doelmatigheid van de toevertrouwde taken in het gedrang brengen, om de controleactiviteiten en uitreiking van de overeenkomstige documenten onmiddellijk geheel of gedeeltelijk te schorsen.

De ambtenaren van de betrokken gewestelijke diensten hebben toegang tot het computernetwerk van het FAVV voor alle gegevens die betrekking hebben tot de goede uitwerking van de toevertrouwde taken.

Het FAVV maakt een evaluatie van de uitvoering van de toevertrouwde taken door de gewesten aan de hand van een audit die worden uitgevoerd door een team van auditoren die het zelf aanduidt. Deze audit mag zowel betrekking hebben op het technisch als administratief beheer van de controles als op de uitvoering van de analyses. Indien gebreken of tekortkomingen worden vastgesteld, wordt het betrokken gewest verzocht tot corrigerende acties over te gaan.

Zowel met het Vlaams Gewest als het Waals Gewest is een dergelijke overeenkomst afgesloten.

Keuring spuittoestellen

De verplichte keuring van spuittoestellen is verder geregeld via het koninklijk besluit (KB) van 10 augustus 2004 betreffende de uitvoering van de verplichte keuringen op spuittoestellen en de betaling ervan, en het ministerieel besluit (MB) van 25 augustus 2004 betreffende verplichte keuring van spuittoestellen.

Door bovenvermeld KB kan het FAVV bij middel van een overeenkomst van onbepaalde duur aan keuringsdiensten de uitvoering toevertrouwen van de verplichte keuringen op spuittoestellen die zijn voorgeschreven bij toepassing van art. 60 van het koninklijk besluit van 28 februari 1994. D.m.v. deze overeenkomst verbinden de keuringsdiensten dat ze de keuringsmethode zoals beschreven in het MB toepassen.

De keuringen worden uitgevoerd door het Departement voor Landbouwtechniek van het Waals Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek (CRA-W) van Gembloux voor de spuittoestellen die worden gebruikt in de provincies Waals-Brabant, Henegouwen, Luik, Luxemburg en Namen en het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek van Gent (ILVO) voor de spuittoestellen die worden gebruikt in de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Vlaams-Brabant, Limburg en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De keuringsdiensten oefenen hun opdracht uit onder toezicht van een stuurgroep. Wanneer onregelmatigheden worden vermoed of aangetoond stellen de keuringsdiensten het FAVV hiervan onmiddellijk in kennis. Het FAVV maakt een evaluatie van de door de keuringsdiensten uitgevoerde taken. Indien gebreken of tekortkomingen worden vastgesteld, wordt de betrokken keuringsdienst verzocht tot corrigerende acties over te gaan. Als zich tekortkomingen voordoen die de betrouwbaarheid of de doelmatigheid van de toevertrouwde taken in het gedrang brengen, kan het FAVV bevelen dat de keuringsactiviteiten en de uitreiking van de overeenkomstige documenten door de betrokken keuringsdienst onmiddellijk geheel of gedeeltelijk worden opgeschort.

3.2.11.4 Randvoorwaarden

Eveneens aansluitend op het samenwerkingsakkoord van 18 juni 2003 werd een protocol afgesloten tussen het FAVV en de gewestelijke instanties Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement van de Waalse Overheid, en het Agentschap voor Landbouw en Visserij van de Vlaamse Overheid, betreffende de randvoorwaarden.

Tijdens de controles van het FAVV worden er ook bepaalde aspecten gecontroleerd in het kader van de randvoorwaarden. Deze randvoorwaarden omvatten een aantal eisen die landbouwbedrijven moeten naleven op het vlak van volksgezondheid, diergezondheid, dierenwelzijn, gezondheid van planten en milieu. De resultaten van deze controles worden gemeld aan de gewesten. De gewesten zijn volledig verantwoordelijk voor het gevolg dat aan de doorgegeven resultaten wordt gegeven.

3.2.11.5 FAVV-FOD VVVL

Tussen het FOD VVVL en het FAVV bestaat er een protocol waarin een nadere invulling is gegeven aan de bevoegdheden van deze twee instanties, dit om overlappingen te vermijden en wederzijdse verantwoordelijkheden te verduidelijken.

Op basis van de wetgeving en dit procol zijn de volgende taken vastgelegd voor het FOD VVVL:

- voorbereiden van het beleid en definiëren van de objectieven en de algemene principes met betrekking tot de veiligheid van de voedselketen, de diergezondheid en de plantenbescherming;
- vastleggen van de normen voor producten en, in voorkomend geval, hun erkenning, homologatie, registratie, toelating en notificatie;
- goede laboratoriapraktijken en goede praktijken voor deugdelijkheidsonderzoek;
- evaluatie van de risico's van producten met betrekking tot de volksgezondheid, de diergezondheid en het milieu;
- beheer van de begrotingsfondsen en van de programma's die erdoor worden gefinancierd;

- normen met betrekking tot de ethiek, de deontologie en de prestaties van de dienst; voor de dierenartsen wordt de erkenning afgeleverd door de FOD VVVL, maar voor de erkende dierenartsen is de tuchtprocedure gemengd;
- normen, beleid en coördinatie van de controles in verband met het dierenwelzijn;
- normen, beleid en coördinatie van de controles in verband met CITES;
- internationale betrekkingen in verband met de bovengenoemde bevoegdheden;
- informatie en communicatie in verband met de bovengenoemde bevoegdheden.

De taken van het FAVV zijn:

- evaluatie van de risico's in verband met de veiligheid van de voedselketen met uitzondering van de evaluatie van de risico's van producten met betrekking tot de volksgezondheid, de diergezondheid en het milieu;
- uitwerken en controles op de toepassing van de operationele reglementeringen;
- beheer van de eigen geldmiddelen o.a. deze die initieel werden gestort op de rekening van het Begrotingsfonds en aan het FAVV werden overgedragen;
- vastleggen van de normen met betrekking tot het erkennen van de operatoren en, in voorkomend geval hun erkenning, registratie, toelating en notificatie;
- uitwerken van systemen, hulpmiddelen en controleprogramma's in de betrokken sectoren, actielimieten inbegrepen. In voorkomend geval, worden deze onverwijld aan de FOD VVL medegedeeld;
- controles op en certificatie van producten in alle stadia;
- controles van de operatoren binnen de voedselketen;
- internationale betrekkingen in verband met de bovengenoemde bevoegdheden;
- informatie en communicatie in verband met de bovengenoemde bevoegdheden.

Bovenstaand protocol regelt ook de vertegenwoordiging van de FOD VVVL en het FAVV in Europese en internationale organisaties. Zo is de FOD VVVL de pilootdienst voor de vergaderingen op het niveau van de raad en het Parlement. Het FAVV is de pilootdienst voor de vergaderingen op het niveau van de Commissie – DG SANCO (Permanent Comité en werkgroepen, en FVO).

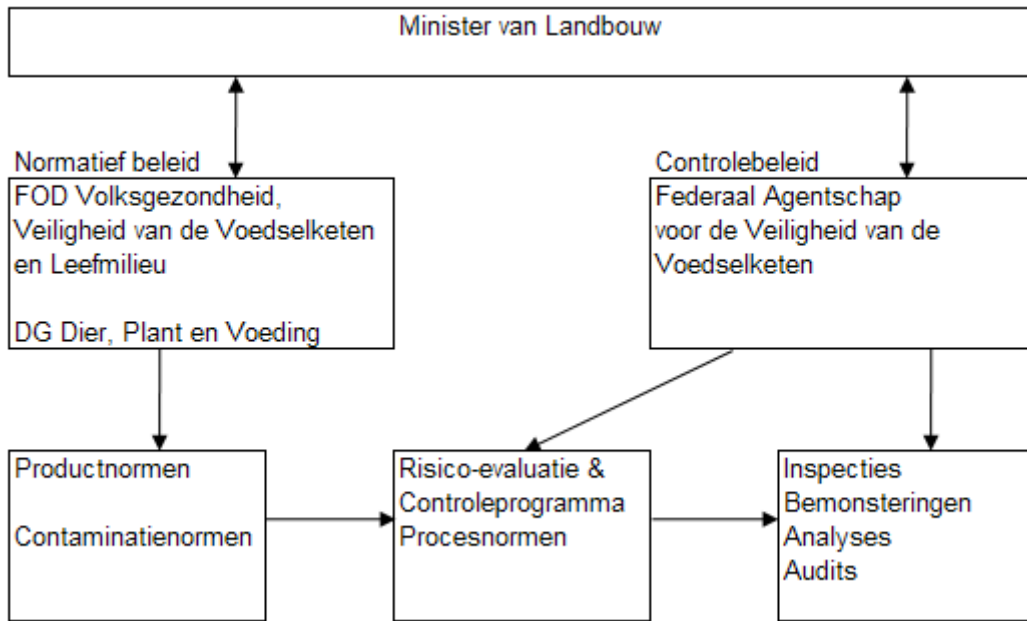
Voor wat betreft dierenwelzijn en CITES voorziet het protocol eveneens bijzondere beheerscontracten. Hierin worden praktische modaliteiten in verband met de controles voor deze onderwerpen voorzien (cfr. hoofdstuk 5).

Dit basisprotocol is daarna gewijzigd en aangevuld met een beheersovereenkomst voor de controle van het rookverbod in horeca-inrichtingen dat stelt dat de beleidsvoorbereiding, het controlebeleid en de communicatie tot de opdrachten van de FOD VVVL. De FOD VVVL en het FAVV voeren de controles op de naleving van het rookverbod uit volgens richtlijnen en de principes vastgelegd in deze beheersovereenkomst.

Tussen de afdeling Voedingsmiddelen en andere Consumptieproducten van de FOD VVVL en de directie Transformatie en Distributie van het FAVV is er tevens een specifiek dienstenakkoord afgesloten. Een ander dienstenakkoord regelt de samenwerking tussen de dienst Sanitair Beleid Dieren en Planten, afdeling Plantenbescherming, de dienst Pesticiden en Meststoffen, en de dienst Voedingsmiddelen, Dierenvoeders en andere Consumptieproducten van de FOD VVVL, en de directie Plantenbescherming en Veiligheid van de Plantaardige productie van het FAVV .

Er moet tevens vermeld worden dat bij de opmaak van het controleprogramma door het directoraat-generaal Controlebeleid van het FAVV overleg wordt gepleegd met de respectieve homologen van de FOD VVVL.

De verdeling van bevoegdheden tussen het directoraat-generaal Dier, Plant en Voeding van de FOD VVVL en het FAVV is schematisch voorgesteld in figuur 6.

Figuur 6: schematische voorstelling bevoegdheden FOD VVVL, DG 4 en het FAVV.

De samenwerking tussen de FOD VVVL, directoraat-generaal Leefmilieu (DG 5) en het FAVV voor wat betreft de controles van pesticiden voor landbouwkundig gebruik is vastgelegd in een ander protocol.

Dit protocol heeft als doel:

- de verdeling van de controles duidelijk vast te leggen;
- een uniform controlebeleid toe te passen bij alle operatoren;
- zoveel mogelijk het principe van een 'uniek loket' toe te passen en dit in het kader van administratieve vereenvoudiging;
- een permanente dialoog te voeren in het kader van wederzijds vertrouwen en respect;
- anticiperen op opduikende problemen;
- het geheel van het gevoerde beleid te evalueren.

Het FAVV en de FOD VVVL, DG5 verbinden zich ertoe actief aan het verzoek tot samenwerking deel te nemen door hun kennis, ervaring en expertise aan te bieden. Ze wisselen nuttige gegevens uit voor een goed verloop van de controles.

Een verdeling van de federale bevoegdheden inzake de controle van bestrijdingsmiddelen tussen het FAVV en de FOD VVVL, DG 5 is schematisch weergegeven in tabel 3. De specifieke verdeling van de controles inzake pesticiden tussen de FOD VVVL en het FAVV wordt verder beschreven in het hoofdstuk 3.

Tabel 3: federale wetgeving over de controle van bestrijdingsmiddelen en de eigen en gemeenschappelijke bevoegdheden van elke autoriteit.

Referentie wetgeving	Te controleren criteria	Bevoegdheden	
		FAVV	FOD VVV-DG5
KB 28/02/1994 ⁽¹⁾	Op de markt brengen, in het bezit hebben en gebruiken van bestrijdingsmiddelen - erkenning van verkoper en gebruiker - opslaglokaal - bezitten van erkende bestrijdingsmiddelen - correct gebruik van bestrijdingsmiddelen - etikettering, verpakking, publiciteit en het bijhouden van registers	X X X X	X X X X
KB 10/08/2004 ⁽²⁾ & MB 25/08/2004 ⁽³⁾	Aanwezigheid van de zelfklever op het spuittoestel als bewijs van een gunstig resultaat voor de verplichte technische controle	X	
KB 14/11/2003 ⁽⁴⁾ & KB 22/12/2005 ⁽⁵⁾	- Register voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen en biociden - Autocontrole, traceerbaarheid en meldingsplicht	X	

⁽¹⁾ KB van 28 februari 1994 betreffende het bewaren, het op de markt brengen en het gebruiken van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik.

⁽²⁾ KB van 10 augustus 2004 betreffende de uitvoering van de verplichte keuring van de spuittoestellen en de betaling ervan.

⁽³⁾ MB van 25 augustus 2004 betreffende de verplichte keuring van spuittoestellen.

⁽⁴⁾ KB van 14 november 2003 betreffende de autocontrole, meldingsplicht en de traceerbaarheid binnen de voedselketen.

⁽⁵⁾ KB van 22 december 2005 betreffende de levensmiddelenhygiëne.

3.2.11.6 FAVV-FAGG

Het protocol tussen het FAVV en het FAGG heeft als doel overbodige controles te vermijden waarvoor beide instanties bevoegd zijn en de controlebevoegdheid in de distributieketen van geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik te verduidelijken.

Het FAVV maakt jaarlijks een controleprogramma voor uitvoering in apotheken toegankelijk voor het publiek, in ziekenhuisapotheken en bij de groothandelaars-verdelers van farmaceutische producten, over aan het FAGG. Deze controles hebben betrekking op de monsterneming van voedingssupplementen en bijzondere voeding, en de etikettering van deze levensmiddelen. Het FAGG voert deze controles uit en rapporteert de resultaten ervan aan het FAVV. Het FAVV voorziet in de passende opleiding voor de betrokken personeelsleden van het FAGG.

In geval van overtredingen die de veiligheid van de consument in gevaar brengen, verwittigt het FAGG het FAVV. Voor de maatregelen in geval van overtreding zijn de bepalingen van het koninklijk besluit van 22 februari 2001 houdende organisatie van de controles die worden verricht door het FAVV van toepassing. Hiervoor werkt het FAVV richtlijnen uit ten behoeve van het FAGG betreffende de gradatie van de te nemen maatregelen in geval van overtreding.

Het FAVV is verantwoordelijk voor het RASFF-systeem.

Het FAGG is bevoegd voor de controle van de distributieketen van geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik vanaf de productie tot en met de apotheek en het depot van de dierenartsen.

Het FAVV is bevoegd voor de controle van de voorraden van geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik op de landbouwbedrijven en, bij vaststelling van onregelmatigheden op dit vlak of bij levensmiddelen van dierlijk oorsprong:

- de controle op het uitgaande register van geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik en op de toedienings- en verschaffingsdocumenten van het dierenartsendepot met betrekking tot voedselproducerende dieren;
- de controle in het dierenartsendepot van het inkomend register en van de voorraden;
- de controle van de voorschriften voor voedselproducerende dieren bij de dierenarts.

Voor het toezicht op het goede verloop van de controles en de regelmatige uitwisseling van de inlichtingen is een coördinatiecel opgericht bestaande uit vertegenwoordigers van het FAVV en het FAGG. Deze coördinatiecel fungeert als contactpunt ten einde nuttige informatie te verstrekken in

verband met alle op het terrein vastgestelde problemen en te voorzien in de passende opvolging van de vaststellingen.

Het FAVV is ook vertegenwoordigd in de Kamer voor producten voor menselijk gebruik, en de Kamer voor producten bestemd voor gebruik bij dieren, die samen de Gemengde Commissie van het FAGG vormen.

3.2.11.7 FAVV-FOD Financiën

Tussen het FAVV en de Administratie der Douane en Accijnzen van de Federale Overheidsdienst Financiën is een samenwerkingsprotocol afgesloten voor wat betreft de gezamenlijke FAVV-douanecontroles bij het binnenbrengen en de invoer in de Europese Gemeenschap, de uitvoer uit de Europese Gemeenschap of de intracommunautaire handel van:

- levende dieren en levende producten;
- levensmiddelen van dierlijke oorsprong;
- levensmiddelen van niet-dierlijke oorsprong;
- diervoeders;
- planten en plantaardige producten;
- dierlijke bijproducten en andere producten die onder de bevoegdheid van het FAVV vallen.

Het protocol is ook van toepassing op de uitwerking van het controlebeleid, de toepassing van de regelgeving en de uitwisseling van informatie met betrekking tot het bovengenoemde toepassingsgebied. Het protocol is tevens van toepassing op de samenwerking op het vlak van de inning van de retributies.

Bij het opstellen van nieuwe wettelijke of reglementaire bepalingen, nationaal of internationaal, met betrekking tot bovengenoemd toepassingsgebied, plegen beide partijen overleg. Indien er wettelijke en reglementaire teksten die een impact kunnen hebben op de uitvoering van het in het protocol behandelde toepassingsgebied zijn gepubliceerd, informeren beide instanties elkaar wederzijds en onmiddellijk.

Elke partij ontvangt enkel van haar administratie de richtlijnen met betrekking tot het vervullen van haar opdracht. Beiden leveren elkaar wederzijdse bijstand, meer bepaald voor wat betreft het verstrekken van verduidelijkingen betreffende de wetgeving, benodigde documenten en inlichtingen. Er wordt over gewaakt dat de richtlijnen wederzijds overeenstemmen.

Er wordt eveneens informatie uitgewisseld teneinde de voorzien in een doelmatige voorbereiding, uitvoering en evaluatie van de FAVV-controles, met inbegrip van monitoring, en de douanecontroles.

Beide partijen werken samen aan een gemeenschappelijke risico- en fraudeanalyse voor het in het protocol beschreven toepassingsgebied. Beider beleid inzake het toekennen van de status van gecertificeerde economische operator en de oprichting van 'green lanes' worden op elkaar afgestemd. Er wordt tevens samengewerkt rond het beheer van de logistieke keten en de daarbij horende 'intelligence'.

Voor wat betreft de controles verbinden beide partijen zich ertoe om hun werkmethodes op elkaar af te stemmen. Er wordt tevens over gewaakt om de respectievelijke acties betreffende de uitvoering van controles op elkaar af te stemmen. Bij de uitvoering van hun controles wordt er samengewerkt teneinde de respectievelijke expertise in te brengen en situaties van dubbel gebruik te vermijden. Er wordt wederzijdse bijstand verleend inzake de uitwisseling of de terbeschikkingstelling van het vereiste controlemateriaal.

Inzake de organisatie van beroepsopleidingen leveren beide partijen elkaar eveneens wederzijdse bijstand. Er wordt over gewaakt dat hun beambten een toereikende opleiding ontvangen voor de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie van de controles. Elke partij stelt haar expertise ter beschikking van de andere partij voor de opleiding van beambten van deze laatste.

Beide partijen plegen overleg en geven elkaar wederzijdse bijstand op het gebied van de inning van de retributies.

Er bestaat een Coördinatiecel FAVV/Douane die is samengesteld uit vertegenwoordigers van het FAVV en de administratie Douane en Accijnzen. Deze cel vergadert minstens tweemaal per jaar en indien nodig teneinde:

- over te gaan tot een gemeenschappelijke evaluatie van het algemene beheer en de uitvoering van taken;
- de doeltreffendheid van de samenwerking en de behaalde resultaten ervan te evalueren;
- het controlebeleid op elkaar af te stemmen;
- het beheer van de in het protocol uiteengezette afspraken te verzekeren;
- te voorzien in een periodieke evaluatie van het protocol.

Alle onderwerpen die relevant zijn voor de uitvoering, wijziging of aanvulling van het protocol kunnen in de cel worden besproken. Er kunnen ook werkgroepen gevormd worden, belast met het vervullen van specifieke taken.

3.2.11.8 FAVV-FOD EKME

Het protocol tussen het FAVV en de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie betreft de controle op de toepassing van de wetgevingen en regelgevingen met betrekking tot levensmiddelen. De controle op de etikettering overeenkomstig de GGO-wetgeving valt niet binnen het kader van dit protocol voor zover deze volledig tot de bevoegdheid van het FAVV behoort.

In het protocol wordt vastgelegd dat het FAVV en de FOD EKME elk jaar overleg plegen bij het uitwerken van de respectieve controleprogramma's met als doel deze programma's met betrekking tot de etikettering en de samenstelling van producten waarvoor zij de bevoegdheid delen, te coördineren. Voor elk soort product waarvan de controle in de respectieve programma's voorkomt, besluiten de twee diensten in gezamenlijk overleg wie de pilootdienst is. De controles met betrekking tot de samenstelling (ingrediënten) van levensmiddelen worden in principe toevertrouwd aan de FOD EKME. De pilootdienst verstrekt aan de andere dienst alle informatie die nuttig is om de controles uit te voeren en de regelgeving te interpreteren.

De ontvangen klachten die betrekking hebben op aangelegenheden waarvoor de andere dienst pilootdienst is, worden doorgestuurd naar die andere dienst waarbij de aanklagende partij hiervan in kennis wordt gesteld. Klachten die betrekking hebben op aangelegenheden waarvoor de twee diensten samen pilootdienst zijn, worden behandeld door de dienst die de klacht heeft ontvangen waarbij een kopie ter informatie aan de andere dienst wordt toegezonden.

Er is een coördinatiecel opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van het FAVV en de FOD EKME die verantwoordelijk is voor het opmaken van de gezamenlijke controleprogramma's, voor het toezicht op het goede verloop van de controles en voor de geregelde uitwisseling van informatie. De cel vergadert tweemaal per jaar en telkens wanneer dit nodig is. Ze dient als aanspreekpunt voor het verkrijgen van nuttige informatie over alle in de praktijk ondervonden problemen, staat in voor de coördinatie tussen de diensten en maakt ook overleg mogelijk in de gevallen waarin de competenties van de twee diensten vereist is.

De controle betreft ofwel de etikettering ofwel de samenstelling van het product. Wat de etikettering betreft, staat de dienst die de controle uitvoert in voor de volledige controle, d.w.z. dat deze alle op het etiket voorkomende vermeldingen nagaat. In verband met de samenstelling van het product wordt, wanneer een analyse een inbreuk aan het licht brengt waarvoor de dienst die de controle uitvoert niet bevoegd is, dit ter kennis gebracht van de leden van de coördinatiecel die instaan voor het doorsturen van de informatie naar de bevoegde dienst.

De dienst die de controle uitvoert treft ook passende maatregelen (inbeslagneming, bevel tot terugroeping, vernietiging, PV,...) bij inbreuken, ongeacht het element waarop deze inbreuken betrekking hebben.

Als de inbreuk specifiek tot de bevoegdheid van de andere dienst behoort, zendt hij aan deze dienst een kopie van het dossier toe en verzoekt om diens assistentie als dat nodig is. Bij twijfel omtrent het bestaan van een inbreuk die tot de bevoegdheid van de andere dienst behoort, wordt contact opgenomen met de coördinatiecel.

Bij het begin van een nieuw jaar vergelijken het FAVV en de FOD EKME de globale resultaten van de uitgevoerde controles, de ondervonden moeilijkheden en de getroffen maatregelen. Aan de hand van deze gegevens kan zo het controleprogramma van het volgende jaar desgevallend worden aangepast.

Al naargelang van de bevoegdheden en de belangrijkste doelstellingen van beide partijen, wordt de pilootdienst voor de controle op etikettering aangeduid op grond van volgende elementen:

- verkoopsbenaming:
 - o het FAVV is alleen pilootdienst voor de controle op de benaming die samenhangt met de samenstelling van het product in de mate waarin die verband houdt met de menselijke gezondheid;
 - o alle andere vermeldingen in verband met de verkoopsbenaming, in het bijzonder de 'appellations d'origine contrôlée', de beschermde oorsprongsbenamingen, de beschermde geografische aanduidingen, etc. vallen onder de bevoegdheid van de FOD EKME;
 - o beweringen inzake voedingswaarde: het FAVV is in principe de enige pilootdienst. De FOD EKME is slechts pilootdienst in de mate waarin alleen economische belangen in het geding zijn;
- ingrediëntenlijst: de FOD EKME is pilootdienst behalve als het gaat om allergenen of andere stoffen die voor bepaalde gebruikerscategorieën een risico inhouden;
- hoeveelheid aanwezige ingrediënten: het FAVV is pilootdienst in de mate waarin dit een weerslag heeft op de menselijke gezondheid (bv. zoutgehalte). Voor de andere aspecten is de FOD EKME bevoegd (bv. vochtgehalte);
- datum van minimale houdbaarheid en uiterste gebruiksdatum: het FAVV is pilootdienst;
- voorwaarden inzake gebruik en bewaring: het FAVV is pilootdienst;
- naam en adres van wie verantwoordelijk is voor het in de handel brengen: de twee diensten zijn samen pilootdienst;
- gebruiksaanwijzing: het FAVV is pilootdienst voor dit criterium in de gevallen waarin een verkeerd gebruik van het product gevolgen heeft voor de menselijke gezondheid;
- alcoholgehalte: de FOD EKME is pilootdienst;
- netto hoeveelheid, nominale hoeveelheid: de FOD EKME is pilootdienst;
- oorsprong: de FOD EKME verricht desgevallend controles in uitvoering van de samenwerkingsakkoorden met de gewesten;
- behandeling van het product (invriezen, ontdooien, doorstralen, vriesdrogen, etc.): het FAVV is pilootdienst voor de controle op het aanwezig zijn van deze vermelding;
- lay-out: de FOD EKME is pilootdienst wat de lay-out van het etiket betreft (vorm, afmetingen, lettergrootte,...) behalve in de gevallen die een weerslag hebben op de menselijke gezondheid;
- taal: de twee diensten zijn samen pilootdienst met betrekking tot de op het etiket gebruikte taal.

In de coördinatiecel die instaat voor het beheer van het protocol is afgesproken dat in het kader van de controles inzake het gebruik van de benamingen 'kalfsvlees' en 'jongrundvlees' de controles vanaf 1 augustus 2009 als volgt worden verdeeld:

- het FAVV voert de controles op de naleving hiervan uit in de slachthuizen, uitsnijderijen en inrichtingen voor de productie van gehakt vlees en vleesbereidingen;
- de FOD EKME voert de controles op de naleving hiervan uit in de detailhandel.

3.2.11.9 FAVV-FANC

De samenwerkingsovereenkomst tussen het FAVV en het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle is afgesloten om het toezicht op voedingsmiddelen die met ioniserende stralingen behandeld worden, te optimaliseren.

Bij het uitwerken van nieuwe reglementering in het beleidsdomein dat hen beiden aanbelangt plegen beide partijen overleg, met uitzondering waarbij de hoogdringendheid voor de Raad van State wordt ingeroepen.

Beide partijen verbinden zich ertoe om tijdens vergaderingen die minstens driemaal per jaar worden georganiseerd, informatie uit te wisselen die relevant kan zijn voor hun respectieve bevoegdheidsdomein. Ze bespreken de gemeenschappelijke dossiers, lichten elkaar in over het vervolgingsbeleid dat werd overeengekomen met het parket evenals alle andere richtlijnen afkomstig van het parket die nuttig kunnen zijn bij de uitoefening van de respectievelijke opdrachten.

In de overeenkomst is vastgelegd dat het FANC toezicht uitoefent op:

- de installatie waar levensmiddelen mogen doorstraald worden en meer bepaald op:
 - o de vergunningsvoorwaarden in toepassing van het koninklijk besluit van 20 juli 2001;
 - o de bestralingsvoorwaarden in het kader van het koninklijk besluit van 12 maart 2002;
- de toegelaten producten en bijhorende maximale dosis. De controle wordt uitgeoefend op de elementen opgenomen in het register, op de verpakking en op de etikettering.

Het FANC bezorgt het FAVV alle nuttige inlichtingen die het FAVV moeten in staat stellen de aan het FAVV toevertrouwde controles te kunnen uitvoeren.

Het FAVV oefent toezicht uit op:

- de doorstralingsinstallaties waar levensmiddelen met ioniserende stralingen behandeld worden voor wat betreft de hygiënische voorwaarden en de vergunningsvoorwaarden zoals omschreven in het koninklijk besluit van 12 maart 2002 betreffende de behandeling van voedsel en voedselingrediënten met ioniserende straling en tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen en in het ministerieel besluit van 16 juli 1980;
- de levensmiddelen in de handel en bij de fabrikant (invoer, uitvoer, stockage en verkoop) om na te gaan of de bestraalde voedingsmiddelen in een erkende installatie met ioniserende stralingen behandeld werden en overeenkomstig de vastgestelde voorwaarden, of deze levensmiddelen mochten bestraald worden en of de etikettering aan de gestelde eisen voldoet;
- de levensmiddelen in de handel en bij de fabrikanten (invoer, uitvoer, stockage en verkoop) om na te gaan of deze met ioniserende stralingen behandeld werden indien uit de etikettering niet blijkt dat deze bestraald werden;
- de invoervergunning van doorstraalde levensmiddelen, bij doorstraling in een instelling die niet is opgenomen op de lijst die in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen is bekendgemaakt.

Het FAVV bezorgt het FANC alle nuttige inlichtingen die het FANC moeten in staat stellen de aan het FANC toevertrouwde controles te kunnen uitvoeren.

Daarnaast werken het FANC en het FAVV op verschillende punten actief samen:

- het radiologisch toezicht op het Belgische grondgebied, waarbij het FANC zijn technische expertise ter beschikking stelt bij de analyse van de resultaten van de radioactiviteitsbepalingen van voedingsmiddelen en het FAVV zorgt voor de geschikte staalnamen van deze voedingsmiddelen. De resultaten van deze analyses worden jaarlijks gepubliceerd in een gemeenschappelijk verslag;
- het certificeren van de afwezigheid van radioactiviteit in voedingsmiddelen waarbij het FANC opnieuw zorgt voor een correcte interpretatie van de meetresultaten van de staalnamen uitgevoerd door het FAVV van specifieke loten;
- het nucleair en radiologisch noodplan, waarbij het FAVV een specifieke rol te vervullen heeft binnen de Evaluatiecel, waarvan het beheer en het voorzitterschap toevertrouwd zijn aan het FANC.

3.2.11.10 Multidisciplinaire samenwerking in het kader van fraudebestrijding voor de veiligheid van de voedselketen

In het kader van de fraudebestrijding voor de veiligheid van de voedselketen neemt de Nationale Opsporingseenheid (NOE) van het FAVV deel aan volgende werkgroepen:

- de Multidisciplinaire HormonenCel (MHC):

de Federale Politie is belast met de coördinatie tussen de verschillende inspectie- en politiediensten. Zij dient een signaal-, advies-, en informatiefunctie te verzekeren ten behoeve van de bijstandsmagistraat, bevoegde politieke verantwoordelijken, bestaande overlegstructuren en de betrokken administraties. Tevens is zij belast met onderzoeken op vraag van politiediensten, gerechtelijke overheden en de bijstandsmagistraat. Hierdoor is de MHC een operationele cel.

De MHC behandelt het illegaal gebruik en zwendel van groeistimulatoren in de veeteelt, de zwendel van humane dopingproducten en van dopingproducten voor dieren, en niet-conforme geneesmiddelen;

- de Interdepartementale Commissie voor de Coördinatie van de Fraudebestrijding in de economische sectoren (ICCF) die belast is met:
 - o het efficiënt beheer van informatie-uitwisseling;
 - o het uitwerken van voorstellen waarbij gezamenlijke strategieën in de fraudebestrijding worden vastgelegd;
 - o het gezamenlijk overleg inzake fraudemechanismen.

De ICCF ressorteert onder de FOD EKME en wordt voorgezeten door de directeur-generaal van de Algemene Directie Controle en Bemiddeling;

- de Interdepartementale Coördinatiecel voor de Controle van de Voedselveiligheid (ICVV) die belast is met:
 - o het verbeteren van de samenwerking tussen de verschillende diensten die betrokken zijn bij de strategie en de controles inzake de veiligheid van de voedselketen en de farmaceutische regelgeving;
 - o alle nuttige initiatieven om de coördinatie van de opsporingen van de inspectie- en politiediensten te verzekeren.

De NOE neemt tevens het voorzitterschap waar van de Multidisciplinaire Fraudebestrijdingscel voor de Veiligheid van de Voedselketen (MCVV) die met volgende taken belast is:

- bijdragen tot het bepalen van de terreinacties tegen personen en organisaties die zich inlaten met fraude in de voedselketen en dit door het verzamelen, verwerken, uitwisselen en verspreiden van informatie aan de verschillende betrokken diensten;
- coördineren van de inspanningen van de betrokken diensten;
- evaluatie van de uitgevoerde acties.

In het kader van een multidisciplinaire samenwerking worden zo door de NOE dossiers behandeld met andere diensten als de politie (lokaal, federaal), parketten, gemeentelijke milieudiensten, diverse diensten van de FOD Financiën zoals de Administratie der Douane en Accijnzen, de FOD VVVL, Milieu-inspectie, het Office Wallon des Déchets, Mestbank, BIM, het FAGG, de FOD EKME, etc.

3.2.11.11 FAVV-AWEX-FIT-VLAM-Brussels Export

Tussen het FAVV en de gewestelijke diensten bevoegd voor de export werd een protocol ondertekend dat de verbetering van de samenwerking beoogd tussen de diensten om de exportmogelijkheden die gecontroleerd worden door het FAVV, te bevorderen. Het FAVV is bevoegd voor de sanitaire en fytosanitaire voorwaarden bij de exportcertificatie van deze producten en is verantwoordelijk voor de officiële controle ervan. De gewestelijke diensten zijn met name bevoegd voor de promotie van de export van deze producten en voor de exportondersteuning van de operatoren.

Deze gewestelijke diensten zijn:

- AWEX: Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers (Waals Gewest);
- FIT: Flanders Investment and Trade (Vlaams Gewest);
- VLAM: Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (Vlaams Gewest);
- Brussels Export (Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

Dankzij dit protocol kunnen de exportmogelijkheden voor de gewesten in een vroeg stadium door het FAVV worden onderzocht met betrekking tot de sanitaire en fytosanitaire eisen van derde landen. Tevens kan door deze samenwerking efficiënter gereageerd worden op mogelijke handelsproblemen of op een uitgevaardigd embargo in geval van een incident. Met betrekking tot een geblokkeerde zending of een embargo bij de intracommunautaire handel in producten zal het FAVV, op basis van de administratieve bijstand en samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten

en in samenwerking met de gewestelijke diensten, de nodige stappen ondernemen teneinde de zending vrij te maken of het embargo op te heffen, voor zover er geen objectieve redenen zijn om de genomen maatregelen te rechtvaardigen.

Tenslotte engageren de verschillende diensten zich tot een voortdurende uitwisseling van informatie over de mogelijke wijzigingen van de sanitaire en fytosanitaire voorwaarden van de betrokken derde landen.

3.2.11.12 GGO's

In België zijn verschillende overheden verantwoordelijk voor het beheer van GGO's. De federale overheid en de gewesten hebben echter de handen in elkaar geslagen d.m.v. een samenwerkingsakkoord betreffende de administratieve en wetenschappelijke coördinatie inzake bioveiligheid. Hierdoor worden alle aspecten waarmee rekening moet worden gehouden in het kader van het gebruik van GGO's en pathogenen, op een gecoördineerde manier geëvalueerd, onafhankelijk van de specifieke reglementering(en) terzake.

Het samenwerkingsakkoord heeft tot doel:

- de geharmoniseerde omzetting van de Europese richtlijnen betreffende de GGO's en producten op basis van GGO's;
- de inrichting van een gemeenschappelijk wetenschappelijk evaluatiesysteem inzake bioveiligheid voor de federale staat en de gewesten;
- de coördinatie van de toepassing van de bovenvermelde richtlijnen op regionaal, federaal en internationaal niveau.

Op deze manier zijn burgers, bedrijven, de EC en andere lidstaten er zeker van dat België alle GGO's op dezelfde objectieve gronden behandelt. Het evaluatiesysteem bestaat uit twee onderdelen: de Adviesraad voor Bioveiligheid en de Dienst Bioveiligheid van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid.

Bovendien is er direct overleg tussen alle betrokken instanties en experts in België een noodzaak om voorbereid te zijn op internationaal overleg. Het direct overleg voor wat betreft leefmilieuwetgeving gebeurt voornamelijk in het Coördinatie-Comité Internationaal Milieubeleid (CCIM).

De Adviesraad voor Bioveiligheid (ARB) is één van de twee pilaren van het gemeenschappelijk wetenschappelijk evaluatiesysteem die in België opgesteld is om de bevoegde overheden te adviseren over de veiligheid van activiteiten met genetisch gemodificeerde organismen en/of pathogenen, inclusief ecologische en genetische aspecten in verband met biodiversiteit. Deze raad is samengesteld uit vertegenwoordigers van de regionale en federale overheden (aangeduid door de federale ministers bevoegd voor Volksgezondheid, Landbouw, Wetenschapsbeleid en Tewerkstelling, en de Vlaamse, Waalse, en Brusselse Hoofdstedelijke Regering). De ARB wordt bijgestaan door experts in zijn wetenschappelijke werk. Het secretariaat van de raad wordt verzekerd door de Dienst Bioveiligheid en Biotechnologie (SBB). Wat het ingeperkt gebruik betreft (laboratoria, serres, animalaria, productie-eenheden) kan de Adviesraad geraadpleegd worden door de gewesten of door de SBB. In geval van doelbewuste introductie van GGO's in het leefmilieu of bij in de handel brengen van GGO's of van producten die er bevatten moet altijd de raad geraadpleegd worden.

De Dienst Bioveiligheid en Biotechnologie is samengesteld uit een administratief secretariaat, een multidisciplinaire groep van wetenschappers, en uit een laboratorium voor onderzoek en expertise i.v.m. bioveiligheid. In overeenstemming met het samenwerkingsakkoord, heeft het de SBB de volgende praktische taken:

- de evaluatie van de bioveiligheid van 'ingeperkt gebruik'-activiteiten: de SBB bepaalt geval per geval de specifieke normatieve criteria die in een gegeven inrichting moeten toegepast worden in functie van elke activiteit die er plaatsvindt. Ze adviseert de regionale bevoegde overheid omtrent de voorwaarden die moeten opgelegd worden inzake bioveiligheid;
- de evaluatie van de bioveiligheid van aanvragen van doelbewuste introductie van GGO's in het leefmilieu of van het in de handel brengen van GGO's of van producten die er bevatten, voor dewelke de SBB van de Adviesraad voor Bioveiligheid een mandaat heeft verkregen;
- het secretariaat van de Adviesraad voor Bioveiligheid;

- het voorstellen van maatregelen aan de Adviesraad of de overheden, voor de bescherming van de menselijke gezondheid en het leefmilieu;
- de archivering van dossiers van bioveiligheid en de bescherming van vertrouwelijke informatie;
- de mededeling van relevante informatie aan de Europese Commissie in verband met de toepassing van EU-richtlijnen inzake GGO's;
- het wetenschappelijke ondersteuning aan de Belgische delegaties op internationale vergaderingen.

3.2.11.13 Dierlijke bijproducten

Dierlijke bijproducten kunnen al naar het geval verwijderd worden als afval, hergebruikt worden als voeder, technische producten, meststoffen, etc. Deze bestemmingen vallen in België en andere landen onder de bevoegdheid van verschillende overheidsdiensten. In België zijn twee federale en zes regionale overheden betrokken in de implementatie en controle van verordening (EG) nr. 1774/2002.

Hierdoor ontstond de noodzaak om de taken van de verschillende diensten vast te leggen in een overeenkomst. Deze overeenkomst werd getekend op 28 oktober 2005 en verscheen in het Belgisch Staatsblad van 12 december 2005. De overeenkomst richtte ook een 'Commissie Dierlijke bijproducten' (CoABP) op die moet instaan voor het overleg, de coördinatie en de permanente evaluatie van de toepassing van de overeenkomst. Alle betrokken overheden nemen deel aan deze vergadering die zesmaal per jaar plaats vindt.

Onder auspiciën van de CoABP wordt er overleg met de betrokken actoren georganiseerd. Het overlegplatform wordt tweemaal per jaar georganiseerd. Hieraan nemen, naast alle overheden, eveneens een dertigtal relevante vertegenwoordigers van de betrokken sectoren deel. Het FAVV heeft het voorzitterschap en secretariaat van de Commissie Dierlijke Bijproducten.

3.2.11.14 Biologische productie

In België is de biologische productie is een gewestelijke bevoegdheid. Naast de Europese kaderwetgeving (verordeningen (EG) nr. 834/2007, 889/2008 en 1235/2008) bestaat er aanvullende nationale en regionale wetgeving die nadere voorwaarden bepalen waaraan de biologische productiemethode en de biologische producten moeten voldoen.

Voor de globale samenwerking tussen de federale staat en de gewesten m.b.t. de uitoefening van de geregionaliseerde bevoegdheden op het gebied van landbouw en visserij wordt verwezen naar het samenwerkingsakkoord van 18 juni 2003 (cfr. paragraaf 3.2.11.2). In dit samenwerkingsakkoord wordt specifiek vermeld dat het FAVV onmiddellijk aan het door de gewesten aangestelde meldpunt alle informatie meedeelt die voortvloeit uit de vaststellingen die het heeft gedaan of ontvangen via het RASFF-systeem, die van aard is fraude in deze sectoren aan het licht te brengen.

Daarnaast wordt tussen de drie gewesten en het FAVV ook informatie uitgewisseld bij vaststellingen, op bioproducten, die de respectieve bevoegdheden overschrijden.

Het Vlaams, Waals en Brussels Hoofdstedelijk gewest hebben tevens een intergewestelijk protocol afgesloten betreffende de biologische en geïntegreerde productie. Dit protocol heeft o.a. als doel via intergewestelijk overleg een harmonisatie te bereiken m.b.t. de wijze van toepassing van de wetgeving door de controle- en certificeringsorganen. Wanneer een gewest bestaande uitvoeringsbepalingen van de Europese reglementering wenst te veranderen of nieuwe uitvoeringsbepalingen wenst aan te nemen wordt eveneens overleg gehouden tussen de gewesten met het oog op de gelijktijdige toepassing van de noodzakelijke aanpassingen op alle Belgische marktdeelnemers. Een intergewestelijke subgroep Biologische en Geïntegreerde Productie die afhangt van het Intergewestelijk Ministerieel Overleg ziet toe op de toepassing en evaluatie van het intergewestelijk protocol.

Daarnaast hebben de gewesten een stelsel voor wederzijdse administratieve bijstand uitgebouwd en werken ze samen en wisselen alle nuttige informatie uit in verband met de opsporing en de bestraffing van overtredingen.

3.2.11.15 BOB, BGA en GTS

Naast de Europese kaderwetgeving (verordeningen (EG) nr. 509/2006, nr. 510/2006, nr. 1989/2006 en nr. 1216/2007) bestaat er in België aanvullende nationale en regionale wetgeving voor wat betreft de erkenning en bescherming van oorsprongsbenamingen, geografische aanduidingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten.

Er vinden jaarlijks vergaderingen plaats tussen de gewesten en de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de FOD EKME. Via halfjaarlijkse voortgangsrapporten wordt de stand van zaken van de lopende dossiers en de onderzoeken gecommuniceerd.

Er bestaat een overeenkomst betreffende de controle inzake de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten van landbouwproducten en levensmiddelen tussen de FOD EKME, het Vlaams Gewest en het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing. Deze partijen zijn overeengekomen dat de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de FOD EKME op vraag van de aanvragende groepering/verwerkers zal optreden als controlerend orgaan voor de dossiers die bij het Vlaams Gewest ingediend worden in uitvoering van de verordeningen (EG) nr. 509/2006 en nr. 510/2006.

Tussen het FAVV en de FOD EKME werd een protocol ondertekend inzake de verdeling van de controles m.b.t. de etikettering en de samenstelling van levensmiddelen. In dit protocol wordt het FAVV als pilootdienst voor de controle op de benaming die samenhangt met de samenstelling van het product in de mate waarin die verband houdt met de menselijke gezondheid. Alle andere vermeldingen in verband met de verkoopbenamingen, in het bijzonder de 'appellations d'origine contrôlée', de BOB, BGA, etc. vallen onder de bevoegdheid van de FOD EKME.

3.3 DELEGATIE VAN TAKEN AAN CONTROLEORGANEN

3.3.1 Inleiding

De bevoegde autoriteiten in het kader van het MANCP hebben een aantal controletaken gedelegeerd aan controleorganen. Deze controletaken kaderen in de bestrijding van dierziekten en identificatie en registratie (I&R) van dieren, de biologische productie, en de labels BOB en BGA.

Delegatie van taken waarvoor het FAVV bevoegd is, kan pas mits goedkeuring van de ministerraad.

3.3.2 Bestrijding dierziekten en identificatie en registratie

De verenigingen Dierengezondheidszorg Vlaanderen vzw (DGZ) en Association Régionale de Santé et d'Identification Animales asbl (ARSIA) zijn erkende verenigingen voor de bestrijding van dierziekten middels het ministerieel besluit van 26 november 2006. Tussen het FAVV en deze verenigingen werd een protocol vastgelegd waarin de gedelegeerde taken en verantwoordelijkheden worden beschreven. Het FAVV houdt toezicht op de uitvoering van het protocol. Hiervoor is een stuurgroep opgericht die driemaal per jaar samenkomt.

De opdrachten van DGZ en ARSIA omvatten taken in het kader van:

- beheer van centra voor preventie en diergeneeskundige begeleiding;
- uitvoeren van specifieke preventie- en bestrijdingsmaatregelen;
- bedrijfsbegeleidingsprogramma's salmonella bij varkens;
- analyseprogramma salmonella (serologie) bij varkens;

- acties in het kader van voedselcrisissen die formeel door het FAVV worden aangekondigd;
- autopsies in het kader aviaire influenza, ophalen en conditioneren van verdachte monsters;
- salmonellasurvey- en salmonellabestrijdingsprogrammes bij pluimvee;
- uitvoeren van testen op BSE-monsters (runderen) en TSE-monsters (schapen);
- monitoring klassieke varkenspest bij everzwijnen;
- Aujeszkybestrijdingsprogramma;
- brucelloseonderzoeken bij varkens;
- zwoegerziekteprogramma;
- allerlei testen op vraag van de PCE's van het FAVV;
- nemen en onderzoeken van hygiënogrammen bij fokpluimvee.

Daarnaast voeren de verenigingen een aantal taken uit i.v.m. de identificatie en registratie van dieren. Het betreft meer bepaald taken i.v.m.:

- identificatiemiddelen (alle dieren):
 - o beoordelen van aanvragen voor erkenning;
 - o opvolgen van de kwaliteit (monitoring);
 - o beheer van bestellingen en leveringen van identificatiemiddelen aan verantwoordelijken;
 - o beheer van bestellingen en leveringen van identificatiemiddelen voor hermerking;
- controle op de veehouderij bij melding door de veehouder van verlies van 2 oormerken bij herkauwers;
- beheer van de identificatiedocumenten (runderen):
 - o afdrukken, herdrukken, verdelen, verwerken en archiveren
- beheer bedrijfsregister rund als resultaat van de input door de verantwoordelijke;
- beheer van de verantwoordelijke veehouders, de veehouderij, de beslagen en dieren in de nationale gegevensbank Sanitrace:
 - o 1^e registratie, wijzigingen;
 - o organisatie van de jaarlijkse telling kleine herkauwers;
 - o beheer verwerking bezoekrapporten varkens (telling varkens);
- op vraag van de vervoerders: registratie vervoersbeweging varkens en kleine herkauwers;
- beheer van de bewegingen van runderen;
- beheer van weiden op afstand (rund);
- begeleiding en de omkadering van de verantwoordelijken in het uitvoeren van de I&R-bepalingen;
- begeleiding en omkadering van veehouders:
 - o organisatie helpdesk;
 - o bijstand op het terrein (agenten);
 - o beheer website met beschikbare info;
 - o automatiseringsprocessen.

De delegatie van taken i.v.m. I&R door erkende verenigingen zal worden opgenomen in een koninklijk besluit.

3.3.3 Biologische productie

Controles in de biologische productie worden uitgevoerd door erkende controleorganen die onder toezicht staan van de bevoegde autoriteiten. De erkende controleorganen (anno 2010) zijn weergegeven in tabel 4.

Tabel 4: erkende controleorganen voor de biologische productie.

Naam	Contact
Certisys bvba (BE-BIO-01)	Bureau's: Rue Joseph Bouché 57/3, B-5310 Bolinne Tel. +3281600377 Fax: +3281600313 K. Maria Hendrikaplein 5-6, B-9000 Gent Tel.: +3292458236 Maatschappelijke zetel : Avenue de l'Escrime 85, B-1150 Bruxelles Tel.: +3227794721 E-mail: info@certisys.eu Website: http://www.certisys.eu
Integra bvba (afdeling BLIK) (BE-BIO-02)	Statiestraat 164A, B-2600 Berchem Tel.: +3232873750 Fax: +3232873751 E-mail: info@integra-bvba.be Website: http://www.integra-bvba.be
Quality Partner sa (BE-BIO-03)	Rue Hayeneux 62, B-4040 Herstal Tel.: +3242407500 Fax: +3242407510 E-mail: bio@quality-partner.be Website: http://www.quality-partner.be
Control Union (BE-BIO-04)	Abtsdreef 10B, B-2940 Stabroek Tel.: +32324970 Fax: +322327542 Maatschappelijke zetel: Meeuwenlaan 4-6, 8011 BZ Zwolle, Nederland E-mail: woverlaet@controlunion.com Website: http://www.controlunion.com

De controleorganen Certisys, Integra en Quality Partner zijn erkend in het Vlaams, Waals en Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Control Union is enkel erkend in het Vlaams Gewest.

De erkenning van de controleorganen is onderworpen aan de voorwaarden van de Europese en regionale regelgeving. Het zijn de bevoegde ministers die de controleorganen erkennen. Het controleorganisme moet volgend engagement aangaan:

- de controleactiviteiten moeten worden uitgevoerd volgens de voorschriften van verordening (EG) nr. 834/2007 en de regionale besluiten;
- te allen tijden de aangewezen ambtenaar toegang verlenen tot de gebouwen en hem inzagerecht verlenen van elk document dat verband houdt met de controleactiviteiten;
- te gepasten tijde alle vereiste informatie communiceren voor een goede toepassing van verordening (EG) nr. 834/2007.

In de regionale besluiten worden aanvullende erkenningsvoorwaarden vermeld. Zo moet in het Waals en Brussels Hoofdstedelijk Gewest het accreditatiecertificaat voorgelegd worden als bewijs dat het privé-orgaan dat erkend wil worden, voldoet aan de vereisten van de norm EN 45011 of ISO 65, in hun meest recente versie, voor de controles betreffende de biologische productiemethode van landbouwproducten. In het Vlaams Gewest moet een organisatie voor het verkrijgen van een erkenning, onder andere, bewijzen dat ze de nodige stappen onderneemt om een accreditatiecertificaat te behalen voor de normen NBN EN ISO 17020 en EN 45011 of ISO 65. Om de erkenning te behouden moet een controleorgaan, onder andere, vanaf 18 maanden na het verkrijgen van de erkenning zijn accreditatiecertificaat voor de normen NBN EN ISO 17020 en EN 45011 of ISO 65 voorleggen aan de bevoegde dienst.

De controleorganen moeten jaarlijks een aantal gegevens zoals het aantal/soort controles, sancties, identificatie- en productiegegevens van de bedrijven, etc. doorgeven aan de bevoegde autoriteiten. De wijze en inhoud van deze rapportering is beschreven in het ministerieel besluit van 22 juni 2009 (voor het Vlaams Gewest), het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010 (voor het Waals Gewest), en het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 december 200 (voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

3.3.4 BOB en BGA

Momenteel is er één onafhankelijk certificatieorganisme erkend door de Waalse regering voor het bewaken van het respecteren van de erkende lastenboeken inzake BOB en BGA:

PROMAG bvba
Parc d'activités écon. d'Aye
6900 Marche-en-Famenne

Als erkende controle-instelling voor naleving van het productdossier voor BOB en BGA moet deze aan een aantal voorwaarden voldoen zoals beschreven in het besluit van de Waalse Regering van 25 september 2003 houdende toepassing van het decreet van 7 september 1989 betreffende de aanduiding van lokale oorsprong en de aanduiding van Waalse oorsprong alsmede het toepasselijk maken in het Waalse Gewest van de verordeningen (E.E.C.) nr. 2081/92 en nr. 2082/92. Zo moet zij erkend zijn als certificerende instelling overeenkomstig de norm EN 45011, voldoende objectiviteits- en onpartijdigheidswaarborgen bieden t.a.v. elke producent of verwerker die onderworpen is aan een controle en te allen tijde beschikken over deskundigen en de noodzakelijke middelen om te zorgen voor de controle op de landbouwproducten en de levensmiddelen met een beschermde benaming.

De controle-instelling voert controles uit op het terrein voor alle producten die erkend zijn als BOB en BGA en certificeert de conforme producten. Conform het decreet van 19 december 2002 tot wijziging van het decreet van 7 september 1989 betreffende de toekenning van het Waalse kwaliteitslabel, de aanduiding van lokale herkomst en de aanduiding van Waalse herkomst, en het reeds vermelde besluit van 25 september 2003 is de controle-instelling verplicht om o.a. ten minste één maal per jaar bij de houders van een gebruiksvergunning te onderzoeken of de voorwaarden vastgelegd in het productdossier worden vervuld. Ze moet zich onderwerpen aan de controle van de bevoegde autoriteit en bij haar jaarlijks een verslag indienen waarin een beschrijving van de gebruikte controlemethoden, een synthese van de verkregen resultaten alsook de financiële resultaten van het afgelopen boekjaar, het begrotingsontwerp voor het volgende jaar en de lijst van de bestuurders en beheerders die in functie zijn.

3.4 INTERNETADRESSEN

De internetadressen van de autoriteiten die betrokken zijn bij het MANCP zijn terug te vinden in de tabellen 5-7.

Belgische wetgeving kan opgezocht worden via de zoekmachines op volgende websites:

- Belgisch Staatsblad: <http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/welcome.pl> ;
- JUSTEL: http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_wet/wet.pl ;
- BelgiëLEX: <http://www.belgielex.be/> .

Website Food and Veterinary Office: http://ec.europa.eu/food/fvo/index_en.cfm .

Tabel 5: internetadressen autoriteiten betrokken bij het MANCP.

FAGG	http://www.fagg-afmps.be/nl/
FANC	http://www.fanc.fgov.be/page/homepage-federaal-agentschap-voor-nucleaire-controle-fanc/1.aspx
FAVV	http://www.afsca.be/home-nl/
FOD EKME	http://economie.fgov.be/
	ADCB: http://economie.fgov.be/nl/fod/Organigram/Algemene_directies/Controle_bemiddeling/index.jsp
	BELAC: http://economie.fgov.be/belac.jsp
FOD Financiën	Administratie der Douane en Accijnzen: http://fiscus.fgov.be/interfdan/
FOD VVVL	http://www.health.belgium.be/eportal/index.htm
	CODA: http://www.var.fgov.be/
	HGR: http://www.health.belgium.be/eportal/Aboutus/relatedinstitutions/SuperiorHealthCouncil/index.htm
	WIV: http://iph.fgov.be/
Geïntegreerde politie	http://www.polfed-fedpol.be/
	Federale Politie: http://www.polfed-fedpol.be/home_nl.php
	Lokale Politie: http://217.21.184.146/portal/index.php?option=com_content&view=frontpage&Itemid=1&lang=nl-NL
Gewesten	Vlaams Gewest (Vlaamse Overheid): http://www.vlaanderen.be/servlet/Satellite?c=Page&cid=1183730847285&context=1141721623065&p=1183730847285&pagename=Infolijn%2FView
	Beleidsdomein Landbouw en Visserij: http://lv.vlaanderen.be/nlapps/default.asp
	Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie: http://www.vlaanderen.be/servlet/Satellite?c=Solution_C&cid=1150252352537&context=1141721623065---1191211214119-1191211214119--1132117209738&p=1186804409610&pagename=Infolijn%2FView
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest: http://www.bruxelles.irisnet.be/
	Waals Gewest: http://spw.wallonie.be/ Ministerie Waalse Gewest: http://mrw1.wallonie.be/article.php3?id_article=47

ADCB: Algemene Directie Controle en Bemiddeling.

CODA: Centrum voor Onderzoek in de Diergeneeskunde en Agrochemie.

FAGG: Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten.

FANC: Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle.

FAVV: Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

FOD EKME: Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie.

FOD VVVL: Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

HGR: Hoge Gezondheidsraad.

WIV: Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid.

Tabel 6: overzicht bevoegde autoriteiten voor implementatie van en toezicht op controlesystemen inzake biologische productie.

Gewest	Bevoegde autoriteit	Contact
Vlaams Gewest	Vlaamse Overheid – Departement Landbouw en Visserij – Duurzame Landbouwontwikkeling	Vanessa De Raedt Elfi Laridon Tel.: +3225527886 Fax: +3225527871 E-mail: vanessa.deraedt@lv.vlaanderen.be Website : http://lv.vlaanderen.be/nlapps/docs/default.asp?fid=34 Ellipsgebouw, 6 ^e verdieping, Koning Albert II-laan 35, bus 40, B-1030 Brussel
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Ministerie Brussels Hoofdstedelijk Gewest – Bestuur Economie en Werkgelegenheid – directie Economische Betrekkingen	Véronique Brouckaert Tel.: +3228003454 Fax: +3228003806 E-mail: vbrouckaert@mrbc.irisnet.be Website: http://www.bruxelles.irisnet.be Kruidtuinlaan 20, B-1035 Brussel
Waals Gewest	SPW – DGARNE – Direction de la Qualité	Serge Massart Stéphanie Ramanitrera Tel.: +3281649609 Fax: +3281649544 E-mail: serge.massart@spw.wallonie.be Website: http://agriculture.wallonie.be Chaussée de Louvain 14, B-5000 Namen

Tabel 7: overzicht bevoegde autoriteiten inzake BOB, BGA en GTS.

Bevoegde autoriteit	Waar bevoegd?	Bevoegdheidsdomein
Service public de Wallonie Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement Département Développement – Direction Qualité Chaussée de Louvain, 14 5000 Namen Tél.: +3281649599 – Fax: +3281649544 E-mail: jeanmarc.cheval@spw.wallonie.be	Waals Gewest	Erkenning BOB/BGA/GTS indien geografisch verband met gewest
Vlaamse Overheid Departement Landbouw en Visserij Koning Albert II-laan 1030 Brussel Tel.: +3225527884 – Fax: +3225527871 E-mail: lieve.desmit@lv.vlaanderen.be	Vlaams Gewest	Erkenning en bescherming BOB/BGA/GTS
Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest Bestuur Economie en Werkgelegenheid Directie Economische Betrekkingen Kruidtuinlaan 20 1035 Brussel Tel.: +3228003454 – Fax: +3228003806 E-mail: vbrouckaert@mrbc.irisnet.be	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Erkenning en bescherming BOB/BGA/GTS
FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie Algemene Directie Controle en Bemiddeling NG III Koning Albert II-laan 16 1000 Brussel Tel.: +3222777149 E-mail: Dirk.Demaeseneer@economie.fgov.be	Vlaams Gewest	Controles BOB/BGA/GTS ⁽¹⁾
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Controles (etikettering) BOB/BGA/GTS
	Waals Gewest	Controles (etikettering) BOB/BGA/GTS

⁽¹⁾ cfr. het akkoord van 17 juli 2006 tussen de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, het Vlaams Gewest en het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing.

LABORATORIANETWERK

4 LABORATORIANETWERK

4.1 INLEIDING

Overeenkomstig het koninklijk besluit van 15 april 2005⁵ worden de analyses en tegenanalyses uitgevoerd in uitvoering van het koninklijk besluit van 22 februari 2001 houdende organisatie van de controles die worden verricht door het FAVV, of ter uitvoering van de wet van 15 juli 1985, toevertrouwd aan:

- de laboratoria van het FAVV;
- de laboratoria die erkend zijn overeenkomstig het KB van 15 april 2005.

Voor het aanduiden en opvolgen van laboratoria die werkzaamheden uitvoeren in het kader van officiële controles neemt het directoraat-generaal Laboratoria van het FAVV een sleutelpositie in. Op basis van het koninklijk besluit van 20 december 2007 tot vaststelling van de vestigingsplaats, de organisatie en de werking van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen is dit bestuur belast met (art. 7):

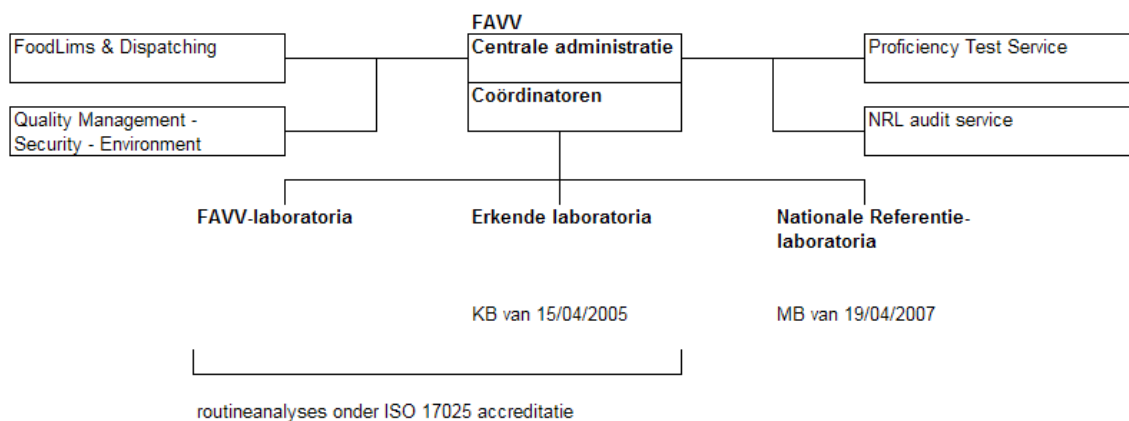
- het uitvoeren in de eigen laboratoria van gerichte onderzoeken en analyses, aangevraagd door de inspectiediensten;
- het uitvoeren in de eigen laboratoria van geprogrammeerde onderzoeken en analyses;
- het uitvoeren van onderzoeken en analyses aangevraagd door derden;
- het ontwerpen van nieuwe of aangepaste onderzoeks- en analysemethodes ingeval de bestaande internationaal erkende methodes ontbreken, ontoereikend of onaangepast zijn;
- het selecteren en erkennen van andere laboratoria voor het uitvoeren van specifieke onderzoeken en analyses;
- het selecteren van referentielaboratoria voor specifieke onderzoeken en analyses;
- het toezicht op de werking van de eigen laboratoria, van de erkende laboratoria en van de referentielaboratoria evenals het valideren van de aangewende onderzoeks- en analysemethodes.

Dit betekent concreet dat het directoraat-generaal Laboratoria een dienstverlenende taak heeft voor de besturen Controlebeleid en Controle van het FAVV. De dienstverlening heeft betrekking op het beheer van de eigen laboratoria, de selectie en erkenning van externe laboratoria, het ophalen en de distributie van monsters, alsook het toewijzen van analyses. Om de dienstverlening naar andere besturen optimaal te verzekeren wordt een kwaliteitssysteem ingevoerd bij het directoraat-generaal Laboratorium.

Het FAVV werkt met andere woorden samen met een netwerk van interne en externe laboratoria, alsook met referentielaboratoria die technische en wetenschappelijke ondersteuning bieden op verschillende domeinen. Het hoofdbestuur van DG Laboratoria onderhoudt de relaties met de externe laboratoria en de referentielaboratoria. Op de website van het FAVV is specifieke informatie van DG Laboratoria terug te vinden, bedoeld voor het personeel van dit directoraat-generaal, voor de vijf FAVV-laboratoria, en voor de externe laboratoria, inclusief de NRL's, waar het FAVV mee samenwerkt.

De structuur van het laboratoriumnetwerk is schematisch weergegeven in figuur 7.

⁵ Koninklijk besluit van 15 april 2005 betreffende de aanduiding van de officiële laboratoria, tot bepaling van de procedure en de erkenningsvoorwaarden van laboratoria die analyses uitvoeren in het kader van de controleopdracht van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en tot uitvoering van de wet van 15 juli 1985 betreffende het gebruik bij dieren van stoffen met hormonale, anti-hormonale, beta-adrenergische of productie-stimulerende werking.

Figuur 7: structuur laboratorienetwerk.

4.2 FAVV-LABORATORIA

4.2.1 Algemeen

Het FAVV beschikt over vijf eigen laboratoria, verspreid over België. De lijst met FAVV-laboratoria en hun werkings- en specialisatiegebied is terug te vinden in tabel 8. Hun belangrijkste taak bestaat erin analyses uit te voeren voor het FAVV. Deze laboratoria, evenals de erkende laboratoria, zijn steeds in staat om, naast de routineanalyses, hun analysecapaciteit op te voeren wanneer een crisis zich voordoet.

Om de betrouwbaarheid van de resultaten te verzekeren bij de eigen laboratoria is een kwaliteitssysteem ingevoerd dat beantwoordt aan de norm NBN EN ISO/IEC 17025 (accreditatie door BELAC). Deze norm wordt aangevuld met bijkomende richtlijnen die vereist zijn voor bepaalde vakgebieden.

De hoofdpoddrachten van de laboratoria zijn:

- wetenschappelijk en technisch correcte resultaten af te leveren;
- instaan voor een korte doorlooptijd van de analyses;
- proeven uitvoeren aan een economisch verantwoorde prijs.

Om deze doelstellingen te realiseren is een kwaliteitssysteem uitgewerkt, conform de eisen van de internationale normen, en beschreven in een gezamenlijk kwaliteitshandboek dat van toepassing is in elk van de FAVV-laboratoria. Hoe aan de kwaliteitseisen voldaan wordt is vastgelegd in de kwaliteitsobjectieven die door elk laboratorium afzonderlijk worden uitgewerkt, consistent met de opdracht van het bestuur Laboratoria en aangevuld met specifieke doestellingen van het laboratorium. De kwaliteitsobjectieven worden jaarlijks beoordeeld door het management van het bestuur Laboratoria.

Tabel 8: FAVV-laboratoria en hun werkings- en specialisatiegebied.

Laboratorium	Werkings- en specialisatiegebied
Melle	Microbiologie van levensmiddelen, diervoeders, water, milieu monsters GGO Residuen van schalen en vliezen in eiproducten Kalibratie van thermometers en frituurtesters Dispatching
Gembloux	Microbiologie van levensmiddelen, diervoeders, water, milieu monsters Fysico-chemische samenstelling van levensmiddelen en diervoeders Bacterievuur op planten uit de rozenfamilie, en bruin- en ringrot bij aardappelen Dispatching
Gent	Residuen van diergeneesmiddelen en verboden stoffen, antibiotica, kalmerende middelen, hormonen in levensmiddelen, producten van dierlijke oorsprong, bereidingen en plasma Metalen in levensmiddelen, diervoeders, meststoffen, bodemverbeterende middelen en slib, sporenelementen in diervoeders, meststoffen (waaronder gechelateerde meststoffen), fluor in diervoeders, fysische parameters in bodemverbeterende middelen en slib Aardappelcysten type Globodera in grond
Luik	Garanties van diervoeders en meststoffen Formuleringen van fytofarmaceutische producten Dierlijke eiwitten in diervoeders Gepolymeriseerde glyceriden en onzuiverheden in vetten Mycotoxinen Organofosforresiduen in dierlijke matrices Histamines, avermectines, allergenen, bewaarmiddelen, zoetstoffen en contaminanten Aantonen van bestraling
Tervuren	Contaminanten, additieven, antibiotica, coccidiostatica, vitamines, mycotoxinen Dioxines en PCB's in diervoeders en levensmiddelen Dierlijke eiwitten in diervoeders

Bijzondere aandachtspunten voor het realiseren van de opdrachten gaan eveneens naar:

- het aanstellen van een 'corporate kwaliteitsverantwoordelijke' die instaat voor de invoering, de implementatie en de opvolging van het kwaliteitssysteem. Hij wordt hierin bijgestaan door een kwaliteitsverantwoordelijke in elk van de laboratoria. Hij staat in voor het uitvoeren van de interne kwaliteitsaudits en voor het rapporteren over het functioneren van het kwaliteitssysteem aan de directeur-generaal van het bestuur Laboratoria met de bedoeling het kwaliteitssysteem te verbeteren;
- het aanstellen van leidinggevend en technisch personeel met de nodige bevoegdheid en middelen om de kwaliteit van de proeven te garanderen. De verantwoordelijkheid, de bevoegdheid en de onderlinge betrekkingen van het personeel dat leiding geeft, de proeven uitvoert en verifieert zijn vastgelegd. Zij zijn opgeleid om afwijkingen van het kwaliteitssysteem of van de procedures voor de uitvoering van de proeven op te merken en om deze te voorkomen of tot een minimum te beperken, en te corrigeren;
- de onafhankelijke positie van het bestuur Laboratoria zodat het management en het personeel gevrijwaard blijven van commerciële, financiële en andere verplichtingen alsook van invloeden die de kwaliteit van de proeven nadelig kunnen beïnvloeden;
- de betrokkenheid van het personeel bij de opbouw en uitvoering van het kwaliteitssysteem. Er worden regelmatige vormingssessies georganiseerd om de vertrouwdheid met het kwaliteitssysteem, de te volgen procedure en werkwijze op peil te houden;
- de veiligheid van het personeel en het respect voor het milieu;
- de structuur van het kwaliteitssysteem met de ondersteunende procedures, beproevingsmethoden, logboeken, documenten en formulieren.

Het kwaliteitsmanagementsysteem, het kwaliteitsbeleid en de kwaliteitsdoelstellingen worden periodiek beoordeeld en bijgestuurd om optimaal bij te dragen tot de realisatie van de hoofdpdracht van het Agentschap.

De FAVV-laboratoria hebben een personeelsbezetting van ca. 160 personen met een hoge scholingsgraad, met name ingenieurs, licentiaten en dierenartsen.

4.2.2 FoodLIMS

Begin 2008 is de softwaretoepassing FoodLIMS van start gegaan. LIMS (Laboratorium Informatie Management Systeem) is een toepassing voor het beheer van alle gegevens en activiteiten in het laboratorium. Het realiseert een efficiënt beheer van de gehele workflow van kwaliteitsdata in het labo, optimaliseert de vergaring, analyse, consultatie en rapportering van alle kwaliteitsgegevens, en beheert ook de activiteiten en de taken van het labopersoneel. Het LIMS ondersteunt tevens de inspanningen om binnen het FAVV gestalte te geven aan de kwaliteitsstandaarden, BELAC, en ISO 17025.

Concreet bevat FoodLIMS een databank waarmee het mogelijk is de monsters in elke fase van de behandeling efficiënt te beheren:

- bemonstering;
- verdeling via de ophaalpunten (dispatching);
- ontvangst door de laboratoria;
- laboratoriumanalyse;
- registratie en mededeling van de resultaten.

Er werden koppelingen gemaakt met het registratiesysteem van de controleopdrachten van de FAVV-agenten van DG Controle in FoodNet. De controleur kan op die manier zijn gegevens van een staalname exporteren naar LIMS waardoor er aanzienlijk minder administratief werk in de dispatchingcentra moet worden verricht. Na analyse worden de resultaten via dezelfde weg automatisch teruggekoppeld naar FoodNet wat op zijn beurt resulteert in veel minder papierverbruik, minder faxen, snellere gegevensstroom,...

Een barcodesysteem verzekert de traceerbaarheid van de monsters en vergemakkelijkt de invoering van de gegevens. De aard van de monsters, de uit te voeren analyses en de laboratoria van bestemming worden automatisch aangegeven.

4.3 ERKENDE LABORATORIA

4.3.1 Erkenningen door FAVV

Het FAVV werkt met enkele tientallen erkende laboratoria, gespecialiseerd in verschillende analysedomeinen.

Om door het FAVV te worden erkend, dient het laboratorium overeenkomstig aan de bepalingen van het KB van 15 april 2005 aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- voor de ontleding waarvoor de erkenning is aangevraagd, over een accreditatie beschikken afgeleverd overeenkomstig de bepalingen van de wet van 20 juli 1990 betreffende de accreditatie van certificatie- en keuringsinstellingen, alsmede van beproevingslaboratoria en van haar uitvoeringbesluiten, of over een accreditatie afgeleverd door een organisme waarmee het Belgische accreditatiesysteem een akkoord van wederzijdse erkenning heeft;
- de eenheidsprijs van de analyses en/of de prijs per serie aan het FAVV meedelen;
- het laboratorium, de persoon of personen onder wiens of wier verantwoordelijkheid de analyses worden uitgevoerd en de bij de werking van het laboratorium betrokken personen mogen noch rechtstreeks noch onrechtstreeks belang hebben bij de productie, de verwerking, de invoer of de verkoop van producten die het voorwerp uitmaken van analyses of categorieën van analyses waarvoor de erkenning is verleend.

Om erkend te blijven moet het laboratorium aan de volgende voorwaarden voldoen:

- alle soorten van ontleding uitvoeren die aan het laboratorium gevraagd worden door het FAVV en waarvoor het laboratorium erkend is;
- de door het FAVV medegedeelde inlichtingen geheim houden;
- de eenheidsprijs van de analyses en/of per serie jaarlijks aan het FAVV meedelen;
- een kopij van de analyseverslagen toesturen aan het FAVV op de door hem bepaalde wijze;

- op eigen kosten deelnemen aan nationaal of internationaal of door het FAVV ingerichte interlaboratoriumproeven, wanneer het FAVV hierom verzoekt;
- elke wijziging aan de gegevens die in de erkenning zijn opgenomen, aan het FAVV mededelen;
- de instructies en de aanbevelingen van het FAVV en van de referentielaboratoria aangeduid door de bevoegde minister opvolgen;
- de laboratoriummonsters bewaren gedurende een vastgestelde termijn en volgens bepaalde bewaringsmodaliteiten;
- deelnemen aan de activiteiten georganiseerd door het referentielaboratorium aangeduid door de bevoegde minister, inzonderheid aan de wetenschappelijke vormingen en communicatiegroepen;
- de meldingsplicht bedoeld in artikel 8 van het koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende de autocontrole, de meldingsplicht en traceerbaarheid in de voedselketen naleven;
- de door de bevoegde minister in functie van de parameters en de analysetechnieken vastgestelde termijnen tussen de ontvangst van de monsters en het verzenden van de analyseresultaten naleven (doorlooptijd respecteren);
- het technisch prestatieniveau dat het kan behalen per analytische sector aan het FAVV meedelen;
- de kwaliteit van de verstrekte prestaties waarborgen.

De erkenning wordt verleend door het FAVV voor een onbepaalde duur. Het FAVV kan de erkenning geheel of gedeeltelijk weigeren, schorsen of intrekken onder bepaalde voorwaarden. Het FAVV neemt elk jaar deel aan de BELAC-audits in de erkende laboratoria als afgevaardigde van de bevoegde overheid.

De lijst van de erkende laboratoria en de analyses waarvoor zij erkend werden, is beschikbaar op de website van het FAVV.

In het kader van transparantie en informatie-uitwisseling verscheen in oktober 2008 het eerste exemplaar van 'Labinfo', een technisch-wetenschappelijke nieuwsbrief die halfjaarlijks door het FAVV gepubliceerd wordt en bestemd is voor de erkende laboratoria. Deze elektronische nieuwsbrief helpt om belangrijke microbiologische en analytische kennis snel tot bij de gebruikers te brengen.

4.3.2 ExtLab

De externe laboratoria zijn verbonden met FoodLIMS via de toepassing ExtLab. Deze web-applicatie toont de externe laboratoria welke monsters voor hen bestemd zijn. Alle nodige informatie zoals parameters en facturatiegegevens kunnen via deze toepassing geraadpleegd worden. Na analyse kunnen de externe laboratoria de resultaten via ExtLab ingeven en terugsturen naar het LIMS, dat op zijn beurt de gegevens verder doorstuurt naar FoodNet.

4.4 NATIONALE REFERENTIELABORATORIA

In het KB van 15 april 2005 is bepaald dat de bevoegde minister voor elke ontleding of categorie van ontledingen, een referentielaboratorium kan aanduiden met het oog op het verlenen van wetenschappelijke en technische bijstand en advies die voor de toepassing van dit besluit nuttig kunnen zijn, en dat hij de taken van deze laboratoria kan bepalen.

De belangrijkste taken van de nationale referentielaboratoria zijn het FAVV technisch en wetenschappelijk te ondersteunen. Zij moeten op de hoogte blijven van de evoluties binnen hun activiteitendomein en moeten aan de hand van vergaderingen en door praktische en theoretische opleidingen deze sleutel informatie doorgeven aan het FAVV en de erkende laboratoria. In dezelfde optiek moeten de NRL's eveneens regelmatig interlaboratoriumtests organiseren (ringtests).

In het ministerieel besluit (MB) van 19 april 2007 tot aanduiding van de nationale referentielaboratoria wordt een eerste lijst met NRL's vastgelegd. Via wijzigingen aan dit MB wordt ook de lijst met NRL's gewijzigd. De meest recente versie van deze lijst is terug te vinden op de FAVV-website. De lijst met de NRL's, geldig ten tijde van de opmaak van deze versie van het MANCP is terug te vinden in bijlage 3.

NATIONALE CONTROLESYSTEMEN

5 NATIONALE CONTROLESYSTEMEN

5.1 INLEIDING

In de huidige organisatie van de voedselveiligheid in België wordt een eenduidige en uniforme aanpak over gans de voedselketen heen voorop gesteld. Zoals reeds gesteld is het FAVV de belangrijkste instantie voor wat betreft de organisatie, het beheer en de uitvoering van de officiële controles. Er kan dan ook één algemeen controlesysteem worden geïdentificeerd die gebaseerd is op het kernproces van het FAVV. Het leeuwendeel van het normatief beleid ressorteert onder de bevoegdheid van de FOD VVVL.

Daarnaast bestaan er varianten op dit algemeen controlesysteem en specifieke controlesystemen zoals deze voor de biologische productie en voor de beschermde oorsprongsbenamingen, beschermde geografische aanduidingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten.

5.2 ALGEMEEN NATIONAAL CONTROLESYSTEEM: KERNPROCES FAVV

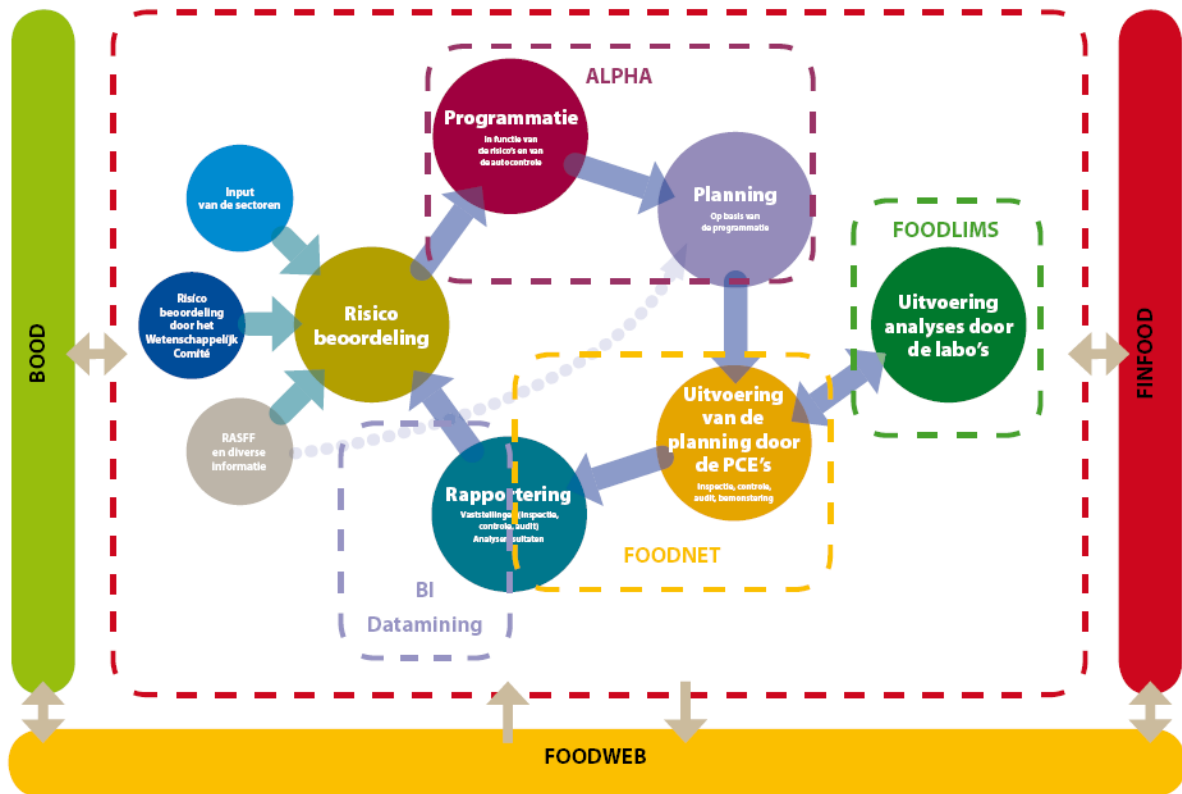
5.2.1 Inleiding

Met het kernproces van het FAVV wordt de cyclus bedoeld van programmering over planning en uitvoering naar rapportering (cfr. figuur 8).

Doordat het FAVV met één kernproces werkt, wordt de focus op de kerntaken gelegd, wat leidt tot een verbetering van de werkzaamheden. Het kernproces is wetenschappelijk onderbouwd en opgesteld in samenspraak met de stakeholders.

Vanaf 1 januari 2004 zijn alle vroegere inspectie- en controlesystemen geïntegreerd en in een nieuw globaal controleplan verwerkt. Dit plan is gebaseerd op een controleprogramma dat wordt uitgewerkt door het bestuur Controlebeleid van het FAVV en dit op basis van een risicobeoordeling. Het controleprogramma behelst de volledige voedselketen, van de primaire sector tot de distributie. Dit geïntegreerd controleprogramma wordt dan vertaald naar een planning van alle controleactiviteiten waarin doelstellingen per provincie en tot op sectorniveau geformuleerd worden. De Provinciale Controle-eenheden staan in voor de uitvoering van controles (inspecties, audits en bemonsteringen). Dit leidt uiteindelijk tot vaststellingen en analyseresultaten. Deze worden op hun beurt gerapporteerd aan de centrale diensten van het FAVV en worden gebruikt voor een nieuwe risicobeoordeling.

Naast de eigen vaststellingen wordt in de risicobeoordeling ook gebruik gemaakt van informatie afkomstig van inspectiediensten van andere landen (via het RASFF-systeem) en van gevalideerde informatie (analyseprogramma's) van de betrokken sectoren. Deze cyclus van risicobeoordeling – programmering – uitvoering – rapportering gebeurt jaarlijks. Voor het begin van elk jaar wordt een geactualiseerd controleprogramma opgesteld dat ook wordt voorgelegd aan het Raadgevend Comité van het FAVV.

Figuur 8: kernproces van het FAVV.

5.2.2 Programmering

5.2.2.1 Inleiding

De methode voor programmering van analyses en inspecties door het FAVV is wetenschappelijk onderbouwd en wordt beschreven in het artikel 'Food safety surveillance through a risk based control programme: approach employed by the Belgian Federal Agency for the Safety of the Food Chain'⁶ dat terug te vinden is op de website van het FAVV.

Deze geharmoniseerde methodologie wordt toegepast door alle experten van het bestuur Controlebeleid van het FAVV. Hiervoor werd tevens een procedure uitgewerkt. De basisprincipes zijn hieronder samengevat.

Het geïntegreerde controleprogramma opgemaakt door het bestuur Controlebeleid van het FAVV viseert de hele voedselketen en het voldoen aan garanties en normen voor zover dit binnen de bevoegdheid van het FAVV valt. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- het bemonsteringsprogramma:
 - o analyses van producten;
- het inspectieprogramma:
 - o controle van inrichtingen;
 - o controle van producten;
 - o controle van documenten.

Het programma steunt op zowel nationale als internationale (voornamelijk Europese) wetgevingen en aanbevelingen. Daarenboven worden er ook andere parameters in aanmerking genomen bij de risico-evaluatie, en meer in het bijzonder:

- de controleresultaten van de voorgaande jaren;

⁶ Maudoux et al., 2006, Veterinary Quarterly, 28(4): 140-154.

- de resultaten van de onderzoeken naar uitbraken van voedselvergiftigingen;
- de problemen i.v.m. contaminatie in het buitenland die worden gemeld via het RASFF;
- de gegevens betreffende de epidemiologische bewaking van dierenziekten en zoönoses;
- de bijzonderheden en het gedrag van bepaalde contaminanten;
- de adviezen van de Wetenschappelijke Comités van het FAVV, van de Europese Commissie of van andere lidstaten;
- de informatie die wordt vergaard naar aanleiding van internationale vergaderingen;
- de consumptiegemiddelden;
- de klachten van consumenten, die via een centraal Meldpunt geregistreerd worden;
- de resultaten van onderzoeken door instellingen die onafhankelijk van het FAVV zijn.

Het volgende behoort niet tot het programma opgemaakt door DG Controlebeleid maar wordt wel uitgevoerd op het terrein:

- audits ter validatie van autocontrolesysteem;
- inspecties en/of analyses:
 - o in het kader van erkenningen en toelatingen;
 - o na overtredingen;
 - o ten gevolge van klachten;
 - o bij verdenking;
- certificatie;
- keuringen in slachthuizen.

De inspecties dierenwelzijn behoren wel tot het FAVV-controleprogramma maar worden niet opgemaakt door DG Controlebeleid; deze worden geprogrammeerd door de FOD VVVL en doorgegeven aan DG Controlebeleid die ze integreert in het inspectieprogramma.

5.2.2.2 Analyses

5.2.2.2.1 Inleiding

Voor het vastleggen van het aantal analyses zijn er in de risicogebaseerde methodologie verschillende mogelijkheden voorzien:

- aantal analyses opgelegd door wetgeving;
- aantal analyses vastgelegd door risicoanalyse;
- aantal analyses gerealiseerd in het kader van een monitoring;
- aantal analyse a priori geschat.

5.2.2.2.2 Analyses opgelegd door wetgeving

In dit geval wordt het aantal of de frequentie van de analyses vastgelegd door de communautaire wetgeving. Doel van deze analyses is de detectie van bv. zoönoses, BSE, residuen van geneesmiddelen (in slachthuizen en uitsnijderijen).

5.2.2.2.3 Analyses vastgelegd door risicoanalyse

In dit geval wordt het aantal analyses vastgelegd door een statistische aanpak. Doel hiervan is het detecteren, met een zekere betrouwbaarheidsniveau van een contaminatie (van chemische en microbiologische contaminanten, residuen, verboden stoffen etc.) die een vooraf vastgelegde prevalentieniveau overschrijdt.

Men kan de volgende stappen onderscheiden:

- identificatie van de gevaren die moeten gecontroleerd worden om de veiligheid van de voedselketen, gezondheid of andere aspecten die onder de verantwoordelijkheid van het FAVV vallen, te garanderen;
- voor elk van de gevaren die men identificeert worden groepen van producten, dieren, ... die mogelijk verontreinigd, ziek, ... zijn, en dus een risico voor de voedselveiligheid, of plant- of diergezondheid inhouden, geanalyseerd. De groep van producten, dieren, planten vormen

een populatie met een zelfde risico voor het gevaar in kwestie. De groepen kunnen mogelijk nog verdeeld worden in subgroepen. In dit geval wordt een risicoanalyse uitgevoerd voor elk van de verschillende groepen/subgroepen;

- het belang van elke populatie wordt geschat. De partijen waaruit de populatie bestaan moeten duidelijk gedefinieerd worden, met inbegrip van de eenheden waarin ze worden uitgedrukt (individuen, ton, ...). Populaties die als belangrijk worden beschouwd (> 10.000 partijen) kunnen als oneindig worden beschouwd;
- voor elke populatie-parametercombinatie wordt het betrouwbaarheidsniveau en het te controleren prevalentieniveau bepaald;
- vervolgens wordt het aantal analyses dat moet worden uitgevoerd binnen de populatie berekend en de analyses verdeeld over de matrices (producten) waaruit de populatie bestaat;
- tenslotte worden ook de bemonsteringsplaatsen gekozen.

Voor het vastleggen van het betrouwbaarheidsniveau wordt gebruik gemaakt van drie criteria.

Criterium 1: schadelijke gevolgen (gevaarniveau)

Aan elk gevaar, ziekte, toxische parameter etc. wordt een score gegeven, variërend van 1 tot 4, die overeenkomt met de schadelijke gevolgen van het gevaar, ziekte, toxische parameter etc. (cfr. tabel 9).

Vanuit een streven naar harmonisering en relevantie wordt de lijst van gevaren en daarmee verband gebrachte schadelijke gevolgen periodiek voor advies voorgelegd aan het Wetenschappelijk Comité van het FAVV waarbij er rekening mee wordt gehouden dat deze scores:

- steunen op de beschikbare wetenschappelijke gegevens;
- zowel de schadelijke gevolgen voor de gezondheid als voor de dierlijke en plantaardige producties (bv. economische weerslag) in aanmerking nemen;
- een rol spelen bij het opmaken van een programma dat vooral tot doel heeft het optreden van een gevaar op te sporen;
- wanneer zij betrekking hebben op multiresiduanalyses, de score voor de combinatie overeenstemt met de hoogste score die wordt bereikt door de analyses die er deel van uitmaken .

Tabel 9: criterium 1 – schadelijke gevolgen.

Score	Indeling	Niveau van te controleren prevalentie
1	weinig ernstig (met name voor parameters die geen grote weerslag hebben op de voedselveiligheid, de diergezondheid of de gezondheid van planten en waarvan de economische gevolgen onaanzienlijk zijn; het betreft met name kwaliteitsparameters)	10%
2	waarschijnlijk ernstig (met name voor parameters die een indicator zijn van de levensmiddelenhygiëne; standaardwaarde bij gebrek aan nadere aanwijzing)	5%
3	ernstig (met name voor agentia die matige ziekten veroorzaken)	2,5%
4	zeer ernstig (met name voor kankerverwekkende agentia in voedsel en agentia die infecties veroorzaken bij een lage infectieuze dosis en/of hoge sterfte)	1%

De quotering van de ernst van de schadelijke gevolgen is bepalend voor het vooraf bepaalde verontreinigingsniveau dat men met een welbepaald betrouwbaarheidsniveau wil controleren.

De afwezigheid van non-conformiteiten doet aldus met een bepaald betrouwbaarheidsniveau veronderstellen dat de aangenomen prevalentie van verontreiniging niet wordt overschreden. Logischerwijs is het zo dat hoe groter de schadelijke gevolgen van een gevaar zijn, hoe minder het optreden ervan wordt aanvaard en hoe sneller men het wil opsporen.

Criterion 2: optreden in de populatie (prevalentie)

Er moet worden aangegeven in welke mate het betreffende gevaar voorkomt en een probleem oplevert voor de in aanmerking genomen populatie (matrices). Wat ziekten betreft, beoogt dit criterium met name de dreiging van het gevaar te evalueren op grond van de kans dat de ziekteverwekker wordt binnengebracht op het nationale grondgebied of dat hij verspreid wordt vanuit de vastgestelde primaire uitbraken.

Het optreden is de eerste component van de blootstelling aan de populatie waarbij vooral rekening wordt gehouden met de frequentie van normoverschrijdingen en, desgevallend, met de frequentie van vaststellingen door analyse. Aan het optreden wordt een score toegekend op een schaal van 1 tot 4 (cfr. tabel 10).

Tabel 10: criterium 2 – optreden van contaminatie in de populatie.

Score	Optreden in de populatie
1	geringe detectie door analyse en geen normoverschrijding; zeer geringe kans op optreden
2	weinig normoverschrijding ofwel geregelde detectie door analyse maar geen normoverschrijding; geringe kans op optreden; standaardwaarde
3	geregelde normoverschrijdingen ofwel frequente detectie door analyse en weinig normoverschrijdingen; gemiddelde kans op optreden
4	frequente detectie door analyse en normoverschrijdingen; grote kans op optreden

Criterion 3: aandeel van de populatie (matrix) in de totale blootstelling

Het aandeel van de consumptie van de populatie in de totale blootstelling wordt meegenomen in criterium 3. Er moet op een schaal van 1 tot 4 worden aangegeven in welke mate de populatie (matrices) bijdraagt aan de totale blootstelling (cfr. tabel 11).

Het aandeel is de tweede component van de blootstelling. Ervan uitgaande dat de totale blootstelling van een individu aan een gevaar voorkomt van verschillende bronnen, is het aandeel het relatieve belang dat de populatie (matrices) heeft in het met dat gevaar samenhangende risico.

Tabel 11: criterium 3 – aandeel in de totale blootstelling.

Score	Aandeel van de populatie
1	beperkt aandeel (de consumptie van de populatie is laag en/of ander populaties spelen een belangrijke rol in de totale blootstelling aan het betreffende gevaar)
2	gemiddeld aandeel; standaardwaarde
3	groot aandeel (de consumptie van de populatie is hoog en/of de populatie draagt in grote mate bij aan de totale blootstelling)
4	zeer groot aandeel (de consumptie van de populatie is zeer groot en/of de populatie is vrijwel de enige bron van de totale blootstelling)

Vastleggen van het betrouwbaarheidsniveau

Op basis van de scores die aan de drie criteria zijn toegekend, wordt een totaalscore berekend volgens de formule: **schadelijk gevolg + (optreden x aandeel)**.

Aan de totaalscores is arbitrair een betrouwbaarheidsniveau verbonden; er zijn drie klassen gedefinieerd (cfr. tabel 12).

Tabel 12: totaalscore vs. betrouwbaarheidsniveau.

Totaalscore	Betrouwbaarheidsniveau
2-6	90%
7-12	95%
13-20	99%

Vastleggen aantal analyses

Het aantal analyses wordt berekend volgens volgende gewijzigde Cannon & Roe-formule:

$$n = [1 - (1-\alpha)^{1/D}] \times [N - (D-1)/2]$$

met:

- **n**, de steekproefgrootte die nodig is om een waarschijnlijkheid α te hebben dat tenminste één niet-conform resultaat wordt gedetecteerd in de steekproef;
- **α** , het betrouwbaarheidsniveau;
- **N**, de grootte van de populatie waar men een steekproef van neemt;
- **D**, het verwachte aantal niet-conforme resultaten.

5.2.2.2.4 Analyses gerealiseerd in kader van monitoring

In dit geval wordt een statistische aanpak gevolgd die enkel wordt gebruikt voor bewakingsprogramma's, met het oog op het met een bepaald nauwkeurighedsniveau ramen van de prevalentie van een verontreiniging. Het nauwkeurighedsniveau hangt af van de geraamde prevalentie en is bepalend voor het aantal analyses dat moet worden uitgevoerd.

Aldus stijgt, bij een gegeven betrouwbaarheidsniveau, het aantal analyses met het nauwkeurighedsniveau dat men nastreeft. Het is bijvoorbeeld niet gepast een prevalentie van 20% te willen ramen of verifiëren met een nauwkeurigheid van 0,5%.

Deze manier van programmeren maakt het mogelijk om de efficiëntie van risicomanagementmaatregelen na te gaan. Typische voorbeelden zijn microbiologische contaminatie zoals *Campylobacter* en *Salmonella*.

De stappen die moeten worden gevolgd zijn grotendeels dezelfde als bij het vastleggen van het aantal analyses door risicoanalyse (cfr. paragraaf 5.2.2.3). Wel moeten de volgende parameters worden vastgelegd:

- de geschatte prevalentie van verontreiniging (op basis van ervaring); 50% wordt beschouwd als de standaardwaarde indien er onvoldoende informatie beschikbaar is (bij deze waarde is de binomiale variantie het grootst, wat een maximale steekproefgrootte garandeert);
- het nauwkeurigheds- en betrouwbaarheidsniveau voor elke populatie-parametercombinatie.

5.2.2.2.5 Analyses a priori geschat

Sommige controles kunnen moeilijk worden geprogrammeerd omdat zij samenhangen met het zich voordoen van een voorafgaande gebeurtenis zoals slacht, import, aankoop,... Deze controles beogen doorgaans het opsporen van een verontreiniging.

Het aantal analyses dat moet worden uitgevoerd hangt af van de controlefrequentie en van het zich voordoen van de gebeurtenis. De controlefrequentie wordt ofwel vastgelegd in de wetgeving, ofwel vastgesteld door de expert.

5.2.2.2.6 Bijstelling aantal analyses

In afwijking van de algemene methode kan in bepaalde omstandigheden het aantal analyses in welbepaalde gevallen worden verhoogd of verlaagd.

Verhoging aantal analyses

Het aantal analyses kan, indien nodig, naar boven worden aangepast (ten hoogste met 20%), om rekening te houden met gevoeligheden met betrekking tot:

- de media;
- de politiek;
- de consumenten;
- de economie.

In een aantal specifieke gevallen kan de aanpassing van het aantal analyses echter aanzienlijker zijn.

Verlaging aantal analyses

Het aantal analyses kan verlaagd worden op basis van het bepalen van prioriteiten van de controles.

Daarnaast kan de expert rekening houden met bestaande sectorale bemonsteringsprogramma's die door het Wetenschappelijk Comité gevalideerd werden.

Als een reductie van het analyseprogramma in overweging wordt genomen om rekening te houden met een sectoraal bemonsteringsplan (SBP), moeten ten minste de volgende voorwaarden voldaan zijn:

1. de voor de uitwerking van een SBP aangenomen methodologie⁷:
 - a. moet geëvalueerd zijn door het Wetenschappelijk Comité van het FAVV;
 - b. moet rekening houden met de aanbevelingen van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV⁸;
2. de inhoud van het SBP:
 - a. moet voortvloeien uit de toepassing van de methodologie⁹;
 - b. moet schriftelijk zijn meegedeeld aan het directoraat-generaal Controlebeleid van het FAVV;
3. de implementering van het SBP:
 - a. wordt gevolgd door een representatief deel¹⁰ van de sector, uitgedrukt in aantal operatoren en in productie;
 - b. de monsters van het SBP worden genomen volgens de officiële methoden, althans voor een deel door ISO 17020-geaccrediteerde instellingen;
 - c. de analyses uit het SBP worden uitgevoerd in laboratoria die deelnemen aan de ringonderzoeken¹¹;
 - d. de interpretatie van de resultaten van het SBP steunt op dezelfde criteria als die welke worden gebruikt door het Agentschap¹²;

⁷ De methodologie preciseert het toepassingsgebied (matrices en gevaren), de basis voor het berekenen van het aantal analyses, de bemonsteringswijze, de verdeling van de staalnemingen, etc.

⁸ De sector past zijn SBP aan op grond van de aanbevelingen van het Wetenschappelijk Comité of beargumenteert ten minste schriftelijk zijn standpunt ten aanzien van die aanbevelingen. Waar nodig zal het FAVV met de sector overleggen om eensgezindheid te bereiken over het gevolg dat aan de aanbeveling moet worden gegeven.

⁹ Het SBP kan eventueel worden aangepast (bijvoorbeeld om een nieuw risico aan te pakken); de aanpassingen worden meegedeeld aan het FAVV.

¹⁰ Het gevaar wordt in het kader van het SBP gecontroleerd door een representatief deel van het aantal operatoren en voor een representatief deel van de op sectoraal vlak in aanmerking genomen producten; het SBP geeft een reële weergave van de toestand in de sector.

¹¹ Het prestatieniveau van de laboratoria moet equivalent zijn aan dat van de door het FAVV erkende laboratoria.

¹² Dat betekent met name dat de sector dezelfde actiegrenzen toepast als het FAVV.

4. de bij de reductie betrokken gevaren/matrices:
 - a. moeten voorkomen in het SBP van het lopende jaar¹³;
 - b. moeten worden overgenomen in het SBP van het daaropvolgende jaar (complementariteit van de bemonsteringsplannen);

5. de laboratoriumresultaten van het SBP en de vervolgmaatregelen:
 - a. worden geregeld¹⁴ meegedeeld aan het directoraat-generaal Controlebeleid van het FAVV;
 - b. zijn gelijkaardig aan de resultaten van de officiële controles.

Bij de inkrimping wordt rekening gehouden met de ernst en de blootstelling zoals weergegeven in tabel 13.

Tabel 13: reductie analyseprogramma FAVV door SBP.

Schadelijke gevolgen	4	-10%	-10%	-5%	-5%
	3	-15%	-10%	-5%	-5%
	2	-20%	-15%	-10%	-5%
	1	-20%	-20%	-15%	-5%
		1-4	5-8	9-12	13-16
Blootstelling = (aandeel x voorkomen)					

Deze benadering steunt op bekende risicofactoren (schadelijke gevolgen, aandeel en voorkomen) en heeft als voordeel dat de vermindering van het aantal analyses objectief wordt benaderd. De implementering van de autocontrole en de sectorale bemonsteringsplannen moeten *in fine* overigens bijdragen aan een vermindering van de blootstelling en zo de officiële analyses doen afnemen. Het is geenszins de bedoeling om alle officiële controles te vervangen door het SBP.

5.2.2.7 Rol van het Wetenschappelijk Comité

Vanuit een streven naar verbetering en harmonisering wordt geregeld aan het Wetenschappelijk Comité van het FAVV gevraagd om zich uit te spreken over de risicogebaseerde FAVV-methodologie voor programmering. Een eerste adviesaanvraag werd ingediend bij het uitwerken ervan. Telkens wanneer een wezenlijke wijziging wordt aangebracht aan de methodologie wordt een nieuwe beoordeling gevraagd voor een deel van de methode of voor de hele methode.

Tevens wordt er geregeld aan het Wetenschappelijk Comité gevraagd om zich uit te spreken over de door het programmteam uitgevoerde risicobeoordeling. De adviesaanvraag heeft al naargelang van het geval betrekking op:

- de gevareninventaris en de toekenning van een score aan de nadelige gevolgen ervan;
- de relevantie van de gekozen matrix-gevaarcombinaties en van het aantal analyses;
- de relevantie van de gekozen bemonsteringsplaatsen (de verdeling van de monsters en van de controle-inspanningen over de hele voedselketen);
- de controledruk voor de geprogrammeerde verontreinigingen in de voedselketen.

Daarnaast worden de SBP geëvalueerd door het Wetenschappelijk Comité.

¹³ Het moet niet noodzakelijk gaan om een kalenderjaar.

¹⁴ Om in aanmerking te kunnen worden genomen moeten de resultaten van het SBP beschikbaar zijn voordat het FAVV de risicobeoordeling doet, dat wil zeggen in de loop van het eerste kwartaal van het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarop het programma betrekking heeft.

5.2.2.2.8 Programmering in Alpha

Nadat het aantal analyses is bepaald voor het jaar N + 1 worden deze door de experts van het bestuur Controlebeleid ingegeven in het softwareprogramma 'Alpha' en gevalideerd door de hiërarchie.

5.2.2.3 Inspecties

De programmering van de FAVV-inspecties is net als deze van de analyses gebaseerd op een risico-evaluatie.

De volledige voedselketen werd opgesplitst in sectoren en, volgens de noden, verder verdeeld in subsectoren.

Vervolgens werd aan elk van deze sectoren/subsectoren, een sensibiliteitsniveau vastgesteld (hoog, gemiddeld en laag). Dit sensibiliteitsniveau geeft het risico weer dat gerelateerd is aan de activiteiten van de operatoren die in de betreffende sector/subsector werkzaam zijn. Het houdt rekening met de opgedane ervaring en, indien aanwezig, met het bestaan van specifieke risicomangementvoorschriften. Het sensibiliteitsniveau bepaalt de ratio tussen de jaarlijkse inspectiefrequentie van een 'goede' en een 'slechte' operator binnen een zelfde (sub)sector (cfr. tabel 14).

Tabel 14: sensibiliteitsniveau en ratio aantal inspecties 'worst case' operator vs. 'best case' operator binnen zelfde (sub)sector.

Sensibiliteitsniveau	Ratio 'worst case' vs. 'best case'
Hoge sensibiliteit (HS)	4/1
Gemiddelde sensibiliteit (MS)	3/1
Lage sensibiliteit (LS)	2/1

Er worden drie categorieën inspectiefrequenties onderscheiden:

- verminderde inspectiefrequentie (categorie 1);
- basisinspectiefrequentie (categorie 2);
- verhoogde inspectiefrequentie (categorie 3).

Aan elke (sub)sector is een basisinspectiefrequentie toegekend die vastgelegd is in het businessplan van de gedelegeerd bestuurder van het FAVV (cfr. bijlage 2). Deze basisfrequentie correspondeert met een aantal inspecties die elk jaar moeten worden uitgevoerd bij een representatieve operator van een bepaalde (sub)sector van categorie 2.

Met uitzondering van de primaire productie worden de verminderde en verhoogde frequenties van de (sub)sectoren berekend op basis het sensibiliteitsniveau en de basisfrequentie (cfr. tabel 15). Voor de (sub)sectoren in de primaire (plantaardige, dierlijke, of gemengde) productie komen de verlaagde en verhoogde inspectiefrequenties respectievelijk overeen met $\frac{1}{4}x$ en $2x$ de basisfrequentie.

Tabel 15: berekening inspectiefrequenties rekening houdende met het sensibiliteitsniveau van de (sub)sector.

Inspectiefrequentie	Punten	Categorie	HS	MS	LS
Verminderd	61-80	1	$X / 2$	$2 X / 3$	$3 X / 4$
Basis	39-60	2	X	X	X
Verhoogd	0-38	3	$2 X$	$2 X$	$3 X / 2$

Voor het bepalen van het gemiddeld profiel van een operator in een bepaalde (sub)sector wordt gebruik gemaakt van volgende risicocriteria:

- aanwezigheid van een autocontrolesysteem dat gecertificeerd is door een certificeringsinstelling (OCI) of gevalideerd door het FAVV:
 - o niet gecertificeerd/gevalideerd of afwezig: 0 punten;
 - o gecertificeerd/gevalideerd: 40 punten;
- inspectieresultaten gedurende een bepaalde referentieperiode;
 - o klasse I: 20 punten;
 - o klasse II: 14 punten;
 - o klasse III: 8 punten;
 - o klasse IV: 0 punten.

Inspecties worden uitgevoerd m.b.v. checklists (CL's) die verbonden zijn aan bepaalde toepassingsgebieden, de 'scopes'. Elke CL bestaat uit hoofdstukken en secties waarvan het relatieve belang wordt aangegeven met wegingsfactoren. Tijdens eenzelfde missie kunnen verschillende CL's worden gebruikt. Aan deze verschillende (scopes van) CL's zijn eveneens verschillende wegingsfactoren gegeven. De onderverdeling in verschillende klassen (I-IV) is gebaseerd op de eindscore, die de drie verschillende wegingsfactoren in rekening brengt (sectie, hoofdstuk en scope van de CL).

- sancties (waarschuwing, pro justitia, schorsing/intrekking erkenning) opgelopen in een referentieperiode:
 - o geen sancties: 20 punten;
 - o n sancties: $20 - (n \times s)$ punten;
met $n =$ aantal sancties en $s = 2$ (waarschuwing), 6 (pro-justitia) of 10 (schorsing, intrekking erkenning).

Op dezelfde manier kan voor een specifieke operator het profiel worden berekend.

Momenteel wordt enkel gewerkt met een basis- en verminderde inspectiefrequentie. Om van een verminderde inspectiefrequentie te kunnen genieten, moet de operator beschikken over een gecertificeerd/gevalideerd autocontrolesysteem.

5.2.3 Planning

5.2.3.1 Analyses

Nadat het analyseprogramma door de hiërarchie is goedgekeurd wordt het doorgestuurd (via Alpha) naar het bestuur Laboratoria van het FAVV. Dit directoraat-generaal vertaalt het analyseprogramma in een bemonsteringsprogramma via de rationalisatie i.e. het hergroeperen van de analyses en de matrices en verdelen ervan over de labo's. Dit leidt tot een vermindering van het aantal monsternemingen en tot een maximalisatie van het aantal uitgevoerde analyses per monsterneming in eenzelfde labo.

Na rationalisering door DG Laboratoria wordt het bemonsteringsprogramma doorgestuurd naar DG Controle (via Alpha) van het FAVV voor de uiteindelijke planning van de bemonsteringen. Dit gebeurt door de controles van het controleprogramma te verdelen over de 11 verschillende PCE's en door ze te spreiden in de tijd. Hierbij wordt rekening gehouden met een aantal parameters zoals de seizoensgebondenheid van bepaalde controles, de geografische aanwezigheid van operatoren die de te controleren activiteit uitoefenen en dergelijke meer.

Voor een aantal specifieke controles wordt enkel vastgelegd hoeveel er per jaar moeten worden uitgevoerd en wordt niet gespecificeerd in welke PCE ze moeten gebeuren. Voor andere specifieke controles krijgen de PCE's dan weer een jaar-target, zonder dat opgelegd wordt op welk moment ze uitgevoerd moeten worden.

Bij de vertaling van het controleprogramma naar controleplan koppelt het hoofdbestuur Controle terug naar het bestuur Controlebeleid wanneer ze stuiten op elementen die technisch/operationeel niet uitvoerbaar zijn, hetgeen dan weer leidt tot een bijsturing van het controleprogramma. Ook de PCE's krijgen nog de tijd om te reageren waarna het plan desgevallend wordt aangepast.

Bij de spreiding over de verschillende PCE's wordt rekening gehouden met schaafeffecten. Grote PCE's kunnen dankzij hun schaalgrootte relatief gezien meer controles uitvoeren dan kleine PCE's. Onverwachte maar tijdelijke afwezigheden van controleurs laten zich immers veel minder sterk voelen als de PCE voldoende groot is.

De verdeling van de monsters gebeurt eerst over de PCE's en vervolgens over de controleurs en dit via de softwaretoepassing FoodNet. Het bemonsteringsplan is eveneens beschikbaar via het intranet van het FAVV.

5.2.3.2 Inspecties

Het inspectieprogramma wordt omgezet in een Access-/Excell-databestand, bestaande uit inspectielijnen. Per inspectielijn wordt vermeld:

- plaats, activiteiten, product (BOOD-gegevens);
- sector;
- scope van de checklist;
- contactpersoon;
- inspectiefrequentie;
- % scope: in feite de frequentie waarmee een checklist van een bepaalde scope moet worden toegepast bij de missies;
- checklist.

In de toekomst worden in Alpha eveneens de inspecties opgenomen.

Het inspectieprogramma en de jaarlijkse doelstellingen inclusief prioriteiten worden gepubliceerd op het intranet van het FAVV. De planning van de controleurs op het terrein gebeurt in de PCE's onder verantwoordelijkheid van het betreffende sectorhoofd.

5.2.4 Uitvoering en rapportering

5.2.4.1 NICE

De Nationale Implementatie- en Coördinatie-eenheid (NICE) van het FAVV is verantwoordelijk voor de coördinatie van de controles en audits die ter plaatse worden uitgevoerd door de controleurs/inspecteurs van de 11 Provinciale Controle-eenheden (PCE's). De NICE telt twee directeurs: één voor het Vlaams Gewest en één voor het Waals Gewest; ze hebben een gedeelde verantwoordelijkheid voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De taken van de NICE zijn:

- de coördinatie van de PCE's;
- de implementatie van de instructies en de harmonisering ervan;
- de evaluatie van de werking van de PCE's en van de controleresultaten via de begeleiding van de dienst Interne Audit van het FAVV; de NICE evalueert de kwaliteit van de controles die door de PCE's over het gehele grondgebied worden uitgevoerd en ziet ondermeer toe op de uniforme toepassing van de reglementering en de instructies;
- de uitvoering van gecoördineerde inspecties in de slachthuizen en de verzamelplaatsen voor vee. De inspecties in de slachthuizen worden driejaarlijks uitgevoerd met vier gespecialiseerde teams afhankelijk van het type slachthuis (runderen, varkens, pluimvee en wild). Elk team bestaat uit drie permanente leden en een lid aangewezen per slachthuis. Deze inspecties worden uitgevoerd in het kader van het controleplan;
- toezicht op de validatie van autocontrolesystemen. Wanneer een bedrijf zijn autocontrolesysteem wenst te laten valideren door het FAVV kan het zich wenden tot zijn PCE. In sommige gevallen wordt de NICE belast met de coördinatie ervan. Deze maakt een kostenramming op, deelt deze mee aan het bedrijf en stelt een auditteam samen.
- het beheer van het centraal bestand van de dierenartsen met opdracht. In 2010 werd het volledige beheer m.b.t. de DMO's ISO 9001-gecertificeerd. Naast een

uitvoeringsovereenkomst werden procedures m.b.t. de voortgezette opleiding en de evaluaties van de prestaties opgesteld;

- de communicatie tussen centrale en decentrale diensten;
- de begeleiding van buitenlandse zendingen (waaronder deze van de FVO) in België.

5.2.4.2 PCE's

Op PCE-niveau superviseert en coördineert het PCE-hoofd de drie sectoren (primaire productie, transformatie en distributie), die elk geleid wordt door een sectorhoofd. Samen verzekeren zij het correct overbrengen van de instructies, checklists, nieuwe wetgeving, etc., en de omkadering van de controleagenten, inclusief DMO's.

De prioriteit van de taken in de PCE is als volgt:

- 1^e prioriteit:
 - o niet-conforme monsters;
 - o klachten;
 - o RASFF;
- 2^e prioriteit:
 - o niet-conforme inspecties (hercontroles);
- 3^e prioriteit:
 - o controleplan:
 - inspectieplan;
 - uitvoering van monsternemingen;
 - o prestaties op vraag van de operator, bv. validatie van autocontrolesysteem, certificering, vlees- en viskeuring, etc.

Door de realisaties van de controles continu op te volgen en te vergelijken met de geplande doelstellingen kunnen de PCE-hoofden de stand van zaken binnen de PCE evalueren en desgevallend actie ondernemen als er ergens tekorten worden vastgesteld. De centrale diensten van DG Controle volgen de statistieken op.

5.2.4.3 Praktijk

Per controle moet de controleur een missie aanmaken in FoodNet. Voor het uitvoeren van de bemonsteringen zijn gedetailleerde procedures voorzien in de vorm van technische fiches die eveneens consulteerbaar zijn via het intranet van het FAVV. Voor de inspecties wordt gewerkt met checklists. Vanuit een streven naar transparantie zijn deze publiek beschikbaar via het internet van het FAVV. Voor de controleurs is er op het intranet van het FAVV ook een leidraad per checklist beschikbaar. Om de interpretatie van de checklists zo uniform en transparant mogelijk te maken, wordt gebruik gemaakt van een wegging toegekend aan elke non-confirmiteit (cfr. paragraaf 8.2.1).

Alle procedures en dienstnota's worden via e-mail naar de PCE's gestuurd en op het intranet gepubliceerd. Indien een nieuwe of herziene checklist wordt 'geactiveerd' worden de sectorhoofden en de PCE-hoofden via e-mail hiervan verwittigd.

Voor informatie over, en het beheer van informatie over de operatoren die onder de bevoegdheid van het FAVV vallen, wordt gebruik gemaakt van BOOD¹⁵ (banque de données opérateurs – operatoredatabank) die in verbinding staat met de Kruispuntbank der Ondernemingen van de federale overheid (KBO-databank). Alvorens in FoodNet een missie wordt aangemaakt, worden de gegevens van de operator in BOOD opgezocht.

De resultaten van de controles (bemonsteringen en inspecties) worden nadien ingegeven in FoodNet. Voor de analyses kan beroep gedaan worden op een uitgebreid netwerk van laboratoria; tussen het LIMS-systeem en FoodNet bestaan er koppelingen voor een optimale gegevensstroom (cfr. hoofdstuk Netwerk laboratoria).

¹⁵ Er bestaat ook een publieke toepassing voor het opzoeken van gegevens over operatoren (werkzaam in de voedselketen) op het FAVV-internet, namelijk FoodWeb.

Voor de zelfstandige dierenartsen met opdracht (DMO's) die bepaalde taken uitvoeren voor het FAVV wordt de softwaretoepassing AdminLight DMO gebruikt om hun prestaties te registreren.

DMO's voeren inspecties, controles of certificering uit, bv. in slachthuizen, grensinspectieposten etc. Bij de uitvoering van opdrachten voor het FAVV wordt de DMO beschouwd als een officieel dierenarts. Het aantal DMO's per PCE wordt vastgelegd in functie van het werkvolume. Op het einde van elk jaar worden de prestaties van de DMO's door het PCE-hoofd geëvalueerd.

Er bestaan instructies die herhalingen van controles moeten vermijden. In FoodNet is een historiek zichtbaar van alle controles die reeds bij een operator werden uitgevoerd. Bovendien gebeurt de verdeling van de missies door het sectorhoofd, die ervoor moet zorgen herhaalde controles zonder motief te vermijden.

Aan de controleur wordt ook gevraagd om in de mate van het mogelijke de inspecties te groeperen voor alle activiteiten van een operator. Deze groepering kan als de activiteiten van het bedrijf behoren tot eenzelfde sector. Indien dit niet het geval is tracht het FAVV de controles in één keer uit te voeren door het samenstellen van een multidisciplinair team. Daarnaast voert het FAVV samen met de controles die tot de eigen bevoegdheid behoren ook de controles uit waarvoor een samenwerkingsakkoord met andere overheden werd afgesloten (bv. in het kader van de randvoorwaarden of de antibakscntroles in de horeca).

5.2.4.4 Resultaten controles als input voor risicobeoordeling

De resultaten van de bemonsteringen en inspecties van het FAVV van het jaar N – 1 worden gerapporteerd in het activiteitenverslag van het FAVV. Ook wordt in het kader van diverse EU-programma's een specifieke rapportering overgemaakt aan de diensten van de EC.

Het activiteitenverslag van het FAVV dient als basis van de rapportering van het MANCP omdat hierin het leeuwendeel van de nodige informatie terug te vinden is.

De resultaten van de controles van het jaar N – 1 worden als input gebruikt voor de opmaak van het controleprogramma voor het jaar N + 1. Op deze manier kan een nieuwe cyclus van het kernproces van het FAVV van start gaan.

5.2.4.5 Overlegstructuren DG Controle voor beheer van controleopdrachten

5.2.4.5.1 Managementoverlegcomité

Het Management Overlegcomité (MOC) vergadert maandelijks onder het voorzitterschap van de directeur-generaal Controle, behalve tijdens het zomerreces.

Buiten de directeur-generaal bestaat het MOC uit:

- de 2 regionale directeurs van de NICE;
- de directeur van het hoofdbestuur van DG Controle;
- de directeur van de NOE;
- de 11 PCE-hoofden;
- de coördinatoren van de diensten van het hoofdbestuur van DG Controle;
- een aantal staffmedewerkers.

Het MOC vervult een belangrijke rol binnen het kwaliteitssysteem van DG Controle. Het is immers op dit niveau dat de directiebeoordelingen worden uitgevoerd.

5.2.4.5.2 Regionaal Overlegcomité

Op regionaal niveau wordt er een overleg gehouden tussen de regionale directeur en alle PCE-hoofden van de desbetreffende regio. Dit is het Regionaal Overlegcomité (ROC). De regionale directeur van de andere regio neemt eveneens deel aan deze vergaderingen.

Er zijn 2 ROC's: één langs Nederlandstalige, en één langs Franstalige en Duitstalige kant. Het PCE-hoofd van PCE Brussel maakt deel uit van beide ROC's. Beide ROC's vergaderen maandelijks, telkens in een andere PCE.

De organisatie van de ROC's wordt ingepast in het kwaliteitssysteem van DG Controle. Zo zullen er naast een aantal variabele punten die worden aangebracht door de gewestelijke directeurs of door de PCE-hoofden, ook stelselmatig een aantal vaste punten worden besproken zoals bijvoorbeeld:

- de opvolging van de operationele doelstellingen van DG Controle;
- de opvolging van de strategische doelstellingen;
- de resultaten van interne en externe audits en de opvolging ervan;
- de invulling van het personeelsplan;
- de actiepunten van vorige meetings van het MOC en het ROC.

5.2.4.5.3 Provinciaal Overlegcomité

Het Provinciaal Overlegcomité (POC) bestaat uit het PCE-hoofd en de sectorhoofden. De POC's worden maandelijks gehouden.

5.2.4.5.4 Sectoraal Overlegcomité

Alle sectorhoofden van een desbetreffende sector (primaire productie, distributie en transformatie) vergaderen maandelijks met de betreffende coördinator van het hoofdbestuur van DG Controle tijdens het Sectoraal Overlegcomité (SOC's).

5.2.4.5.5 Technisch Overlegcomité

De taken van het Technisch Overlegcomité (TOC) zijn:

- de opmerkingen en de moeilijkheden verzamelen die de personeelsleden op technisch vlak ondervinden bij het vervullen van hun opdracht, en deze opmerkingen en moeilijkheden onderzoeken;
- regelgevingen interpreteren en oplossingen voorstellen, en deze ter kennis brengen van de directeur-generaal van DG Controle;
- de checklists opnieuw bekijken;
- de geldende en ontwerpdienstnota's en instructies evalueren.

Elke TOC bestaat, in de mate van het mogelijke, uit vijf vaste leden: iemand van het hoofdbestuur van DG Controle, iemand van de NICE of de NOE en drie mensen uit de PCE's. De voorzitter van elke TOC vraagt de directeur-generaal van DG Controlebeleid om een deskundige aan te duiden die aan de werkzaamheden van het TOC deelneemt. Voor het TOC 'dierenwelzijn' wordt dit verzoek ook gericht aan de FOD VVVL.

Een Opgvolgingscomité oefent toezicht uit op de activiteiten van de TOC's en brengt daarover verslag uit bij de regionale directeurs, bij de directeur van de NOE en bij de bevoegde coördinatoren van het hoofdbestuur van DG controle. Verder volgt dit comité de samenstelling van de TOC's op en leidt de herziening van de checklist in goede banen

5.2.4.6 ISO 17020-accreditatie voor controleactiviteiten DG Controle

Het verkrijgen van een ISO 17020-accreditatie voor alle controleactiviteiten in de PCE's is één van de actiepunten in het kader van de strategische doelstelling 'kwaliteitsgaranties voor de geleverde diensten'. Als pilootproject werd gestart met de sector distributie.

Om het accreditatieniveau te behalen wordt bijzondere aandacht besteedt aan:

- aanduiding van een kwaliteitsverantwoordelijke voor DG Controle die moet instaan voor de invoering en implementering van en het toezicht op het kwaliteitssysteem. Deze persoon

wordt daarin bijgestaan door het netwerk van kwaliteitscoördinatoren en werkt samen met de kwaliteitsverantwoordelijk van het FAVV die deel uitmaakt van de dienst Interne Audit;

- aanduiding van leidend technisch personeel dat beschikt over de competentie en de middelen die nodig zijn om de kwaliteit van de controles te kunnen garanderen;
- betrekken van het personeel bij het ontwerpen en het uitvoeren van het kwaliteitssysteem. Hiervoor wordt voorzien in opleiding om de vertrouwdheid van de medewerkers met het kwaliteitssysteem, de te volgen procedures en de werkmethoden, te bestendigen.

5.2.5 Aanpassingen controleprogramma

Tijdens het lopende jaar kunnen nog aanpassingen aan het controleprogramma aangebracht worden. Hiervoor is de Coördinatieceel Controleprogramma en Externe Rapportering (CCER) binnen het FAVV verantwoordelijk. De CCER bestaat uit vertegenwoordigers van elk bestuur van het FAVV en is opgericht om de impact en het risico in te schatten van aanpassingen naar aanleiding van nieuwe Business Information Needs, aanpassingen in het controleprogramma en wijzigingen van masterdata. De exacte taken staan omschreven in het huishoudelijk reglement van de coördinatieceel.

Een gemotiveerde aanvraag kan vanuit elk directoraat-generaal van het FAVV ingediend worden aan de hand van een Change Request-formulier en wordt behandeld volgens de voorziene procedure.

5.3 TOEPASSING VAN HET ALGEMEEN NATIONAAL CONTROLESYSTEEM EN VARIANTEN

5.3.1 Inleiding

Het algemeen nationaal controlesysteem zoals beschreven in paragraaf 5.2 wordt toegepast voor zowat alle voedselveiligheidsdomeinen (levensmiddelen, diervoeder, diergezondheid en dierenwelzijn).

Wel moeten voor een aantal controlesystemen enkele bemerkings/aanvullingen gegeven worden die hun oorsprong vinden in de verschillende samenwerkingsverbanden tussen de bevoegde autoriteiten en de delegatie van controletaken (cfr. hoofdstuk 3). In onderstaande paragrafen wordt dieper ingegaan op de controlesystemen voor dierenwelzijn, CITES, pesticiden, geneesmiddelen en gezondheidsproducten, dierlijke bijproducten en GGO's. Daarnaast wordt ook verwezen naar hoofdstuk 3.

Een beknopt schematisch overzicht van het algemeen nationaal controlesysteem is weergegeven in figuur 9.

5.3.2 Dierenwelzijn en CITES

Tussen de FOD VVVL en het FAVV is een (basis)protocol afgesloten waarin de bevoegdheden van deze instanties nader worden gedefinieerd. Aan dit protocol zijn twee specifieke beheerscontracten verbonden: één omtrent dierenwelzijn, en één omtrent CITES.

Het algemeen beheer en het controlebeleid in verband met dierenwelzijn hangt af van de FOD VVVL. De FOD VVVL werkt in overleg met het FAVV instructies uit bestemd voor de FAVV-beambten. Kort gesteld voert het FAVV inspecties dierenwelzijn uit in de voedselketen en de FOD VVVL daarbuiten, bv. in zoos, dierenwinkels etc.

Het inspectieprogramma dat wordt opgemaakt door de FOD VVVL, wordt overgemaakt aan het FAVV. Ieder jaar worden ongeveer 2.000 inspecties verdeeld over de verschillende sectoren (per diersoort en

soms ook per subtype van bedrijf, bv. leghennen: kooi en alternatief). Hierbij wordt er rekening gehouden met volgende factoren.

- de controleresultaten van het FAVV van het vorige jaar en lopende jaar;
- eventuele specifieke controlerapporten van het FAVV (bv. van de NICE);
- nieuwe of aangepaste wetgeving wordt extra gecontroleerd;
- specifieke risicosectoren (bv. dwangvoederen) hebben ook een hoge controlefrequentie.

Op basis van deze risicoanalyse worden de controlefrequenties van het vorige jaar eventueel aangepast.

Het FAVV integreert deze inspecties in haar controleprogramma en voert vervolgens de routinecontroles uit en verifieert het niet respecteren van de reglementering op alle plaatsen waar het aanwezig is via zijn agenten in de buitendienst en via de contractuelen en de agenten belast met een opdracht.

De controleverslagen worden maandelijks bezorgd aan de betrokken dienst van de FOD VVVL. Elke vastgestelde overtreding aangaande het dierenwelzijn wordt gesanctioneerd door middel van een verwittiging of een pro justitia rechtstreeks overgemaakt aan de overtreder met een kopie aan de betrokken dienst van de FOD.

De FOD VVVL controleert de uitvoering van het inspectieprogramma dierenwelzijn door het uitvoeren van een externe audit van de activiteiten van het FAVV op dit domein. De FOD verzekert de vorming en informatie en stelt indien nodig experten ter beschikking aan het FAVV. Het wijst tevens de contactpunten aan voor de verantwoordelijken van de PCE's van het FAVV. Deze kunnen bepaalde bijzondere opdrachten uitvoeren op de plaatsen waar het FAVV zijn controleactiviteit uitvoert. In geval van crisis (voedsel, sanitair,...) waakt het FAVV erover de prioritaire activiteiten in verband met het dierenwelzijn te onderhouden.

De door het FAVV uitgevoerde CITES-controles zijn beperkt tot de plaatsen waar deze ambtenaren gewoonlijk hun opdrachten uitvoeren en tot de dieren, planten en producten die onderworpen zijn aan gezondheidsreglementering. De FOD VVVL staat in voor de controles in bedrijven met CITES-registratie. De FOD werkt in samenwerking met het FAVV de instructies uit die voor de FAVV-beambten bestemd zijn, staat in voor de opleiding en de informatie en verschaft documentatie en stelt indien nodig, deskundigen ter beschikking. Elke vastgestelde overtreding aangaande CITES wordt onmiddellijk medegedeeld aan het door de FOD VVVL aangeduide meldpunt. Daarnaast stuurt het FAVV maandelijks informatie omtrent de uitgevoerde controles naar de FOD VVVL.

5.3.3 Pesticiden

5.3.3.1 Keuring spuittoestellen

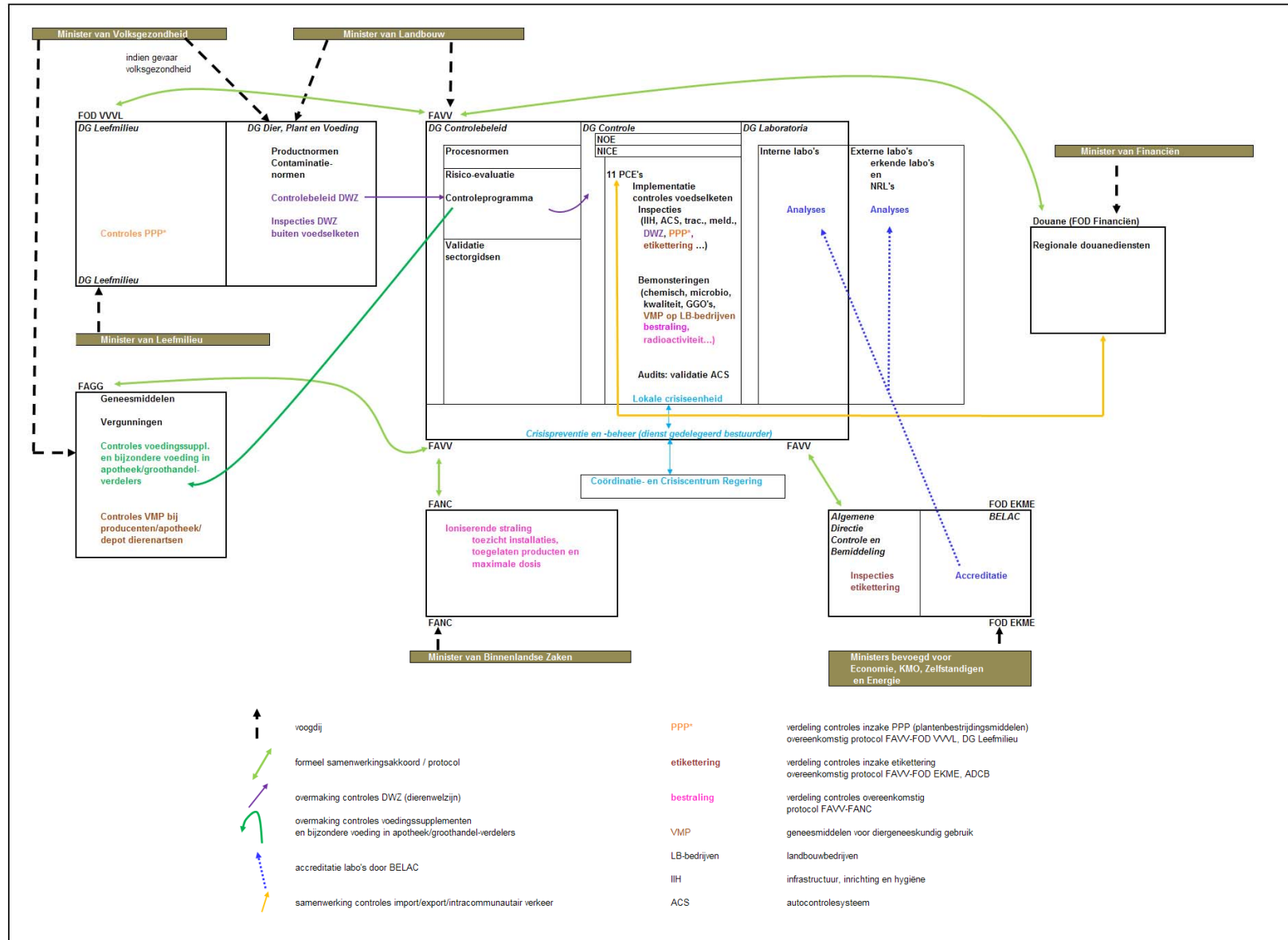
De technische keuring van spuittoestellen is een bevoegdheid van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen maar de keuringen worden in de praktijk uitgevoerd door twee keuringsinstellingen: het Instituut voor Landbouw-en Visserijonderzoek van Gent (ILVO), voor Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en het Centre wallon de Recherches agronomiques de Gembloux (CRA-W), voor Wallonië (cfr. paragraaf 3.3.3).

5.3.3.2 Toelating, marketing en gebruik

Het samenwerkingsakkoord tussen de FOD VVVL, directoraat-generaal Leefmilieu (DG 5) en het FAVV (cfr. paragraaf 3.2.11.5) regelt de praktische aspecten i.v.m. de samenwerking tussen deze twee instanties met het oog op en tijdens de controles. Een gedetailleerde verdeling van de controles tussen het FAVV en de FOD VVVL, DG 5 is weergegeven in tabel 16.

Het FAVV en de FOD VVVL, DG5 verbinden zich ertoe actief aan het verzoek tot samenwerking deel te nemen door hun kennis, ervaring en expertise aan te bieden.

NATIONALE CONTROLESYSTEMEN

Figuur 9: schematische weergave algemeen nationaal controlesysteem voor levensmiddelen, diervoeders, diergezondheid en dierenwelzijn.

[afdrukken op A3-formaat]

Tabel 16: verdeling van de controles tussen het FAVV en de FOD VVVL, DG 5.

Beoogde operatoren	Types controles	FAVV	FOD VVVL-DG5
Producenten van bestrijdingsmiddelen Verpakkers van bestrijdingsmiddelen Invoerders van bestrijdingsmiddelen Uitvoerders van bestrijdingsmiddelen Inrichtingen die door derden bestrijdingsmiddelen laten verpakken, bereiden en produceren om de producten onder hun naam in de handel te brengen	Bezitten en verhandelen van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik Verpakken en etiketteren Traceerbaarheid en meldingsplicht Infrastructuur en installatie, hygiëne	X	
Handelaars in bestrijdingsmiddelen (erkende verkopers)	Aflevering van erkenningen van erkende verkopers, vernieuwingen en verlengingen (de hierbij horende inspecties inbegrepen)		X
	Bezitten en verhandelen van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik Verpakken en etiketteren Traceerbaarheid en meldingsplicht Controle van de erkenningen van erkende verkopers Controle van de aanwezige biociden	X	
Gebruikers van bestrijdingsmiddelen waarop de afwijking vastgesteld in artikel 67 van het KB van 28/02/1994 van toepassing is (landbouwers, siertelers fruit en groenten).	Bezitten en verhandelen van bestrijdingsmiddelen (gebruiksregister inbegrepen), spuittoestellen Controle van de aanwezige biociden	X	
Sierteler gespecialiseerd in sierplanten onderworpen aan de jaarlijkse fyto-sanitaire controles (KB 10 augustus 2005)	Bezitten en verhandelen van bestrijdingsmiddelen, spuittoestellen Controle van de aanwezige biociden	X	
Siertelers gespecialiseerd in sierplanten (andere)	Bezitten en verhandelen van bestrijdingsmiddelen, spuittoestellen Controle van de aanwezige biociden		X
Erkende gebruikers van bestrijdingsmiddelen met een impact op de veiligheid van de voedselketen (aannemers van spuitwerken,...)	Aflevering van erkenningen van erkende verkopers, vernieuwingen en verlengingen (de hierbij horende inspecties inbegrepen)		X
	Bezitten en verhandelen van bestrijdingsmiddelen, spuittoestellen Controle van de erkenning van erkende gebruikers Controle van de aanwezige biociden	X	
Erkende gebruikers van bestrijdingsmiddelen zonder effect op de veiligheid van de voedselketen (gemeentelijke administraties, NMBS, tuinaannemers)	Aflevering van erkenningen van erkende verkopers, vernieuwingen en verlengingen (de hierbij horende inspecties inbegrepen)		X
	Bezitten en verhandelen van bestrijdingsmiddelen, spuittoestellen Controle van de erkenning van erkende gebruikers Controle van de aanwezige biociden		X
Specifiek erkende gebruikers van bestrijdingsmiddelen met een impact op de veiligheid van de voedselketen	Aflevering van erkenningen van erkende verkopers, vernieuwingen en verlengingen (de hierbij horende inspecties inbegrepen)		X
	Bezitten en verhandelen van bestrijdingsmiddelen, spuittoestellen Controle van de erkenning van erkende gebruikers Controle van de aanwezige biociden	X ⁽¹⁾	
Specifiek erkende gebruikers van bestrijdingsmiddelen zonder een impact op de veiligheid van de voedselketen	Aflevering van erkenningen van erkende verkopers, vernieuwingen en verlengingen (de hierbij horende inspecties inbegrepen) Bezitten en verhandelen van bestrijdingsmiddelen, spuittoestellen Controle van de erkenning van erkende gebruikers Controle van de aanwezige biociden		X ⁽¹⁾
Gebruikers van producten voor onderzoek en wetenschappelijke tests	Naleven van de voorwaarden vastgesteld in de toelating afgeleverd door de Minister (KB 28/02/1994, art 40)	X	
Begassers (voedselketen of niet)			X

⁽¹⁾ De databank van de FOD VVVL-DG 5 moet up-to-date worden gebracht om rekening te houden met de evolutie van de wetgeving. Het aantal specifiek erkende gebruikers gaat sterk verminderen. Tijdens de updatingsfase zullen de controles uitgevoerd worden door de FOD VVVL-DG5. Vervolgens zullen, in functie van de impact op de veiligheid van de voedselketen, deze operatoren verdeeld worden tussen het FAVV en de FOD VVVL-DG 5.

Beiden wisselen nuttige gegevens uit voor een goed verloop van de controles. Deze gegevens omvatten onder andere:

- de te controleren criteria (checklist);
- een schema waarmee de ernst van de non-conformiteit kan worden geëvalueerd;
- de lijst met toegelaten biociden;

de lijst met operatoren (handelaars en gebruikers) opgenomen in de databank. Bovendien bezorgen de twee partijen elkaar een overzicht van de controles die tijdens het voorbije jaar bij operatoren werden uitgevoerd.

Wanneer een controle door een autoriteit bij een operator wordt uitgevoerd voor een aspect dat niet rechtstreeks tot zijn bevoegdheden behoort (bijvoorbeeld controle door het FAVV van de erkenning als erkend verkoper bij een handelaar of controle door DG5 op de aanwezigheid van de zelfklever op het spuittoestel als bewijs van de technische controle) en wanneer dit aspect een non-conformiteit blijkt te zijn, zullen de twee autoriteiten elkaar hierover informeren en zal de juridisch bevoegde autoriteit de opvolging hiervan verzekeren.

De uitgewisselde gegevens bevatten:

- de vastgestelde overtreding;
- de ernst van de overtreding (volgens een vooraf bepaald schema);
- de naam en de coördinaten van de operator waar de overtreding is vastgesteld;
- elke ander commentaar nuttig voor de opvolgingscontrole.

De meldingen voor de kritieke criteria moeten spoedig en ten laatste binnen de 48 uur na de controle worden ingediend.

Ieder jaar wordt een vergadering georganiseerd om de controles van bestrijdingsmiddelen te bespreken. Tijdens deze vergadering worden de resultaten van de controles geanalyseerd en de behoeften op het vlak van controles besproken.

In het kader van een eventuele interne audit, op initiatief van één van beide partijen, verbindt de andere zich ertoe hieraan deel te nemen.

5.3.4 Geneesmiddelen en gezondheidsproducten

Het FAVV maakt jaarlijks een controleprogramma voor uitvoering in apotheken toegankelijk voor het publiek, in ziekenhuisapotheken en bij de groothandelaars-verdelers van farmaceutische producten, over aan het FAGG. Deze controles hebben betrekking op de monsterneming van voedingssupplementen en bijzondere voeding, en de etikettering van deze levensmiddelen. Het FAGG voert deze controles uit en rapporteert de resultaten ervan aan het FAVV. Het FAVV voorziet in de passende opleiding voor de betrokken personeelsleden van het FAGG.

In geval van overtredingen die de veiligheid van de consument in gevaar brengen, verwittigt het FAGG het FAVV. Voor de maatregelen in geval van overtreding zijn de bepalingen van het koninklijk besluit van 22 februari 2001 houdende organisatie van de controles die worden verricht door het FAVV van toepassing. Hiervoor werkt het FAVV richtlijnen uit ten behoeve van het FAVV betreffende de gradatie van de te nemen maatregelen in geval van overtreding.

Het FAGG is bevoegd voor de controle van de distributieketen van geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik vanaf de productie tot en met de apotheek en het depot van de dierenartsen.

Het FAVV is bevoegd voor de controle van de voorraden van geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik op de landbouwbedrijven en, bij vaststelling van onregelmatigheden op dit vlak of bij levensmiddelen van dierlijk oorsprong:

- de controle op het uitgaande register van geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik en op de toedienings- en verschaffingsdocumenten van het dierenartsendepot met betrekking tot voedselproducerende dieren;
- de controle in het dierenartsendepot van het inkomend register en van de voorraden;
- de controle van de voorschriften voor voedselproducerende dieren bij de dierenarts.

Voor het toezicht op het goede verloop van de controles en de regelmatige uitwisseling van de inlichtingen is een coördinatiecel opgericht bestaande uit vertegenwoordigers van het FAVV en het FAGG. Deze coördinatiecel fungeert als contactpunt ten einde nuttige informatie te verstrekken in verband met alle op het terrein vastgestelde problemen en te voorzien in de passende opvolging van de vaststellingen.

5.3.5 Dierlijke bijproducten

De FOD VVVL en het FAVV zijn de centrale bevoegde autoriteiten. Echter, omdat de meest omvangrijke stromen dierlijke bijproducten die niet bestemd zijn voor menselijke consumptie, met uitzondering van mest, in België beschouwd worden als afvalstoffen, zijn de inzameling, opslag, overbrenging, verwerking en gebruik van bepaalde dierlijke bijproducten onderworpen aan regionale regelgeving.

De FOD VVVL is overeenkomstig de overeenkomst van 28 oktober 2005 tussen de federale staat en de gewesten inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten de bevoegde autoriteit voor technische producten andere dan verwerkte mest, meststoffen, bodemverbeteraars, evenals voor het gebruik van dierlijke bijproducten voor de rechtstreekse voeding van bepaalde dieren, voor taxidermie, onderwijs, diagnose en onderzoek. Met ingang van 1 januari 2007 werd het directoraat-generaal Geneesmiddelen van de FOD VVVL afgesplitst en werd een onafhankelijk agentschap opgericht, het FAGG. Momenteel is er overleg lopend tussen het directoraat-generaal Dier, Plant en Voeding van de FOD VVVL en het FAGG. Dit moet leiden tot een onderling protocol om de uitvoering van de engagementen van de FOD VVVL in de hierboven genoemde overeenkomst te waarborgen.

Kort samengevat zijn de gewesten bevoegd voor categorie 1-, 2- en 3-verwerkingsbedrijven, verbrandingsinstallaties, storten, biogas- en composteringsinrichtingen, en opslag- en intermediaire inrichtingen indien de bestemming niet enkel voeder is of technische producten, andere dan meststoffen of bodemverbeteraars. Globaal genomen controleren de gewesten materiaal dat valt onder de noemer afval terwijl de federale overheden bevoegd zijn voor dierlijke bijproducten indien ze beschouwd kunnen worden als producten. Het FAVV is verantwoordelijk voor dierlijke bijproducten die richting diervoeding of oleochemie gaan. De FOD VVVL controleert de inrichtingen en de erkenning zoals opgelegd door artikel 23 van verordening (EG) nr. 1774/2002. Intermediaire en opslaginrichtingen worden gecontroleerd door het FAVV of de FOD VVVL, afhankelijk van de bestemming van de producten.

De gewestelijke overheden zijn, in samenwerking met het FAVV, begonnen met diersoort specifieke erkenningen voor categorie 3-verwerkers.

5.3.6 GGO's

De FOD VVVL en het FAVV zijn de centrale bevoegde autoriteiten voor genetisch gemodificeerde organismen. De FOD VVVL zorgt voor het beleid en bepaalt de productnormen. Het is verantwoordelijk voor de follow-up, in brede zin, van internationale protocollen en van de regelgeving inzake GGO's in menselijke voeding, diervoeders en het leefmilieu. Het FAVV controleert in de voedselketen of de GGO-regelgeving en de normen worden gerespecteerd. Het ziet toe op de efficiënte uitvoering van de traceerbaarheid en op de toepassing van de etiketteringsvoorschriften in de voedselketen. Het ziet er tevens op toe dat er geen niet-toegelaten GGO's en geen derivaten geproduceerd met niet-toegelaten GGO's op de markt komen.

De implementatie van de controles op GGO-velden en zaden is de verantwoordelijkheid van de gewesten en de FOD VVVL. De FOD VVVL is verantwoordelijk voor de controles op de experimentele verspreiding van GGO's (veldproeven), en de traceerbaarheid en GGO-etiketteringsverplichtingen voor niet-voeder en niet-levensmiddelen. De gewesten zijn verantwoordelijk voor de coëxistentiemaatregelen gerelateerd aan GGO-velden en voor de implementatie van de zaadregelgeving.

5.4 CONTROLESYSTEMEN VOOR BIOLOGISCHE PRODUCTIE

5.4.1 Inleiding

In België is de biologische landbouw een gewestelijke bevoegdheid. Naast de Europese kaderwetgeving (verordeningen (EG) nr. 834/2007, nr. 889/2008 en nr. 1235/2008) bestaat er aanvullende nationale en regionale wetgeving:

- de wet van 28 maart 1975 betreffende de handel in landbouw- tuinbouw- en zeevisserijproducten (zoals gewijzigd);
- het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende de biologische productie en de etikettering van biologische producten;
- het ministerieel besluit van 22 juni 2009 tot uitvoering van artikelen 7, 9, 10, 11 en 48 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende de biologische productie en etikettering van biologische producten;
- het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010 inzake de productiemethode en etikettering van biologische producten en tot intrekking van het besluit van de Waalse Regering van 28 februari 2008;
- het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 december 2009 inzake de biologische productiemethode en de etikettering van biologische producten.

Deze bepalen verder de voorwaarden waaraan de biologische productiemethode en de biologische producten moeten voldoen.

5.4.2 Vlaams Gewest

5.4.2.1 Inleiding

De controle op de biologische productie in het Vlaams Gewest is geregeld via het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008.

5.4.2.2 Controles

De erkende controleorganen voeren de volgende controles uit: de eerste controle na ontvangst van de kennisgeving van een marktdeelnemer alsmede zijn verbintenis om zijn bedrijf aan de controleregeling te onderwerpen, de jaarlijkse controle, de aanvullende controle, de steekproefcontrole, de verscherpte controle en de administratieve controle. Er wordt een jaarlijks minimumquotum aan steekproefcontroles opgelegd.

De jaarplanning van de steekproefcontroles en de keuze van de marktdeelnemers die de controles moeten ondergaan is gebaseerd op een risicoanalyse. Deze risicoanalyse is gebaseerd op alle beschikbare elementen en is bedoeld om prioriteit te verlenen aan controles bij marktdeelnemers met een hoog risico op onregelmatigheden en inbreuken wat betreft de naleving van de bepalingen van verordening (EG) nr. 834/2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 en hun uitvoeringsbepalingen. Ieder controleorgaan mag zelf zijn methodologie kiezen om de risicoanalyse uit te voeren.

De geactualiseerde versie van de risicoanalyse en de selectieprocedure van marktdeelnemers worden jaarlijks (<31 januari) door de controleorganen voorgelegd aan de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling van het Departement Landbouw en Visserij.

5.4.2.3 Stalnamen en analyses

Van elke marktdeelnemer die kennis geeft van zijn omschakeling naar de biologische productiemethode neemt het controleorgaan een staal van de bodem, van een plantaardig product of van een dierlijk product. Bij de andere marktdeelnemers moet een jaarlijks minimumquota aan stalen

worden genomen. In ieder geval moet bij iedere marktdeelnemer minstens om de 48 maanden een staal worden genomen alsook bij vermoeden van gebruik van verboden producten. De vaststelling van de jaarplanning van de staalnamen, de keuze van de marktdeelnemers en de producten die men wil bemonsteren, alsook de aard van de producten waarnaar gezocht wordt, is gebaseerd op een risicoanalyse. Deze risicoanalyse is gebaseerd op alle beschikbare elementen en is bedoeld om prioriteit te verlenen aan staalnamen van marktdeelnemers met een hoog risico op onregelmatigheden en inbreuken wat betreft de naleving van de bepalingen van verordening (EG) nr. 834/2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 en hun uitvoeringsbepalingen. Ieder controleorgaan mag zelf zijn methodologie kiezen om de risicoanalyse uit te voeren. De aard van de uit te voeren analyses en interpretatie van de analysesresultaten is beschreven in het vermelde besluit.

De controleorganen voeren de controles uit conform een kwaliteitshandboek. Artikel 12, 3° van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 bepaalt dat de controleorganen over een standaardcontroleprocedure moeten beschikken.

Bij vaststelling van een inbreuk leggen de controleorganen de betrokken marktdeelnemer(s) een sanctie op zoals vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008. Indien een controleorgaan een inbreuk constateert die gevolgen kan hebben voor marktdeelnemers die aan de controle van een ander controleorgaan onderworpen zijn, moet de afdeling Duurzame Landbouwtontwikkeling binnen drie werkdagen verwittigd worden. Indien een controleorgaan een perceel of lot declassificeert, een product of bedrijf schorst of de omschakeling verlengt van een marktdeelnemer moet de afdeling Duurzame Landbouwtontwikkeling eveneens binnen de drie werkdagen op de hoogte gebracht worden.

De controleorganen moeten jaarlijks een aantal gegevens zoals het aantal/soort controles, sancties, identificatie- en productiegegevens van de bedrijven, etc. doorgeven aan de afdeling Duurzame Landbouwtontwikkeling. De wijze en inhoud van deze rapportering is beschreven in het ministerieel besluit van 22 juni 2009.

In het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 (artikel 12 en 13) staan de voorwaarden waaraan de controleorganen moeten voldoen om een erkenning te krijgen en behouden. Artikel 12, 7° beschrijft dat er minstens één inspecteur gekwalificeerd moet zijn. Artikel 12, 3° legt op dat het controleorgaan over voldoende gekwalificeerd en ervaren personeel, vereiste uitrusting en infrastructuur moet beschikken en dat zij onpartijdig moet zijn.

In een dienst instructie wordt het minimumaantal controles beschreven dat de afdeling Duurzame Landbouwtontwikkeling moet uitvoeren in het kader van de supervisie op de controleorganen. Bij deze afdeling zijn er twee fulltime-equivalenten beschikbaar voor de supervisie van de controleorganen, en de uitvoering van de biowetgeving.

5.4.3 Waals Gewest

5.4.3.1 Inleiding

In het Waals Gewest is de controle op de biologische productie geregeld via het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010 inzake de productiemethode en etikettering van biologische producten en tot intrekking van het besluit van de Waalse Regering van 28 februari 2008.

5.4.3.2 Controles

De erkende controleorganen voeren conform het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010 de volgende controles uit: de eerste inspectie na ontvangst van de kennisgeving van een marktdeelnemer alsmede zijn verbintenis om zijn bedrijf aan de controleregeling te onderwerpen, de jaarlijkse fysieke hoofdcontrole, de bijkomende controle, de versterkte controle en de steekproefcontrole. Het minimumaantal uit te voeren steekproefcontroles wordt berekend in vergelijking met de toestand op 31 december van het vorige jaar.

Wanneer er onregelmatigheden worden vermoed, is het controleorgaan ertoe gehouden om binnen de kortst mogelijke termijn een controle uit te voeren bij de betrokken marktdeelnemer.

Elk controleorganisme moet een procedure ter goedkeuring voorleggen aan de Direction de la Qualité van de DGARNE voor het vastleggen van de planning van de controles en de keuze van de marktdeelnemers die de controles moeten ondergaan. Deze procedure moet gebaseerd zijn op een algemene evaluatie van het risico van het niet-naleven van de verordening (EG) nr. 834/2004 en zijn uitvoeringsreglementering of van het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010.

5.4.3.3 Staalnamen en analyses

Van elke nieuwe productie-eenheid dat kennis geeft van zijn omschakeling naar de biologische productiemethode neemt het controleorgaan een staal van de bodem, van een plantaardig of dierlijk product en voert een analyse uit op de mogelijke aanwezigheid van residuen of van verontreinigde stoffen op te sporen. Bij de andere marktdeelnemers moet het controleorgaan een aantal routine-analyses uitvoeren, gelijk aan of hoger dan 60% van de marktdeelnemers. Bij iedere marktdeelnemer die aan de controle onderworpen is, moet het controleorgaan een productanalyse uitvoeren als men een onregelmatigheid vermoed.

Elk controleorganisme moet een procedure ter goedkeuring voorleggen aan de Direction de la Qualité van de DGARNE voor het vastleggen van de planning van de controles, de keuze van de marktdeelnemers en van de producten die de analyses moeten ondergaan, alsook de aard van de gezochte producten. Deze procedure moet gebaseerd zijn op een algemene evaluatie van het risico van het niet-naleven van verordening (EG) nr. 834/2004 en zijn uitvoeringsreglementering of van het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010.

De controleorganismen voeren de controles uit conform een kwaliteitshandboek.

Bij vaststelling van een onregelmatigheid of inbreuk leggen de controleorganen de betrokken marktdeelnemer(s) een sanctie op zoals vastgelegd in het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010.

De controleorganen moeten jaarlijks een aantal gegevens zoals het aantal/soort controles, sancties, identificatie- en productiegegevens van de bedrijven, etc. doorgeven aan de directie Productkwaliteit. De wijze en inhoud van deze rapportering is beschreven in het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010.

In het besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010 staan de voorwaarden waaraan de controleorganen moeten voldoen om een erkenning te krijgen en te behouden. Zo moet de erkenningsaanvrager de eventuele referenties en de nuttige ervaring in het kader van de controle van de biologische productiemethode op landbouwproducten aangeven en de installaties en uitrustingen waarover de privé-organismen beschikken en die hem toelaten alle nuttige activiteiten in verband met de controle en certificering van biologische producten in het Waals Gewest uit te voeren.

Het toezicht op de controleorganen wordt beschreven in een dienstnota. Het toezicht is georganiseerd op drie niveaus: een algemene coördinatie, supervisie van de controleorganen en inspectie bij de operatoren.

5.4.4 Brussels Hoofdstedelijk Gewest

5.4.4.1 Inleiding

De controle op de biologische productie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is geregeld via het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 december 2009.

5.4.4.2 Controles

De erkende controleorganen voeren de volgende controles uit: de eerste inspectie na ontvangst van de kennisgeving van een marktdeelnemer alsmede zijn verbintenis om zijn bedrijf aan de controleregeling te onderwerpen, de jaarlijks fysieke hoofdcontrole, de bijkomende controle, de steekproefcontrole en de verscherpte controle. Er wordt een jaarlijks minimumquota aan steekproefcontroles opgelegd.

De controleorganen moeten een procedure ter goedkeuring voorleggen aan de directie belast met landbouw in het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (directie Economische Betrekkingen), tot vastlegging van de planning van de controles en de keuze van de marktdeelnemers die de controles moeten ondergaan, en dit op basis van een algemene evaluatie van het risico van het niet-naleven van de betreffende verordeningen of van het besluit van 3 december 2009.

5.4.4.3 Stalnamen en analyses

Voor elke nieuwe productie-eenheid dat kennis geeft van zijn omschakeling naar de biologische productiemethode neemt het controleorgaan een staal van de bodem, van een plantaardig of dierlijk product en voert een analyse uit om de mogelijke aanwezigheid van residuen of van verontreinigde stoffen op te sporen. Bij de andere marktdeelnemers moet een jaarlijks minimumquota aan stalen worden genomen. In ieder geval moet het controleorgaan een productanalyse uitvoeren als men een onregelmatigheid vermoedt.

De controleorganen moeten een procedure ter goedkeuring voorleggen aan de directie Economische Betrekkingen, tot vastlegging van de planning van de monsternemingen, de keuze van de marktdeelnemers en van de producten die de analyses moeten ondergaan, alsook de aard van de gezochte producten, op basis van een algemene evaluatie van het risico van het niet-naleven van de betreffende verordeningen of van het besluit van 3 december 2009.

Indien een controleorgaan een onregelmatigheid of een inbreuk vaststelt, past deze sancties toe zoals vastgelegd in het besluit van 3 december 2009. Als het controleorgaan een onregelmatigheid of een inbreuk vaststelt bij een aan de controle onderworpen marktdeelnemer, en ziet dat die onregelmatigheid of die inbreuk gevolgen kan hebben voor marktdeelnemers die aan de controle van een andere controleorgaan onderworpen zijn, dan brengt het de directie Economische Betrekkingen, onverwijld op de hoogte. Als het controleorgaan aan een marktdeelnemer een declassering- of schorsings sanctie opgelegd, dan brengt het de bovenvermelde directie eveneens onverwijld op de hoogte.

De controleorganen moeten een jaarlijks een aantal gegevens aan de directie Economische Betrekkingen bezorgen, zoals de lijst van marktdeelnemers die aan de controle onderworpen, informatie zoals gevraagd door de Europese Commissie, statistische gegevens, etc.

In het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 december 2009 worden de voorwaarden vermeld waaraan de controleorganen moeten voldoen om een erkenning te krijgen en te behouden.

Toezicht op de privéorganen die de controles van de marktdeelnemers uitvoeren, gebeurt door de directie Economische Betrekkingen.

5.4.5 Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

Het FAVV programmeert de controles inzake pesticiden op algemene wijze om de naleving van de eisen van verordening (EG) nr. 396/2005 na te gaan. Deze verordening is van toepassing op levensmiddelen en diervoeders zonder dat hierbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de traditionele productie en de bioproductie. Het is evenwel niet onmogelijk dat zo door het FAVV een staal wordt genomen op de Belgische markt afkomstig van de biologische productie.

De enige controles van bioproducten die het FAVV programmeert zijn de controles op bestrijdingsmiddelenresidu's opgelegd door verordening (EG) nr. 1213/2008 inzake een in 2009, 2010

en 2011 uit te voeren gecoördineerd meerjarig communautair controleprogramma tot naleving van de maximumgehalten en ter beoordeling van de blootstelling van de consument aan residuen van bestrijdingsmiddelen in en op voeding, die voorziet dat er minstens één monster wordt genomen van producten die afkomstig zijn van de biologische landbouw, en dit voor bepaalde levensmiddelen. In het kader van toekomstige verordeningen, gelijkaardig aan verordening (EG) nr. 1213/2008, zal het FAVV eveneens een beperkt gericht analyseprogramma voor bestrijdingsmiddelenresiduen in producten afkomstig van de biologische landbouw, opstellen en implementeren.

5.5 CONTROLESYSTEMEN VOOR BOB, BGA EN GTS

5.5.1 Inleiding

Naast de Europese kaderwetgeving (verordeningen (EG) nr. 509/2006, nr. 510/2006, nr. 1898/2006 en nr. 1216/2007) bestaat er in België aanvullende nationale en regionale wetgeving voor wat betreft de erkenning en bescherming van oorsprongsbenamingen, geografische aanduidingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten:

- de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming;
- het besluit van de Vlaams Regering van 19 oktober 2007 betreffende de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen en de gegarandeerde traditionele specialiteiten voor landbouwproducten en levensmiddelen;
- het ministerieel besluit van 7 maart 2008 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2007 betreffende de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen en de gegarandeerde traditionele specialiteiten voor landbouwproducten en levensmiddelen;
- het ministerieel besluit van 7 maart 2008 tot benoeming van de leden van de adviescommissie, vermeld in artikel 1, 9°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2007 betreffende de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen en de gegarandeerde traditionele specialiteiten voor landbouwproducten en levensmiddelen;
- het decreet van 19 december 2002 tot wijziging van het decreet van 7 september 1989 betreffende de toekenning van het Waalse kwaliteitslabel, de aanduiding van lokale herkomst en de aanduiding van Waalse herkomst;
- het besluit van de Waalse Regering van 25 september 2003 houdende toepassing van het decreet van 7 september 1989 betreffende de aanduiding van lokale oorsprong en de aanduiding van het Waalse oorsprong alsmede het toepasselijk maken in het Waalse Gewest van de verordeningen (E.E.C.) nr. 2081/92 en nr. 2082/92;
- het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 22 oktober 2009 betreffende de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen en betreffende de gegarandeerde traditionele specialiteiten voor landbouwproducten en levensmiddelen.

5.5.2 Vlaams Gewest

De erkenning en bescherming van BOB, BGA en GTS is in het Vlaams Gewest geregeld via het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2007.

Het Departement Landbouw en Visserij van de Vlaamse Overheid is aangeduid als de bevoegde autoriteit voor de erkenning en bescherming van BOB, BGA en GTS. Het Departement Landbouw en Visserij hangt af van de Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid en de zeevisserij. De afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling van dit departement coördineert de reglementering en de opvolging van de erkenningsprocedure. Producenten die hun product willen beschermen als oorsprongsbenaming, geografische aanduiding of gegarandeerde traditionele specialiteit kunnen een aanvraagdossier indienen bij het Departement Landbouw en Visserij. Deze dienst zorg dan voor de opvolging van de aanvraagdossiers t.e.m. de erkenning van de bescherming door de Europese Commissie.

De controle op de bescherming van oorsprongsbenamingen, geografische aanduidingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten in het Vlaams Gewest is geregeld via het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2007 en het akkoord van 17 juli 2006 tussen de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, het Vlaams Gewest en het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM).

De Algemene Directie Controle en Bemiddeling (ADCB) van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie is verantwoordelijk voor alle controles in het kader van de verordeningen (EG) nr. 509/2006 en nr. 510/2006. De controles gebeuren zowel voor producten van de binnenlandse markt als voor buitenlandse producten. Op vraag van de aanvragende groepering zal de ADCB optreden als controleorgaan voor dossiers die bij het DLV werden ingediend.

5.5.3 Waals Gewest

Het decreet van 19 december 2002 en het besluit van de Waalse Regering van 25 september 2003 regelen de erkenning en de bescherming van BOB, BGA en GTS die een geografisch verband hebben met het gewest. De bevoegde autoriteit voor erkenning en bescherming van GTS is desalniettemin de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie.

De bevoegde autoriteit voor de erkenning van BOB en BGA is de Service public de Wallonie, Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement (DGARNE), Département du Développement – Direction de la Qualité.

De Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie is bevoegd voor hun bescherming.

Momenteel is er één onafhankelijk certificatieorganisme erkend door de Waalse Regering voor het bewaken van het respecteren van de erkende lastenboeken.

De controle-instelling voert controles uit op het terrein voor alle producten die erkend zijn als BOB en BGA en certificeert de conforme producten. Conform het decreet van 19 december 2002 tot wijziging van het decreet van 7 september 1989 betreffende de toekenning van het Waalse kwaliteitslabel, de aanduiding van lokale herkomst en de aanduiding van Waalse herkomst, en het reeds vermelde besluit van 25 september 2003 is de controle-instelling verplicht om o.a. ten minste één maal per jaar bij de houders van een gebruiksvergunning te onderzoeken of de voorwaarden vastgelegd in het productdossier worden vervuld. Ze moet zich onderwerpen aan de controle van de bevoegde autoriteit en bij haar jaarlijks een verslag indienen waarin een beschrijving van de gebruikte controlemethoden, een synthese van de verkregen resultaten alsook de financiële resultaten van het afgelopen boekjaar, het begrotingsontwerp voor het volgende jaar en de lijst van de bestuurders en beheerders die in functie zijn.

5.5.4 Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De erkenning en bescherming van BOB, BGA en GTS is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geregeld via het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 22 oktober 2009.

De directie Economische Betrekkingen van het bestuur Economie en Werkgelegenheid van het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is bevoegd voor de erkenning en bescherming van BOB, BGA en GTS. De registratieaanvragen van een BOB, BGA en GTS worden bij deze instantie ingediend.

De naleving van het productdossier wordt gecontroleerd door de controle-instellingen aangewezen door de Brussels Minister bevoegd voor het landbouwbeleid en de controles worden uitgevoerd volgens de door deze minister vastgestelde bepalingen. De weigering van een controle of de verhindering ervan wordt gelijkgesteld met de vaststelling dat het product niet beantwoordt aan de gegevens van het productdossier.

De Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie is bevoegd voor de controles (op de etikettering) van BOB, BGA en GTS.

5.5.5 Controleactiviteiten van ADCB

Voor de controles door ADCB wordt gebruik gemaakt van instructies. Er bestaan ook checklisten per product. Voor productanalyses wordt het directoraat-generaal Kwaliteit en Veiligheid van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie ingeschakeld, dat op haar beurt een geschikt labo aanwijst.

Er vinden jaarlijks vergaderingen plaats tussen de gewesten en de ADCB. Via halfjaarlijkse voortgangsrapporten wordt de stand van zaken van de lopende dossiers en de onderzoeken gecommuniceerd.

5.5.6 Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

Het FAVV bemonstert in het kader van haar opdracht op niet-discriminerende wijze alle soorten levensmiddelen, eveneens deze met een kwaliteitslabel van BOB, BGA en GTS.

5.6 SYNOPSIS

Een algemeen overzicht van de verdeling van de bevoegdheden in het kader van het MANCP is weergegeven in tabel 17.

Tabel 17: algemene verdeling bevoegde autoriteiten in het kader van het MANCP*.

Sector	Beleid	Officiële controles (voedselketen)	Laboratoria	Risicobeoordeling en wetenschappelijk advies inzake planning controles
Levensmiddelen en hygiëne levensmiddelen	FOD VVVL / FAVV	FAVV	FAVV- en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
Voeding van dierlijke oorsprong	FOD VVVL / FAVV	FAVV	FAVV- en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
Diervoeder	FOD VVVL / FAVV	FAVV	FAVV-labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
GGO	FOD VVVL / FAVV	FAVV Gewesten FOD VVVL (veld)	FAVV- en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
Import dieren en voeding van dierlijke oorsprong	FAVV	FAVV/ FOD F – ADA	FAVV- en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
Import levensmiddelen van plantaardige oorsprong	FAVV	FAVV/ FOD F – ADA	FAVV- en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
TSE / dierlijke bijproducten	FOD VVVL / FAVV	FAVV	FAVV- en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
Dierengezondheid	FOD VVVL / FAVV	FAVV	Externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
Veterinaire geneesmiddelen (toelating, marketing en gebruik)	FAGG	FAVV/FAGG	FAVV- en externe labo's	FAGG
Veterinaire geneesmiddelen (residuen)	FOD VVVL / FAVV	FAVV	FAVV- en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
Dierenwelzijn en CITES	FOD VVVL	FAVV		FOD VVVL
Plantenbeschermingsproducten (toelating, marketing en gebruik)	FOD VVVL / FAVV	FOD VVVL/FAVV	FAVV-labo's	FOD VVVL (toelating) / FAVV / Wetenschappelijk Comité
Plantenbeschermingsproducten (residuen)	FOD VVVL / FAVV	FAVV	FAVV- en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité
Plantengezondheid	FOD VVVL / FAVV	FAVV	FAVV-labo's, CRA-W/ILVO en externe labo's	FAVV / Wetenschappelijk Comité

*: voor controles in het kader van de biologische productie en de beschermde oorsprongsbenamingen (BOB), beschermde geografische aanduidingen (BGA) en gegarandeerde traditionele specialiteiten (GTS): zie tabel 6-7;
 CRA-W: Centre wallon de Recherches agronomiques;
 FOD F – ADA: Federale Overheidsdienst Financiën, Administratie der Douane en Accijnzen;
 FAGG: Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten;
 FAVV: Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;
 FOD VVVL: Federale Overheidsdienst Volkgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;
 ILVO: Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek.

RAMPENPLANNEN

6 RAMPENPLANNEN

6.1 BEHEER VAN CRISISPLANNEN DOOR HET FAVV

6.1.1 Inleiding

Binnen het FAVV is de dienst Crisispreventie en –beheer overeenkomstig het koninklijk besluit van 20 december 2007¹⁶ ingericht onder de leiding van de gedelegeerd bestuurder aan wie hij rechtstreeks rapporteert. Op basis van dit KB is de taak van deze dienst het FAVV voor te bereiden op, en te begeleiden bij, crisissen. Zijn werking en tussenkomsten moeten ertoe leiden dat incidenten met een hoge impact zoveel mogelijk worden vermeden. Elke crisis of alarmtoestand moet worden beheerd met het oog op het verminderen van de impact voor de gezondheid van consument, plant en dier.

De dienst Crisispreventie en Crisisbeheer verzekert de contacten met het Coördinatie- en Crisiscentrum van de Regering (CGCCR).

Alle diensten en individuele personeelsleden van het FAVV zijn gehouden hun medewerking te verlenen bij optreden van de dienst Crisispreventie en -beheer. De gedelegeerd bestuurder duidt een permanent verantwoordelijke aan voor de dienst. In geval van crisis duidt hij een crisismanager aan en kan hij elk personeelslid aan deze dienst toewijzen die hij nuttig acht.

Het crisisbeheer is gebaseerd op volgende principes:

- gecentraliseerd beheer te Brussel met een gespecialiseerde equipe van enquêteurs in de PCE's;
- toepassing van het voorzorgsprincipe (zoals vastgelegd door de Europese Commissie);
- incrementele en gefaseerde aanpak;
- samenwerking met de sectoren en de betrokken andere overheidsinstellingen, waaronder de Europese Commissie;
- informatie aan sectoren waar mogelijk;
- effectiviteit toetsen via crisissimulatie en nazorgteams die de afbouw van de crisis-/alarmtoestand moeten begeleiden naar de vrede-toestand.

6.1.2 Crisismaatregelen

In het kader van een algemene crisisaanpak bestaat er een operationeel organigram en crisisstructuur waarop de relevante operationele functies nominatief ingevuld zijn. Dit organigram is bestemd voor alle personeelsleden van het FAVV en, enkel in het geval van een nationale crisis, alle leden van de evaluatiecel, de beheerscel en de informatiecel van het Coördinatie- en Crisiscentrum van de Regering. Het crisisorganigram wordt bij het begin van elke crisis of incident en daarnaast aan het einde van elke trimester bijgewerkt. De meest recente versie bevindt zich op het FAVV-intranet. Tijdens een crisisperiode zal het ook op de crisispagina's op het FAVV-internet geplaatst worden, na weglaten van alle persoonlijke telefoonnummers en toevoegen van de algemene telefoonnummers.

Naast het algemeen crisisplan bestaan er specifieke crisisdraaiboeken voor:

- mond- en klauwzeer;
- klassieke varkenspest;
- ziekte van Aujeszky bij varkens;
- blauwtong;
- vogelgriep;
- westnijlvirus;
- nucleaire incidenten.

¹⁶ KB van 20 december 2007 tot vaststelling van de vestigingsplaats, de organisatie en de werking van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

Er is geen specifiek crisisplan voor de Afrikaans varkenspest. Deze ziekte wordt op dezelfde manier aangepakt als de klassieke varkenspest.

De crisisdraaiboeken worden beheerd op het centrale niveau, in het FAVV-hoofdkantoor te Brussel. Up-to-date checklists worden verspreid via de PCE's.

In het kader van de strategische doelstelling 'een steeds veiliger voedselketen' zijn een aantal acties omtrent crisispreventie en –beheer voorzien in de periode 2009-2011 (cfr. paragraaf 2.2). De opmaak van een generiek crishandboek en van scenario's voor westnijlvirus en nucleaire incidenten zijn afgerond of bijna afgerond. Verder worden de bestaande crisscenario's geactualiseerd. De sectoren worden gestimuleerd om eigen stakeholderdraaiboeken te schrijven ter aanvulling van de draaiboeken van het FAVV.

In het kader van crisisbeheer dienen opleiding en training te worden uitgevoerd op alle niveaus van de organisatie. Daarom zullen in het jaarprogramma met opleidingen van het FAVV specifieke crisisvaardigheden en crisismodules worden opgenomen. Deze zullen zowel algemeen als op het geheel van de crisisorganisatie gericht kunnen zijn, als specifiek op een bepaalde doelgroep binnen het FAVV. Tevens worden een aantal simulatieoefeningen, zowel binnen de organisatie als met ander bij het beheer van een crisis betrokken partijen buiten de organisatie, georganiseerd.

Een wachtdienst is opgezet waar de hulpdiensten, overheidsdiensten en de stakeholders buiten de kantooruren terecht kunnen met noodoproepen, verplichte notificatie of vragen om bijstand.

Het informatieveiligheidsplan van het FAVV duidt aan op welke manier het zijn informatie beschermt en welke beleidsmaatregelen en controles het daarbij inbouwt. Naast een eigen netwerk wordt er ook verbinding gelegd met verschillende externe partijen, andere overheden of derden. Bij het opmaken van het plan is rekening gehouden met de minimale veiligheidsnormen op het vlak van informatiebeveiliging, zoals vooropgesteld door de kruispuntbank van de sociale zekerheid. Het informatieveiligheidsplan wordt ten minste éénmaal per jaar door het informatieveiligheidsteam herzien.

Er is eveneens een handboek voorzien voor crisiscommunicatie. Dit document wordt na elk belangrijk incident en ten minste eenmaal per jaar geëvalueerd en, waar nodig, bijgewerkt.

6.1.3 Business Continuity Planning

In het geval van een bijzondere situatie met een langdurige impact op de organisatie en in het bijzonder op de personeelsbezetting van het FAVV is een Business Continuity Planning (BCP) uitgewerkt opdat de essentiële werking en dienstverlening van het FAVV gewaarborgd blijven.

Deze 'algemene' BCP is gebaseerd op het BCP dat het FAVV in 2009 in het kader van de griepandemie op een 'worst case scenario' had uitgewerkt.

6.2 BIOLOGISCHE PRODUCTIE

Er zijn geen specifieke rampenplannen voor de biologische productie opgesteld. Indien een controleorgaan vaststellingen doet die een gevaar zouden kunnen betekenen voor de gezondheid van mens of dier brengt ze de bevoegde instanties hiervan op de hoogte.

Daarnaast wordt verwezen naar het samenwerkingsakkoord tussen de gewesten, de informatie-uitwisseling tussen de drie gewesten en het FAVV, en het samenwerkingsakkoord tussen de federale staat en de gewesten (cfr. paragraaf 3.2.11.2).

6.3 BOB, BGA EN GTS

De controleplannen van ADCB kunnen bij dringende noodzaak op alle momenten worden aangepast. Indien de omstandigheden het vereisen kan gans de directie Controles EU-Marktordening en Strijd tegen de Economische Fraude worden ingeschakeld (12 inspecteurs en controleurs). Bij meer dringende noodzaak kunnen zelfs de regionale directies ondersteuning bieden (ca. 130 personeelsleden).

**REGELING VOOR AUDITS DOOR DE
BEVOEGDE AUTORITEITEN**

7 REGELING VOOR AUDITS DOOR DE BEVOEGDE AUTORITEITEN

7.1 FEDERALE OVERHEIDSDIENSTEN

7.1.1 Inleiding

Voor wat betreft de wetgeving betreffende de interne audit binnen de federale overheidsdiensten wordt verwezen naar de koninklijke besluiten van 17 augustus 2007¹⁷.

7.1.2 FOD VVVL

Binnen de FOD VVVL werd met ingang van 1 januari 2009 een interne auditdienst opgericht. Deze dienst is vooral actief in financiële audits en was nog niet actief binnen de domeinen inzake officiële controles op de naleving van de wetgeving inzake diervoeders en levensmiddelen en de voorschriften inzake diergezondheid en dierenwelzijn.

Weliswaar is er momenteel binnen het directoraat-generaal Dier, Plant en Voeding, in uitvoering van het protocol tussen de FOD VVVL en het FAVV, en meer specifiek in uitvoering van het beheerscontract inzake dierenwelzijn, een auditcel in oprichting om de efficiëntie na te gaan van de controles die inzake dierenwelzijn worden uitgevoerd door het FAVV en om te peilen naar de verwachtingen ter zake van de stakeholders. De eerste audit zal in 2010 uitgevoerd worden.

7.1.3 FAVV

Bij artikel 3 §3 van het koninklijk besluit van 20 december 2007 tot vaststelling van de vestigingsplaats, de organisatie en de werking van het FAVV, is de dienst Interne Audit, Kwaliteitsbeheer en Preventie ondergebracht binnen de stafdiensten van de gedelegeerd bestuurder.

Voornoemd KB van 20 december 2007 bepaalt ook dat er een Auditcomité wordt ingesteld binnen het FAVV (art. 11) welke als opdracht heeft de gedelegeerd bestuurder en het directiecomité van het FAVV bij te staan door toezicht te houden op de werking ervan. Het Auditcomité, in functie sinds begin 2007, is samengesteld uit vijf leden waarvan vier leden extern zijn aan het FAVV. Het MB van 22 september 2009 tot vaststelling van de samenstelling van het auditcomité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, formaliseert de samenstelling van het Auditcomité.

De cel Interne Audit is volledig operationeel sinds juli 2007 en bestaat uit twee FTE-auditoren. Vanaf 1 september 2010 zal een derde interne auditor de dienst versterken. Deze auditoren doen voor de uitvoering van de audits beroep op een groep van technische experts, voornamelijk via het Nationale Implementatie- en Coördinatie-eenheid (NICE), en van kwaliteitsteam van de laboratoria.

De cel Interne Audit voert audits uit binnen het volledige activiteitendomein van het FAVV (inspectiediensten, laboratoria en administratieve diensten). Jaarlijks wordt een auditprogramma opgesteld dat een overzicht biedt van alle geplande audits voor dat jaar. Dit auditprogramma wordt telkens op het FAVV-intranet gepubliceerd.

Ten uitvoering van beschikking 2006/677/EG¹⁸ (art. 5.1) zal de interne auditcel van het FAVV de onder de verordening (EG) nr. 882/2004 vallende werkterreinen en sectoren in een periode van vijf

¹⁷ KB van 17 augustus 2007 betreffende de interne auditactiviteiten binnen sommige diensten van de federale uitvoerende macht en KB van 17 augustus 2007 tot oprichting van het Auditcomité van de Federale Overheid (ACFO).

jaar afdekken door het uitvoeren van audits. Hiervoor werd een audituniversum uitgewerkt waarbij telkens wordt aangegeven welke onderdelen door welke audits worden afgedekt.

De cel Interne Audit rapporteert aan het management en aan de gedelegeerd bestuurder van het FAVV. Om de onafhankelijkheid te garanderen, rapporteert de cel ook aan het Auditcomité. Het Auditcomité komt normaliter viermaal per jaar samen. Voor dit Auditcomité werd een huishoudelijk reglement opgesteld.

De missie, het werkterrein, de actoren, de verantwoordelijkheden, de bevoegdheden en rapporteringsmodaliteiten van de interne audit staan beschreven in het charter van de interne audit. Dit document, beschikbaar op het FAVV-intranet bepaalt onder meer dat het Auditcomité jaarlijks de gegevens m.b.t. de interne audit verwerkt in een jaarverslag.

Voor de uitoefening van hun taken zijn de interne auditors gebonden aan een eigen deontologische code. Deze is gebaseerd op de internationale standaard hieromtrent zoals opgemaakt door het Institute of Internal Auditors (IIA).

Momenteel bestaan er drie procedures: (i) Uitvoeren van een interne audit, (ii) Opstellen en beheren van het auditprogramma, en (iii) Aanvragen van een audit buiten het auditprogramma.

De cel Interne Audit zal minstens om de vijf jaar geauditeerd worden door een extern geaccrediteerd auditor. Dit gebeurde voor een eerste maal in september 2008. Deze audit leidde tot het behalen van een ISO 9001-certificaat. In 2009 werden bij een opvolgingsaudit geen non-conformiteiten vastgesteld.

Op basis van de vaststellingen en aanbevelingen van de interne audit maken de geauditeerde diensten zelf een actieplan op. Dit actieplan bevat telkens de preventieve of corrigerende maatregelen, de verantwoordelijke persoon of dienst en een deadline voor de verwezenlijking ervan. Alle actieplannen worden voor advies aan de cel Interne Audit voorgelegd. Deze gaat de implementatie hiervan na door het uitvoeren van opvolgingsaudits. Na de opmaak van een actieplan wordt telkens het auditverslag gepubliceerd op het FAVV-intranet. Hierdoor zijn alle auditverslagen beschikbaar voor alle medewerkers van het FAVV.

Indien de resultaten van een interne en/of externe audit wijzigingen aan het controleprogramma vereisten, kan dit gebeuren door middelen van de CCER (cfr. paragraaf 1.2).

7.1.4 FAGG

De cel Interne Audit van het FAGG is momenteel verder in opbouw.

7.1.5 FOD EKME

Binnen de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie is een dienst interne audit actief.

¹⁸ Beschikking 2006/677/EG van de Commissie van 29 september 2006 houdende de richtsnoeren tot vaststelling van criteria voor het uitvoeren van audits op grond van verordening (EG) nr. 882/2004 van het Europees Parlement en de Raad inzake officiële controles op de naleving van de wetgeving inzake diervoeders en levensmiddelen en de voorschriften inzake diergezondheid en dierenwelzijn.

7.2 REGIONALE OVERHEIDSDIENSTEN

7.2.1 Biologische productie

De controleorganen voor de biologische productie moeten geaccrediteerd zijn. In het Vlaams Gewest wordt EN ISO 17020 en EN 45011 of ISO 65 vereist, in het Waals Gewest en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de norm EN 45011 of ISO 65 in hun meest recente versie. Deze accreditatie gaat gepaard met een jaarlijkse audit door BELAC. Daarnaast worden de controleorganen gesuperviseerd door de bevoegde autoriteiten zoals beschreven in de dienstinstructies van de afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling (Vlaams Gewest), de Direction de la Qualité van DGRNE (Waals Gewest), en de directie Economische Betrekkingen (Brussels Hoofdstedelijk Gewest). Dit toezicht heeft als doel na te gaan of de controleorganen de 'biowetgeving' correct toepassen. Het verslag van de jaarlijkse supervisie wordt aan het controleorgaan bezorgd, met de vraag voor de nodige verduidelijkingen en voor voorstellen voor verbetering. Daarna zien de bevoegde autoriteiten er strikt op toe dat de controleorganen de onduidelijkheden en vragen om verbetering geformuleerd in het supervisieverslag opvolgen en daar waar nodig hun controlesystemen aanpassen.

7.2.2 BOB en BGA

Het onafhankelijk certificatieorganisme moet als controle-instelling van het productdossier voor BOB en BGA in het Waals Gewest geaccrediteerd zijn. Deze accreditatie gaat gepaard met een periodieke audit door BELAC.

Daarnaast moet ze zich onderwerpen aan de controle van de bevoegde autoriteit en bij haar jaarlijks een verslag indienen waarin een beschrijving van de gebruikte controlemethoden, een synthese van de verkregen resultaten alsook de financiële resultaten van het afgelopen boekjaar, het begrotingsontwerp voor het volgende jaar en de lijst van de bestuurders en beheerders die in functie zijn.

7.3 LABORATORIA

Interne en externe laboratoria zijn geaccrediteerd volgens ISO 17025 door BELAC, de Belgische accreditatie-instelling. Ze werkt in overeenstemming met de internationale eisen m.b.t. het beheer van accreditatie-instellingen en valt onder de verantwoordelijkheid van de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, BELAC. Vertegenwoordigers van het FAVV kunnen BELAC-auditors vergezellen tijdens algemene en technische audits.

Voor een verdere verwijzing wordt gerefereerd naar hoofdstuk 4.

NALEVING OPERATIONELE CRITERIA

8 NALEVING OPERATIONELE CRITERIA

8.1 INLEIDING

Om de naleving van de operationele criteria van verordening (EG) nr. 882/2004 te garanderen worden er maatregelen genomen om:

- doeltreffende en gepaste officiële controles uit te voeren in alle stadia van de voedselketen;
- potentiële belangenverstremming te vermijden door het personeel dat de controles uitvoert, inclusief extern en contractueel personeel;
- over passende en goed onderhouden inrichtingen en uitrustingen te beschikken, inclusief aangepaste laboratoriumcapaciteit;
- voldoende personeel met passende kwalificaties en ervaring te beschikken;
- over de nodige wettelijke bevoegdheden te beschikken inclusief opdat de exploitanten de inspecties ondergaan en het personeel van de bevoegde autoriteit in de uitvoering van hun taken bijstaan;
- over uitgewerkte rampenplannen te beschikken en gereed zijn die in noodsituaties uit te voeren;
- de procedures schriftelijk vast te leggen;
- documentatie bij te houden.

Het merendeel van de maatregelen zijn reeds beschreven in de voorgaande hoofdstukken. In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de wettelijke bevoegdheden als controle-instanties en de sancties, het deontologisch kader, en het garanderen van gepaste kwalificaties, ervaring en opleiding van het personeel dat betrokken is bij de controles.

8.2 WETTELIJKE BEVOEGDHEDEN ALS CONTROLE-INSTANTIES EN SANCTIES

8.2.1 Controles uitgevoerd door en voor het FAVV

De wettelijke basis van het FAVV als controle-instantie is de wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het FAVV. Verder heeft de FAVV-controleur een aantal extra bevoegdheden op basis van het koninklijk besluit van 22 februari 2001 houdende organisatie van de controles die worden verricht door het FAVV en tot wijziging van diverse bepalingen (i.e. het 'controlebesluit').

Voor de inspecties maakt het FAVV gebruik van een systeem van checklists. Dit hulpmiddel laat toe de controles te uniformiseren over het ganse grondgebied en zo objectief mogelijk te laten verlopen. Deze checklists worden ter beschikking gesteld van de operatoren (via de FAVV-website) met het oog op transparantie en informatie. Ze zijn gebaseerd op de wettelijke bepalingen. Op het intranet van het FAVV zijn de checklists evenals leidraden hiervoor beschikbaar voor de controleurs. Om de interpretatie van de checklists zo uniform en transparant mogelijk te maken, werd een nieuwe functie toegevoegd in 2007. Afhankelijk van het belang elk belang van elk item, wordt een weging toegekend aan elke non-conformiteit (NC):

- conform (weging 0);
- ongunstig minor (waarde van 1 of 3);
- ongunstig major (waarde 10 of 10-plus).

De som van de verschillende wegingen geeft een globale score. Op basis van deze score wordt een inspectie als gunstig, gunstig met opmerkingen of ongunstig gekwalificeerd (cfr. tabel 18). Bij een ongunstig resultaat wordt meestal een verwittiging of een pro-justitia opgesteld. Voor de interpretatie van de checklists met wegingen en opvolging van niet-conformiteiten is een dienstnota ter beschikking gesteld aan de controleurs (via het FAVV-intranet). De controleur kan volgens de modaliteiten bepaald in de dienstnota, afwijkende maatregelen voorstellen.

Het resultaat van de controle wordt aan de operator meegedeeld. Deze laatste wordt door de controleur geïnformeerd van de mogelijkheid om er eventuele opmerkingen of bezwaren op aan te geven.

Tabel 18: weging van de punten op een FAVV-checklist.

Aard van de non-conformiteit (NC)	Actie	Resultaat van de checklist
Geen NC		Gunstig
Uitsluitend NC = 1		Gunstig
Vanaf 1 NC = 3 en %NC < 20%		Gunstig met opmerkingen
Vanaf 1 NC = 3 en %NC > 20%	Verwittiging	Ongunstig
Vanaf 1 NC = 10 en %NC < 20%	Verwittiging	Ongunstig
Vanaf 1 NC = 10 en %NC > 20%	Pro-justitia	Ongunstig
Vanaf 1 NC = 10-plus	Pro-justitia	Ongunstig

Voor de uitvoering van zijn taak, kan de controleur beroep doen op de diensten van politie en justitie. Een controleur die tijdens zijn controle geconfronteerd wordt met een verzet zal een proces-verbaal opmaken overeenkomstig het controlebesluit van 22 februari 2001. Indien dit verzet gepaard gaat met geweld of bedreiging, is er sprake van weerspannigheid tegen dragers of agenten van de openbare macht (artikel 269 en verder van het Algemeen Strafwetboek). Indien er zich een bedreiging voordoet, wordt door de controleur een melding gemaakt dat via de Nationale Opspringseenheid van het FAVV wordt overgemaakt aan de Federale Gerechtelijke Politie. Naast deze registratie wordt ook klacht neergelegd bij de Lokale Politie.

Het koninklijk besluit van 22 februari 2001 houdende organisatie van de controles die worden verricht door het FAVV voorziet tevens dat de overtredingen in de voedselketen het voorwerp kunnen uitmaken van een administratieve sanctie, meer bepaald een administratieve boete waarvan de betaling de publieke actie uitdooft. De procedure tot voorstellen van een administratieve boete wordt per taalrol toevertrouwd aan een jurist-commissaris van de administratieve boetes. Nadat aan de parketten de gelegenheid werd geboden vervolging in te stellen, stelt de commissaris een administratieve boete voor. Deze baseert zich hierbij op de strafbepalingen voorzien in de verschillende wetten die tot de controlebevoegdheid van het FAVV behoren en houdt verder rekening met de individuele situatie van de overtreder, de ernst of het aantal inbreuken en hun impact op de gezondheid van de consumenten, op de diergezondheid, of de plantengezondheid, alsook met recidive. De commissarissen trachten de magistraten zoveel mogelijk te sensibiliseren voor de problematiek van de voedselketen en dit door middel van regelmatige contacten met de verschillende parketten en door overmaking van gedetailleerde verslagen in geval van niet-betaling van voorgestelde boetes.

Voor wat betreft gedelegeerde controletaken wordt verwezen naar de respectieve samenwerkingsovereenkomsten waarin nadere bepalingen omtrent de controlebevoegdheden van de controleorganen en opvolging van vastgestelde overtredingen worden vastgelegd. Daarnaast wordt ook verwezen naar het KB van 19 december 2002¹⁹ waardoor ook personen die belast zijn met gedelegeerde controletaken, worden aangeduid als toezichhouders op de toepassing van de reglementering die onder de bevoegdheid van het FAVV valt.

8.2.2 Controles m.b.t. biologische productie

Indien een marktdeelnemer biologische producten wenst te produceren of te etiketteren is hij verplicht om zich onder controle te stellen van een erkend controleorgaan. Dit gaat gepaard met het ondertekenen van een contract tussen het controleorgaan en de marktdeelnemer. De marktdeelnemer in kwestie moet dan ook de geldende regelgeving volgen. Daarin is voorzien dat hij de nodige medewerking moet verlenen.

Sancties bij geconstateerde inbreuken alsook de beroepsprocedure en de toezichtbepalingen zijn beschreven in de regionale besluiten (besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008, het

¹⁹ KB van 19 december 2002 tot aanduiding van de ambtenaren en de personen belast met het toezicht op de uitvoering van de bepalingen van de wetten, besluiten en reglementen van de Europese Unie die onder de bevoegdheid van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen vallen.

besluit van de Waalse Regering van 11 februari 2010, en het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 december 2009).

Voor wat betreft medewerking van de controleorganen bij controles door de bevoegde autoriteiten gelden dezelfde principiële bepalingen als bij controles van marktdeelnemers door de controleorganen. Weigering van controle kan aanzien worden als contractbreuk. Indien het contract verbroken is, heeft het controleorgaan in principe geen recht meer om de marktdeelnemer te controleren of te certificeren. Indien een marktdeelnemer 'bio' etiketteert, zonder onder controle te staan van een erkend controleorgaan, zijn de bevoegde autoriteiten rechtstreeks bevoegd. Hierbij wordt steeds opgetreden conform de bepalingen van de wet van 28 maart 1975.

8.2.3 Controles m.b.t. BOB, BGA en GTS

Conform de regionale besluiten wordt de weigering van een controle of de verhindering ervan gelijkgesteld met de vaststelling dat het product niet beantwoordt aan de gegevens van het productdossier.

Indien bij controle van producten blijkt dat deze niet overeenkomen met de in verordening (EG) nr. 510/2006 vastgelegde eisen, dient de producent/trader onmiddellijk het Europese logo van BOB/BGA en/of de benaming te verwijderen van de verpakkingen en de reclame. Een proces-verbaal van waarschuwing wordt opgesteld conform de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming.

Indien uit labo-onderzoek blijkt dat producten die geregistreerd zijn en het GTS-logo dragen niet voldoen aan het door de betreffende groepering geregistreerde recept, dienen alle verpakkingen en reclame met het logo vernietigd te worden. Er wordt eveneens een proces-verbaal van waarschuwing opgesteld.

Conform de wet van 14 juli 1991 zijn de ambtenaren van ADCB bevoegd om inbreuken op te sporen en vast te stellen. Bij de uitoefening van hun ambt kunnen zij bijstand vorderen van de federale politie.

8.3 DEONTOLOGISCHE CODE

Ambtenaren zijn geboden aan een deontologische code. De exacte invulling van deze code is verschillend al naar gelang de overheid (federaal, regionaal, lokaal)²⁰. Wel kunnen er een aantal gezamenlijke kernpunten geïdentificeerd worden. De code streeft ernaar de ambtenaren in het bijzonder bewust te maken van de waarden respect, onpartijdigheid, beroepsernst, klantvriendelijkheid en loyaliteit en van de gedragsregels van het administratief openbaar ambt teneinde richting te geven van hun professioneel optreden, de waarden en gedragsregels structureel in te bedden in het dagelijks beheer, en het vertrouwen in de integriteit van het administratief openbaar ambt te verhogen.

Verder zijn er ook een aantal onverenigbaarheidsregels zoals vastgelegd in bv. het KB van 2 oktober 1937²¹ en specifiek voor het FAVV, het KB van 8 maart 2004²² en de wet van 4 februari 2000.

Specifiek voor het FAVV wordt ook verwezen naar het 'charter van de inspecteurs en controleurs van het FAVV', waarin de gedragscode is vastgelegd. Dit charter legt de rechten en plichten van de betrokkenen vast. De basisbeginselen zijn wederzijds respect, billijkheid, professionaliteit en integriteit. Het charter is publiek beschikbaar via de FAVV-website.

Daarnaast moet ook het gebruik van de checklists voor de inspecties vermeld worden (cfr. paragraaf 8.2.1). Voor wat betreft de DMO's, deze mogen diensten leveren aan andere opdrachtgevers voor

²⁰ Zie bijvoorbeeld omzendbrief nr. 573 met betrekking tot het deontologisch kader voor de ambtenaren van het federaal administratief openbaar ambt en omzendbrief PEBE/DVO/2006/6 betreft de deontologische code voor de personeelsleden van de Vlaamse administratie.

²¹ KB van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel.

²² KB van 8 maart 2004 tot bepaling van de bijzondere aanwervingsvoorwaarden van het statutaire en het contractuele personeel van het FAVV en tot regeling van de dienst met het oog op het voorkomen van belangenconflicten.

zover dit niet kan leiden tot een belangenconflict en dit niet strijdig is met de regelgeving of de deontologische principes.

De eisen inzake objectiviteit en onafhankelijkheid van niet-overheidspersoneel dat eveneens betrokken is bij controletaken wordt gewaarborgd door de wettelijk vastgelegde en/of contractuele eisen die zijn aangegaan via de verbintenissen met de betreffende bevoegde overheid. In deze samenwerkingsovereenkomsten zijn eveneens maatregelen voor toezicht voorzien.

Daarnaast wordt ook gewezen op de diverse accreditatie-eisen en BELAC die periodiek audits uitvoert bij geaccrediteerde instellingen.

8.4 GEPASTE KWALIFICATIES, ERVARING EN OPLEIDING

8.4.1 Algemeen

Opdat het personeel dat betrokken is bij de controles over de gepaste kwalificaties, ervaring en opleiding beschikt (inclusief het personeel in de laboratoria), worden diverse maatregelen genomen.

Binnen de verschillende administraties zijn de diensten Personeel & Administratie verantwoordelijk voor de selectie, het in kaart brengen van de competenties en opleidingsbehoeften van de respectieve medewerkers en, indien nodig acties te ondernemen om aan deze behoeften tegemoet te komen. Aan medewerkers wordt aldus de mogelijkheid gegeven om deel te nemen aan interne of externe opleidingen.

Voor federale ambtenaren moet ook het Opleidingsinstituut voor de Federale Overheid vermeld worden. Deze afdeling van de FOD Personeel en Organisatie heeft als opdracht de federaal ambtenaar tijdens heel de beroepsloopbaan te begeleiden bij de voortgezette opleiding d.m.v. een gevarieerd opleidingsaanbod.

Federale ambtenaren, zowel contractuelen als statutairen, kunnen onder bepaalde voorwaarden en na goedkeuring door de directe hiërarchische overste opleidingsverlof van maximum 120 uren per schooljaar krijgen. Als nieuw statutair personeelslid van niveau A moet men een jaar lang stage lopen op benoemd te kunnen worden. Gedurende de stage moet men verplicht een aantal opleidingen volgen die verband houden met de uitoefening van hun takenpakket. Daarnaast gebeurt er ook 'training on the job.'

In de verschillende samenwerkingsakkoorden tussen de verschillende bevoegde overheden is indien nodig voorzien in de gepaste opleiding voor de betrokken personeelsleden. Indien er specifieke controletaken gedelegeerd worden aan controleorganen omvatten de eisen voor het verkrijgen en/of behouden van de erkenning o.a. voorwaarden omtrent de opleiding van het betrokken personeel (cfr. hoofdstuk 3).

Voor wat betreft het personeel dat werkzaam is in het laboratorienetwerk wordt verwezen naar hoofdstuk 4.

8.4.2 Focus op het FAVV

8.4.2.1 Inleiding

Omdat het FAVV het leeuwendeel van de controles uitvoert op het terrein, wordt dieper ingegaan op de organisatie van de selectie en opleiding van de FAVV-controleurs.

Tevens wordt specifiek verwezen naar de acties die gepland zijn in het kader van de strategische doelstelling 'een professioneel en op het vlak van de resultaten veeleisend Agentschap (FAVV)' (cfr. paragraaf 2.7).

Er moet ook vermeld worden dat het FAVV het 'national contact point' is van het opleidingsinitiatief van 'Better Training for Safer Food'.

8.4.2.2 Selectie van ambtenaren

Bij de werving van ambtenaren wordt bijzondere aandacht besteed aan de competenties van de sollicitanten. Men streeft naar overeenstemming tussen die competenties en de uit te voeren taken.

8.4.2.2.1 Inspecteur (universitair diploma – niveau master)

Het profiel van een inspecteur is algemeen: de procedures voor controles, inspecties en audit zijn bekend bij en worden bij het FAVV aangeleerd. Doel is de volledige voedselketen veilig te maken. Om die opdrachten te kunnen uitvoeren moet men in het bezit zijn van een wetenschappelijk diploma, en de procedures en de operatoren kennen.

Er wordt bij de selectie (tijdens de gesprekken) ook rekening gehouden met de specialisatie en de opleiding, in bijvoorbeeld technologieën (sector transformatie). De keuze van de specialisatie wordt bij de werving alleen formeel vastgelegd voor personeel dat belast is met officiële controles op het terrein.

Er worden voor de werving twee profielen bepaald: inspecteur transformatie / distributie en inspecteur primaire productie. Voor die laatste wordt steeds een onderscheid gemaakt al naargelang de deelsector (dierlijk of plantaardig). De inspecteurs voor primaire productie zijn respectievelijk houder van een diploma van dierenarts of van bio-ingenieur.

8.4.2.2.2 Controleurs van niveau B (diploma graduaat – niveau bachelor)

Voor de controleurs van niveau B is de selectie ofwel algemeen ofwel specifiek, voor de sector primaire productie. In dit laatste geval wordt wel geen onderscheid gemaakt tussen de dierlijke en de plantaardige productie. Concreet specialiseren de controleurs zich wel in de dierlijke of de plantaardige productie maar zij kunnen (vaak bijkomstig) ook het andere gebied controleren.

8.4.2.2.3 Controleurs van niveau C (diploma secundair onderwijs)

Het functieprofiel is algemeen. Er bestaat voor het diploma hoger secundair onderwijs een specialisatie 'landbouw' wat verklaart waarom ook controleurs in niveau C kunnen worden aangeworven.

8.4.2.3 Selectie van zelfstandige dierenartsen

Het koninklijk besluit van 20 december 2004²³ legt de voorwaarden vast waarin het FAVV taken kan doen uitvoeren door zelfstandige dierenartsen. Dit besluit behelst, met betrekking tot de kwalificaties en de opleiding van zelfstandige dierenartsen voor een selectie bij het FAVV, de toepassing van verordening (EG) nr. 854/2004.

Om de competenties van zelfstandige dierenartsen te toetsen organiseert het FAVV een selectie op basis van lastenboek en die een nauwkeurige beschrijving geven van de taken die verband houden met de hun toe te wijzen opdrachten in de volgende vakgebieden:

- administratief verantwoordelijken;
- keuring en controle in het slachthuis en de wildverwerkingseenheid;
- keuring en controle in vismijnen;
- controle in grensinspectieposten;

²³ KB van 20 december 2004 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen taken door zelfstandige dierenartsen kan laten verrichten.

- controle in shipstore;
- certificering en andere specifieke opdrachten;
- controle in uitsnijderijen, vleesverwerkende inrichtingen, koelhuizen, visverwerkende inrichtingen en alle andere door het FAVV erkende inrichtingen;
- audits van autocontrolesystemen.

Met het oog op de selectie voor één van die vakgebieden worden sollicitanten geëvalueerd door een evaluatiecommissie die met name rekening houdt met de ervaring, de geschiktheid en de beschikbaarheid van de dierenarts en met de aard van de taken die in de Provinciale Controle-eenheid moeten worden verricht.

De voor drie jaar met de zelfstandige dierenarts afgesloten overeenkomst legt verplichtingen op met betrekking tot beroepsbekwaamheid en bijscholing en kan indien noodzakelijk dan ook vervroegd worden opgezegd.

8.4.2.4 Opleiding directoraat-generaal Controle

8.4.2.4.1 Opleidingsplan en -aanbod

Telkens bij het begin van een jaar wordt het opleidingsplan van DG Controle voor goedkeuring ingediend bij het directiecomité van het FAVV. Dit plan voorziet in opleidingstrajecten op het gebied van hygiëne, controle, inspectie, audit en ook in een aantal opleidingsdagen per sector of deelsector.

De opleidingen van DG Controle worden intern georganiseerd en moeten verplicht worden gevolgd. Personeelsleden worden uitgenodigd door de directeur-generaal. Het verlenen van de toestemming om zich voor meer specifieke opleidingen in te schrijven werd gedecentraliseerd (hoofd van de Provinciale Controle-eenheid, diensthoofd).

Ook ambtenaren van andere overheidsdiensten worden uitgenodigd om de opleidingen van het FAVV te volgen.

8.4.2.4.2 Soorten opleidingen

Verplichte algemene opleidingen

De opleidingen behandelen de regelgeving (risico's, risicoanalyse, risicobeheersing, inspectiemethoden) en de concreet bij het FAVV vastgelegde middelen en methoden (bijvoorbeeld: checklists, gebruik van de operatoren-databank) alsook de juridische aspecten (met name het opmaken van een proces-verbaal) en de rapporteermethoden.

Grondige opleidingen

Met name de auditopleiding is vastgelegd in kwalificerende opleidingstrajecten (4 dagen theoretische opleiding en praktische opleiding ter plaatse) die ambtenaren de mogelijkheid biedt om de hoedanigheid van auditor van het FAVV te verwerven. Deze opleiding staat eveneens open voor de dierenartsen met opdracht.

Opleidingen per sector of deelsector

Het controlepersoneel kan inschrijven voor gespecialiseerde opleidingen die aansluiten op het functieprofiel (bijvoorbeeld : fytosanitair, schadelijke organismen, TSE-bemonstering, microbiologie).

Sommige van die opleidingen worden door het FAVV georganiseerd en zijn verplicht voor het betreffende controlepersoneel (bijvoorbeeld Feed Hygiëne). In andere gevallen, voor meer specifieke onderwerpen, vragen personeelsleden zelf of zij zich voor een externe opleiding mogen inschrijven.

Gecertificeerde opleidingen op maat

Deze opleidingen met test dragen bij aan de ontwikkeling van de loopbaan van het personeel. Zij duren 4 dagen (voor niet-universitaire) of 5-6 dagen (voor universitaire). Men is vrij om zich in te schrijven. Het FAVV organiseert de gecertificeerde opleidingen voor het controlepersoneel zelf of legt de inhoud ervan vast in samenspraak met de bevoegde federale overheidsdiensten.

8.4.2.4.3 Opleiding van zelfstandige dierenartsen

De raamovereenkomst tot regeling van de relatie tussen zelfstandige dierenartsen en het FAVV heeft betrekking op de technische kennis, de kwalificaties en de bijscholing. De zelfstandige dierenarts verbindt zich ertoe zich bij te scholen door opleidingen te volgen die erkend zijn door het FAVV om zo permanent de technische kennis en kwalificaties te bezitten die vereist zijn om opdrachten uit te voeren.

Door het FAVV erkende opleidingen voldoen aan de volgende criteria:

- zij zijn van universitair niveau, met betreffende garantie van een Belgische of buitenlandse universiteitsinstelling;
- zij hebben als onderwerp een van de in bijlage 1 bij verordening (EG) nr. 854/2004 vermelde thema's;
- zij houden verband met de in de lastenboeken beschreven aan de zelfstandige dierenarts toevertrouwde opdrachten.

Het FAVV legde een lesurenquotum vast dat de zelfstandigen minimaal moeten volgen: 50 uur gespreid over 3 jaar, met een minimum van 12 uur per jaar.

Het FAVV organiseert de opleidingen voor dierenartsen niet zelf maar de dierenartsen kunnen in bepaalde gevallen wel dezelfde opleidingen volgen als de ambtenaren.

Het hoofd van de Provinciale Controle-eenheid en de sectorhoofden van het FAVV gaan na of de opleidingen daadwerkelijk door de zelfstandigen worden gevolgd. Als dat niet zo is, kan de overeenkomst worden opgezegd.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: CONCORDANTIETABEL

BIJLAGEN

Tabel: concordantie tussen de vereisten voor het MANCP zoals vermeld in beschikking 2007/363/EG en de informatie vermeld in het MANCP van België 2009-2011.

Hoofdstuk 3 van de bijlage van beschikking 2007/363/EG (leidraad bij de wettelijke vereisten voor de nationale controleplannen)	Referentie MANCP van België 2009-2011
3.1. Nationale controleplannen	volledig MANCP
3.2. Algemene vereisten voor de nationale controleplannen	volledig MANCP (structuur en organisatie controlesystemen: voornamelijk hoofdstuk 5, Nationale controlesystemen)
3.3. Strategische doelstellingen van de nationale controleplannen	2 Nationale strategische en operationele doelstellingen
3.4. Indeling in risicocategorieën	5 Nationale controlesystemen 5.2.2. Programmering 5.3.2 Dierenwelzijn en CITES 5.4 Controlesystemen voor biologische productie 5.5 Controlesystemen voor BOB, BGA en GTS
3.5. Aanwijzing van de bevoegde autoriteiten	3 Bevoegde autoriteiten en gedelegeerde controletaken 4 Laboratorienetwerk 5 Nationale controlesystemen
3.6. Algemene organisatie en beheer	3 Bevoegde autoriteiten en gedelegeerde controletaken 4 Laboratorienetwerk 5 Nationale controlesystemen 7 Regeling voor audits door de bevoegde autoriteiten 8 Naleving operationele criteria
3.7. Controlesystemen en coördinatie van de werkzaamheden	3 Bevoegde autoriteiten en gedelegeerde controletaken 4 Laboratorienetwerk 5 Nationale controlesystemen 7 Regeling voor audits door de bevoegde autoriteiten 8 Naleving operationele criteria
3.8. Delegatie aan controleorganen	3 Bevoegde autoriteiten en gedelegeerde controletaken (voornamelijk paragraaf 3.3, Delegatie van taken aan controleorganen)
3.9. Naleving van de operationele criteria	2 Nationale strategische en operationele doelstellingen 3 Bevoegde autoriteiten en gedelegeerde controletaken 4 Laboratorienetwerk 5 Nationale controlesystemen 6 Rampenplannen 8 Naleving operationele criteria
3.10. Opleiding van het personeel dat de officiële controles uitvoert	3.2.11 Samenwerkingsverbanden en protocols 3.3 Delegatie van taken aan controleorganen 4 Laboratorienetwerk 8 Naleving operationele criteria
3.11. Schriftelijk vastgestelde procedures	4 Laboratorienetwerk 5 Nationale controlesystemen 7 Regeling voor audits door de bevoegde autoriteiten 8 Naleving operationele criteria
3.12. Operationele rampenplannen	6 Rampenplannen
3.13. Organisatie van samenwerking en wederzijdse bijstand	1.3 Contactpunt voor het MANCP en administratieve bijstand 3 Bevoegde autoriteiten en gedelegeerde controleorganen 5 Nationale controlesystemen
3.14. Aanpassing van de nationale controleplannen	1.2 Herziening en aanpassing van het MANCP

BIJLAGE 2: INSPECTIEFREQUENTIES (FAVV)

Tabel: inspectiefrequenties per sector zoals beschreven in het businessplan van de gedelegeerd bestuurder van het FAVV 2009-2011.

	Inspectiefrequentie		
	Basis	Verminderd	Verhoogd
Slachthuizen	4,00	2,00	8,00
Hoeveslachterijen	1,00	0,50	2,00
Voeders (erkende operatoren)	1,00	0,50	2,00
Voeders (toegelaten operatoren)	0,50	0,33	1,00
Voeders (geregistreerde operatoren)	0,33	0,25	0,50
Uitsnijderijen	8,00	4,00	16,00
Slagers	1,00	0,50	2,00
Centra voor de verzameling en opslag van sperma of embryo's	1,00	0,50	2,00
Verzamelcentra en halteplaatsen voor dieren	0,50	0,33	1,00
Pakstations van eieren (capaciteit > 15.000/uur)	6,00	3,00	12,00
Pakstations van eieren (capaciteit < 15.000/uur)	2,00	1,32	4,00
Zuiverings- en verzendingscentra voor tweekleppigen	4,00	2,00	8,00
Quarantainecentra (levende dieren)	1,00	0,50	2,00
Grootkeukens	0,50	0,33	1,00
Detailhandel andere dan slagers (toelating)	0,25	0,20	0,33
Detailhandel andere dan slagers (registratie)	0,17	0,13	0,25
Meststoffen, bodemverbeterende middelen en substraten	0,33	0,25	0,50
Groothandel	0,33	0,25	0,50
Hobby	0,10	0,10	0,10
Horeca (toelating)	0,33	0,20	0,50
Horeca (registratie)	0,17	0,13	0,25
Bewerking van vis	8,00	4,00	16,00
Vervaardiging van gehakt vlees, vleesbereidingen, separatorvlees	8,00	4,00	16,00
Primaire dierlijke productie	0,10	0,08	0,15
Primaire plantaardige productie	0,10	0,08	0,15
Fytofarmaceutische producten	0,33	0,25	0,50
Opslag (vis) zonder herverpakking	2,00	1,00	4,00
Opslag (vlees) zonder herverpakking	2,00	1,00	4,00
Opslag (vis) met herverpakking	4,00	2,00	8,00
Opslag (vlees) met herverpakking	4,00	2,00	8,00
Verwerking (gelatine)	4,00	2,00	8,00
Verwerking (dierlijke afvalproducten)	4,00	2,00	8,00
Verwerking (eiproducten)	0,50	0,33	1,00
Verwerking (vis)	4,00	2,00	8,00
Verwerking (melkproducten)	0,50	0,33	1,00
Verwerking (vleesproducten)	4,00	2,00	8,00
Verwerking (andere levensmiddelen)	0,50	0,33	1,00
Vervoer (levensmiddelen)	0,33	0,25	0,50
Transport van en handel (levende dieren)	0,50	0,33	1,00

BIJLAGE 3: LIJST NATIONALE REFERENTIE- LABORATORIA

De lijst van Nationale Referentielaboratoria wordt geregeld geüpdatet. De meest recente lijst is terug te vinden op de website van het FAVV via: <http://www.favv-afsca.fgov.be/laboratoria/>

Federaal Agentschap
voor de Veiligheid
van de Voedselketen

Bestuur Laboratoria

Lijst

NATIONALE REFERENTIE LABORATORIA

Versie	4
Van toepassing vanaf	2009/06/18
Verantwoordelijke administratie	Bestuur Laboratoria
Bestemmingen	Directie en medewerkers Bestuur Laboratoria, Bestuur Controlebeleid, Bestuur Controle, Nationaal Referentie Laboratoria, Externe laboratoria

	Naam – functie / dienst	Datum	Handtekening
Opgesteld door:	Brigitte Pochet Attaché	2009-06-18	(Get.)
Nagezien door	Marina Naccarato QAM	2009-06-18	(Get.)
Goedgekeurd door:	Geert De Poorter Directeur-generaal	2009-08-18	(Get.)

Overzicht herziening van het document

Herziening door/datum*	Reden van herziening	Tekstdeel / draagwijdte van de herziening
Brigitte Pochet 2007/04/20	Publicatie MB 19/04/2007 Gegevens CRL toegevoegd Wijziging van de verantwoordelijke van de NRL GGO Onderscheid dierenziekten en food voor de NRL Salmonella et E Coli Toevoeging dierenziekten Contact persoon voor dierenziekten toegevoegd	
Brigitte Pochet 2008/06/05	Publicatie MB 27/05/2008 tot wijziging van het MB 19/04/2007 : Verandering NRL voor mycotoxines en zware metalen Verandering van de contact persoon voor sommige dierenziekten, Bacteriologische en virale besmetingen bij tweekleppige weekdieren en Ziekten van tweekleppige weekdieren	
Brigitte Pochet 2009/06/18	Publicatie MB 18/06/2009 tot wijziging van het MB 19/04/2007 Aanduiding WIV voor levensmiddelenmicrobiologie i.p.v. Universiteit Luik en intrekking aanduiding Universiteit Luik voor Bacteriologische en virale besmetingen bij tweekleppige weekdieren en Ziekten van tweekleppige weekdieren Dossier beheerder DG Labo HR vervangt door Sandrine Léonard (SL) en Luc Bollen (LB) Dossier beheerder GGO : Ronny Martens (RM)	

* Het verschil tussen de huidige datum en de laatste herziening mag niet meer dan 5 jaar bedragen. De procedure wordt op de centrale server van het Bestuur Laboratoria geplaatst. Deze versie wordt beschouwd als de geldende versie. Bij het secretariaat van het Bestuur Laboratoria kunnen afschriften bekomen worden.

Afkortingen

BP : Brigitte Pochet
 FDS : Fanny Di Silvestro
 LB : Luc Bollen
 RM : Ronny Martens
 RV : Rudi Vermeylen
 SL : Sandrine Léonard
 WS : Walter Smedts

Parameter en/of matrices	Communautair Referentie Laboratorium	Nationaal Referentie Laboratorium	Verantwoordelijk	Contact persoon	Tel	Europese Wetgeving	Nationale Wetgeving	Contract nummer	Dossier Beheerder
Melk en Zuivelproducten	<p>AFSSA - Laboratoire d'études et de recherches sur la qualité des aliments et sur les procédés agro-alimentaires (LERQAP)</p> <p>F-94700 Maisons-Alfort</p> <p>Frankrijk</p> <p>verantwoordelijk : Laurent Rosso Tel : 0033 1 49 77 13 00 coordinator : Bertrand Lombard b.lombard@afssa.fr tel : +33 149 77 26 96</p>	<p>ILVO-Eenheid Voeding en Technologie</p> <p>Brusselse Steenweg, 370 9090 Melle</p> <p>Centre Wallon de recherches agronomiques (CRA-W DQPA)</p> <p>Chaussée de Namur, 24 5030 Gembloux</p>	<p>Lieve Herman lieve.herman@ilvo.vlaanderen.be dvk@ilvo.vlaanderen.be</p> <p>Pierre Dardenne dardenne@cra.wallonie.be</p>	<p>Koen De Reu Koen.Dereu@ilvo.vlaanderen.be</p> <p>Véronique Ninane ninane@cra.wallonie.be</p>	<p>09/272.30.43</p> <p>081/62.03.50</p>	<p>Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB 19/04/2007</p>	<p>11-ILVOCRA-LAIT</p>	<p>LB</p>
Analyse en contrôle van zoönosen (Salmonella)	<p>Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)</p> <p>3720 BA Bilthoven</p> <p>Nederland</p> <p>kirsten.mooijman@rivm.nl</p>	<p>FOOD</p> <p>Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV)</p> <p>Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Bruxelles</p> <p>FEED & Animal health</p> <p>CERVA/CODA</p> <p>Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles</p>	<p>Johan Peeters Johan.peeters@iph.fgov.be</p> <p>Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be</p>	<p>Katelijne Dierick Katelijne.dierick@iph.fgov.be VTI-TIA@iph.fgov.be</p> <p>Hein Imberechts heimb@var.fgov.be</p>	<p>02/642.51.53</p> <p>02/379.04.26</p>	<p>Richtlijn 2003/99/EG</p> <p>Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB 19/04/2007</p> <p>KB 22/05/2005</p>	<p>12-WIV-VTI</p>	<p>BP</p>

Mariene Biotoxines	<p>Agencia Espanola de Seguridad (AESAs)</p> <p>Estación Marítima S/N. Muelle de Traslánticos</p> <p>E-36200 Vigo</p> <p>Spanje</p> <p>crlmb@msc.es</p>	<p>Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV)</p> <p>Rue J. Wytsmanstraat, 14</p> <p>1050 Brussel</p>	<p>Johan Peeters</p> <p>Johan.peeters@iph.fgov.be</p>	<p>Joris Van Loco</p> <p>Joris.VanLoco@iph.fgov.be</p> <p>Mirjana Andjelkovic</p> <p>mirjana.andjelkovic@iph.fgov.be</p>	<p>02/642.53.53</p> <p>02/642 55 92</p>	<p>Richtlijn 93/383/EG</p> <p>Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB 19/04/2007</p>	<p>08-WIV-Chemie1</p>	<p>WS</p>
Bacteriologische en virale besmetingen bij tweekleppige weekdieren	<p>The Laboratory of the Centre for Environment, Fisheries and Aquaculture Science (CEFAS)</p> <p>Weymouth</p> <p>Dorsen DT4 8UB</p> <p>Verenigd Koninkrijk</p> <p>d.n.lees@cefass.co.uk</p> <p>Verantwoordelijk : Rachel Rangdale</p> <p>Tel: +44 (0) 1305 206600</p> <p>rachel.rangdale@cefass.co.uk</p>					<p>Beschikking 1999/313/EG</p> <p>Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB 19/04/2007</p>		<p>BP</p>
<i>Listeria monocytogenes</i>	<p>AFSSA - Laboratoire d'études et de recherches sur la qualité des aliments et sur les procédés agro-alimentaires (LERQAP)</p> <p>F-94700 Maisons-Alfort</p> <p>Frankrijk</p> <p>Vrntwoordelijk : Laurent Rosso</p> <p>coordinator : Bertrand Lombard</p> <p>b.lombard@afssa.fr</p> <p>tel : +33 149 77 26 96</p> <p>contact persoon : Adrien Assere</p> <p>a.assere@afssa.fr</p> <p>Tel: +33 149 772 749</p>	<p>Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV)</p> <p>Rue J. Wytsmanstraat, 14</p> <p>1050 Brussel</p>	<p>Johan Peeters</p> <p>Johan.peeters@iph.fgov.be</p>	<p>Katelijne Dierick</p> <p>Katelijne.dierick@iph.fgov.be</p> <p>Nadine Botteldoorn</p> <p>VTI-TIA@iph.fgov.be</p>	<p>02/642.51.53</p> <p>02/642.51.83</p>	<p>Richtlijn 2003/99/EG</p> <p>Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB 19/04/2007</p> <p>KB 22/05/2005</p>	<p>13-WIV-microbio</p>	<p>BP</p>
Coagulasepositieve stafylokokken, inclusief staphylococcus aureus	<p>AFSSA - Laboratoire d'études et de recherches sur la qualité des aliments et sur les procédés agro-alimentaires (LERQAP)</p> <p>F-94700 Maisons-Alfort</p> <p>Frankrijk</p> <p>coordinator : Bertrand Lombard</p> <p>b.lombard@afssa.fr</p>	<p>Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV)</p> <p>Rue J. Wytsmanstraat, 14</p> <p>1050 Brussel</p>	<p>Johan Peeters</p> <p>Johan.peeters@iph.fgov.be</p>	<p>Katelijne Dierick</p> <p>Katelijne.dierick@iph.fgov.be</p> <p>Nadine Botteldoorn</p> <p>VTI-TIA@iph.fgov.be</p>	<p>02/642.51.53</p> <p>02/642.51.83</p>	<p>Richtlijn 2003/99/EG</p> <p>Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB 19/04/2007</p>	<p>12-WIV-VTI</p>	<p>BP</p>

	tel : +33 149 77 26 96								
<i>Escherichia coli</i> , inclusief verocytotoxine-producerende <i>E. coli</i> (VTEC)	Istituto Superiore di Sanita (ISS) I-00161 Roma Italië Dr. Alfredo Caprioli a.caprio@iss.it Tel : +39-06-49902727/3081	FOOD Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel Santé animale CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles	Johan Peeters Johan.peeters@iph.fgov.be Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Katelijne Dierick Katelijne.dierick@iph.fgov.be Nadine Botteldoorn VTI-TIA@iph.fgov.be Hein Imberechts heimb@var.fgov.be	02/642.51.53 02/642.51.83 02/379.04.26	Richtlijn 2003/99/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007 KB 22/05/2005	13-WIV-microbio	BP
<i>Campylobacter</i>	Statens Venerinämedicinska Anstalt (SVA) S-751 89 Uppsala Sweden Director: Eva Olsson Engvall Eva.Olsson@sva.se Tel: +46 18 674000	Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel	Johan Peeters Johan.peeters@iph.fgov.be	Katelijne Dierick Katelijne.dierick@iph.fgov.be Nadine Botteldoorn VTI-TIA@iph.fgov.be	02/642.51.53 02/642.51.83	Richtlijn 2003/99/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007 KB 22/05/2005	13-WIV-microbio	BP
Parasieten (Trichinella, Echinokokken en Anisakis)	Istituto Superiore di Sanita (ISS) I-00161 Roma Italie pozio@iss.it	Instituut Tropische Geneeskunde Nationalestraat, 155 2000 Antwerpen	Prof. Stanny Geerts	Prof. Pierre Dorny pdorny@itg.be info@itg.be	03/247.66.66	Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007 KB 22/05/2005	04-IT6-trichines	FDS
Antimicrobiële resistentie	Danmarks Fodevareforskning (DFVF) DK-1790 Kobenhavn V Denemarken faa@dfvf.dk	Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Bruxelles	Johan Peeters Johan.peeters@iph.fgov.be	Katelijne Dierick Katelijne.dierick@iph.fgov.be VTI-TIA@iph.fgov.be	02/642.51.53	Richtlijn 2003/99/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007 KB 22/05/2005	03-WIV-VTI	BP
Voedseltoxi-infecties (VTI)		Institut Scientifique de Santé Publique	Johan Peeters	Katelijne Dierick	02/642.51.53	Richtlijn 2003/99/EG	MB 19/04/2007	03-WIV-VTI	BP

		(ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel	Johan.peeters@iph.fgov.be	Katelijne.dierick@iph.fgov.be VTI-TIA@iph.fgov.be			KB 22/05/2005		
Dierlijke eiwitten in diervoeders	Centre wallon de recherches agronomiques (CRA-W) B-5030 Gembloux België Verantwoordelijk : Vincent Baeten Tel : 00 32 81 62 03 74 secretary@crl.cra.wallonie.be	Federaal Laboratorium voor de Voedselveiligheid Tervuren (FVFLT) Leuvensesteenweg, 17 3080 Tervuren	Mandy Lekens	Mandy Lekens mandy.lekens@favv.be	02/769.23.12	Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007		RV
Diergeneesmiddelen en contaminanten in levensmiddelen van dierlijke oorsprong Groep A 1),2),3) en 4) Groep B, 2) d) van Richtlijn (EG) 96/23	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) 3720 BA Bilthoven Nederland Dir: Prof. Dr. Leen Van Ginkel leen.van.ginkel@rivm.nl Tel: +31-30-2742717 / 2742613	Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel	Johan Peeters Johan.peeters@iph.fgov.be	Joris Van Loco Joris.VanLoco@iph.fgov.be Els Van Hoeck els.vanhoeck@iph.fgov.be	02/642.53.53 02/642 5172	Richtlijn 96/23/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007	08-WIV-Chemie1	WS
Diergeneesmiddelen en contaminanten in levensmiddelen van dierlijke oorsprong Groep B, 3) d) van Richtlijn (EG) 96/23	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) 3720 BA Bilthoven Nederland Dir: Prof. Dr. Leen Van Ginkel leen.van.ginkel@rivm.nl Tel: +31-30-2742717 / 2742613	CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Alfons Callebaut alcal@var.fgov.be	02/769.22.62	Richtlijn 96/23/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007	02-CODA-Chemie	RV

<p>Diergeneesmiddelen en contaminanten in levensmiddelen van dierlijke oorsprong</p> <p>Groep B, 1)</p> <p>Groep B, 3)e),</p> <p>Carbadox en olaquinox</p> <p>van Richtlijn (EG) 96/23</p>	<p>Laboratoire d'études et de recherches sur les médicaments vétérinaires et les désinfectants</p> <p>AFSSA- Site de Fougères</p> <p>BP 90203</p> <p>Frankrijk</p> <p>Dir: Dr. Pascal Sanders p.sanders@fougeres.afssa.fr</p> <p>Tel :33 2 99 94 78 78</p>	<p>Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV)</p> <p>Rue J. Wytsmanstraat, 14</p> <p>1050 Brussel</p>	<p>Johan Peeters</p> <p>Johan.peeters@iph.fgov.be</p>	<p>Joris Van Loco</p> <p>Joris.VanLoco@iph.fgov.be</p> <p>Stephanie Fraselle</p> <p>Stephanie.fraselle@iph.fgov.be</p>	<p>02/642.53.53</p> <p>02/642 5054</p>	<p>Richtlijn 96/23/EG</p> <p>Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB 19/04/2007</p>	<p>08-WIV-Chemie1</p>	<p>WS</p>
<p>Diergeneesmiddelen en contaminanten in levensmiddelen van dierlijke oorsprong</p> <p>Groep A 5)</p> <p>Groep B 2) a), b) en e)</p> <p>van Richtlijn (EG) 96/23</p>	<p>Bundesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit (BVL)</p> <p>D-12277 Berlin</p> <p>Duitsland</p> <p>Verantwoordelijk : Dr. Petra Gowik</p> <p>crivetdrug@bvl.bund.de</p> <p>Tel.: +49(0)30-8412 2302</p> <p>Fax: +49(0)30-8412 2300</p>	<p>Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV)</p> <p>Rue J. Wytsmanstraat, 14</p> <p>1050 Brussel</p>	<p>Johan Peeters</p> <p>Johan.peeters@iph.fgov.be</p>	<p>Joris Van Loco</p> <p>Joris.VanLoco@iph.fgov.be</p> <p>Stephanie Fraselle</p> <p>Stephanie.fraselle@iph.fgov.be</p>	<p>02/642.53.53</p> <p>02/642 5054</p>	<p>Richtlijn 96/23/EG</p> <p>Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB 19/04/2007</p>	<p>08-WIV-Chemie1</p>	<p>WS</p>
<p>Contaminanten in levensmiddelen van dierlijke oorsprong</p> <p>Groep B 3) c)</p> <p>van Richtlijn (EG) 96/23</p>	<p>Istituto Superiore di Sanita (ISS)</p> <p>I-00161 Roma</p> <p>Italië</p> <p>Verantwoordelijk : Agostino Macri</p> <p>cr1@iss.it</p> <p>Tel: +39 06 4990 2330/2492</p> <p>Fax: +39 06 4990 2492</p>	<p>CERVA/CODA</p> <p>Groeselenberg, 99</p> <p>1180 Bruxelles</p>	<p>Pierre Kerkhofs</p> <p>piker@var.fgov.be</p>	<p>Ludwig De Temmerman</p> <p>ludet@var.fgov.be</p>	<p>02/769.22.77</p>	<p>Richtlijn 96/23/EG</p> <p>Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB 19/04/2007</p>	<p>02-CODA-Chemie</p>	<p>RV</p>
<p>Overdraagbare spongiforme encefalopathieën (TSE's)</p>	<p>The Veterinary Laboratories Agency</p> <p>Woodham Lane</p> <p>New Haw</p> <p>Addlestone</p> <p>Surrey KT15 3NB</p>	<p>CERVA/CODA</p> <p>Groeselenberg, 99</p> <p>1180 Bruxelles</p>	<p>Pierre Kerkhofs</p> <p>piker@var.fgov.be</p>	<p>Stefan Roels</p> <p>stroe@var.fgov.be</p>	<p>02/379.05.47</p>	<p>Verordening 999/2001/EG</p> <p>Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB 19/04/2007</p>	<p>02/5 en 02/6-CODA-dierenziekten</p>	<p>FDS</p>

	<p>Verenigd Koninkrijk tseeucr1@vla.defra.gsi.gov.uk Verantwoordelijk : Marion M Simmons m.m.simmons@vla.defra.gsi.gov.uk Tel : +44(0)1932 357564 Fax : +44 (0) 1932 357805</p>								
<p>Toevoegingsmiddelen gebruikt in diervoeding</p>	<p>Het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Europese Commissie Geel België Verantwoordelijk : Chritoph von Holst christoph.von-holst@ec.europa.eu Tel.: +32 (0)14 571 211 Fax: +32 (0)14 571 787</p>	<p>Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel</p>	<p>Johan Peeters Johan.peeters@iph.fgov.be</p>	<p>Joris Van Loco Joris.VanLoco@iph.fgov.be</p>	<p>02/642.53.53</p>	<p>Verordening 1831/2003/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB 19/04/2007</p>	<p>08-WIV- Chemie1</p>	<p>WS</p>
<p>Genetisch gemodificeerde organismen (GGO's)</p>	<p>Het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Europese Commissie Ispra Italië Verantwoordelijk: Guy Van den Eede JRC-BGMO@cec.eu.int Fax : 00 39 0332 78 54 83</p>	<p>Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) Section Biosécurité et Biotechnologie Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel / ILVO-Eenheid Technologie en Voeding Burg. Van Gansberghelaan, 115 9820 Merelbeke / Centre Wallon de recherches agronomiques (CRA-W)</p>	<p><u>WIV/ISP</u> Johan Peeters Johan.peeters@iph.fgov.be <u>ILVO-Eenheid Technologie en Voeding</u> Marc De Loose marc.deloose@ilvo.vlaanderen.be <u>CRA-W DQPA</u> Pierre Dardenne dardenne@cra.wallonie.be</p>	<p>WIV/ISP Myriam Sneyers Nancy Roosens NRL-GMO@iph.fgov.be ILVO-Eenheid Technologie en Voeding: Isabel Taverniers, Marc De Loose NRL-GMO@iph.fgov.be CRA-W DQPA Gilbert Berben; Eric Janssen Frédéric Debode</p>	<p>02/642.52.93</p> <p>09/272.28.01</p> <p>081/62.03.50</p>	<p>Verordening 1829/2003/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB 19/04/2007</p>	<p>01- WIVILVOCRA- GGO</p>	<p>RM</p>

		Chaussée de Namur, 24 5030 Gembloux		NRL-GMO@iph.fgov.be					
Materiaal dat bestemd is om in contact te komen met levensmiddelen	Het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Europese Commissie Ispra Italië Verantwoordelijk : Catherine Simoneau Catherine.simoneau@irc.it Tel.: +39/0332.785889 Fax: +39/0332.785707	Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel	Johan Peeters Johan.peeters@iph.fgov.be	Joris Van Loco Joris.VanLoco@iph.fgov.be Fabien Bolle Fabien.bolle@iph.fgov.be	02/642 53 53 02/642.52.07	Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007	08-WIV-Chemie1	WS
Residuen van bestrijdingsmiddelen In graangewassen en diervoeders	Danmarks Fodevareforskning (DFVF) DK-1790 Kobenhavn V Denemarken Verantwoordelijk : Mete Erecius Poulsen mep@dfvf.dk	Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel	Johan Peeters Johan.peeters@iph.fgov.be	Joris Van Loco Joris.VanLoco@iph.fgov.be Vincent Hanot Vincent.hanot@iph.fgov.be	02/642 53 53 02/642.51.89	Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007	08-WIV-Chemie1	WS
Residuen van bestrijdingsmiddelen in levensmiddelen van dierlijke oorsprong en producten met een hoog vetgehalte	Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt (CVUA) Freiburg Postfach 100462 D-79123 Freiburg Duitsland Verantwoordelijk : Prof. Dr. Rainer Malisch Rainer.Malisch@cvuafr.bwl.de Tel.: +49 (0)761 8855 130 Fax: +49 (0)761 8855 100	Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel	Johan Peeters Johan.peeters@iph.fgov.be	Joris Van Loco Joris.VanLoco@iph.fgov.be Vincent Hanot Vincent.hanot@iph.fgov.be	02/642 53 53 02/642.51.89	Richtlijn 96/23/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007	08-WIV-Chemie1	WS

Residuen van bestrijdingsmiddelen in fruit en groenten, met inbegrip van producten met een hoog water-en zuurgehalte	<p>Laboratorio Agrario de la Generalitat Valenciana (LAGV)</p> <p>Grupo de Residuos de Plaguicidas de la Universidad de Almeria (PRRG)</p> <p>LAGV: E-43100 Burjassot-Valencia</p> <p>PRRG: E-04120 Almeria</p> <p>Spanje</p> <p>Verantwoordelijk: Amadeo Fernandez-Alba</p> <p>amadeo@ual.es</p>	<p>Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV)</p> <p>Rue J. Wytsmanstraat, 14</p> <p>1050 Brussel</p>	<p>Johan Peeters</p> <p>Johan.peeters@iph.fgov.be</p>	<p>Joris Van Loco</p> <p>Joris.VanLoco@iph.fgov.be</p> <p>Vincent Hanot</p> <p>Vincent.hanot@iph.fgov.be</p>	<p>02/642 53 53</p> <p>02/642.51.89</p>	<p>Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB</p> <p>19/04/2007</p>	<p>08-WIV-Chemie1</p>	<p>WS</p>
Residuen van bestrijdingsmiddelen Single-residumethoden	<p>Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt (CVUA) Stuttgart</p> <p>Postfach 1206</p> <p>D-70702 Fellbach</p> <p>Duitsland</p> <p>Verantwoordelijk: Michelangelo Anastasiades</p> <p>crf@cvaas.bwl.de</p>	<p>Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV)</p> <p>Rue J. Wytsmanstraat, 14</p> <p>1050 Bruxelles</p>	<p>Johan Peeters</p> <p>Johan.peeters@iph.fgov.be</p>	<p>Joris Van Loco</p> <p>Joris.VanLoco@iph.fgov.be</p> <p>Vincent Hanot</p> <p>Vincent.hanot@iph.fgov.be</p>	<p>02/642 53 53</p> <p>02/642.51.89</p>	<p>Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB</p> <p>19/04/2007</p>	<p>08-WIV-Chemie1</p>	<p>WS</p>
Zware metalen in diervoeders en levensmiddelen	<p>Het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Europese Commissie</p> <p>Geel</p> <p>België</p> <p>Verantwoordelijk: Maria de la Calle (Beatriz)</p> <p>Maria.DE-LA-CALLE@ec.europa.eu</p> <p>Tel.: +32 (0)14 571 316</p> <p>Fax: +32 (0)14 571 273</p>	<p>CERVA/CODA</p> <p>Groeselenberg, 99</p> <p>1180 Bruxelles</p>	<p>Pierre Kerkhofs</p> <p>piker@var.fgov.be</p>	<p>Ludwig De Temmerman</p> <p>ludet@var.fgov.be</p>	<p>02/769.22.77</p>	<p>Richtlijn 96/23/EG</p> <p>Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB</p> <p>19/04/2007</p>	<p>02-CODA-Chemie</p>	<p>RV</p>

Mycotoxinen	Het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Europese Commissie Geel België Verantwoordelijk : Dr. Joerg Stroka Joerg.STROKA@cec.eu.int Tel: +32 (0)14 571 229 Fax: +32 (0)14 571 343	CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Alfons Callebaut alcal@var.fgov.be	02/769.22.62	Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007	02-CODA- Chemie	RV
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK)	Het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Europese Commissie Geel België Verantwoordelijk : Dr. Thomas Wenzl Thomas.WENZL@cec.eu.int Tel: +32 (0)14 571 320 Fax: +32 (0)14 571 343	Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Brussel	Johan Peeters Johan.peeters@iph.fgov.be	Joris Van Loco Joris.VanLoco@iph.fgov.be Vincent Hanot Vincent.hanot@iph.fgov.be	02/642 53 53 02/642.51.89	Richtlijn 96/23/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007	08-WIV- Chemie1	WS
Dioxinen en PCB in diervoeders en levensmiddelen	Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt (CVUA) Freiburg Postfach 100462 D-79123 Freiburg Duitsland Verantwoordelijk : Prof. Dr. Rainer Malisch Rainer.Malisch@cvuafr.bwl.de Tel.: +49 (0)761 8855 130 Fax: +49 (0)761 8855 100	Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) Rue J. Wytsmanstraat, 14 1050 Bruxelles <u>Dioxines en DL-PCB (HR-MS)</u> CART Centre d'Analyses des Résidus en Traces Bd. De Colonster, Bât.B43Bis, 20 Sart Tilman 4000 Liège <u>Dioxines en DL-PCB (Calux)</u> Federaal Laboratorium voor de Voedselveiligheid	Johan Peeters Johan.peeters@iph.fgov.be Prof Edwin De Pauw Mandy Lekens	Joris Van Loco Joris.VanLoco@iph.fgov.be Gauthier Eppe g.eppe@ulq.ac.be Mandy Lekens mandy.lekens@favv.be	02/642.53.53 04/366.34.33 02/769.23.12	Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007	08-WIV- Chemie1	WS

		Tervuren (FVLT) Leuvensesteenweg, 17 3080 Tervuren							
Watergehalte in vlees van pluimvee		ILVO-Eenheid Technologie en Voeding Brusselse Steenweg, 370 9090 Melle	Lieve Herman lieve.herman@ilvo.vlaanderen.be dvk@ilvo.vlaanderen.be	Geert Van Royen geert.vanroyen@ilvo.vlaanderen.be	09/272.30.45	Richtlijnen 1538/1991/EG en 433/2006/EG	MB 19/04/2007		RV
Klassieke varkenpest	Institut für Virologie der Tierärztlichen Hochschule Hannover, Bünteweg 17, D-30559 Hanovre Duitsland Verantwoordelijk : Prof. DMV Volker Moennig volker.moennig@tiho-hannover.de Tel.: + 49 (0)511 953-8840 Fax: + 49 (0)511 953-8898	CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Frank Koenen frkoe@var.fgov.be	02/379.05.18	Richtlijn 2001/89/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007 MB 13/11/2002	02/7-CODA-dierenziekten	FDS
Paardenpest	Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación 28110 Algete, Madrid España Verantwoordelijk : Dr Concepción Gómez-Tejedor Ortiz mvigomar@mapya.es Tel: +34 (0)91 629 03 00 Fax: +34 (0)91 629 05 98	CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Marylène Tignon matig@var.fgov.be	02/379.05.18	Richtlijn 92/35/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007 KB 26/01/1993	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
Aviaire Influenza	Veterinary Laboratories Agency (VLA), New Haw, Weybridge, Surrey KT 15 3NB Verenigd Koninkrijk	CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Thierry van den Berg thvan@var.fgov.be	02/379.13.22	Richtlijn 2005/94/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007 KB 28/11/1994	02/9 en 02/10-CODA-dierenziekten	FDS

	<p>Verantwoordelijk: Dr. Ian Brown i.h.brown@vla.defra.gsi.gov.uk Tel.: +44 (0)1932 35339</p> <p>Fax : +44 (0) 1932 357239</p>								
Ziekte van Newcastle	<p>Central Veterinary Laboratory New Haw Weybridge Surrey KT 15 3NB Verenigd Koninkrijk</p> <p>Verantwoordelijk : Dr. Ian Brown i.h.brown@vla.defra.gsi.gov.uk Tel.: +44 (0)1932 35339</p> <p>Fax : +44 (0) 1932 35723</p>	<p>CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Brussel</p>	<p>Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be</p>	<p>Thierry van den Berg thvan@var.fgov.be</p>	02/379.13.22	<p>Richtlijn 2005/94/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB 19/04/2007 KB 28/11/1994</p>	02/9 en 02/10- CODA- dierenziekten	FDS
Vesiculaire varkensziekte	<p>AFRC Institute for Animal Health, Pirbright Laboratory, Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey, GU240NF, Verenigd Koninkrijk</p> <p>Verantwoordelijk: Dr. David Paton david.paton@bbsrc.ac.uk Tél. : +44 (0)1483 23.24.41 ; Fax : +44 (0)1483 23.24.48</p>	<p>CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Brussel</p>	<p>Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be</p>	<p>Kris De Clercq krdec@var.fgov.be</p>	02/379.05.12	<p>Richtlijn 92/119/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB 19/04/2007 KB 03/10/1997</p>	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
Visziekten	<p>Statens Veterinaere Serumlaboratorium Landbrugsministeriet Hangoevej 2 8200 Aarhus N Denemarken</p> <p>Verantwoordelijk : Dr Niels J. OLESEN njo@dfvf.dk Tel : + 45 7234 6831</p>	<p>CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Brussel</p> <p>CER Groupe - Laboratoire de Pisciculture et de Pathologie des Poissons</p>	<p>Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be</p>	<p>François Lieffrig f.lieffrig@cergroupe.be</p>	02/379.05.57 084/220.239	<p>Richtlijn 93/53/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006</p>	<p>MB 19/04/2007 KB 07/09/1995</p>	02/3-CODA- dierenziekten	FDS

	Fax : + 45 7234 6901	Rue du Carmel,1 6900 Marloie							
Ziekten van tweekleppige weekdieren	IFREMER , Boîte postale 133 F-17390 La Tremblade Frankrijk Verantwoordelijk : Isabelle Arzul iarzul@ifremer.fr tel: +33 5 4676 2647					Verordeningen 882/2004 , 776/2006, Richtlijn 88/2006	MB 19/04/2007		BP
Controle van de doelmatigheid van antirabiësvaccins	Laboratoire de l'Agence française de sécurité sanitaire des aliments de Nancy Frankrijk	CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Els Goossens elqoo@var.fgov.be	02/379.05.50	Beschikking 2000/258/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
Bluetongue	AFRC Institute for Animal Health Pirbright Laboratory Ash Road Pirbright Woking Surrey GU24 0NF Verenigd Koninkrijk Verantwoordelijk : Dr. David Paton david.paton@bbsrc.ac.uk Tél. : +44 (0)1483 23.24.41 ; Fax : +44 (0)1483 23.24.48	CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Kris De Clercq krdec@var.fgov.be	02/379.05.12	Richtlijn 2000/75/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007 MB 20/11/2001	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
Afrikaanse varkenpest	Centro de Investigación en Sanidad Animal, 28130 Valdeolmos, Madrid, Spanje Verantwoordelijk : Dr. Marisa Arias Neira arias@inia.es Tel: +34 (0)91 620 23 00 Fax: +34 (0)91 620 22 47	CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Marylène Tignon matia@var.fgov.be	02/379.05.18	Richtlijn 2002/60/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007 KB 19/03/2004	02/3-CODA- dierenziekten	FDS

zoötechnie	INTERBULL Centre Department of Animal Breeding and Genetics Swedish University of Agricultural Sciences Box 7023 S-750 07 Uppsala, Sweden	CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Stefan Roels stroe@var.fgov.be	02/379.05.47	Beschikking 96/463/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007 KB 23/01/1992	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
Mond- en klauwzeer	Institute for Animal Health Pirbright Laboratory Ash Road Pirbright Surrey Verenigd Koninkrijk Verantwoordelijk : Dr. David Paton david.paton@bbsrc.ac.uk Tél. : +44 (0)1483 23.24.41 Fax : +44 (0)1483 23.24.48	CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Kris De Clercq krdec@var.fgov.be	02/379.05.12	Richtlijn 2003/85/EG Verordeningen 882/2004 en 776/2006	MB 19/04/2007 KB 10/10/2005	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
Brucellose	AFSSA- Laboratoire d'études et de recherches en pathologie animale et zoonoses F-94700 Maisons-Alfort Frankrijk	CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	David Fretin dafre@var.fgov.be	02/379.04.40	Verordeningen 882/2004 en 776/2006 MB 19/04/2007 MB 06/12/1978 En KB 22/05/2005	02/8-CODA- dierenziekten	FDS	
Genotypering van schapen	The Veterinary Laboratories Agency Woodham Lane New Haw Addlestone Surrey KT15 3NB Verenigd Koninkrijk tseeucr1@vla.defra.gsi.gov.uk Verantwoordelijk : Marion M Simmons m.m.simmons@vla.defra.gsi.gov.uk Tel : +44(0)1932 357564 Fax : +44 (0) 1932 357805	CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Stefan Roels stroe@var.fgov.be	02/379.05.47	Verordening 999/2001/EG	MB 19/04/2007	02/5 et 02/6- CODA- dierenziekten	FDS

Humane pest (<i>Yersinia pestis</i>)	<p>Institut Pasteur. Laboratoire des <i>Yersinia</i>. 28 rue du Dr Roux. 75724 Paris Cedex 15. France.</p> <p>Verantwoordelijk : Elisabeth Carniel carniel2@pasteur.fr Tel : 33-1-45-68-83-26 Fax: 33-1-40-61-30-01]</p>	<p>CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles</p>	<p>Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be</p>	<p>Pierre Wattiau piwat@var.fgov.be</p>	02/379 04 41		<p>MB 19/04/2007</p>	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
Runderpest	<p>Cirad Centre de coopération internationale en recherche agronomique pour le développement Département Systèmes biologiques, Unité de recherche Contrôle des maladies Campus international de Baillarguet, TA 30/G, 34398 Montpellier Cedex 5, France</p> <p>Verantwoordelijk:Dr Genevieve Libeau genevieve.libeau@cirad.fr Tel : +33 (0)4 67 59 38 50 Fax : +33 (0)4 59 37 98</p>	<p>CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles</p>	<p>Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be</p>	<p>Marylène Tignon matig@var.fgov.be</p>	02/379.05.18	Richtlijn 82/894	<p>MB 19/04/2007</p>	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
Pest bij kleine herkauwers	<p>Cirad Centre de coopération internationale en recherche agronomique pour le développement Département Systèmes biologiques, Unité de recherche Contrôle des maladies Campus international de Baillarguet, TA 30/G, 34398 Montpellier Cedex 5, France</p> <p>Verantwoordelijk :Dr Genevieve Libeau genevieve.libeau@cirad.fr Tel : +33 (0)4 67 59 38 50 Fax : +33 (0)4 59 37 98</p>	<p>CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles</p>	<p>Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be</p>	<p>Marylène Tignon matig@var.fgov.be</p>	02/379.05.18	Richtlijn 82/894/EG	<p>MB 19/04/2007</p>	02/3-CODA-dierenziekten	FDS
<p>Infectieuze bovine rhinotracheïtis</p> <p>(IBR)</p>		<p>CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles/Brussel</p>	<p>Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be</p>	<p>Carine Letellier calet@var.fgov.be</p>	02/379.05.64	Richtlijn 2003/43/EG	<p>MB 19/04/2007</p> <p>AR 04/01/2007</p>	02/3-CODA-dierenziekten	FDS

Ziekte van Aujeszky		CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles/Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Ann Caij ancai@var.fgov.be	02/379.05.63	Beschikkingen 2008/185/EG En 2001/618/EG	MB 19/04/2007	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
enzoötische boviene leukose		CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles/Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Ann Caij ancai@var.fgov.be	02/379.05.63	Richtlijn 90/422/EG en 64/432/EG	MB 19/04/2007	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
Miltvuur (Bacillus anthracis)		CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles/Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Pierre Wattiau piwat@var.fgov.be	02/379.04.41		MB 19/04/2007	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
Burkholderia		CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles/Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Sérologie : Marc Govaerts magov@var.fgov.be microbiologie : Pierre Wattiau piwat@var.fgov.be	02/379.04.43		MB 19/04/2007	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
Tularemie (Francisella tularensis)		CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles/Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	David Fretin dafre@var.fgov.be	02/379.04.40		MB 19/04/2007	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
Mycoplasma spp (incl. M.mycoides mycoides SC)		CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles/Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Patrick Butaye pabut@var.fgov.be	02/379.04.15		MB 19/04/2007	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
Salmonella Pullorum/ Salmonella Gallinarum		CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles/Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Patrick Butaye pabut@var.fgov.be	02/379.04.15		MB 19/04/2007	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
Paratuberculose (Mycobacterium paratuberculosis)		CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles/Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Marc Govaerts magov@var.fgov.be	02/379.04.43		MB 19/04/2007	02/3-CODA- dierenziekten	FDS

Tuberculose (Mycobacterium bovis)		CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles/Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Marc Govaerts maqov@var.fgov.be	02/379.04.43		MB 19/04/2007	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
Besmettelijke baarmoederontsteking (Taylorella equigenitalis)		CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles/Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Marc Govaerts maqov@var.fgov.be	02/379.04.43		MB 19/04/2007	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
Chlamydomphila abortus		CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles/Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	David Fretin dafre@var.fgov.be	02/379.04.40		MB 19/04/2007	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
Fièvre Q (Coxiella burnetti)		CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles/Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	David Fretin dafre@var.fgov.be	02/379.04.40		MB 19/04/2007	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
Dourine		CERVA/CODA Groeselenberg, 99 1180 Bruxelles/Brussel	Pierre Kerkhofs piker@var.fgov.be	Marc Govaerts maqov@var.fgov.be	02/379.04.43		MB 19/04/2007	02/3-CODA- dierenziekten	FDS
Rabiës	Laboratoire de l'Agence française de sécurité sanitaire des aliments de Nancy Frankrijk	Institut Scientifique de Santé Publique (ISP)/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV) Institut Pasteur Rue Engeland 642 1180 Brussel	Johan Peeters Johan.peeters@iph.fgov.be	Steven van Gucht svanaught@iph.fgov.be	02/373.31.24		MB 19/04/2007 KB 22/05/2005		FDS
Fytopathologie: Bacterie, schimmel, nematode en insecten		ILVO-Eenheid Plant- Gewasbescherming- Diagnosecentrum voor Planten Burg. Van Gansberghelaan, 96 9820 Merelbeke	Martine Maes martine.maes@ilvo.vlaanderen.be	Annemie Hoedekie annemie.hoedekie@ilvo.vlaanderen.be	09/272.24.42		MB 19/04/2007	10-ILVOCRA- PLANTE	SL

schimmel		Centre Wallon de recherches agronomiques Département Lutte Biologique et Ressources Phytogénétiques Rue de Liroux, 4 5030 Gembloux	Marc Cavelier cavelier@cra.wallonie.be	Anne Chandelier chandelier@cra.wallonie.be S. Steyer steyer@cra.wallonie.be	081/62.03.20				
virus			081/62.03.35						

BIJLAGE 4: PERSONEELSBESTANDEN FAVV, FOD VVVL en FAGG

Onderstaand overzicht van de respectieve personeelsbestanden van het FAVV, de FOD VVVL en het FAGG wordt regelmatig geüpdatet in het kader van de revisie van het Country Profile van België. De meest recente versie van het Country Profile is terug te vinden op de website van het FVO (http://ec.europa.eu/food/fvo/index_en.cfm).

Ook in de jaarverslagen van de verschillende bevoegde instanties vindt men een up-to-date overzicht van de respectieve personeelsbestanden.

Tabel: personeelsbestand FAVV (Country Profile, 2009).

	Niveau				Totaal FTE
	A	B	C	D	
Diensten van de gedelegeerd bestuurder	16	4	10	4	34
DG Controlebeleid	47	10	7	6	70
DG Controle (hoofdbestuur en extern)	266	241	135	54	696
DG Algemene Diensten	45	36	53	55	189
DG Laboratoria	38,2	73,3	18,1	29,4	159
	Totaal				1148

Tabel: personeelsbestand PCE's (Country Profile, 2009).

	Niveau				Totaal FTE
	A	B	C	D	
Antwerpen	28	32	14	7	81
Brussel	7	14	2	3	26
Henegouwen	17	22	10	6	55
Limburg	16	19	10	4	49
Luik	22	33	19	5	79
Luxemburg	12	7	8	2	29
Namen	10	10	7	6	33
Oost-Vlaanderen	35	33	15	2	85
Vlaams-Brabant	14	17	12	2	45
Waals-Brabant	7	7	5	0	19
West-Vlaanderen	42	32	15	5	94
	Totaal				595

Tabel: personeelsbestand FOD VVVL (Country Profile, 2009).

	Totaal
Inspecteurs FOD VVVL (1)	15 FTE
Administratief personeel FOD VVVL (1)	2 FTE
WIV	>500 (2)
CODA	100 (3)

(1) deze zijn voornamelijk betrokken bij inspecties dierenwelzijn op andere plaatsen dan in boerderijen, bv. in dierenwinkels, circussen en zoos

(2) waarvan één derde wetenschappelijk personeel

(3) statutaire onderzoekers en technisch personeel

BIJLAGEN

Tabel: personeelsbestand FAGG (Country Profile, 2009).

Aantal: 322; FTE: 277.

	Totaal	Agenten	Administratie
Research & Development	17	12	5
Human Market Authorisations	140	67	73
Veterinary Market Authorisations	17	13	4
Vigilance	26	15	11
Good Pharmaceutical Practice	8	5	3
Production and Distribution	70	46	24
Corporate Services	44	21	23
Total	322	179	143

BIJLAGE 5: OVERZICHT TABELLEN EN FIGUREN

Overzicht tabellen

- Tabel 1: contactpunt MANCP van België.
Tabel 2: nationale strategische en operationele doelstellingen in de periode 2009-2011.
Tabel 3: federale wetgeving over de controle van bestrijdingsmiddelen en de eigen en gemeenschappelijke bevoegdheden van elke autoriteit.
Tabel 4: erkende controleorganen voor de biologische productie.
Tabel 5: internetadressen autoriteiten betrokken bij het MANCP.
Tabel 6: overzicht bevoegde autoriteiten voor implementatie van en toezicht op controlesystemen inzake biologische productie.
Tabel 7: overzicht bevoegde autoriteiten inzake BOB, BGA en GTS.
Tabel 8: FAVV-laboratoria en hun werkings- en specialisatiegebied.
Tabel 9: criterium 1 – schadelijke gevolgen.
Tabel 10: criterium 2 – optreden van contaminatie in de populatie.
Tabel 11: criterium 3 – aandeel in de totale blootstelling.
Tabel 12: totaalscore vs. betrouwbaarheidsniveau.
Tabel 13: reductie analyseprogramma FAVV door SBP.
Tabel 14: sensibiliteitsniveau en ratio aantal inspecties 'worst case' operator vs. 'best case' operator binnen zelfde (sub)sector.
Tabel 15: berekening inspectiefrequenties rekening houdende met het sensibiliteitsniveau van de (sub)sector.
Tabel 16: verdeling van de controles tussen het FAVV en de FOD VVVL, DG 5.
Tabel 17: algemene verdeling bevoegde autoriteiten in het kader van het MANCP.
Tabel 18: weging van de punten op een FAVV-checklist.

Overzicht figuren

- Figuur 1: bevordering van de autocontrole.
Figuur 2: structuur DG Dier, Plant en Voeding van de FOD VVVL.
Figuur 3: structuur Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.
Figuur 4: algemene structuur Provinciale Controle-eenheid FAVV.
Figuur 5: structuur van het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten.
Figuur 6: schematische voorstelling bevoegdheden FOD VVVL, DG 4 en het FAVV.
Figuur 7: structuur laboratorienetwerk.
Figuur 8: kernproces van het FAVV.
Figuur 9: schematische weergave algemeen nationaal controlesysteem voor levensmiddelen, diervoeders, diergezondheid en dierenwelzijn.
-

